

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
Inscruban-telefon 183.

Megjelenik mindig korá reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS ÖYÖRGY

népszeg. képviselő.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Hírlétszám Árak:

Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy óra 22 K. Egyes szám 1 K

1861—1920.

Immár hat évvel ezelőtt Bátorfi Lajos szerkesztésében megjelent egy újság Nagykanizsán minden szombaton, ezzel a címmel: „Zalai Közlöny”.

Sokáig, évtizedekig mint becsületessé, higgadt hetilap szolgálta a nagyközönség érdekeit. Bátorfi Lajos, aki ma a temető félreeső helyén egy vaskereszt alatt nyugszik, nem is gondolta talán, hogy újságjának nem tízszáz évvel, hanem évtizedekre, sőt még előre nem látható időre adott életet. Pedig sokszor nagy áldozatok árán küzdött az élettel. Emé vegetálásának igen számottevő oka volt az, hogy Bátorfi irányára mellett az újság mindvégig kitartott s még ma is kitart. A becsület, a tisztesség az újság hangja, az objektívizmus soha nem a hamisság tényezői. S ezek ellen a hamisság mindig sorompóba állt.

Hosszu vegetatív életéből a nemzetgyilkosok uralma után, mérhetetlen megaláztatásunk idején, lelkes emberek erőt vittek hasábjába s ma, 1920. szeptember 1-én teljes erejével kibontakozva, mint egy hatalmas keresztény sajtóorgánium legérzékenyebb s hatalmas érzék-szervévé fejlődött ki.

Fejére felvonta a keresztény jelszót, amellyel már eleve hirdeti, hogy teljes erejével a kereszténység szolgálatában áll, mint ahogy '59 évvel ezelőtt már a a becsületesség s hozzáférhetetlenség jegyében szolgálta a közérdeket, ma éppen ezt teszi lelki kötelezettsége folytán a kereszténységgel szemben. Munkájában mérhetetlen gáncsvetés éri. Sokszor azok részéről legjobban, akikről csak támogatást s megértést várhatna. Meg kell azonban állapítani az is, hogy a „Zalai Közlöny” kérelhetetlen keresztény irányával egy év leforgása alatt úgy beléragta már magát Nagykanizsa és vidékének keresztény társadalmába, hogy ma oldalról mindenféle támadásoktól hála Isten már tartanunk sem kell, mert az az orgánum, amelyik eddig a kutya és a macska szerepét játszotta, ma egy törő nő ki velünk. Lehet-e momentán ennél nagyobb és öröndetesebb tényről beszámolnunk.

A „Zalai Közlöny” Ünnepelel ma. Beigazolva látja erejét és teljes mértékben honorávia hónapok óta kifejtett munkáját. Ez alkalommal ki kell jelen-tenünk, hogy a „Zalai Közlöny” irányára mellett rendületlenül kitart s egy jótá-nyival sem enged régi elveiből. A keresztény szót mint eddig, egy ezután sem tartja cégernek, mellyel tömegeket akar magához csalogtatni, hanem igenis

tömöríteni a tömeget a zászlaja alatt, amelyek a körmészakadtáig keresztény s magyar Magyarországot kíván.

A „Zalai Közlöny” jól tudja, hogy nem élünk lehiggadt állapotokat. Pár hónappal ezelőtt megírta, hogy az akciók s reakciók idejét éljük. Ha métermázás követ dobunk a víz tükrebe, nagyobb hullámot csap, mintha kavicsdarabokkal tördeljük be. A magyar vitzükre métermázás kövekkel tördelték be s hazaáruló bitangok végezték a destruktóit. Hogy kívánhatják hát azok, akiknek a rombolásokból legtöbb részük volt, hogy ma fátyolt vetve a multra, már lehiggadt állapotok legyenek.

A „Zalai Közlöny” állandóan kor-bácsolja a keresztény vért. Egy pillan-tig nem engedi, hogy feledésbe menjen a zsidó, illetőleg a keresztény kérdés megoldása. Ugyanakkor azonban, amikor kavarja az ország medrét, ezt azért teszi, hogy az egészséges lehiggadás mielőbb meginduljon. Mert abba nem mehetünk bele, hogy a piszok megint leülledjék, mert az ő megüledésük nem jelenti a megtespedést. Mi kívánjuk azt, hogy

egy sorompóba legyen az ország minden polgára. Kívánjuk, mert egy kis történelmi ismeret rámutat arra, hogy minden egyenletlenség az ország sírját ássa.

Ezt pedig ma kell különösen figyelembe venni, amikor a rab Tatra üzenetet küld a letiport Hargitának, amikor Bácska buzája nem látja gyöngyözni Tokaj nektárját, amikor Muraköz fái hiába intenek Máramaros s Bereg erdeinek.

Ne feledjük el egy pillanatig se, hogy ma hiába minden, beszélhetnek bármiről, a legfájóbb sebe Magyarországnak a szétdarabolt teste s a legnagyobb s legsúlyosabb problémája a területi integritás. Ezenkívül rága még a megcsontított testet ezer tett és sajátja a csonkokat milliion fájdalom, de égetőbb-e egy is annál, hogy nem tudunk szülőfalunkba menni, mert kikorbácsolnak onnan.

A „Zalai Közlöny”-nek is ez a leg-nagyobb fájdalma s ezért harcol első-sorban s utána mindenért másért, ami a kereszténység érdeke.

— gk —

Megszavazták a botbüntetést.

25 szótöbbséggel szavazták meg a botbüntetést. — Sréter honvédelmi miniszter válassza Szilágyi Lajloának.

Budapesten, aug. 31. A nemzetgyűlés mai délután 10 óra után nyitotta meg Rakovszky István elnök. Bemutatja Teleki Pál gróf miniszterelnök átiratát, amelyben jelenti, hogy betegsége alatt a miniszterelnöki teendőket Rubinek Gyula fogja végezni.

A botbüntetésről szóló törvényjavaslat-hoz Somogyi István mondott záró beszédet. Támadja azokat, akik a botbüntetés ellen szólatnak fel. Nem való a parlamentba, aki ilyen, vagy amilyen okból a javaslat ellen szavaz.

(Óriási zaj támad erre a kijelentésre. Szerényi feljé kiáltja: Maga nem ide való. A kigazdaptárban percekig kiátoznak.)

Az elnök figyelmezteti Somogyit, hogy ilyen kifejezésektől tartózkodjék, amelyek bizonyos mértékben gyanúsító színezetnek.

Tomcsányi igazságügyminiszter kijelenti, hogy a javaslatból részben kihagyja, részben módosította az aggályt keítő rendelkezéseket.

Rubinek Gyula kijelenti, hogy a kormány ezt a kérdést teljesen szabadon hagyja, amennyiben le is szavazzák a javaslatot, a kormány ebből semmiféle következményeket nem von le. A maga részéről ajánlja a törvényjavaslat megszavazását.

Az elnök jelenti, hogy 30-nál több képviselő névszerinti szavazást kért. Ezután meg-ejtik a névszerinti szavazást. Az első nimmel szavazó Sándor Pál volt. Gróf Apponyi Albertet, aki szintén nimmel szavazott, lelke-

sen megjelénzték. Nimmel szavaztak Huszár Károly, Henz Károly, Millotay István, Szerényi József báró.

Igennel szavaztak Prohászka Ottokár, Rubinek Gyula.

Az összehívásánál kiderült, hogy összesen 107 szavazatot adtak le, amelyből 86 igen, 41 pedig nem volt. Vagyis 25 szótöbbséggel szavazták meg a botbüntetést.

Szünet után Csizmadia Sándor személyes kérdésben szóial fel, amire ugyancsak személyes kérdésben Somogyi István válaszolt.

Ezután áttértek a botbüntetés részletes vitájára. A címhez Bródi Ernő, Hornyánszki István és Pásztor József szóltak. A címet ezután változatlanul elfogadták.

Az első szavazásnál Tomcsányi igazságügyminiszter jelenti, hogy a következő büntesekmányekre kívánja a botbüntetést: a szemérem, az ember élete és a közegazság ellen elkövetett bűntettekre. Lop-pán, rablás, zsarolás, orgazdaság, gyujto-gatás, csalárd bukás és vétkes bukás büntetése.

Bródi Ernő kéri a minisztert, hogy a csalást, a vétkes bukást, valamint a zsarolást hagyja ki a javaslatból.

Az elnök a vitát berkeszti. Indítványára kimondja a Ház, hogy a legközelebbi ülést holnap délelőtt tíz órakor tartja.

Ezután Sréter István honvédelmi mi-

Fordulat a lengyel-fronton.

A bolsevikök jelentős erősségeket kaptak. — Megkezdték az offenzívát. — BrestLitovszk térségére tüztek.

niszter válaszul Szilágyi Lajosnak a Move ügyében hozzá intézett interpellációjára. A posztóügyre vonatkozóan kijelenti, hogy a minisztérium a 4000 méter posztót nem a Nyukoszok, hanem a Movenak utalta ki, hogy a hadirokkantak, hadifoglyok és nyugdíjasok kapjanak belőle. Erről átiratilag értesítette a Nyukoszt, ez azonban az átiratot nem kapta meg. A posztóügyben tehát a Move helyesei járt el.

A hadijárok levonásáról a miniszter kijelenti, hogy a kormányzó elrendelte, hogy a tisztek fizetésének egy 30- ad részét hozzájárulja a megszállott területen lévő tisztek hozzátartozói számára. A Move ezeket a pénzeket külön kezelte, hogy olyanoknak is adói, akik megszállott területtől és a anyaországba jöttek, ezt bűnűl felírni nem lehet. Megállapítja, hogy hűden kezelés nem történt. Kijelenti a miniszter, hogy a Move szabályszövegét összevonta kügyűlése Molndr altáborosaj lemondása után Gömbös Gyulát választotta meg elnökűl.

A kommunálatt a MOVE-t felszámolták, de mikor a kommunál bukása után a MOVE újra felbőrd, Gömbös természetesen megmaradt elnöknek. Elnök most is. Ez ellen semmi kifogást emelni nem lehet. Göhdokodni kell arról, hogy a MOVE-t teljes autonómiával ruházzák fel. Nem tehát eleget Szilágyi kérelmének, hogy Gömböst a MOVE. elnöki székből eltávolítsa. Bejelenti a Házak, hogy a MOVE alapszabályának átdolgozása folyamatban van. Erra azért is az utóképzés van, mert a MOVE nem lehet tiszti erők hatalmi szervezete, hanem a hazafias alamak egyesülése. Kéri a Házat, hogy vegye tudomásul a választ. Szilágyi Lajos kijelenti, hogy multikori felszólalásában kénytelen volt Gömbös személyéletről is foglalkozni, mert lehetetlen volt másképp megközelíteni azt, hogy miért kívánja Gömbös eltávolítását a Movótól. Éppen a fenyegető közpolitikai helyzet miatt kért azonnali intézkedést a Move ügyében. Multikor bebizonnyította interpellációjában, hogy a Move túllépte hatáskörét, a kormányval és a nemzetgyűléssel szembeállt. A tiszti tekintélyt alássa, a hadsereg egységét veszélyezteti.

Bebizonnyította, hogy kémszerezzel dolgozik. Hogy a Move politikai célokra adott pénzt, azt Sódós honvédelmi miniszter állapította meg. A Move számára a királyság kérdése nem lehet aktuális, mert a Movenak nem lehet a királyság kérdésével foglalkoznia. Ezután felolvassa Lukachich hozzászólott levetél, amelyben Lukachich azt írja, hogy Gömbös alássa a tiszti fegyelmet és kémszerezzel tart fenn. A mai helyzet tarthatatlanság. A miniszter választ tudomásul veszi.

Gömbös Gyula személyes kérdésében szíval fél. Biztos tudomás van arról, hogy a keresztény kurzus expozíciót sorra akarják venni és le akarják járítani azért támadják őt is. Sódós táborokot nem tartotta a honvédelmi székbe alkalmasnak. Az ő cája a tisztek egységének megőrzését megteremteti. Ennek a ódnak a kifejezése a Move.

A Ház a miniszter választát tudomásul veszi.

Az ülés délután fél 3 órakor ért véget.

Tízta tárgyalása.

Budapest, aug. 31. A Tízta per fő tárgyalása során a hadbírósgát a mai nap folyamán szünetelt rendelt el. A tanúkihallgatások most már rövidesen befejeződnek. Valószínűleg szeptember 8-án kerül sor a vádbeszédre.

Berlin, aug. 31. Az orosz hadsereg új állásaihoz befejezte az előmozdítását és újra megkezdte az offenzívát. Bialozsok és BrestLitovszk közelében néhány helységet már elérték. Galicziában az orosz-ukrán hadseregek szintén új sikereket értek el. BrestLitovszk és Minszk közelében két nap óta újabb harok folyik. A bolsevikök erősségeiket kapok és helyenként újra elfoglalták régi vonalukat. Az oroszok szakadatlanul megismétlik támadásukat. Az angol lapok megérőlik, hogy a lengyel—orszag fronton fordulat állott be. Az oroszok több mint 7 hadosztályt vontak össze Grodno és BrestLitovszk területén. — Az orosz térség szombat óta folytatja a térségéig támadást BrestLitovszk ellen. Másik jelentés szerint a várost magát is megtámadták.

Varsó, aug. 31. Volhinába is érkeztek megerősítő bolsevik csapatok. A Priepjev és a Bug mentén megerősödött az oroszok ellenállása. A Pilszszki előnyomulása pedig lassabb lett. Vilnyuszki marsal kijelentette, hogy a lengyeleknek elegendő tartalékuk van.

Bécs, aug. 31. Moszkvából érkező hírek szerint Budiani táborok és a népbiztosok tanácsa között komoly vélemény elérések merültek fel. Budiani tiltakozott a központi szovjet legutóbbi rendelete ellen, amelyben megtiltották a nemzeti ukrán erzeked alakítását a vörös hadseregen belül. Kijelentette, hogy a kérdés ki nem elégít megoldása esetén súlyos következmények állnak be, amely esetben a vörös hadsereg elveszítendő a kozák ezredeket.

Bécs, augusztus 31. Ukrajnából érkező jelentések szerint az ukrán felkelőcsapatok

nagy offenzívát kezdtek. Győrulakban veszik körül Kieveit, amelyet a bolsevik csapatok már kiűrtettek.

Bécs, augusztus 31. Varsóból érkező jelentések szerint Wrangel táborok ukrán területre ért és felszólította a kormányt, hogy újra vegye át a kormányhatalmat a felszabadított területeken.

Berlin, augusztus 31. Jiteni jól informált körökben azt a hírt kapták, hogy a lengyel és orosz delegátusok megállapodást kötöttek, amely szerint a béketárgyalások színhelyét Varsóba helyezték át és a tárgyalásokat már szeptember közepén is kezdi.

Varsó, augusztus 31. A miniszteri tárgyalásokat megszakították. A lengyel delegáció megérkezett Varsóba, az orosz delegáció pedig Moszkvába utazott.

Magyaros divatot.

Prüsszük a pesti korzón címmel pár napja egy kis közlemény jelent meg lapunkban olyan tendenciával, hogy a vidék magyar lányai és asszonyai vegyék elő magyar ruhájukat a csinosítanak divatot nemzeti öltözékünkkel.

A magyar nemzet legnagyobb megpróbáltatása idején a legnőbb tradícióhoz s a legbülsőbb sajátos nemzeti vonásaira. A történelem feljegyezte, hogy II. József császár halála után az oroszokok nemzetközi politikát míg elemontaris erővel ráta le magáról a magyar nemzetre. A köcsögkaiapok a feokate-farkas ruhák, a bodros csipkelegerek a püderozott hajzatok után, míg tegge meg a kalapos királyt azt a történelmi nevezetességű tollvonás, amikor három rendeletét kivéve mind elölröt, feloptanattak a tulipános ládák berendezésodott zárás seelőkerülték a számzórt magyar ruhadarabok. József császár koporsóját még le sem szegészték, a magyar, lányok gyászszalag helyett nemzetiszín pántlikát fontak a hajukba, előszedték ládkáikkal régi, feledésbe ment szoknyáikat, testhálóját prüsszükjüket s nem volt új kapu, ha pártval a fejükön jelennek meg ünneplő ruhában. A férfiak hasonlóképp csalestek.

Az ország képe birtelen, mindegyi varázslásra csereődök ki. A nemzeti érzés eme megnyilatkozása nem csak külsőn volt, nem kenderözött valami, hanem a lelkek felszabadulásának spontán fellé megnyilatkozása.

Utálva a mai napokra, nem kell-e sürgetünkünk újóls ismét újból, hogy pattanjának fel a tulipános ládák. Nem kell-e a ma fészepének is minden alkalmat megragadni, hogy lápten nyomon beleölrözünk magyaros formánkba.

Csináljunk magyar divatot. Ez legyen a jelzés. Egy nemzetnél, a nemzeti érzés illoleget bíran neveszhatjuk (kölmezőnek azt, hogy mennyire tudja ápolni hagyományait. Ma, a tulipeott liberális gondolkodásra idején, amikor a modernizmus mindenre azasztos tükkelük üi rá a bélyegét, nem kell-e esziorodunkun, amikor Csacsaj Estvány pepta nadrágnan járja a vaszszepett Biczó Erzábetel, aki vizsont kosztúlme nyomorvitu vállig erő glazé kesztyűben fogadja a „kuzisát”.

Kulturának neveszhoi-e ez a „haladás”? Vajjon ez-e a nyugati „kulturalevegő”, amint annyit áhioztunk? Avagy a haladás kiegészítője-e az, ha Biczó Erzsébet Zerkovitz

kuplútkán találja a gyönyörűségét s azt hiszi, hogy szelgibiróné lesz, ha Biczó Ellenek neveszti magát.

Ki vagyunk forgatva tisztára nemzeti viselőtünkükből s ez nem a kémszere helyzet szemlénye, hanem a zaidó divát majmlása. Pardon! Még kell azonban jegyezünkünk valamit. Az utóbbi idők érdekes tünete, hogy a magyar ruházat, a prüsszükök és a partiz sidóilányok kezdik viselni. Mi nem haragszunk érte. Miért? Ha a sidóilányok magyar ruhájukban járnak akkor, amikor azok, akikre a tradíció is rájuk ája, csak azért, mert nem akarnak más felsőbe lenni, nem büszkednek magyar ruhájukkal, nem haragszhatunk ezért a sidóilányokra Magyar divatot sürgetünk a szalónokba, a báltermekbe egy úgy, mint az úccára.

Nemzeti hadseregünk új egyezruháján szintén nemzeti vonások megörökösödött látkjuk. Ne értesünk fére. Nem akarunk senkit beelőltözöteni a Vigszínház portánának uniformisába, nem akarjuk kacagányos ósínak saruit felölríteni se bu: ógányt ragadni, de higylje el mindenki, hogy nem ártana egy kicsit a már ellejétett „levendula szagu” ruhásszerekrényekre szegőlni. — **— gk —**

Népbiztosok a térségéig elölt.

Budapest, aug. 31. A népbiztosok mai tárgyalávan folytatják Haubrich kihallgatását a juniusi ellenforradalomban való szerepére vonatkozólag Haubrich kijelenti, hogy a juniusi ellenforradalomban nem vett részt.

TÖZSÉGE.

Budapest, aug. 31. A mai térségi élők forgalom mellett szűdők volt az üzletészet.

Vásárlás: Napoleón 800, Főut 850, Dohári 230, Frank (tracik) 1800, Márta 400, Léta 1120, Rebel 310, Le 548, Szokol 390, Frank (svájci) 2850, Úttör —, Koronás ójka 800, Béci 90, Zsúrt 80.

Érték: Úttör —, Béci —, Béci —, Magyar bel 1693, Magyar —, Forráss —, László 785, Ostrák hitel 520, Magyar-Otás 337, Konkoczi —, Glazla —, Beocsini 4200, Átalakos aszó 7475, Szászvár 2980, Selgényim 6300, Unikányi 4500, Rima 3340, Schick 775, Nándi 12500, Danica 4400, Kézold 2370, Adria 13400, Átalak — 5400, Ingatlan —, Jeltzög 485, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank 8700, Drásza 1173, Gellman 4420, Olaj —, M. Cukor 11600.

LOVAK
Mábank elismert
szakbizottság az
officínák tisztség
szereplésére „PROF-
NOVA” használat
Intézkedés népbiz-
betlen. Miniszter, egy. Beszerzés: Szévesk. ARU-
forgalmi R.-Y. (Budá) Visszokoztatok is.

HÍREK.

Bejelentés.

A Zalai Közlöny t. olvasóközönségével tiszteltetl. kezezőik, hogy a Zala nyoma és lapváltalai tulajdonjogát átvevük, midtál üzemiünk Dunántú legnagyob nyomdai vállalatára fejlesztettük ki. Így módunkban van a legfokozottab igényeket is kielégíteni. Kérjük továbbra is közönségünk szives támogatását.

ZALAI ÉS GYARMATI NYOMDA- ÉS LÉNYHÉSZÁLLALTA.

— A plébánia hivatali közli, hogy folyó évi szeptember 8-án, Klüsszony-napján reggel 6 órákor különvontatni záradékot indul Bucsuszentlászlóra. Résztvevők mindebb jelenkeznek a plébániaválalabán.

— Farmerrel Magyarországon. Nem sokára mindenki fogja tudni Magyarországon, mi az a farm, amelynek életterét csodákat olvastuk amerikai és ausztráliai hirdásokból. A farmtervező kétszázötven Magyarországon is gyorsan népszerűvé válik majd mert bebizonnyodik, hogy ez a legelővédelmesebb gazdasági módszer. Nagyobb arányban rendez be ilyen gazdaságokat az Elő Magyar Farmgazdasági Rt. Ipari R. T., amely augusztus második felében tartja meg alakuló közgyűlését. A vállalat elsősorban menekült családokat vesz fel a farmokra, amelyekben gyomolcstermelés, olajtermelésre, méhészetre, halgazdaságra, baromfi- és házinyúl tenyésztésre és népiipari munkákra rendezkednek be. A termékeket a vállalat olyképpen fogja értékesíteni, hogy a fafémeknek is minél nagyobb haszon jusson. Jelenkezni lehet a szervező irodában: VI. Andrássy-ut 33. II. emelet 15.

— Az esküdtök lajstromozásának meg állapítása. A nagykanizsai esküdtök lajstromának a megállapításához szükséges bizalmi-ferfiak kinevezésére a vármegyei hatóság részéről megkezdődött a kezdeményező lépések. A következő kinevezések vannak folyamatban: Eperjesy Gábor, Tóth István, Knorzter György, Faics Lajos, dr. Hajdu Gyula, dr. Pábián Zsigmond, dr. Szigheti Károly, Puhál Viktor és dr. Bencsik Ferenc. Az időközben elhalt Unger Ulmann Elek helyébe újabb név kell a tanácsnak javaslatba hozni.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Gyenge érdeklődés mellett déntött tegnap délután a városi közgyűlés Szónyi V. rendorkaputány a Pollermann Janos v. rendőrfőnök jóvoboni állása felől. A közgyűlés Szónyi városzéki ülönöknek a Pollermann Jánost pénztári ellenőrné választotta meg.

— Új lakáshivatali elnök. Babochay György lakáshivatali elnöké nevezetett ki. Babochay már pár hete vezette a hivatali h. elnök minőségében.

— Lévelé Szerkesztőhöz. Átullrottak azzal a kéressel fordulunk a mélyen tisztelt Szerkesztő Urhoz, sziveskedjék ez alább közölt cikket közölni. Horrribile visu! A legutóbbi napokban, a keresztényi kurzus azent lörekvéseinek rovására, szennyes történeteknek játszódtak le városunkban. Kötődömáslu dolog, hogy a főiskolai beiratkozás a hatóság okmányok mellé, meg úgy kinek-kinek volt intézeti igazgatójától kiállított u. n. információ megszerzését teszi szükségessé. Ez az információ van hivatali kinek-kinek a kommunizmus alatti politikai és erkölcsi magatartásáról, a valónak megfelelő, az igazságtól egy lényezsúlyt sem elrő, részrehajlás nélküli felvilágosítást adni, a főiskolai felvételt fogantató bizottságban. Sajnos az kell tapasztalnom, hogy erre a keresztényi kurzus és megcsonkított hazánk jövőjére nézve fontos okmányokra olyan egyének is szert tettek,

akik a hazánk romlását előidéző gádzsokzak, a proletárdiktatura idején különböző pozíciókat töltöttek be; így hogy egy példát hozunk fel, épen az a valaki, aki a kommunizmus alatt a logexponáltabb egyének egyike, a „Gimnáziumi direktórum” és az „Ifjunktársaság szakszervezetének” elnöke volt és aki nem állította a „Mária-Kongregáció-nak, mint tükös bűnbánlangnak a feloszlását istenkáromló szavakkal sürgetni. Ez a valaki a helybeli gimnáziumi igazgatósnál, tekintve az illetékes fentebb emlelt pozitívumokból is látható hazafiatlan, atheista mivoltát a következő információk teit szert: „Igazolom, hogy N. N. a kommunizmus alatt hazafias viselkedésével mintaképül szolgál.” Jól értesd meg nyajas olvasó „mintaképül.” Valdiban horribile visu; mert ha a keresztényi kurzus idején ilyen esetek még gyakrabban is előfordulnak, úgy az egyetemi halgatók soraiban 90%-lessz a vörös erelmű kommunista és 10%-a a tehettelen ellenzék és így ezeknek a karatiombá való bevetése után Újja ott vannak, hogy a vörös hírszó ímért kirádság közülből a feyvert. Btenteüllenn, vagy szólas nélküli hagyható-e ily büntény? Nem. Ez lehet a határozott válasz. Egyébként pedig azt is kijelenthetjük az illetékes, akik ellen a közvéleményt szorgoló jogos felszólalásunk történt, hogy az utóbbi időben kiállt izgalma után az újabb izgalmat nem ellentenzünk sem nem haragunk, hanem tisztá, hazafias erelműnk, vállalás fellogásunk és őbród mivoltunk idézte elő. A legelsőbb fórumán a kösoktatásügyi minisztériumnál, a már elküldött hamis adató okmány elkobzására és annak, mint bizonyítéknak való megőrzésére szükséges intézkedések már megtették. Varga László és Lipocsek Sándor őbród magyarok.

— Tolvajok a bíróság előtt. A m. kir. büntetőeljárásról lopás bűntetőben ítékezett tegnap Mutschenbacher Elvjn lankéselnök elnökségével. A vádlottak Órcsal József és társ Barányi József kezshelyi lakosok. Mindkét vádott beismert vallomást tesz az egygyertelműn vallás, hogy Gyenesdászon betöréssel Ftzil József lakásába és ott a székényből 3000 korona készpénzt elloptak. Előzetesen azonban, hogy tervekét könnyebben végrehajthassák az otthon lévő kistányt elküldött cigarettáért. A vád és védőbeszéd elmondása után a bíróság meghozta ítéletét, amely mindkét vádottat bűnösnek mondta ki lopás bűntetőben és ezért a vádlottakat 1 évi és 8 hónapra fegházra ítélte. Barányi az ítéletben meggyvassak. Görcti felebbesztet.

— Tékéverseny. A Polgári Egylet f. hó 2. án, csütörtökön délután 5 órai kezdettel 5-éig folytatódott a saját tulajdonát képező tekepályán tekeversenyt rendez, melyre a tagokak és azok vendégeit meghívja a Rendezőség.

— Egy beküldött levél. Most jövők Szekszárdról. Szekszárd város a környék hozzá járulással vendégül látott egy hónapon keresztül tizenöt középiskolai tanuló wleányt, úszviseelő családok gyermekeit. Slachta Margit országgyűlési képviselő okos, számtól észvél, mely csapásra megoldotta a gordiuszi csomót, mely a vikeket a fővárossal öszveteült. Tizenöt szép, művelt, egészséges, jókedvű viruló bakfis lány spádatun induk unak Szekszárdja. Rózás arccal, telt izmokkal, szívbene lelőben hálával, elfelenten érkezett vissza Szekszárdra. Pestre, hogy mint Margit hóvér gyönyörű bszében ott kifejtette, öszveteült kapocs legyen Szekszárd és Budapest között. A szék-száradiak és a környékbeliek ügyes-bajos dolgukban mindig bizalommal fordulhatnak az általuk vendégül látott leányok barmelyikéhez. Ez a tizenöt urileány hátából Szekszárd városnak és környékének a szokatlanul nagy lelő vendégeljárását egy músortos estét rendezte. A leányok szép magyar ruhákban írredónia költeményeket szavaltak, klasszikus zenészmókat adtak elő és gyönyörű magyar táncok-

kat lejuttettek igaz gyönyörűségére a casinó nagy termét zsulofság megfőltő közönségnek fáslepel Balázs Lujza.

— Az Ébredő Magyarok Egyesülete szeptember 2-án (csütörtökön) délután 6 órákor a Ker. Onthonban választmányi ülést tart. — Egy lengyel zsidóasszony a bíróság előtt. Blouch Sándorné oroszországi születésű; fomasói illetőségű galiciánai, szintén lópású vádolva áll a bíróság előtt, Mutschenbacher tanácselnök kérdésére kijelenti, hogy éri, olvasni csak héberül tud. A vád ellene az, hogy 1920 júliusában, amikor Felföldt ülőnyelőnél mint szakszolgát volt alkalmazva, illópotat egy vánköszhatót, több lepedőt és így brilliánskőves gyűrűt, továbbá egy pár órkeztűt és egy koffert. A vádott teljesen beismert vallomást tesz, amelyel majd magyarl, majd-nemetül ad elő. Felföldt Mutschenbacher elnök kérdésére kijelenti, hogy a vádott megbüntetését kívánja, amire a vádott írdreborult és sirva kért Felföldt a vád visszavonására. Felföldt vállomására a bíróság megesketi. A vád és védőbeszéd elmondása után a bíróság ítélethozatára vonul vissza. Az ítélet kihirdetésé előtt azonban a károsult kijelenti, hogy vádlótól eláll és nem kívánja a vádott megbüntetését.

(X) Híreszek! Kasos mőhakat előmőhakat együtt legmagasabb áron megvesszem. — Lelőfát előtt saját érdekekben értekeztek Szabad Antal keszkereskedő mőhesszel.

(—) Cseldéldy néj frészéssel, teljes el-látással felvetük. Cim a kiadóban.

(X) A halál cím alatt egy grandiózus ószán filmatraktókn mutat be a Világ mozgó székény és csütörtökön. — A „Délbőb”-hoz még van pár jegy.

(X) Illés József Bszlbinen élő magyar film-rendező remekműve kerül bemutatásra az Urániában A hóhér leánya címen illés egyike azon nagynevű magyar rendezőnek, akik a magyar névnek külföldön is dicsőiséget szerettek. A főszerepet Hilde Walter játsza, kinek szépsége nagyban elősegíti a film sikerét.

SPORT.

Holnap, folyó hó 2-án délután 6 órákor tartja első bemutató merőksézt a NAFC. du-nántúli egyet legjobb csapatával az NTE-vel. NTE. győzelmet várjuk ugyan, de mitűn a NAFC. csapajait meg nyilvánosan nem ismerjük, megietetés sincs kizárva. A NAFC. a következő felállításal játsszik: Modrovics, Veres, Schlichta, Szeleki, Boda, Krug, Futó, Erdős, Maurer, Bölcshöldi és Tóth.

Nyilteér.*)

Tiszteltelők kérom a tek. Államrendőrség illetékes vezető ösztyáit, sziveskedjen a marhavásártáren időközönként egy kis részűt tartani a sok jogtalan, ide futott marhakereskedőkre, akiknek 80 százaléka jogtalanul marhával léval kereskedik és egy fillér adót sem fizet a városnak Általuk napról-napra drágább lesz a vágó és általában mindenfajta marha ára. A fönti kéréssem megújítva maradtam tiszteltelők.

Egy helybeli marhakereskedő.

*) E rovatban közölhetik nem vállal felelősséget a szerkesztők.

Eladó házak. A város leg- legelővédelmesebb formálsággal utcajában több ház kettővel eladó, amelyek azonnal elfoglalhatók. Rőbvebbet Rukos György házközvetőnél, Magyar-utca 45.

Az 1920/21. tanévén két középiskolai tanuló keresztény nri családnál teljes ellátást nyerhet. Cim a kiadóhivatalban.

ÉRTESETÉS. A „Dunántúli Ruhaáruház” uridivatosztályai gácsli és zsolnai gyapjuszövetből készit a legelővédelmesebb kivitelben **3000—4800 koronáig.**

Külön vegyitvást és javítóüzem. — Gyorsvasalást egy óra alatt ösz-közölk. Szabott árak I Pontos kiszolgálás. Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20.

Teljes tisztelto Dunántúli Ruhaáruház.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
 Interurbán-tel. 183.
 Megjelenik mindig korá reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
 Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
 nevesbíró, képviselő.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:
 Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
 évre 85 K. Egy óra 22 K. Egyes szám 1 K

A nemzetgyűlés.

Budapest, szeptember 1. A nemzetgyűlés mai ülését fél tizenegy óra után nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Napirend előtt Pallavicini György szólott fel, aki elmondja, hogy a lapok azt írják, hogy az egységes kormányzópárt értekezletén azért szólalt fel, mert el akarja ódázni a földbirtokreformot és támadása tulajdonképpen *nagydídi Szabó* István ellen irányul. Kijelenti, hogy ha ő nagyváradi Szabót támadni akarja, nyíltan támadja. Különben is nagyváradi Szabó nyílt kormányának volt a minisztere és így csak rajta mulott, hogy a földbirtok-reform még mindig nem valósult meg.

A bobüntetési részletes vitájánál *Budaváry* László az első szakaszhoz azt a módosítást ajánlja, hogy a bobüntetést ne terjesszék ki a nőkre, de állítsák a megtévelyedettek nyilvánosan pellengére.

Apponyi Albert kéri, hogy az első szakasz első bekezdéséből hagyják ki a következőket: a kinek egyénisége és életviszonyai olyanok, hogy vele szemben a bobüntetési hatályosabban alkalmazható.

Tomcsányi miniszter hozzájárul *Apponyi* módosításához. A nemzetgyűlés elfogadta.

A második szakaszhoz *Budaváry* indítványozza, hogy aki jog nélkül botoz, azt ugyanannyi bottal sújtsák.

A harmadik szakaszhoz *Tomcsányi* igazságügyminiszter módosítást nyújt be, amelyet a Ház elfogad.

A Ház elvetti *Peltes* László különvéleményét, amely szerint a bobüntetést nyilvánosan is végrehajtható.

A negyedik, ötödik szakaszt változtatlanul elfogadták.

A hatodik szakaszról *Tomcsányi* igazságügyminiszter bejelenti, hogy az elfogadott büntetések életbelépnek a katonai biraskodásnál is.

A hetedik szakaszt 32 szóval 25 ellenében elfogadták.

A kisgazdák ezután tüntetőleg elhagyták az üléstermet.

A hetedik, nyolcadik és kilencedik szakaszhoz többen felszólaltak. Ezzel a javaslatot részleteiben is elfogadták.

Ezután *Rubinek* Gyula válaszul *Budaváry* hozzáintézt interpellációjára. Kijelenti, hogy a kormányának az a törekvése, hogy az összes állami alkalmazottak egyformán megfelleljék a megéheztüket. Az állami tisztviselőket élelmiszert, tűzfával, szénrel és ruhaneművel fogják ellátni. Két-három hónap múlva a pénzügyminiszter oly javaslatokat áll elő, amelyek helyrehozzák állami pénzünk vásárlóerejét. A választ tudomásul vették.

Majd *Tomcsányi* igazságügyminiszter válaszul *Csernus* Mihálynak, a kommunizmus-művelő vadolt internáltak gyors kihallgatása ügyében bejelentett interpellációjára.

A miniszter megnyugtató válasza után *Cserfi* József interpellál a boradó behajtásánál elkövetett visszaélésekről.

Szj Bálint Eszterházy Móric gróf cserakciójáról interpellál.

Nagydídi Szabó István megnyugtató választ ad.

Berkli Gyula sürgős intézkedéseket kér, hogy a földművelés legelőt kapjanak.

Nagydídi Szabó István kijelenti, hogy a tegnapi minisztertanács felhatárolta arra, hogy rendelkezéstervezet készítsen abban az irányban, amit *Berkli* javasolt. A miniszter válaszal egyttal *Pallavicini* György napirend

előtti felszólalására, Ő nem azt mondta hogy *Pallavicini* meg akarja akadályozni a földbirtokreformot, hanem azt, hogy indítványa párbontási jelenséget tüntet fel. Már pedig minden párbontási veszélyeztetési földbirtok-reformot. A választ tudomásul vették.

Hornyánszky Zoltán a Tisza-tárgyalás körüli visszaélésekről interpellál.
Dróczy Gyula, *Karaffai* Jenő és *Csoantos* Imre interpellációk után az ülés 4 órakor véget ért.

A Tisza-per tárgyalása.

Budapest, szept. 1. A mai Tisza tárgyaláson először *Bartha* Albert volt hadügyminiszter hallgatott ki, aki elmondta, hogy Vix francia a közönség egy alkalommal így szólott hozzá: „Őnöknek volt alkalmuk arra, hogy a történelmi határt valóságos demarkációvá vonalánkít, önök azonban ezt nem tették, holott ismeritek a *Diaz*-féle feltételeket.” Ugyanezen a napon érkezett meg *Nyékhegyi* ezredes Páduaból a *Diaz*-féle szerződés, amelyben a következők voltak: „Az osztrák-magyar hadsereg visszavonul az 1914. év határok mögé. Magyarország elvállja Ausztriától és Magyarországra nézve a határ lesz a demarkációs vonal.” Vix ezredek kijelentette, hogy a csehék arra alapítják követeléseiket, hogy ha önök a szerbeknek területeket ajánlanak fel, akkor ők is követelhetnek területeket. Önök minden alkalommal lemondanak vámaiőről. Itt van a nov. 28-iki tárgyalások jegyzőkönyve, amely szerint *Diener* Denes József elismeri, hogy a Maros folyóig a megszállás nem fegyverszünet, hanem tényleges okkupáció alapján történt.

Elmondja *Bartha* Albert még, hogy *Gömbös* Gyulától és *Balla* Aladártól téváltart kapott, amelyben közölték, hogy megállapodtak a jogszólvány kormányval, hogy ha a magyar kormány Jogszólványt elismeri, akkor a horvát kormány nemcsak, hogy teljes fegyverszünetet átteszi a magyar csapatok, hanem az egész hadianyagot is átállítja Horvátországba. A téváltart *Károlyi* *Diener* Dénesnek adta át, 6 pedig az illetékhelyen fejejtette a sürgönyt.

Másnap *Ballát* és *Gömböst* kiutasították, mivel nem adták választ a jogszólvány kormányának. Ezután ismertetie a *Mackensen* hadsereg vezetőjével folytatott tárgyalásokat.

Több tanu kihallgatása után *Hüttner* kijelenti, hogy az iratok külföldön vannak, de bizonyos körülmények közt hajlandó kiadni a bíróságnak. A bíróság úgy határozott, hogy az iratok megszerzésére az intézkedéseket megteszi és *Hüttner* feltételeinek eleget tesz.

A lengyel-orosz helyzet.

Varsó, szept. 1. A város hadsereg ellenofenzívája teljesen csütörtököt mondott.

Moszkva, szept. 1. A szovjet kormány a Londonban tartózkodó *Kamenet* megbizta azzal, hogy mind az egész orosz hadsereg fibozítsa azonnal menjen a frontra.

Budapest új polgármestere.

Budapest, szept. 1. *Sipőcz* Jenő dr. 163 szótöbbséggel megválasztották Budapest polgármesterevé.

— A legközelebbi megyegyűlés előrelátásról nagy tárgyalás lesz. Már! eddig 200 pontnál több fogja a programot lenni, nem számítva a pótlógyorsorokat. Legfontosabb pontok egyike lesz az alsópán-jelentése, amely többek közt felöltel az internáltak ügyét és a termés jelentést is.

HIREK.

— Szabadágról való visszatérés. *Eőry* Szabó Jenő törvényeszkői elnök szabadágról visszatért a mai nappal elfoglalta hivatalát.

— Újabb tisztviselő csoportok a vármegyében *Kolbenschlag* Béla alsópán a vármegye hivatalnokaival folytatott tárgyalással kapcsán abban állapodott meg, hogy a miniszter rendeletben szorgalmazott tisztviselő csoportozatot a vármegyében kiterjeszti. Tervebe vételeit 3 újabb tisztviselő csoport felállításra: *Keszthelyen*, *Silmezen* és *Letenyén*, így a vármegye területén 5 tisztviselő beszerzési csoport lesz a nagykanizsai és zálaegerszeget is beleértve.

— *Máthy* asó az elnökségi hivatal nyaralásán. Megírta a napokban, hogy a városi közsélményi hivatal nyaralásán. *Máthy* asó kiküldött bizottság felkutatását befejezte a számszerűsítet minden területet, hogy a városi egyesületi bizottságok 60,000 koronát a hivatalnokokkal kecsköt jutalom képen osszának az át. A közsélményi hivatal várakozása felüli nyaralásról az a számszerűsítet. A városi egyesületi bizottság 2 millió koronát. Ebből az ötszögöl, illetőleg a közsélményi hivatal egyesületi előződik már megtöltöve a város. Legutóbb is az elnökségi hivatal pénzéből fizették ki a városi hivatalnokai személyisége. Ez az ötszögöl persze, mitkint az a városi és elnökségi hivatal. *Máthy* asó, hogy a közsélményi hivatal tekintélyes nyaralásról dolgozik. Ezt honoralandó, a kiküldött bizottság jutalmának kiványa a hivatali személyisége. Mivel még n. történt meg, eléve felmentük a karantán ellene. *Máthy* asó, a nyomor a városban, oly sokan vannak a éhezők, hogy nem tartják szerencsésnek a városi legszegényebbeknek a gyanom megporolt ötszögöl békít is jutalmának. Azt is helyesebbnek találják, ha a város kiadással nem az elnökségi hivatal nyaralásáról fedezné, hanem engedné az elnökségi hivatalnak ötszögöl a városi legszegényebbeknek rendelkezésre bocsátján a listát, azt a leggyorsabb dielmések kikékel. Így igaz, nem volna 2 millió nyaralás, de nem is volna annyi éhes ember sem. Ma különben, amikor elmondhatjuk, hogy minden a nyomor keresztül mentek, nem szabad az ötszögölnek tabortit szaporítani. A városi egyesület más forrásokkal, azonban kiadással fedez, tere és módja van hosszú éleg, de semmiképp sem használja ki a városi legszegényebbeknek egyedül mentvárta, a közsélményi hivatal pedig semjének, nem is fogad el jutalmának azt, mert spórolni tud a ugyi garakálódik, hogy millió nyaralásig van.

— *Máthy* asó az irattalás a szajnyabard listáról. A közsélményi minisztertanac a városi ellátásának számszá az Aratófaliról T. utján 800 m. listát usalt ki. A közalkalmazottak beszerzési csoportjának tagjai a városi és a jázasi ellátásból kikapcsolatott, azokat a csoportok kiegészítik. *Máthy* asó, a rendelkezés a közsélményi hivatal, hogy az ellátásokon leggyakrab azonosan vegye revízión alá a listát csak azokat lássa el, akik a listán, ve gabonával nem rendelkeznek. Az alsópán hivatal azt is közli, hogy a kiállítás csak akkor lesz pontos és egyenletes, ha teljes mértékben kimentek a városi ellátásból. A 800 m. és listákkal szeptember hónap 6 kg-os levélnek szorgalmazták. A hivatalos fejadás még nem fejező megállapítva, a 6 kg-os krótát még nem lehet a jövőre nézve véglegesen a maradóknak tekinteni.

— *Rákóczi* mulatás. A Kath. Legényegylet felújítja a régi idekénny oly módon beleveti 60 évomó mulatásról, amelyre évi szeptember hó 12-án fognak megtartani a Polgári Együt az egyteremben. A rendező bizottság buzgó fáradozik, hogy az ünneppel mielőbb járjanak sikerjüket. Ekköbör terve veték, hogy a mulatás előtt félórával fél 4 órakor a szerelői pártizorod, a partizorok, a támasz díszítővezetők és a városi és a városi újságírók zene kísérettel a há kedvező idő lesz. — A mulatás az eszékosnosság szórakoztatásra beuatják a kormánytanácsot is, melyet nagy buzgalommal fogadják az előződik. A rendezés már most felújítja a közsélményi ügyintézés felismerését, melyre a megújuló napokban költésnek szél. A szék *Torma* Tóti teljes senkara szorgaltatja.

— *Közéleti* közlemények. Ezenjén a közönséget, hogy szeptember 4-én 14 ózra kiváló minőségű, fehér kraklyukot kerül elvagon. A kukor ára 120 koronára. Legújabbabb beérkezett a 120 db. *Fabrik* tuk minőségű, akik ezen kukókból részleteit önjáratnak, hogy igényüket a hatóság könyveszékjében feltöltött bevadásai belyeken az augusztusi kukorjaj leadása és az előjegyzett kukor annak lefektetésé mellett 3 napon belül kifizetés be. Később jelentések fogynak nem vétekek.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
Interurban-telefon 183.

Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEEDŐS GYÖRGY

népszavazás, képviselő.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Hirdetési árak:
Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy óra 22 K. Egyezmény 1 K

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 2. A nemzetgyűlés mai ülésén harmadszor olvasták a botbüntetésről szóló törvényjavaslatot. Majd áttértek az egyetemi beiratkozásokról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Uszty Ferenc ismerteti a törvényjavaslatot, amely a magyar intelligencia védelme lesz. Nem szabad a szellemi proletariátust szaporítani, mert az állandóan szüntető a forradalmi szellemet és nyugtalanságot. Kéri a Házat, hogy a javaslatot általánosságban és részleteiben fogadja el.

Ezután **Halter** látván kultuszminiszter kijelenté, hogy a köz javát a multban nem vették eléggé tekintetbe és minden vonás megvolt benne, ami nem magyar. Vissza kell térni ahoz, hogy a nemzet úgynevezett legesztendőbb dolog. Vissza kell adni a felülből oktatást tudományos és nemzeti hivatásának. Aki előtt nem szent sem a nemzeti, sem az erkölcsi szempont, olyan ember nem kell nekünk. Kívánatos, hogy az egyetemi hallgatók jelentékeny része a magyar vidék egészségére, tisztára szellemi léteikrebben nevelkedjék. Kéri a javaslat elfogadását.

Szűnet után **Pellavinczi György** személyes kérdésben válaszolt **nyagytárs Szabó** látván tegnapi beszédére. Nem lesz addig rend, amíg az összes bűnösek, akik a Károlyi féle forradalom előidézésében részt vettek, nem bűnhődnek.

Nagyaládi Szabó látván kijelenti, hogy a Károlyi-kormányban azért volt rész, hogy megszervezze a Kisgazdapártot mint a forradalom és a felülből ellen szolgáló védőbástyát. Kijelenti, hogy ő sohasem akadályozta meg a földbirtokreformot.

Ezután **Zákány Gyula**, az egyetemi beiratkozásokról szóló törvényjavaslatról szól. Az ülés délután 2 órakor ért véget.

Összeesküvés a vörös hadseregben.

Vársó, szept. 2. A bolsevikléte a vörös hadseregben nagy összeesküvést fedeztek fel, amelyben volt már tisztek vettek részt. Az összeesküvés tisztek állítólag Wrangel tábornokkal értettek kelet.

London, szept. 2. Kelogaliciában a helyzet megjelentésszerűen komolyabb várt a longyezek részéről. A vörös hadsereg harpározó győzelmet értett Lengyel ellen. A város bevédelt csak drák kérdése lehet. — A város bevédelt győzelmet értett kérésbeesett kirohanást intéztek, azonban súlyos veszteségekkel visszaverték őket. Przemysl várának ostroma is megkezdődött.

Vársó, szept. 2. A vörös hadseregnek az ellentámadásai kísérlete Breszlitovszk körül teljesen sikertelen maradt. Azokat a vörös csapatokat, amelyek Breszlitovszk mögött akartak offenzívába kezdeni, véresen visszaverték.

Krakko, szept. 2. **Pilszki** kijelentette, hogy a lengyelek 30 ezer embert elfogtak, 25 ezer ember pedig elvittet, úgy, hogy megmaradt 150 ezer főből álló demoralizált bolsevik sereget kell csak Lengyelországból ki- szorítani.

Kisantant találkozó Bukarestben

Páris, szept. 2. Szeptember 10-ike körül Bukarestben a szerb trónörökös, **Vencelzós** görög miniszterelnök és a cseh kormány megbízottai találkoznak fognak az oláh kormány megbízottával.

Az oláhok a magyarság támogatásért.

Bécs, szept. 2. Bukarestből érkező hírek szerint az oláh kormány az utóbbi időben az erdélyi magyarsággal szemben engedékenyebb politikát követ. Az oláh kormány a magyarság támogatását akarja megnyerni, ezért márték- adó politikai körök ígérték tettek a magyarok- nak, hogy ha az oláh állampolgárok esküt le- tesznek, köllő garanciát kapnak arra, hogy állá- sáikat megtarthatják, régi jogukait, jobol gyá- korolhatják és eddigi állomáshelyükről nem fogják átlyéhenyíteni őket. Ezeknek az ígértéknek következtében Erdélyben többen letették a hűségküli. Az oláh kormány a magyar egyet- men ügyében megfontoltabb tárgya tette a kolozsvári magyar egyetemen engedélyezését.

Folytatják a tárgyalásokat a Máv. rekonstruálása ügyében.

Páris, szept. 2. A legközelebbi napok- ban folytatni fogják a francia pénzügyek és a magyar kormány tárgyalásait jelzőalkölcönsön folyóalkötés dolgában a magyar állampolgárok rekonstruálásának céljára. A francia meg- bizottak szeptember második felében utaznak Budapestre.

Letartóztatott banktisztviselő.

Budapest, szept. 2. A rendőrség ma elő- zetes letartóztatásba helyezte **Wagner Lajos** 28 éves banktisztviselőt, aki a magyar országos takarékpénztárnál volt hivatalnok és több 100 ezer koronát sikasztott.

A Nemzeti színház új örökös tagja.

Budapest, szept. 2. A vallás- és közok- tatásügyi miniszter **Bakó László**t, a Nemzeti színház tagját a magyar nemzeti megújodás zászlaja alatt kifejezett elismerésükkel a Nemzeti színház örökös tagjává nevezte ki.

A földreform ügye.

Budapest, szept. 2. A földbirtokreform javaslatot — mint illetékes helyről közli — a jóvő hét első napjában kezdik tárgyalni a nemzetgyűlés szakbizottságai.

TÖZSDE.

Budapest, szept. 2. A mai tőzsdén azárak bizonytal- matlanak és nagy forgalom fordított ki.

Napotekő 310. Font 360, Dollár 240, Frank 1675, Márk 500, Lira 1150, Rubel 920, Líl 545. Szokol 400, Svajc fel 3950, Dikár 890, Bécsi 90.

— **Bekötészték a csehok a magyarraház ká- lányakat.** Megkezdődött hat hatlak a felülből. A csehok 10-12 éves leánykát börtönökbe és a ugy bűnök el véttek, mint felülből gonoszulálják, mivel az a ugyan bírák, hogy magyar viselkedés monok végig az bűnök. A leánykát napotig tartják elüzből a börtönök- ben és az országokban, ahol bizony nem igen kímélt őket. Így tette a magyarságot és meg nem szállott Magyar- országra. Mi, akik tisztánlátó szabadon magyarsá- gunk mellett vagyunk, az egy bűnök, amíg a felülből győz gyermekel bebörtönözték magukat a megie magyar- országból járnak.

— **Két nap a hónap.** Tegnap, szeptember 2-án egy előzől kőszárvakalok eseményről szólt fel: „**Fegyver- sőt török a székem mar 30-ika van.**” Valjón monyi havi füstöt volna szelvégek, az egy bűnök, amíg a felülből győz gyermekel bebörtönözték magukat a megie magyar- országból járnak.

HIREK.

— A turánlak és a semiták. E kimen- tartott előadást kedden este a városháza főiskolai gyűlési teremben **Doupana József** főiskolai hallgató. Több ezeresek küldemre világotított rá az alapos készültkéggel megirt, pontos történelmi adatokkal bővelkedő előlvasás. Sajnos, üres székek meredtek a felülből, mert Nagykanizsán nem divat tudományos alapokon felülből előadásokat meghallgatni. De ha a mozi csak **felülből**nek való malacságokat vetit a vászonra, oda tódui a publikum... Pedig ér nálunk, a zsidófértékben, nagyon is kívánatos volna, hogy a zsidókérdéssel mindenki tisztában legyen. Akkor nem dobna fére senni a **Zalai Közlöny** azzal az indoklással: már megint a zsidót üli! Akkor nem volna olyan nagy az ötlekezés a zsidó- sággal s nem volna annyi gyáva keresztény, kik nem mernék nyitlan a zsidókérdésről beszélni. Ne felejtjük el, hogy kigyókat melegen- getünk a keblünkön, ha a zsidóságok ok nélkü- lü pártoljuk. Jól irti Doupana: „A kommuniz- musz bukása után, mind hatalmasabb erővel lép fel két eszme: a turánizmus és az anti- szemizmus”. Ez azonban a beavatottak előtt nem lehet üggy, mert ép az említett felülből- sásban történelmi adatok nyomán elvonult előtűnik a turániak, akikhez a magyarok is tartoznak és a semiták, magyarán zaidók, már az ókorban kezdődő s napjainkig húzdó küz- delme. E két népet nagy világtérre; külön- sleg állítottak mindenkör harcba egymás ellen. Helysükre miatt nem terjeszkehdünk ki az egész előadás még kivonatos ismerteté- sére sem, mert csupa adat az egész. Csak egy frappáns beállítást említnék ki, amely az előadás adataiból önként alakul ki s nem a mi hibánk, hogy az a zsidóságra nézve csappet sem kedvező s ez a következő: A faji szelle- mek nem változnak. Vagy nem ugyanaz a szellem-e az, amely ma a szabad szellemet hirdeli, avagy a jeruzsálemi Salamon király, aki feleségéből egész gyűlöteményt rendezte- tte meg magának; avagy Dávid, aki a harce- téren pusztította el a szép asszony urát, hogy az könnyebben az övé legyen? Vagy midőn a Kyzarecs orvul ledóli lakomáján a schyta vezéreket, vagy pedig mikor Weiss terrorista a megköltözve előbe vitt ellenforradalmi vezér Lemerkovics szadásosba egész egyszerűen belelővődöz. Avagy nem hasonlón-e Heródes nagy gyermek gyilkolatlásához Krisztusz szü- letésékor az a kegyetlenég, amikor a zsidó terrorista a 9 éves fuvall huzajta bitóra saját keresztény, ellenforradalmár földmívny atját? Sajnos a mult és a jelen példái nagyon hasonlók. Ezekről kellene gondolkodni s nem folyton azt hangoztatni, hogy a zaidó is becsületlen ember! Akad közöttük, de az nem menti a faj végzetes bűnét.

De Kanizsán hiába minden serkentés! Hiába irti az uszjag a levendula illatu ruha- szerényekről, a melyekbe eltemetik a magyar jellegű viselettel! Hiába hirdetnek felülből- sőt előadásokat! Há igazán nincs itt kereszté- nyi magyarság? Vagy mindenkül jól érzi magát a zaidó járomban? Meddig tart még e bűnös alvás? Reméljük, hogy legközelebb amikor a szerző megtartja felülbőlását az Ebródi Magyarok egyesületében, nem lesznek üresen ácsintó székek. Kanizsai keresztény magyarság! Káposztaló lett a forró nyári vérdoból? ...

A felülből estélyi jövendés 345. kor. volt. Felü- lítotték: Bátor Haenk 4 kor., Fábry Béla 10 kor., Molnár György 10 kor., N. N. 6 kor. Összesen 50 kor. A felü- lítettékén ezuton monok hála köszönetek. **Rendület.**

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
Interurban-telefon 183.
Megjelenik mindíg kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Műfizetési árak:
Egész évre 280 K. Félévre 180 K. Negyed-
évre 80 K. Egy óra 22 K. Egyen szám 1 K

Románia kéznnyújtása.

Szomszédaink „his antantjából” mely ellenséges gyűrűt formált Magyarországot körül, Románia ez idő szerint jóindulattal látszik felénk közeledni. Komoly szándéka lehet s komoly lépésre készül, mert nagy apparátussal készítette elő. Közbenjárást kért Francia országtól: hatna oda Budapesten, hogy a magyar állam ne zárkózzék el a román állam iníciálvája elől. Franciország ezt a szívesseget vállalta és teljesítette. Tőle értesült a magyar kormány Románia szándékáról s tudomásul vette, hogy a román király legközelebb Budapestre küldi egyik legmeghittebb tanácsadóját a jó szomszédal viszony helyreállítására érdekében. Nem tudjuk, hogy Románia e bejelentett exponense, ha jónni fog, milyen ajánlattal jön. Mít hoz és mit kíván? Valószínűnek tartjuk, hogy lépése összefügg ama veszedelemmel, mely Középmóriánát kelet felől nyugatalnitja. Nincs kizárva az sem, hogy e veszedelem csökkenése esetén e lépés eltolódik, vagy elmarad. Nekünk készen kell állnunk minden eshetőségre. Magunktartású csakis Magyarországot léteérdekai irányíthatják. Románia közeledő hajlandósága elől nem volna illő elzárkózunk. Ezt tiltja a jó izlés és udvariaság de ellenzik saját realis érdekeink is. A szerencsétlen háboru s a katasztrófális béke-kényszerűség Magyarországot ugatoszólva jégre tették. Kimenekülne e helyzetből, fölszedve új életet kezdeni csak ugy lehetséges, ha belekapcsolódnánk a szövetséghöz viszonyokba, amiktől a mai fatális helyzet csaknem teljesen elszigetelt. Elemi szükség ránk nézve, hogy ez izoláltságból, amely súlyos folytátása volna a hadiévek alatt szenvedett blokádnak, mentül előbb szabaduljunk s gazdasági, kereskedelmi forgalmunkat a külföld felé helyreállítsuk. Hasonló az anyagi szituációja Romániának is. Érdekeink a téren fődik egymást Mindkét részről egyaránt kívánatos az így találkozó érdekek kölcsönös megértése, mert számos szükséglet fedeztet csak a terményfőliség kiserelése által lehet nagy stíban biztosítani. Adva van tehát a tárgya és célja a koncentrációnak köztünk és Románia kézt, mihielyt gyakorlatilag lehető, hogy a tárgyalás meginduljon. De adva vannak a tárgyalások határai is. Ezeknek az anyagi érdekeknek: a megélhetési, a „gyomorkérdéseknek” gondozására kell szorítkezniük. A gyomor szükségleteinek tett engedmények nem dirigensek az elme gondolataira, a szív érzületeire nézve más a fizikum, más a psiché törvénye. Bármily tárgyalásba bocsátkozunk a szom-

széddal, existenciális kérdések felől egy pillanatra sem feledkezhetünk meg a demarkációs vonal mögött szenvedő véreinkről, akiknek az érdeke mindenkor hozzátartozik a magyar politika egészségének lényegéhez. Az anyagi szükséglet kielégítését az ész és az okosság köz-

veti köztünk. A politikánk, történelmi géniuszunk s nemzeti becsületünk parancsai: *összeegyeztetni a kettőt*. Ez nem könnyű, ahogy nem könnyűek a magasabb rendű lelki funkciók: a tudomány és a művészet. A politika pedig igazán a nehézségek tudománya.

Sokorópátkai Szabó István Nagykanizsán.

Múlt szombaton, az esti gyorvónalatt Nagykanizsára érkezett dr. Hegedűs György nemzetgyűlési képviselő társaságában sokorópátkai Szabó István igazgatóministrer. Az állomáson fogadásra megjelent dr. Kaufmann Lajos városi főjegyző több városi képviselővel együtt. A ministrer a Korona szállóban szállott meg és a fogadásra megjelent képviselőkkel együtt ott meg is vacsorázott. — Másnap Szepetnekre ment dr. Hegedűs képviselővel, ahol Lévay Endre községjz és Fuchs János fogadták. A gyűlés alkalmával beszédet mondott a ministrer is és nagy lelkesedés közben fejtekte ki a keresztény társadalmom megmentésére és gazdasági helyzetének megerősödésére vonatkozó eszméit, majd a földbirtokreformról szólott, amelyről kijelentette, hogy annak megvalósítását tovább elhuzni nem engedje, mert a magyar kisgazdák megerősítése és a nincstelenségnek földhöz juttatása a legfontosabb nemzetpolitikai munka. Ismertetve ezután a kül- és belpolitikai helyzetet is.

Utána dr. Hegedűs képviselő beszélt, amelynek végén a ministrer és képviselő ünneplése mellett bizalmat szavaztak a képviselőnek: és politikáját helyeselték.

A szepetneki gyűlés után a ministrer nagy kísértellel és bándériummal Tótszentmériába ment, ahol Tótszerdahelyi, Semjénháza és Molnár községek lakossága gyűlt egybe és nagy óvációnak részesítette ugy a ministrert, mint a kerület képviselőjét. A beszéd elhangzása után a nagyobbrészt horvát nyelvű lakóság a legvehemensbben tiltakozott az ország földarabolása ellen és kijelentette, hogy minden pillanatban kész vérvél is annak visszaszerzéséért akcióra lépni.

Hasonlóképen felemlő külfölségek mellett folyt le a népgyűlés a kerület székhelyén: Letenyén is, amelynek határánál a ministrert dr. Pinna János főszolgabíró, Egyeduta köz-

ség előtti pedig a község bírja fogadták. Itt a ministrer a főszolgabíró kecskijára szállt át és közbőte ezzel, hogy a járásban állottak, különösen a társadalmi osztályok közötti harmonia, valamint a lakóság horvát nyelvű részének hazafias magatartása meglepte, ezért a főszolgabírónak a Kormány nevében köszönetét fejezte ki és kijelentette, hogy minderről a ministrertáncsón is beszámol, mert hazafias munkát lát a járásban.

Letenyén a ministrert Tóth János esperes-plébános fogadta megkapván szép beszédet. A gyűlés után pedig 18 deputáció fogadott a ministrert, amelyeket Tóth esperes-plébános, Rácz Mihály kisgazdapárti elnök, Oslambos bánokszentgyörgyi községjz, Choma Odón intéző és Emödy járásbíró vezettek. Dr. Lakó Imre a Hungya nevében üdvözölte a ministrert, aki hosszasan érdeklődött a szövetkezet állapotáról.

A fogadások után banket volt, amelyen Finna főszolgabíró a kormányzó, Emödy járásbíró az egyetértésre, Sándor csendesredes dr. Hegedűs György képviselőre, a ministrer a társadalmi osztályok megbákkülésére és Hegedűs képviselő a nemzeti hadseregre irányított poharukat. A gyűlésről társalilag üdvözölték a kormányzó főmóltóságát.

A mindenütt nagy lelkesedéssel fogadott ministrer *Kiskanizsára* is ki akart szállni, azonban az idő nem engedte. Dr. Hegedűs György képviselő társaságában visszautazott Budapestre.

Örömmel láttuk városunkban az első kisgazda ministrert. Jóléson vettük tudomásul, hogy mindenütt, ahol járt Zalavármegye területén a polgárság s a kisgazdák vezérüknek tekintették a nagy szeretettel és közvetlenséggel rajongták körül. Molegon üdvözölőjük sokorópátkai Szabó István kisgazda ministrert abból az alkalomból, hogy először tette a lábát zalai földre, hol azt hisszük meg is vetette.

A lengyel hadsereg további sikerei.

Az oroszok kiűrtik Bródyt.

Budapest, szeptember 4. A szeptember harmadik lengyel jelenléte szerint a Suwalkitól Wlodawig terjedő fronton a helyzet változatlan. Budeni lovasága újabban érkezett gyalogság fedezete mellett gyűlekezik. A gyalogság Budeni seregének vereséget leplezendő — a hrubleszói szakaszon önlőző lövedékekkel kezdett. A lengyelek e lövedékekkel véres harcok után visszaverték Lúckai öngyep csoportja elkeseredett harcok után kiverte az ellenséget Beizből. Lembergől keletre a lengyel szakaszokat a Bug és a Gnila Lipa mentén többször megüldözték. Valamennyi lövedéket a különben működő lövegek segítségével visszaverték. A Dnyeszter mentén kölcsonos felderítő tevékenység. Keleghallicsi — az északkelti szöglet kivételével — a lengyelek megállították az ellenséget. Az oroszok megkezdtek Bródykiülését. Bródy és Tarnopol közti front is megingott. A foglyok száma és a szakmány óridis:

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 4. A nemzetgyűlés mai ülését öt képviselő jelenlétében nyitotta meg az elnök. Az ülés napirendjén az illetékek és a tőzsédaró főlelmentéséről szóló törvényjavaslat szerepel. Erdély íme ismerteti a javaslatot és hangsúlyozza annak szükségességét.

Haller kultuszminiszter válaszol Drózy interpellációjára a középiskolai felvételi vizsgálatok tárgyában. Megnyugtató választát tudomásul veszik.

Pallavicini György interpellál a tisztizsgáló eljárások ügyében. Sztéer honvédelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy az igazságtalanságoknál az a főelv vezérli: csak a főbűnözők bűnhődjenek, ezeknek nincsen helyük a hadseregben — de a megtévedetteket támadni nem engedi. Választ tudomásul veszik, mire az ülés véget ér.

Új berlini követünk.

Budapest, szeptember 4. Horthy Miklós kormányzó Emich Gusztáv rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterhez a következő leiratot intézte:

Kedves Emich! A magyar királyi külügyminisztérium vezetésével megbízott m. királyi miniszterelnök előterjesztése önt a berlini magyar királyi követség vezetésével megbízom. Budapest, 1920. szept. 3. Horthy.

A Tisza bűnper tárgyalása.

Budapest, szeptember 4. A Tisza-tárgyaláson ma több jelentéktelen tanuvallomás után, a vádlottak tettek nagyon érdekes kijelentéseket. Molnár Ferenc tanu kihallgatásával kapcsolatosan felállt Sztyankovszky és azt a gyanút fejezte ki, hogy a tanut hamis vallomás tételére beszélték rá. Kijelentése igazolásával elmondta, hogy a tárgyalás első napján, amikor először hallgatták ki őt, és Hüttnerrel és Dobóval kint állt az előszobában. Ekkor odajött Dobóhoz Lévai dr. és felszólította, hogy vonja vissza Lengyel Zoltánnak adott védői meghatalmazását és bízza meg őt a védelemmel, ő szerzett négy tanut, akik neki elbit fognak igazolni. Így is történt: Dobó Lévaít bízta meg védelemmel. A négy menő tanuban bízta, tagadott le mindent Dobó elől kihallgatása alkalmával.

Ezután Dobó állott fel és válaszolt Sztyankovszky leleplezésére, ő is beszélt a vádlott társai. Elmondotta, hogy mikor helyszíni szemlét emlékez a Roheim villába — Hüttner és Sztyankovszky arra beszélték rá, hogy vállalja magára a gyilkosságot, az ő helyzetükön pedig könnyítsen ügyes vallomással. Így ma alkalommal viszot Török dr. előt megnyugtató sztyankovszky, „hogy így meg úgy” majd elbárik Dpbóval. A Markó utcában is azt mondák Sztyankovszky és Vágó, hogy megmenekült a költőtől, ha őszintén megmondja, hogy ő volt a gyilkos.

Vágó sem akart adása maradni büntetésének a bejelentette, hogy őt Dobó akarja befolyásolni.

Végül Sztyankovszky reflektált még Dobó szavaira s annak a lehetetlenségéről akarja a bíróságot meggyőzni, hogy valakit rálehesen bírni a gyilkosság bűnének beismerésére, ha nem követte azt el.

Ezután Pázmány Dániel tett vallomást s határozottan állította, hogy *Károlyi Mihály szándékosan tette tönkre az országot.*

Több jelentéktelen tanu hallgatnak még ki, majd a tárgyalás folytatását holnapra halasztották.

HIREK.

Hirdetmény fegyverbeszolgáltatásról.

A m. kir. honvédelmi miniszter úrnak a ... kir. belügyminiszter ural együttesben kiadott 437 148/25. 1920. sz. rendelése alapján ezennel elrendelem, hogy mindenki a birtokában levő őzlépcső puskákat, pisztolyokat, géppuskákat, fegyveralkatrészeket, föltényeket, kézikéziratokat és robbantószerkeket, városokban a rendőrkapitányságnál, kis- és nagyközségekben a községi előljárásnál e hirdetmény közzétételétől számított egy héten belül okvetlenül szolgáltassa be.

A beszolgáltatás alól mentesek a tényleges liszték és állisztek, a csendőrség, az államrendőrség és pénzügyőrség tagjainak, az állam és magán erdéséleti személyzetnek és s mezőgazdasági szolgáltatói fegyverei.

Beszolgáltatás alól kivételnek azok a vadász és állóvív puskák, amelyekre vonatkozó tartási és viselési engedély már a tulajdonosok birtokában van. (Lásd a m. kir. földművelésügyi miniszter úrnak a Budapesti Közlöny 1919. évi 178. számában közzétett 60381/III. B. I. sz. rendeletét.)

Katonai szolgálati puszkákból (karabélyokból) átalakított gélyó-vadászpuskák a fentemlített tartási és viselési engedély ellenére beszolgáltatandók.

Ezek az utóbbi puskák a beszolgáltatásnál címmel és ismerető-jellel látandók és.

Aki a hirdetmény közzétételétől számított egy hét múlva a beszolgáltatás alá eső fenti megjelölt fegyvereket, lövészerkeket stb. jogosulatlanul tart, eltitkol, vagy abban bárkinek segít, az az állam elleni bűntettnek tekinthető, amit az állam és a tudományra jutott ilyen fegyverekről, lövészerkekről az illetékes rendőri hatóságnak (városokban a rendőrkapitányságnak, kis- és nagyközségekben a járási főjegyzőnél) haladéktalanul jelentést nem tesz, a katonai büntető törvénykönyv 327. § ba ütközőz az állam hadiereje elleni bűntettet követ el.

E büntet elkövetőit azonnal lefognak tartóztatva és feleltük a törvény teljes szigorával a katonai bíróság fog ítélkezni.

Büntetés: A kbtk. 328. § a-ból eső esetekben kötéli általi halál, a kbtk. 329. § a esetében 10—20 évig terjedő súlyos börtön. Mindazok, akik a polgári, vagy katonai jogszabályok elrejtett fegyverek nyomására vezeték, az alábbi jutalomban részesülnek:

Géppuska után 2000 korona, géppuska alkatrész után a használatosság mérvének megfelelő összeg, puska után 100 korona, katonai célra használatos pisztoly után 50 korona, kézi-fűz után 5 korona, minden darab használatos föltény után 20 fillér. — Szomathelyi katonai körletparancsnokság.

— A nagykanizsai rdm. kath. plebánia stófia-jegyzője. A nagykanizsai plebánia hivatali ma napit fogva a hivatos és egyházi vonosközönség ténykedésére nézve a következő időrendi és stóliaris változásokat látja szükségesnek életbeléteit. A plebániahivatali hivatosok elől felük részére naponként 8 órától 12-ig és délután 2—4-ig lesznek keresztelési és kizárólag délután fél 3-tól 4-ig; avatások délelőtt fél 9-től 10-ig; esküvők délelőtt 11-től 12-ig; temetések délután 4—6-ig eszékülteit. I. Barmlyan anyakönyvi kivonat illeték 20 K; családi értesítők a nyiszor 5 K ahány egyén adtai bejegyzésére kerülnek. II. Keresztelés díja 10 K; törvényszerű eskü 20 K; avatási illeték 5 K. III. Egyszerű eskü 40 K; pluvialis eskü 80 K; kántor; orgona kísérete 50 K; orgonahasználat 20 K; vilányvilágítás 20 K; a főkapu való bevonulása 20 K. IV. Egyszerű gyermektemetés díja 30 K. Ebből a kántor 5 K illet. Egyszerű leírót temetés díja 40 K, ebből a kántor 10 K illet. Palástos gyermektemetés díja 60 K, ebből a kántor 10 K illet. Palástos felnőtt temetés díja 80 K, ebből a kántor 20 K illet. Hárompappos temetés díja 300 K, ebből a kántor 30 K illet. A temetések nél eszékés ki: kerül 60 K. Ebből kántornak jár 10 K, hárompappos temetésnél kiserülő 50 K, ebből kántornak jár 10 K, hárompappos temetésnél nagykülföldön 60 K, ebből kántornak jár 20 K, hárompappos temetésnél 80 K, ebből kántornak jár 20 K. V. Misedíjak: Csendes

szentmise 20 K. Énekes szentmise 40 K, ebből kántornak jár 10 K. Gyászmise kiskörszólóval 65 K, ebből kántornak jár 15 K, gyászmise nagykörszólóval 80 K, ebből kántornak jár 20 K, gyászmise-bármappal 300 K, ebből kántornak jár 30 K. Egyrészt a plebánia beállítására hivatosokra, másrészt a plebánia moztosra anyagi viszonyaira hivatosokra, kényszerül a plebániahivatali ezen új illeték megválasztás foganatosítani. — *Plebániahivatal.*

— Mátés Híllár szét. Ferenczardó áldozópap ma délelőtt 11 órakor tartja új miséjének oktaváját a plebánia templomban, ami után áldást oszt.

— Gyászrovat. Gyászlap tudatja velünk, hogy *Bocsári Svasilka* Hugó 81 éves korában szentiszlón hirtelen halálát megvált. A meghaldolt sokáig Nagykanizsán lakott és a Báthory-utcában háza is volt, itt a társadalmi életben élénk részt vett, a politikai életben azonban nevé szerepelt. Neje, sz. Vitéz Vayda Victoria halála után leányhagyó, Sipos Károlynakhoz kötözött szentiszlóra. Hol a gazdálkodásban segédkezett. Halála előlel ő a kiterjedt családát öltöztet gyászba. Temetése f. hó 3-án volt.

— Egy visszavont rendelkezés. Mint már megírtuk a jogosultak az összes Muraközben még ott lévő magyarokat szeptember 1-ig ki akarták szállítani Muraközből. Ezek közül voltak *Zadravetz* István, tábori főpók szülei is. Most vették a hírt, hogy dr. *Madács* Péter Muraköz kormánybiztos, akit a jogosultak „magyaron”-nak neveznek, elhalasztotta a rendelkezést. Valószínű, hogy ő sem tartja célszerűnek a ki- és ismét n beuralkodást.

— Levél a Szerkesztőhöz. Igen tisztelt Szerkesztő úr! Kerüik Szerkesztő urat, hogy küldje a lap nyilvánosságával, hogy ez *Ebród Magyarok Egyesülete*-nek helyi csoportja *Ujgassa* S. és *Varga* L. nevű egyénre nem ismer, így nevű tagjai az egyesületnek sohasem és voltak. S minthogy egyesületnek semmi fel nem hatalmazott a kérdés közlemény megtevére, ezért annak egyetlen szavár: — mit átalában semminemű egyéni akcióért — sem vállalhat felelősséget. A legidősebb és a legidősebb egyesületünk szabályzata és szelleme — amikent már többször publikáltuk — mindennemű egyéni akcióval abszolút kizár. *Iz elnökség.* — Tájékoztatásul közöljük, hogy a jövőben hasonló közlemény, ha az Ebród Magyarok nevében történik, csakis peccsattal ellátott kézirat után hazuk a nyilvánosság elé. *(Szerk.)*

— Nem hagyhatjuk szó nélkül. Tegnap baállított szerkesztőségünkbe két szegény asszony. Az egyiknek 6, a másiknak 1-egy apró gyermeke van. Valami lehetetlen szűz és formájú masszát csomagoltak ki könnyes szemekkel s azt mondták: „*Nézze az ezeket úr, ez a kenyérünk!*” Ekipelvezhetetlen, hogy kenyérnek nehezen nevezni azt a fekete valmit, amivel a Rákóczi s Pelsőfi uték szegényei élnek ma. A két panaszos asszonyt megnyugtattuk arról, hogy messzenemlék után járunk a dolgunk, mert valahó bűnök kell lenni, hogy olyan list kerülhet kiostásra, amelyből mindenki lehet süti, csak kenyeret nem. „Isten látja lelkünk”, nem tudjuk megkóstolni, annyira undorító volt már a szaga is. Ertesztünk arról is, hogy a Keresztény Szociális Egyesület elnöksége sűrűs feljelentést tesz a rendőrségnek a két uték ellátó oolt s mindköz ellen, akik forgalomba hoznak elvezethetetlen kényernek való lisztet. Hiszünk, hogy a Keresztény Szociális Egyesületnek erős és kemény szava lesz.

— Kötelező bitólistás. A kormány rendelése folytán a magánüzemelésű a kereskedelmi alkalmazottak 1920. szept. 1-től havi 80 korona fizetésű *bitólistás kötelezettség alá esnek*. Ujgyakorlati jobb bitólistás alá esnek a munkások is. A munkaadók kötelesek a heti bitólistási összeget fizetni s alkalmazottjaikat folyó hó 8-ig az illetékes munkás-bitólistát pénztárnál bejelenteni.

— Adomány. Hauzenger rokkant tanító családja részére egy magt megnevezni nem akartó kantonasztól 140 korona értékű szerkesztőségünkhez. Ugyan erre a célra Szegreisz: László 50 koronát adományozott.

APRÓ HIRDETÉSEK

Eladó egy szép fehérvízű gőzösöt 2 hordás motorokkal és szivattyókkal. 1916. évi építésű. Bővebb tájékoztatásért forduljon a Széchenyi-utca 14. sz. alatt. 1426

10000 korona értékű VII. kibocsátású bankjegyeket (főként 5 és 10 koronás) lejárati szerződéssel megvásárolni lehet. Cím a kiadóknál. 1428

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1430

Ciklus és órák. Eladó egy új, 1916. évi építésű, 10000 koronás értékű VII. kibocsátású bankjegyeket (főként 5 és 10 koronás) lejárati szerződéssel megvásárolni lehet. Cím a kiadóknál. 1432

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1434

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1436

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1438

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1440

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1442

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1444

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1446

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1448

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1450

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1452

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1454

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1456

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1458

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1460

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1462

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1464

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1466

Építkezési. Eladó egy jókora levélbarnító géppel és kocsival. Megtekintés a Károlyi-utca 14. sz. alatt. 1468

URANIA mozgóképpalota

Pénteken, szombaton és vasárnap Magyar film!

Várkonyi Mihály, Mókay Margit, Penyevel Emil, Szöréghy Gyula szereplésével

A fekete tulipán

Dumas világhírű regénye. Rendezte: Korda Sándor.

Előadások hétfőn 7 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon 2, 5, 7 és 9 órákor.

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a 1411

Szeszfinomító központi fűdője

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 12.

VILÁG mozgóképpalota

Pénteken, szombaton és vasárnap

A Délibáb — I. része: Parasztecsület

Magyar népmesék 4 felvonásban. Főszereplők: Huszary Bella és Mészáros Alajos.

Előadások hétfőn 7 és 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon 2, 5, 7 és 9 órákor.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni a n. 6. községet, hogy Magyar-utca 8. szám alatti cipészüzletemet megnyitottam.

Megrendelések és javítások pontosan eszaktoltnak. — A n. 6. községet szives partfogását kérve — Kiváló tisztelettel

Pap Oszkár — cipész.

Tánciskola.

Blagusz Elek okl. táncitanár tánciskoláját f. hó 5-én vasárnap este 8 órakor közös táncgyakorlattal —

cgányzenével

Ünnepélyesen megnyitja a Casino disztermben. Betanítva lesznek az összes új és divatos táncok. Tanfolyam a főgimn., felsőkerekedelmi, polgári fiú- és leányiskolai tanulók részére. d. u. 5—7-ig. felhítték este 8—10 óráig tart. 1403

Beltrágnál lehet naponta d. e. 8—11-ig, és délután 5—7 óráig a Oasinóban

Magyar Kele-, Korai- és Seprőgyár R.T.

Budapest—Kispest, Irányi Utca 3—5 keres minden városban és nagyobb községekben

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a n. 6. községet, hogy Kőrös-utca 14. sz. alatt ruhagyári- és vegytisztító műhelyemet —

ujból megnyitottam. Elvállalok mindennemű ruhafestést és tisztítást. Szives támogatást kér — kiváló tisztelettel: 1412

TOJÁST, BABOT,

kézvel szedett magbaváló szilvát, borsót, lenecét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben közpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol

Dunántúli Élelmiszer és Árutár galmai R-T. Nagykanizsa Csengery-u. 6. 1401

Telefon: 88. Távírási cím: „Trenedunubla.”

Gépezet keresek f. hó 15-iki belépésre. Gőzmalom, Sormás. 1411

MAGÁNNYOMOZÓ

VÁLLALAT

VIOLA és TÁRSA

E-vállal mindenféle bizalmas természetű nyomozási, bűnügyekben is. Megfigyel, informál úgy helyben mint a vidéken.

Telefon 157. sz.

Nagykanizsa Sugár-ut 28.

Ingatlanok adás-vétele!

Kisebb-nagyobb házak, nagy keres házak, emeletes házak, olcsó kis házak, üzletházak eladóak. — Kéi Üzlet, két berendezett vendéglő bértele átadó. Balaton villák eladók

SZIGRISZT LÁSZLO

ingatlan-nyomozó ügyviteli irodája Erzsébet Község-utca 23. sz. 1. emelet. — Valóság 235

Olcsó gyapjuposztót

All módunkban a gazdaságunkhoz szükséges szilvát!

Teljesítési a magbaváló szilvát, borsót, lenecét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket —

minden mennyiségben közpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol

Dunántúli Élelmiszer és Árutár galmai R-T. Nagykanizsa Csengery-u. 6. 1401

Zalavarmenyi Szövetkezeti Ártuforgalmi

Részvénytársaság Nagykanizsa P-ut 8. 1. emelet

Házir. Győr. Helyi: Pálya. — Telefonszám: 123. Iktatószám: 1411

Tankönyvek

a hivatalosan megállapított áron. Továbbá iskolai füzetek, rajzszerek, írószerek, könyvestások stb. a legolcsóbb áron kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papíráruházban Nagykanizsán,

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut. 12.
Interurbán-telep 183.
Majelennek mindig kézzel raggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS ÖGYÖR
Győr, G. Művelőd.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Műföldelái árak:
Egész évre 200 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hóra 22 K. Egyez. szám 1 K

Az oroszok készek a rögtöní fegyverszünetre.

A lengyelek Halicszhoz közelednek. — Wrangel tábornok újabb győzelmei.

Varsó, szept. 6. *Harcéri jelentés szeptember 6-ról: Berezilovszk melletti váltakozó sikerrel folyók a harcok. A Bug melletti Hrabiesovói délre és nyugatra makacs harc folyik. Halics környékén harcolva közeledünk a város felé.*

Bécs, szept. 6. *Morgan* jelentéi Basaiból: Varsói szikratávirat azerint az oroszok azonnali fegyverszünetre hajlandók. A jövődni lengyel orosz határ megállapításánál semmiféle nehézségre nem számítanak. A rigai tárgyalások a jövő bet szerződés vagy csütörtöki éjszaka kezdődnek meg. Eredményük először fegyverszünet lesz, majd rövidesen megkötik a békét. Remélik, hogy a keleti harcra a vérontás a jövő héten megkezdül.

Szabastopol, szept. 6. *Wrangel* tábornok csapatai Alexandrov irányában ellenoffenzívát kezdtek. A Dnyeper alsó folyásánál sok foglyot ejtettek és nagy hadianyagot zsákmányoltak.

London, szept. 6. A *Daily Telegraph* jelentéi, hogy Wrangel oaspatat a város oasapatkát a Dnyepertől nyugatra körülzárták.

A pénzügyminiszter beszámolója.

Budapest, szept. 6. *Kordny* pénzügyminiszter Komárom-Ujvárosban vasárnap délelőli beszámolót tartott, amelyben ismerte a politikai helyzetet. Kiadások fedezéséről kellett gondoskodniuk — ugymond — és mégis megállítuk a helyünket. Pénzügyi téren sokféle intézkedésre van szükség. Az állami bevételek terén a szükséges emelések megtörténtek. Gazdaságilag nincsen indokolva pénzünk alacsony kurzuza.

Ennek inkább politikai okai vannak, mert sikerült a mindezt megfontolás nélkül, bárki által elejtett szó az ország határain túl ellenünk kihasználni. Ennek részben közönségünk az oka. Itt nálunk defaitizmus uralkodik. Mindenki azt hiszi, hogyan szabaduljon meg pénztől. Ez defaitizmus és az ország érdekei ellen van.

Azt mondják, hogy a pénzügyminiszter a mulkiorhoz hasonló pénzbeleyezést fog csinálni. A pénzügyminiszter nem tud semmit, de azért folytatják az aknamunkát, mert vannak, akik a márkától és a dollártól szabadulni szeretnének és valutatjuk jó áron akarják eladni. — Ami a deficitet illeti, azt vagy kölcsön újjan, vagy adózás újjan lehet fedezni. Ezidőszent kölcsönről szó sem lehet, elősorban tehát az adózásra kell fekteinünk a fősulyt.

— A közgazdasági életből ki kell vonni a papirtömeget, hogy egészségessé váljék a közgazdasági élet.

— Ezt a nagy vagyonadó kepcsnin fogjuk megtenni. Az erre vonatkozó tervek most készülnek, s pár hónap múlva — ha késznek lesznek — mindenki látni fogja, hogy mit csinálunk és megnyugodhatik a közvélemény, hogy semmiféle pénzügyi puccsot nem tervezek.

A korona zürichi árfolyama.

Budapest, szept. 6. A magyar koronát a Zürichben 245 ön jegyezték.

As oestrák katolikusok az „olvitárnak” reformjai ellen

Budapest, szept. 6. A M. T. I. Jeleni Bicsából: Tegnap hatszer sember részvételével katolikus gyűlés volt, melyen Piiff bimbos megbízottai szónoklatokat tartottak. A gyűlés kimondta, hogy elveti az egyház és állam elválásának és az ugynevezett házassági reformnak gondolatát és a felekezeti iskolát és a házasság szentségét követeli.

A pusztaszéri Arpád-ünnep.

Budapest, szeptember 6. Vasárnap tartották meg Pusztaszéren a minden évben szokásos Arpád-ünnepélyt. Az ünnepélyen a főváros képviselőiben *Buzáth* Károly tanácsnok, Szeged város képviselőiben pedig *Balogh* Károly tanácsnok jelent meg. Az ünnepség műsével kezdődött, az ünnepi beszédet *Balogh* tanácsnok mondotta.

Zsani József földbirtokos határozati javaslatot olvasott fel, amelyet egyenesen a párisi legfőbb tanács elé terjesztenek az elszakított magyarországi területekben. A határozati javaslatot elfogadják.

Koszó István nemzeti gyűlési képviselő a nemzetgyűlés üdvözlőit jelentette be. A főváros nevében *Buzáth* tanácsnok, a Move nevében *Tóth* Imre dr., az Arpád egyesület nevében pedig *Becsey* Károly dr. köszörzta meg az emékművet.

Délután fél 2 óra-ór a felállított átrákbán ebéd volt, amelyen *Becsey* Károly dr. a kormányzóra ültette poharát.

Szilovszkó lángokban?

Doszony, szept. 6. A turóczenitróni „Narodni Noviny” augusztus 2-i számában e címen többek közt ezt írja:

— Ha Szilovszkó valóban nem is ég, de a tüzvész közel van és ha nem is dörög az ég, — a nagy felhők, amelyek az égbolton ömög ülnék, — menydörgést jósolnak.

— A szégyen szlovák népre általában óhsg következik, ha a felforgató agitációnok onged. Az óhsg nagy ur. A falusi plébánosok hiába jártak a hivatalokat, hogy a rekvirálóand gabonamennyiséget csökkentessék, cill nem értek.

— Az „abily-uatav” ot (gabonabivalal) a pokolba kellene küldeni. Ez az intézmény körülbelül 60 ezer tisztviselőből áll, akiknek egy évre egy millió korona fizetésük van. Ezért az összeget 15 ezer vagon gabonát lehetne vásárolni, amellyel azután eléggé enyhíteni lehetne a szörnyű nyomort.

— Amerikából jött saját embereinket elidegenítették azza, hogy mindenféle csh tisztviselőket tettek, tekintet nélkül arra, hogy az általuk végzendő munka megfelel-e a Szilovszkó nemzeti szellemének. Ilyen ember kezdébe helyezték a Szilovszkó nemzeti sorsát és azután „no éjjen Szilovszkó?”

Antanfilotta Danzigban.

Berlin, szept. 6. A *Broom* amerikai torpedóromboló befullott Danzig kikötőjébe. Ezidőszent 3 francia, 3 angol és 3 amerikai hadihajó van a kikötőben.

A miniszterelnök állapota.

Budapest, szept. 6. A M. T. I. Jeleni: *Teleki* Pal gróf miniszterelnök ma elhagyta a rászor-szatatóriumot és hazatért lakására, ahol teljes felgyógyulásáig ápolni fogják.

Riadalom a választáspekulációk között.

Budapest, szeptember 6. Ma délelőlt nagy riadalom támadt a tőzde előtt csoportosuló ügybőkök körében. A rendőrség összes körülfogta a tőzde épületét és az összes ottlevőket előállította. Az előállítottak között volt több tőzdeidat is. Egy *Fekér* nevű tőzdeidatgot a tőzde épületéből vitt be egy rendőr.

Kisantant tárgyalások Bécsben.

Bécs, szept. 6. *Sztambulcsky* bolgár miniszterelnök a bukaresti tárgyalások befejezése után még e hó folyamán Bécsbe érkezik, hogy az itteni kormányval közelebbi érintkezésbe lépjen.

A „Mittepost” értesülése szerint a tárgyalások azokkal a balkáni tőrévkekkel vannak összefüggésben, am:lyek arra irányulnak, hogy a balkáni nemzeteket egy blokkba illoítsák. E tőrévkek megfelelően annak a célnak, amely a „kisantant” megalakítására vezetett — *Sztambulcsky* Bécsből minden választásindósg szerint Prágába, a tárgyalások ottani folytatására.

HIREK.

— *Vent* Sancet. Tegnap volt a felső templomban a kuth főgimnázium ifjúságának *Venti* Sancetja. Az ünnepes szent misét az intézi igazgatója mondotta, ami után az ifjúság a gimnázium tertein be gyűlekezett, ahol *Eberhard* igazgató budizói és lelkesítő szavakkal nyitotta meg az újabb tanévet, amelyben fokozottabb munkára invitá fel az ifjúság figyelmét. Magunk részéről megjegyezni óhajtuk, hogy elérkezettnek látjuk már az időt arra, hogy az iskolákba ismét téljen vissza a régi, ambiciós munka, amit az elmúlt évek sajnos nagyon, de nagyon megakadályoztak.

— *Haláleset.* Gróf *Kegyelich* Bélané, született *Popovich* Paula Somogyiszentmiklóson tegnap meghalt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz Somogyiszentmiklóson.

— Születi mulatság. A Nagykanizsai Kath. Legényegylet 1920. szeptember 12-én részben saját hazalajpa, részben a hadifoglyok javára a Polgári-Egylet nagyteremben zárkóról délkonccéuli szűreli mulatságot rendez. Délután fél 4 órakor díszfelvonulása a pástörnök, pástörnök és csúdosónok zenekisérettel. Gyűlekezés a Legényegylet udvarán. A mulatság kezdete este fél 8 órakor. Előadásra kerül a „Körmagyaréanc” Előadják a pástörnök és pástörnök. Az estelehen a helygibirónól illetve helygibiról tisztelet dr. *Fábián* Szigmundné urnó és dr. *Kovács* Gyula ur voltak kegyekek civallani. Helyárak: emeleti páholy 120 korona, belépjegy 12 korona, családijegy három személyre 30 korona, karzati állóhely (láncra nem érvényes) 8 korona. — A zéné *Torma* Tóni teljes zenekara szolgáltatja. Felülszűtesek köszönettel fogadtatnak s hirlapig nyugtáztatnak.

— *Megköszoruzatik* Iskolatársuk sírját. Az elmúlt vasárnap a főgimnázium VIII. oszt. tanuló *Vegele* Károly főgimnáziumi tanár vezetésével megköszoruzatik szorenccséntől járt iskolatársuknak, *Pósszer* Lajosnak a sírját. A sírnál *Hajdu* György főgimn. VIII. o. t. mondott beszédet.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
Inzeruban-telefon 183.
Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
Szerkesztő: Képzőművész.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hóra 22 K. Egyezményi 1 K.

A tót kérdés politikája.

A magyar ég felől, hála Isten, úgy lát-
szik, hogy a legsötétebb felhők ellúntak. Bár
még mindig sötét folyásokon lórkád a ma-
gyar nemzet, mégis mintha a napsgórg meg-
törté volna már a komor felhőket s a sötét
folyásokon mécsék pisloglának.

Minden jel arra mutat, hogy az általá-
nos lehangoltság kezd szépen, lassan meg-
indulni. Emberek porlanak szét s emberek
izmosodnak meg, mint ahogy nemzetek tűn-
nek fel s nemzetek tűnnek le.

Mi magyarok még mindig benne va-
gunk az átvilágosok kohójában. A lellep-
edés az egy körül bámulatosan halad, de a
végeken, a lezsongatott periferiákon a vo-
naglás még rendlihetetlenül tart.

Csak a Felvidéket akarják most a ma-
gyar politika leendő boucké alá venni s
már jó levele rávilágított arra, hogy milyen
politikkával ötlejük beklünkre hazánk egyik
legszebb részét.

A felvidéki tótok földülknek ósregl
briokosak. Csak ezt esztendőre veszlük
vissza a tekintetlünk, Svendoplokos népet
már a Felvidéken találjuk akkor, amikor
Árpád átépít Vereckét. Ezer év óta a tótok
tótoknak maradtak. A magyarság s a bécsi
udvar hűne, hogy akkor, amikor az egész
Európában senkilem kereste azt, hogy
szabad-e egy gyengébb nemzetet felszívni
az erősebbnek, a magyarság ugyanakkor
keblén melengette az „idegeneket” s láncra
verte. Évszázadok alott szabadon
terpeszkedhetek nálunk a nemzetségek,
sőt a harcokban egyre fogyó magyarságot
is idegen teleptésekkel pótolták, azalatt,
amíg a francia, a német, az angol, az
olasz s mind, az összes nyugali nagy álla-
munk frankk, germán, angollá sít. gyur-
ták idegenekké.

Mi ezzel a nagy nemzeti munkával
elkészülünk. Politikusainknak lde irányuló
munkája az utolsó évtizedekben ez az ellen-
kező eredményt érte el: A „nemzetségek
önduadra ébresztését”. A „krumpis tóti”, a
„zaplaty”, a „buta tóti”, kiül, hogy nem is
olyan buta tóti, hanem a magyar hazában
édes testvérünk.

Ma a tótság kinszenvedésél éli a cseh
lérom alatt. Tesivér leple alatt azállt rá a
tótok földjére a cseh s kiül, hogy rossz-
szabb a mostohatesivérnél, de még a
röblébyárnál is. A Felvidék tótlaj meg-
undorodva a betokodóktól, szabadulni
kivánnak.

Magyarbarátáság hírelt hozták a Fel-
vidékről. A tótok a régl hazában akarnak
élni, ohonnan soha el sem kívánkoztak, de
ohonnan engedték őket elszakítani.

Nem egy, a tótföldre kiránduló utas
véleménye, hanem alapos, hónapok óta tartó
puhatókódás és tanulmányi eredménye az,
hogy a tótok mindenképpen ki akarnak sza-
badulni a csehnek karmalóból s első tekinte-
tük a magyarok felé fordul, de nem a
magyar barátság hajhászásáért, hanem
abban a reményben, hogy az új Magyar-
országban minit autonóm tótok fejlődhetnek.
Ne felejtül el, hogy a tótok a lepergett
pár hónap alatt bámulatosan önduadra ébredtek.

A tótok jó vannak értesítve a magyar-
országi viszonyokról s ezek sokszor ekcs-
serlik őket. A belviszályok, a pártoskodás,
az örökös egymás mardosása sokszor na-
gyon kiábrándítólag hatott a tótság s a nem-
zetenylik azt a magyar ért, amelyik saját

felszabadulásában hatékonyan segítségére
sietni tudna.

Sokat ártnak aztán a magyarságnak
a rosszindulati s tendenciózus cseh híreszt-
elések. A Bécsi Magyar Üllóság s az Ember-
rel van elárasztva a Felvidék s más magyar
ujszágok a lóbtát sem szabad oda betenni.
Ilyen Információk után aztán elképzelhető,
mennyre félre lehet vezetve a Felvidék de-
rék tótságá.

A felszabadulandó Felvidékkel szem-
ben a magyarságnak megérett politikai kell
folytatnia. A tótok által olyannyira gyűlölt
régl rendszer exponált emberrel szeml szeml
olalt nem foglalnának el a pozíciókat. A tóti
föld ma kifosztva, éhínség elébe néz. A ma-
gyar kormánynak már jó levele gonoskooitnia
kell a tótság bő élelemmel való ellátásáról.
Há a nyomorogók s éhas embernek kenyere-
t adunk a kezébe, a legjobb barátunkok
leszlük.

A tótok szimpotizálnak velünk. Miért
nem tennünk meg őket kebelbarátunkká? Ig-
y a tótság északon a magyarság legjobboszob
s legerősebb támasza lesz, mindentéle invá-
zálval szemben. A forradalmak előtti pollit-

kát azonban semmi szin alatt sem szabad
folytatni. Már csak azért sem, mert a tótság
az elmúlt két év alatt bámulatos önduadra
ébredt, amli negligábil bñlős könnyelműség
volna.

A magyarság nem veszi azzal szeml,
ha északon, bírodalmában fejlődni engedli a
tótokat saját ethanyagoli kulturájukban.
A tótság magyar érzelmekkel át és át
von szöve. A magyarság kenyeres pollása
voltt ezer év óta és ezután is annak kell
lennie.

A tótság elcsehesezése felesleges
aggodalom. Előlt már a tótok nem lénnek.
A Magyarországhoz való csatlakozást leg-
tőkép a tradíció, a gazdasági és vallási
kérdések szempontjából ábréjük.

Egy előklő vesztő lóti pollitika külön-
ben ezeket mondtolta lópanak egyik-munka-
lósárnak: „Mondja meg odáann, amly
szólóssággal küzdünk a csehnek ellen, ép
ugy küzdenek a magyarság ellen le, ha
régl politikájúti próbálná érvényesíteni.”

Ez a kijelentés lórányt szabhat s gon-
dolkodóba ejthet a mi irányuló pollitika-
sainkat is. — gk. —

Az Ébredő Magyarok országos közgyűlése.

— Szmracsányi György elnöki megnyitója. —

Budapest, szeptember 7. Az Ébredő
Magyarok Egyesülete budapesti kerületi ké-
pviselőinek, vidéki csoportjai megbízottainak és
központi választmányja tagjainak konferenciája
ma ült össze az egyesület Sónház-utcai he-
lyiségében.

A konferencia legnap este zárt értekez-
lettel kezdődött. A nyilvános üléseket —
amelyek három napon át tartanak — ma délt-
előlt nyitotta meg Szmracsányi György nem-
zetgyűlési képviselő, az Ébredő Magyarok
Egyesületének országos elnöke.

A keresztény nemzeti lórányt — ug-
yomd — csak akkor lehet az ország gerin-
cété tenni, ha minden egyes magyar a nem-
zeti lobogó alatt haladó egységbe tömörül.

— 1919. végűg ugylátszott, hogy ez az
összeforrott egység megvalósul. De sajnos, a
liberalizmusnak még mindig vonzó jelszavai,
az idegen lórékvések megbontották az egy-
ségessé sorokat.

— Az egyesület a keresztényiség néve
ben bejelentette magalakulásakor már a
szabadkémletre zaldóság ellen a harcot.
A csalódás visszavezethető a turáni tótokra,
a pártoskodásra, de legelőszörban arra, hogy az
ellenesség nem nyiltan, hanem a külföldre is
kiterjedő alattomos aknamunkával dolgozik.
Az ellenségesség faj külföldi összekötötteséi ré-
vén akarja tönkre tenni a csonka Magyaror-

Az amerikai zsidók aknamunkája Huszár ellen.

Budapest, szeptember 8. Az „Uj Nem-
zetek” írja: Az „Amerikai Magyar Nrszava”
leleplezi a Föderallon of Hungarian Jews
in America egyesületnek Huszár Károly el-
loni áskálódásait és kéri, hogy ezt a haza-

fiatal egyesületet fozszák meg a magyar
jelzéstől, mert galádul hazudik a magyarság
érdekei ellen és bolseviszálykal áll összeköt-
tötésben.

A szövetség elnöke, egy Buchler nevű
zsidó, az összes amerikai zsidókra hivalkozva,
lópéseket tett az amerikai hatóságoknál Hu-

szár Károly deportálását kérve. — Az amerikai magyarság körében eddig nem volt zsidókérdés, — írja a lap — de az ilyen magatartás, amelyet Büchler és társai tanúsítanak, könnyen lángba boríthatja az antiszemitizmus parazsát.

A népbiztosok tárgyalása.

Budapest, szeptember 7. A népbiztosok bünpereinek tárgyalása ma délelőtt fél 12 órára volt kitűzve. Reggel 9 óra óta ülés azonban a védők megjelentek a főtárgyalási teremben és dr. Stocker cinkekként tanácsoztak. A tárgyalást a tanácskozás után háromnegyed 2 órakor nyitották meg, amikor a védők nevében Gál Jenő dr. kijelentette, hogy a védők mért érezték magukat akadályozva a védelem előállításában, majd az ügyvédi kamara választmányának határozatát ismertetve. Kijelentette védővárságnak nevében, hogyha egyik-másik védő a vita hevében a bíróság tekintélyét sértő módon viselkedett, ezért cenzúrá megköveteli a bíróságot. Kéri a védők a vád képviselőit is, hogy járuljan hozzák ahhoz, hogy az ügyvédek tovább teljesítsék kötelességüket és a tárgyalást tovább folytassák.

Dr. Acó! Imre főügyész helyettes válasza után, majd Nagy György dr. és Gál Jenő dr. szólaltak fel.

Az önkép egyenként megkérdezte a vádlottakat, ohajják-e a régi védők kirendelését. A vádlottak ebbe beleegyeztek, Bajkai Ferenc pedig, akinek dr. Nagy Mihály volt a védője, addig is, amíg új védő kirendeléséről gondoskodhatnak, dr. Kiss Jenő ügyvédet kérte fel védelmére.

A bíróság ezután határozathozatalra vonult vissza, amelynek eredményeként Stocker elnök kihirdette, hogy a bíróság tudomásul veszi a régi védők bejelentését és erről a határozatról értesíteni fogja az ujonnan kirendelt védőket.

A tárgyalást hétfőn folytatják.

Játékbarlangot akarnak felállítani Budapesten.

Budapest, szept. 7. Az utóbbi évek során több ízben merült fel a terv, hogy Budapesten nagy szabású nemzetközi játékbarlangot állítsanak fel.

A „8 Órai Újság” értesülései szerint most egy francia csoport foglalkozik az eszmével a játékluk tervei már el is készülettek. E tervük szerint a klub egy az államnak, mint a fővárosnak nagy jövedémet biztosítana.

Ezútszerint a nagy szabású tervük még nem öltöttek konkrét formát, mert le kell szögezni, hogy a magyar nemzet tekintélyét súlyosan érinde, ha ez az eszme komoly tárgyalások alapjául szolgálna.

Lengyel—orosz helyzet.

Bécs, szept. 7. A „Mittagsjournal”-nak jelentik Berlinből: Londoni kormány körökben azt mondják, hogy a lengyel—orosz béke-tárgyalások hétfőn kezdődnek Rigában.

Koppenhága, szept. 7. A „Berlinske Tidende” varsói tudósításának jelentése szerint Budenienek sikerült éreget a Bugon átvezetni. Lembergnél a bolsevisták kisebb harcok közepette vonultak vissza.

Varsó, szeptember 7. A lengyel távirati ügynökség harcéri jelentése szept. 8-ikáról: Csapatának további litván támadásokkal vertek vissza sikeresen. A Bug mentén közbizonyos agyutók. Galicziában az ellenség több alkalommal támadt, hogy a Bug és Gnila-Lipa vonalától visszavonulassanak bennünket. Hova támadások után csapataink ismét ellentámadásba indultak és súlyos vereséget okoztak az ellenségnek. A déli fronton a helyzet változatlan.

Az igazságügyminisztérium munkaprogramja.

Budapest, szept. 7. Tomcsányi igazságügyminiszter egy újságíró előtt nyilatkozott a készülőben lévő igazságügyi törvényjavaslatok felől.

— Az igazságügyminisztérium részéről ezidő szerint csupán az állam és a társadalom hatályosabb védelméről szóló törvényjavaslat szerepel a lizá előtti. Az igazságügyi bizottság rövidesen le fogja tárgyalni a javaslatot és így az még e hónap végén a nemzetgyűlés plénuma elé kerülhet.

— A készülő törvényjavaslatok közül egyike a legfontosabbnak a büntetőtörvénykönyv, valamint a kereskedelmi törvény módosításáról szóló.

— A gazdasági és üzleti életben jelentkező visszaélések megszüntetése érdekében és a keresztény nemzeti életfelfogás tisztultabb eszmékkel megfelelően a szövetkezeti ügyet is fejleszteni kívánjuk és ezzel szorosan összekapcsolódik a büntetőtörvénykönyv, valamint a kereskedelmi és hiteltörvények revíziója is.

— Előreláthatólag még e héten benyújt a nemzetgyűlésnek a bűnvádi eljárás és a polgári perrendtartás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot.

— Még a forradalom előtti elkészült a szerzői jogról szóló törvényjavaslat, azonban már nem kerülhetet a törvényhozás elé. Ez a régi javaslat most némi módosításra szorul, amely után azonnal benyújtom a nemzetgyűlésnek.

— Az igazságügyi reformok terén nem járhatunk el mindentűn törvényhozási uton és egyes kérdéseket kénytelenek vagyunk rendelkezéssel szabályozni.

— Az igazságügyminisztérium jelentős mértékben foglalkozik azon közjogi követelmények teljesítésével, amelyek a forradalmak változásai idézték elő. Ezért tanulmányok folynak a szükségessé vált alkotmányjogi kérdések megoldására.

Leszállították a pékek után süttöt kenyer árát.

Budapest, szeptember 7. Egy újságíró beszélgetést folytatott a közlemezési minisztérium egyik vezető tisztviselőjével, aki a következő nyilatkozatot tette:

— A kenyér ára felett ma döntött a közlemezési minisztérium. A döntés eredményeként közölhetem, hogy a hatóságok és pékek után forgalomba hozott kenyér árát az eddigi 6 koronás kilogrammonként árt helyet 3 koronásan állapította meg.

— A kenyér árának leszállítása kapcsán a pékek a magasabb lisztárak miatt károsodást szenvednek, ami viszont új fogunk rekompenzálni, hogy a zsemle árát és a sütemény díját fel fogjuk emelni. Reméljük, hogy az új kenyér árát a közvélemény körében megnyugvást fognak kelteni.

— Egyébként a külföldi gyümölcsszállítás befejezést nyert. Az exportforgalom megfelel várakozásunknak és a kivitelre szánt gyümölcsmennyiségek leszállítása zavartalanul történik. Kecskeméti és Nagykovácsi vidékéről közel 300 ezer métermázsánál gyümölcsöt exportáltunk külföldre.

— A szállítási igazolványokból az államhoz haszonreszesedés címén—külföldből 15 millió folyt be, ami métermázsánként: 50 fillérnek felel meg.

A korona zürichi érfolyama.

Budapest, szept. 7. A magyar koronát ma Zürichben 240-en jegyezték.

HIREK.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak a m. kir. belügyminiszter ural egyetértésben kiadott 437.143/25. 1920. sz. rendelet alapján cenzúrá elrendelem, hogy mindenki a birtokában levő összes puskákat, osztrályokat, géppuskákat, fegyveralkatrészeket, lövedékeket, kézigaratokat és robbantószerkezeteket városokban a rendőrfőkapitányságnál, kis-és nagyközségekben a községi előjáróságnál e hirdetmény közzétételétől számított egy héten belül okvetlenül szolgáltatassa.

A beszolgáltatás alul mentesok a tényleges tiszták és alisztek, a csendőrség, az államéndőrség és pénzügyőrség tagjainak, az állam és magánrendészeti személyzetnek és a mezőőröknek szolgálati fegyverei.

Beszolgáltatás alól kivételnek azok a vadász és cellovó puskák, amelyekre vonatkozó tartási és viselési engedély már a tulajdonosok birtokában van. (Lásd a m. kir. földművelésügyi miniszter urnak a Budapesti Közlöny 1919. évi 178. számában közzétett 60381/II B. I. sz. rendeletét.)

Katonai szolgálati puskákból (karabélyokból) általalkított golyós vadászpuskák a fentemlített tartási és viselési előgály ellenére beszolgáltatandók.

Ezek az utóbbi puskák a beszolgáltatásnál címmel és ismertető jellel látnak elő. Aki e hirdetmény közzétételétől számított egy héttel mulva a beszolgáltatás alá eső fenti megjelölt fegyvereket, lövedékeket stb. jogszerűtlenül tart, eltitkol, vagy abban bízhat meg, aki az állami és állami is követhet: ha a tudomásra jutott ilyen fegyverekről, lövedékekről az illetékes rendőri hatóságoknak (városokban rendőrfőkapitányság, kis-és nagyközségekben a járási főszolgabíró) haladéktalanul jelentést nem tesz, a katonai büntető törvénykönyv 327. §-ba ütközött az állam hadlerője elleni büntetést követi el.

E büntető előkötvető állammal le lesznek tartóztatva és feleltetik a törvény teljes szigorával a katonai bíróság foglalkozni.

Büntetés: A kbtk. 328. § a alá eső esetekben kötéll állt halál, a kbtk. 329. § a esetén 10—20 évig terjedő súlyos börtön.

Mindazok, akik a polgári, vagy katonai hatóságokat elrejtett fegyverek nyomára vezetnek, az alábbi jutalomban részesülnek:

Géppuska után 2000 korona, géppuska alkatrészt után a használhatóság mérvének megfelelő összeg, puska után 100 korona, katonai célra használható pisztoly után 50 korona, kézigarat után 5 korona, minden darab használható lövedék után 20 fillér.

Stambulbeli halálai kárisparancsnok.

III a cenzura egy hírnélk lörölle.

— A vasárnapi nagygyűlés. Szeptember 10-én délelőtt 11 órakor a felsőtelep előtt (kedvezőtlen idő esetén a városkása nagyteremben) nagygyűlés lesz. A gyűlés tárgya: a mag. törvények megalkotásának és végrehajtásának sürgetése, mely törvények a munkáskérdésre, a kismemberek javára megoldandó fölbirtokreformra és az egész magyar társadalom legégetőbb kérdéseire vonatkoznak. Remélhetőleg nemcsak Kanizsa, hanem a Kanizsát környező falvak földműves, kisgazda és munkás népe is tömegesen fog e nagygyűlésnek igérkezni gyűlésen részt venni.

Az összes keresztény egyesületek vezetői felkérteknek, hogy a tagokat már most értesítsék e nagyfontosságú gyűlésről, és az egyesületek felvonulása saját zászlóik alatt minnél imponzánsabb legyen. E. M. E. vezetősége.

— Mennyi gabonát rekviráltak. A gazdakezesség tájékoztatására közöljük, hogy egyesek azt híresztelték, hogy holdankint 3 métermázsá gabonát fog az Aruforgalmi r. l. átvenni. Ez félrevezetés. A valóságban az által egy métermázsá isz holdankint a birtok nagyságához viszonyítva. Így azon kisbirtokok, akinek búzával és rozssal bevetélterülete 5 holdnál kisebb, csak 30—40 kg-ot fog holdankint beszo gálatni. A beszolgáltatási kötelezettségnek tehát minden gazda, tekintet nélkül a kis mennyiségre, a lehető legnagyobb készséggel igyekszék eleget tenni.

— **Feljelentés az élvezhetetlen liszt miatt.** A nagykanizsai Sociális Egyesület elnöksége az alábbi feljelentést tette a rendőrfőkapitányságnál a Petőfi és Rákóczi-utczákban kimért liszt miatt:

Valentin Ferencné (férje hadifogoly) hat gyermek anyja, 6—14 évesig, Petőfi-ut 53. szám és Kovács Sándorné cipész neje 4 gyermek anyja Petőfi-ut 51. szám, helybeli — élelmézés tekintetében ellátatlanok közé tartozó — lakosok u. n. hatóságig lisztadagjuktat és pedig az előbbi Brand Adolf Rákóczi-utcai vegyeskereskedőnél, utóbbi pedig az Erzsébet-téri Általános Fogyasztási Szövetkezeti üzletben f. évi augusztus 31-én kikülván, illetve kiváltván augusztus 31-én és szeptember 1-én abból kenyeret sütittek. A liszt első tekintetre romlottnak és felismerhetetlen anyaggal kevertnek látszott. De mert neveztettek házáznál egy falat kenyér sem volt, kénytelenek voltak azt hamarosan a szokásos módon kenyérré feldolgozni és Hromatschek Vince Petőfi-utcai pékmesternél megvásárolni. A kenyerek úgy ahogy megsütköztek ugyan, de a felmetszésnél kiült, hogy teljesen élvezhetetlen, rossz szagú nyúlós gyurmát, nem pedig enni való kenyereket képeztek, amit legjobban igazol az, hogy neveztettek kéhezott szegény gyermekei sem tudták megenni. Megjegyzem, hogy Hromatschek pékmesternél ugyanazon időben még több más szegény asszony akart sütitni ugyanilyen hatóságig lisztből kenyereket, ezeket azonban még ki sem lehetett sütni, mivel csiszerező széfolyó anyagot képezvén, el kellett dobni. A Valentiné és Kovácsné által sütitött kenyerekből egy-egy darabot ezen feljebbemmel egyidőjűleg bűnjelként bemutatok. Lajkus szemmel is meg lehet állapítani, hogy a kérdéses, u. n. hatóságig liszt ártalmas idegen anyagokkal van keverve, vagy azért romlott meg, mert kímérés előtt a lisztnek tartására és az azzal való bánásmódra vonatkozó egészségügyi-szabályokat a liszt gyártásánál, raktározásánál és forgalomba hozatalánál megsértették, vagy vétkes gondatlansággal elhanyagolták. Feljelentést teszek tehát ismeretlen tettesek ellen a Btkv. 314. és 315 §-ai, továbbá a kih. btkv. 107. §-ába ütköző büncselekmények miatt és az 1878. XIV. t. c. 14. §-a alapján tisztelettel kérem, méltóztatásuk a bűnjelként csatolt u. n. kenyéranyagot szakértőkkel sürgősen megvizsgáltatni s a nyomozást haladéktalanul folytatni annak megállapítása végett, hogy a fent említett üzletek a kérdéses lisztet honnan szerezték be, a liszt hol készült, hol raktározott s hogy kit, illetve kiket terhel a felőlés azé, hogy a moskai sanyaru viszonyok között az ellátatlan szegény lakosság részére drága pénzben ilyen egészségrenthés élvezhetetlen élelmiszert gyártanak és hoznak forgalomba. Ezek megállapításával az illető egyéneknek szigorú megbüntetését kérjük. (Alkírás)

— **Dr. Schlichtzán István** legorvos szabdságáról visszatérve, fogorvos működését Csengery-ut 27/a alatt ismét megkezdi.

— **Amiről a jogszláv újságok álmodnak.** Jogszláv újságok közül, hogy Bánát, Bácska és Baranya szerb megszállás alatt lévő részei, amelyekről a jogszláv újságok úgy írnak, hogy nekik jöttek, a legközelebbi jövőben közigazgatási és pénzügyi tekintetben Szerbiához fognak csatolítani. Ez a hallatlan merénylet remélhetőleg nem fog megtörténni. Ez ellen, azt hisszük, a mi kormányunknak is lesz foruma, ahova fordulni fog.

— **Sztori mulatság.** Lapunk tegnapi számában már jeleztük azt a nagyszabású mulatságot, amelyet a Kath. Legényegylet fog rendezni vasárnap, f. hó 12-én a Polgári Egyet nagyeremben. A fiatalág, mely csak hírből ismert a szüreti mulatságot — a legutolsó 1913-ban volt — nagy lelkesedéssel készülődik ezen napra és az előjelekből ítélve, nem is fognak csalódni várakozásukban. Az estély lényét nagyban emeli az, hogy dr. Fábán Zsigmondné úrnő és dr. Kovács Gyula idősebbi bíró ur vállalkoztak a hegybíróné, illetve hegybírói szerepe. A rendezőség a nézőközönség nagyobb kényelmére karzati ülőhelyeket is rendezett be, melyre a jegyek már most előjegyezhetőek Schless Testvérek papirkereskedésében. A meghívók már szétküldtek és a rendezőség felkéri mindazokat, akik esetleg tövédsébből kimaradtak, de meghívóra igényt tartanak, eziránt az egytel-élnökségéniel jelentkezzenek.

— **A régi térképet, amit használnak az iskolákban.** A kultuszminiszter elrendelte, hogy az iskolákban a Földrejt tanításánál ezután is Magyarország térleten térképet használják. A rendelkezést megelőzőleg a tanítóóság saját házkörében a rendelés szelleme szerint akart eljárni. Magyar iskolában sohasem fog függni a megcsontított ország térképe

— **Az iparos tanonciskolák felügyelő-bizottságának megbízatását meghosszabbították.** A tanfelügyelőiség értesítette a polgármesteri hivatalt, hogy az iparos tanonciskolák felügyelő-bizottságának megbízatását folyó é. végéig, illetőleg a jövő é. elejéig a közössi választásokig meghosszabbítja Eme intézkedésről az iparos tanonciskolák felügyelő-bizottsága is értesítetett.

— **Az új katonai egyenruha.** A katonai egyenruhák végleg megállapított tervezete a következők: A sapka, a tradíciók, főleg kuckorok motívumok fölhasználásával az alábbi alakban készült: Általában olyan, mint a jelenlegi Bocskai-sapka, csakhogy a tőről jobboldalra lógó leffentyű erezedik, amely a legfőbb hadur monogrammjával van ellátva, baloldalt az czred színo van felültetve. Rangjelzés a sapkán is lesz, amely egészen körülöleli a sapkát Hadnagynál egy egyszerű, arany színű, fohdnagynál kettő, századosnál három, őrnagynál egy széles sáv mutatja a rangot. A sapkázásra mozdóiban a magyar sereg korona foglal helyet, alatta egy lángugaru nap előt röpülő, karmaiban kardot tartó turul madár illusztráció a keretbe. A sapka ellenzője sötét színű, nyegvenőt fokes szög alatt hajló. A zubbony a régi szabású, minden szeg begombolható, a felső oldalzelelők közepén ránc fut alá. A gombok a magyar sereg koronát ábrázolják a kettős keresztel. Tiszti állományban a gombok aranyozottak, legénységéniel barnák ezettek. A harcöl csapatokhoz tartozók félszínűt viselnek. A gallér visszahajlott, melyen lenn álló fecskefarkokkal. A nadrág marad a régi. Nem változik a köpeny formája sem. Az új formaruha színe sötétzöld. Diszruhára egyelőre teret nem készítenek.

— **A főiskolai hallgatók zenekara** f. hó 8-án, szerdán d. u. fél 2 órakor próbát tart a gimnázium zenetermében. Pontos megjelenés kériük.

— **Székesfehérvárott** a zsidók héber gimnáziumt akarnak létesíteni, hogy csemegeteket a gojoktól megfertőzött levegőtől megóvják.

— **Tagdíj befizetés.** A keresztényszocialista pönztárnál tagdíj befizetés történik minden délután 6—8-ig.

(X) **Tánciskola.** Adorjánó M. Frida tánciskolájában hétfőn kezdődött a tanítás. Mind a három csoportban igen szép számmal jelentek meg a tanulók, amit természetnek találunk olyan hírvető táncántrónó, mint Adorjánó asszony. Jelentkezni még mindig lehet a Polgári Együletben. Közítviselőkké gyermekeink és diákoknak kedvezmény

(X) **Szencziócs** élste edité tart Csütörtökön a Világ mozgó, amennyiben egy napos műsor kezében mutatja be „Ami az erdő meséi” című kilenc felvonású két részűből álló filmregényét. II. és III. részét. Ezen remek műsorhoz jegyek már is válthatók.

(X) **Közös táncgyakorlat a Casinóban** ma este 8 órakor kezdődik Belpözü 10 K.

(X) **Nagy önnepi bemutató** lesz ma és holnap az Urániban Szinre kerül „A háborgó Jellek” című nagyszerű és izgalmas filmdráma. A főszerepet Emma Sardo játssa. — **A Ravangárhoz** mindenki már ma váltás meg a jegyeit, mert ez a films a legjobb: Pathé kalandorciklusz. Az első rész már pénteken, szombaton és vasárnap lesz bemutatva.

(X) **Méhészet** Kasos méheket előmehkel együtt legmagasabb áron megveszem. — **Lelőjás** előtt saját érdekekben értekeztek Szabó Antal csemegekereskedő méhészel.

SPORT.

VAC. — NAFC. Ma délután fél 5 órai kezdéttel tartja második bemutató mérkőzését a NAFC. a jelenleg jó formában lévő VAC cal. Ezt megelőzőleg a két csapat ifjúsági csapata mérí össze erejét 3 órai kezdettel. A NAFC. I. a következő felállással játszik: Modrovics II., Verem I., Schlechta, Somogyi, Kaufmann, Boda, Futó, Erőss, Skerlák, Bölcösölő, Tóth I. — A VAC. I. csapata: Fülöp, Ritter, Jáberits, Kukacz, Szabó, Müller, Búki, Molnár, Palkó, Harangozó, Göllez. — A NAFC. ifjúsági csapata: Kúka, Szankó, Kalmár, Márovics, Tinákor, Tóth II., Verem II., Hackler, Czvetkó, Férhezli, Guta. — A VAC. ifjúsági csapata: Zöldváry, Heffer, Póte, Gutlák, Kohn II., Sebasiyén, Bohár, Singer, Taródi, Skerlák, Kohn I.

TÖZSÉRF.

Budapest, szept. 7. Erőse forgalom mellett igen szűrdáren indult meg ma a tördés az útdat. Nagy tördék jelentőseny a tegnapi árdvó felté cselekké gárd.

Valdajpaci: Napoleon 822. Post 912, Dollár 259.5, Frank (francia) 1765, Márka 617, Lira 1190, Rubel 327.5, Lei 581, Stokol 416, Erank (svak) 1960, Dinár 11, Koronadínár 1000, Bácsalár, Estár 10.5, Léva 470.

Bétek: Ipa — Hazai 841, Agárd — Magyar hitel 1715, Magyar Bank — Fergalim — Lendárd 770, Osztrák hitel 925, Magyar-Olasz 442, Konkordia — Gisella — Beocani 4380, Általános szén 7800, Szésvári 8140, Saldgárd 6675, Unikányi 4920, Rima 3470, Schék 790, Husci 12750, Danika 4800, Kótdül 2470, Adria 14000, Altalános 2075, Ingatlan — Ingatlan 982, Kereskedelmi hitel — Kereskedelmi Bank 8700, Dtsche 1900, Gutmann 4450, Olaj — M. Cukor 11950.

Szerkesztői üzenet.

A. D. Kérjük, szerezzen biztos és pontos adatokat és kerülhetetlenül leccsapunká díszes társaságra.

ÉRTESTÉS. A „Dunántúli Ruhaáruház” uridivatostálya gácsi és zsolnai uri öltönyökét 3000—4800 koronáig.

Külön vegytisztító és javítóüzem. — Gyorsvasalást egy óra alatt eszközünk. Szabott árak! Pontos kiszolgálás. Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20.

Teljes tisztelettel

Dunántúli Ruhaáruház.

APRO HIRDETESEK

Eladó egy szép fekete juji gondorított 2 holdas szőlőbirtok pince és gyümölcsbirtok, szép terméshatással. Elvételre Simon István, Küküllő megye, Városháza 3/a. 1426

Két diák vagy két tanulóbusz felvételre teljes ellátást kaphat külön szabály, villanyvilágítással. (Cím a kiadóban). 1438

Hirdetmény. Először egy jókórban levő házban fel-feloldó. Megtekinthető a zalaezsergői internálótábor igazgatóságánál. 1436

Egy kiskönyv felvételt Fischer Fülöp Piai könyvkereskedésben.

A Nagykanizsa Bőrpári Szövetkezetnél jobb munkát, cipész- és csizmadia-segédet bírnak, állandó munkára keresnek felvételt. — Jelentkezni lehet a Szövetkezetnél. 1436

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. vendéközönség tudomására adni, hogy Somogyi és Harangozó cégből Somogyi Ferenc ur barátságos megegyezés folydán kívüli és azt saját névem alatt tovább vezetem. Kérem a n. é. közönség szíves támogatását. Kiváló! (Hsztelel):
Harangozó Lajos fűszer-, csomag- és élelmiszerkereskedő
Magyar-utca 11/a. — Pontos kiszolgálás!

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy Zalavármegye alispánja a mezőgazdasági munkások részére kat. holdankint 1 dl., illetvél nagyobb birtokoknál 2 dl. szeszt (pálinka) utalt ki.

Felhívom azon gazdákat és birtokosokat, akik a kiutalt szeszre reflektálnak, hogy igényüket bejárólják E. hó 12-ig a városi Közelítási Üzemeknél (Subics Lajosnál) jelentsek be.

Nagykanizsán, 1920. szeptember 7.

Dr. Prack S. k.,
h. polgármester

Ingtatlanok³ adás-vétele!
Kisebb-nagyobb házak, nagy keres házak, emeletes házak, olcsó kis házak, üzletházak eladók. — Két üzlet, két berendezett vendéglő bérelte átadók. Balatonlaki eladók.

SZIGRISZT LÁSZLÓ ingatlanforgalmi irodája
Zrínyi Miklós-utca 33. sz. 1. emelet. — Telefon 305.

VILÁG nagymozgószínház
Szíves színdarab. Telefon 74. sz.

Ma szórán (fialtalkoruk is n. ograézhetik)

A vérző Arena
Szenzációs spanyol dráma, 6 felvonás.

Csütörtökön, csak 1 nap
Színdarabja előadja — Lejta Nemess, a legesőbb filmnépszerűségű előadójával.

Amit az erdő mesél (I. és II. rész)
filmregény 9 felv. I. és II. rész egyszerre bemutatva.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órákor
Vasár- és ünnepnapokon 2, 6, 7 és 9 órákor.

Ingtatlanok eladását és vételét
nagy üzleti házakkereséséből kifolyólag legelőnyösebben a leggyorsabban eszközöl

SZANTÓ VILMOS ingatlanforgalmi irodája
Nagykanizsa, Eötvös-tér 20. Telefon 322

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi áron vásárol a 1111
Szeszfűzőítő központi főzdeje
Nagykanizsa Erzsébet-tér 12.

URANIA mozgóképek-palota

Szeretők és csökörtölők. — Nagy kárpai előadás!

Háborgó lelkek
Igalmas társadalmi dráma 5 felvonásban.
Főszereplő: Emma Sareddó.

Pénteken, szombalon és vasárnap
Jön! Ravengar

As idel szason legkisebb IV. rész "Falkó" k. landorfim. — Jéggyek má váltótkok.

Előadások hétköznapon 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Értesítés. van szorenccm értesíteni a n. ó. közönséget, hogy Király u. 14. sz. alatt **ruhanemű- és vegyíztisztító műhelyemet** **újból megnyitottam.**

Elvállalok mindenmőruháfestést és tisztítást. Szíves támogatást ker — kiváló tiszt elottel: 1412 **WILHELM JÁNOS.**

Villamos bevezetést világítás és motorikus célokra, házi és gazdasági telefon, továbbá csengő szerelést legújításokban vállallak

László és Ország cég
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 10.

Vállalják továbbá évi átalányra nagyobb épületek villamos felszerelésének és tizenben levő motorok karbantartását.

Égők, villamos vasalók, forróbűnyak, csallárók általános raktáron. KÖTHÉGVÁRTÓI díjazottasus kémsalók
Telefon: 130.

Keresünk megvételre egy 8 lóerős **gőzlokomobil** 1417
esetleg **oséplógumiturával** együtt.
Ajánlatok legkésőbb szeptember 8-ig beadandók. **Városi közellátási üzemek**

Tojást, babot
— válogatott, kézzel szedett **almát**
borsót, lencsét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol

Dunántúli Élelmiszer és Árutor
galmi R.-T. Nagykanizsa
Csengery-u. 6. 1401
Telefon: 56. Távirati cím: „Transdanubia”

MAYER KLOTILD
gőzmosógásra, Nagykanizsán

Félszék: Hanyai-utca 19. Ügyfélfelépés: Kazinczy-utca 8.

Hőfehérre mos, tükörfényesre vasal, fenyéz és vegyileg tisztít!

Videki munkák is hetenként pontosan előkészítettek és átvezetettek.

Gépészt keresek f. hó 15-iki belépésre. Gözmalom, Sormás. 1441

Megvételre keresünk 150 drb. 12-18 hónapos urodalmi átvészelt mlskáról. **mangalica sertést.**

Ajánlatok: Urodalmi jószágfelügyelőség, Fejlesztőseged címre kéretnek. 1445

A homokkomáromi Örmöhyegen szép **szülő eladó,** leglás pincével

Cím a kiadóhivatalban. 1444

Tankönyvek, választott mindenem iskolai cikkek a legújításokban árban szerzőtők be

Schless Testvérek
könyv- és papírkereskedésben (Dósk-tér 10. sz.)
Iskolakönyvek beértesése a legelőnyösebb árban

Magbaváló szilvát
waggonrakományban minden mennyiségben vásárolok.
Levélcim: **Pollák M. Emil**
Távirati cím: **- Termény Nagykanizsa -**

Borbélyüzlet berendezéssel, kisebb vendéglő-bérelt azonnal elfoglalható külön 2 szobás lakással, igen jóforgalmu fűszerüzlet elcsereithető 2 szobás lakással, átadók.

Szigriszt iroda Zrínyi Miklós-utca 33. szám. 1. emelet

Tankönyvek
a hivatalosan megállapított áron. Továbbá **iskolai füzetek, rajzszerkek, írószerek, könyvestákák** stb. a legelőnyösebb áron kaphatók

Fischel Fülöp Fiai
könyv- és papírruházában Nagykanizsán, Fő-ut., városház palota sarok.

MAGÁNNYOMOZÓ VÁLLALAT
VIOLA és TÁRSA

Elvállal mindennemű bizalmas természetű nyomozást, bűnügyekben is. Megfigyel, informál úgy kelyben mint a vidéken.

Telefon 157. sz.
Nagykanizsa Vasár-ut 28.

ZALA-KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.

Interurbán-telefon 183.

Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

nemzetgy. képviselő.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Előfizetési árak:

Egyszer 250 K. Félévre 400 K. Negyed-
évre 25 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Az Ébredő Magyarok parlamentje.

Hegyi Támadás a jelenlegi kultuszpolitika ellen.

Budapest, szept. 9. Ma délelőtti rendkívüli ülés volt az Ébredő Magyarok Egyesületének konferenciája. Feltűzött a szendvélkelet *Héjjas* Iván megjelenése is, akit belepötek tűnőre lelkesedéssel fogadtak.

Welsz Konrád nemzetgyűlési képviselő fél 10 órakor nyitotta meg az ülést, amelynek napirendjén első helyen *Jadány* Gyula nemzetgyűlési képviselő *Jadány* szerepét a magyar kultuszpolitika követendő irányáról.

Prep. Pal követele, hogy zald ne lehessen se tanár, se tanító, a magániskolákat pedig helyezze állami felügyelet alá. Ezután

útes támadással illette Huszár Károly közkoktatásügyi politikáját és a jelenlegi belügyminisztert.

Kiss József dr. követele, hogy ne csak a kisembereket üdözzék, hanem a nagy bűnösöket is.

Elmondja, hogy

Imreh Sándor dr., aki mint Kunfi Államiútkára a Hymnust meggyalázta és minden erejével a kereszténység ellen dolgozott, — még ma is államiútkár, Sohaok Béla dr. pedig, aki a vallásoktatás kiküszöbölését előének kívánta — még mindig foglalkozó.

Kiss beszédét óriási vihar szakította félbe, az egész konferencia percig tüntetett a szónok mellett.

A „kiszantant” hangot akar a budapesti szövetségközi bizottságban.

Bécs, szeptember 9. A cseh szlovák állam, Jugoszlávia és Románia képviselői a legfőbb tanácsnak a minap emlékiratot nyújtottak át, amelyben kifejtették, hogy a budapesti szövetségközi bizottság nem tudja teljesíteni feladatát. Ezért a három állam kéri, vonják be a bizottságba tanácsadó joggal az 6 képviselőiket is. A legutóbb tanács nem választott emlékiratra. A három állam képviselői között most megbeszélések folynak abból a célból, hogy sürgős választ — konkrét kívánásokat formulázzanak.

Yéglegesen elkészült a francia-belga katonai egyezmény.

Páris, szept. 9. A belga ele alisszimusz és Foch marschall meggyeztek a francia-belga egyezmény néhány technikai rendelkezésének módosítását illetőleg. Az egyezmény most már végleges.

A korona zürichi árfolyama.

Budapest, szept. 9. A magyar korona állása Zürichben: 2/40

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 9. A nemzetgyűlés mai ülésének napirendjén a pénzügyi illetékekről és a földesadóról szóló törvényjavaslat szerepel. A javaslatban először *Geál* Gaszton szálalt fel először, aki — mert politikailag nem bízik a kormányban — nem fogadja el. A tisztviselő kérdés szerinte sürgősen meg kell oldani. A 80 éven aluli tisztviselőket be kellene sorozni a hadseregbe azok helyett, akik haza akarnak menni. Politikai Budapestváry a összehírdetetlennek tartja, hogy képviselőjárás egyszerűsítést a „Néplajtosk Lajpár”-nak a szerkesztése. Hibáztatja, hogy most akar a kormány adómentes osztályokat létesíteni, amikor az ország a tönk szélén áll.

Fangler Béla felszólalása után Budapestváry László bejelenti, hogy még ma lemond a „Néplajtosk Lajpár”-nál viselt szerkesztői állásáról.

Ernst Sándor, Grieger Miklós és Tasnadikóvacs János felszólalásai után az ülés 2 órakor végetért.

Porbeszédok a Tisza ügyben

Budapest, szept. 9. A Tisza tárgyalás mai napját Lengyel Zoltán, Szatnykovszky Tibor vedődjének védőbeszédese fölőlte ki. Lengyel három főkérdést lát a tárgyalás anyagában: 1) Kik és miért ölték meg Tiszát; 2) miért és kik által pusztult el Magyarország; 3) mennyiben szolgálja ez a per a nemzeti konszolidáció munkáját. A gyilkosságok szerinte csak saját hatalmi érvényesülésüket követették el a gyilkosok.

Meg van győződve Károlynak, mint felbujtónak a bűnösségéről. A többi szereplőről szőva beszél a per anyagának Friedrichre vonatkozó részéről és arról, hogy Friedrich október 31 én mennyi ideig tartozkodott az Asztorbán.

Megállítja, hogy Magyarország történelmének átkát lát a Tisza-gyilkosság. A felbujtókkal szemben nem ismer kegyelmet.

Szatnykovszky védelmére enyhítő körülményeket próbál felsorakoztatni. Igazolni igyekszik, hogy a kérdéses nyegvedik lövést nem ő tette és hogy csak egyszerű eszköz volt a felbujtók kezében. Amíg ez a bűnper tisztázva nincs — addig konszolidációról beszélni nem lehet. Igazságos, becsületes, magyar lélelet kéri.

A tárgyalást két órakor felfüggesztették.

A kormány és a nemzetgyűlés tagjai a kormányzónál.

Budapest, szeptember 9. A kormányzó a kormányt és a nemzetgyűlés tagjait ma délután Gödöllőre lezara hívta meg. A képviselők három csoportban jelentek meg a teadélutánon.

A budapesti olasz követ.

Róma, szeptember 9. A lapok közlik, hogy a kormány *Castagnelli* budapesti olasz követé nevezte ki.

A vörös csapatok újabb veresége.

Varsó, szeptember 9. Lengyel frontjelentés szeptember 7-ről: Lovasságunk egyes csoportjai a liván csapatok előnyomulását diadalmasan megállították Budini lőbárok lovashadserege Hrubiesov mellett vívott ütközet után kénytelen volt Usting és Vladimir-Volnack irányában visszavonulni. Az úvidéken harcölő szövetséges csapatok nagy veszteséget szenvedtek.

Műtán csapataink Kamionka-Sztrumilovánál és Buazsnál álltak a Bugon, egyes külföldi erőkkel felöltözték a sz. Ot-lódé ellenséges erőket szétguraszták. Chuderow és Rohatny között kemény harc folyik. Csapataink, amelyek ideiglenesen Swirz-patak vonalára vonultak vissza, ellenállmadásba mentek át.

Felrobbant német muníció raktárak.

Budapest, szept. 9. A „Magyarország” jeleti Berlinből: A Wilhelmshafen közelében lévő mariusiel-i új laboratóriumban tegnap 15 centiméteres gránátokat szedtek szétjel. Közben egy gránát felrobbant, utána pedig rövid egymásutánban elpöfödtek a laboratóriumban lévő összes gránátok. A régi laboratóriumról pedig — ahol „negyvennyiségű lőpor volt — csakhamar lángok csaptak fel. Innen a bent dolgozó ötven munkás szerencsésen kimenekült — mielőtt az épület felrobbant volna. A közelben lévő muníció raktárak, amelyek a rusztingeni hajógyár körül vannak elhelyezva — egymás után robbantak fel. A hajógyár minden épülete erősen megrogdolódtól. A romok közül ma délig 23 holttestet húztak ki. A mentés munkája csak nagyon nehezen haladhat előre, mert még mindig tartanak a robbanások.

HIREK.

— A vármege negyedéves közgyűlése. Zalavármegye törvényhatóság bizottsága szeptember 13 án évnegyedéves közgyűlést tart. A tárgysorozaton több nagykanizsai ügy is szerepel.

— Városunk községasszisztens Dr. Rácz Kálmán városi orvos tegnap nyújtotta be a polgármesteri hivatalhoz orvosi jelentést augusztos hónapról. Az eddig abnormális időjárás mellett is, az elmúlt hónap közepéig egészségesnek mondható. A megbetegedések száma csökkenő volt. Szérvényesen lépett fel az influenza a vidéken létez a Nagykanizsán vérsas. Több esetben kedvezőtlen kimenetelűen csecsemő megbetegedés történt, nagyobb részt az emésztési szervek hurutos bna által miatt. Járvány és fertőző megbetegedések közül: vövény 3, vérhas 9, tettség 1, Erys 5, Oszassan 16. Hulla-bólcs történt ki évszón egy halva született csecsemő a Dosszinoss Sándor 5 éves fiúgyermek hulláján, aki gyermekkorával egy sebeket kerelték alá került a tetanusban halt meg. Halálát történt az elmúlt hónapban 23, legtöbb esetben bűnment miatt. Mint látható, városunk községasszisztensre jó állapotban van.

— Gróf Koglevich Bélaék temetése. Egy jó lelki, magasan gondolkodó s tetteiben mindenkor demokratikus felfűrt női temetők tegnap délután Somogyzeimiklóson. Gróf Koglevich Bélaék életének javában lávazott el súlyosan megbört családja köréből. A főúri temetésen az alábbi előkelőségek voltak jelen: József főherceg képviselőháza Vette huszárszázados, továbbá gróf Zichy Ödön és neje, gróf Troismont a francia katonai misszió főnöke és neje, Keresztessy vezérkar alezredes és neje Bécshöl, báró Schenk Károly volt atheni nagykövet, az egész Jekelvársay család, báró Vojnits Sándorné és meg számos főúri és vidéki előkelőség. Az elhunyt inlim barónője volt Augusta főhercegnőszonyok, aki betegségével mentette ki magát. Az elhunytat a Somogyzeimiklósi prkban helyezték ideiglenes nyugalomra, amíg a családi kriptát felépítik.

— Újabb nagyvárnyai pénzfahatalítás. A zsendőre vonatkozó irattal egymás után írtak fel a „Peschke-fő” banknak. A napokban Szombathelyen kúrtak fel a nagykanizsaihoz hasonló kiterjedt pénzfahatalítást. A hamisítás központjában Szombathelyen Marzai Jenő felel szerezte. A pénzfahatalítás egy olyan módon történt Szombathelyen is, mint nálunk. Bűnügyesek, ágensek, megölték a pénzfahatalítást a vidéket a sima pénz felhatalmazás. A „Pénk” (a sima pénz tulajdonosi) pedig ép úgy, mint nálunk teljes mértékű engedélymentű mellét váltót.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
Inczurban-telefon 133.
Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
személyi képviselő

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Előfizetési Árak:
"Egész évre 200 K." Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hónapra 32 K. Egyre csak 1 K

Gaál Gaszton.

(Budapest, 1920. azept. 9.)

Tizenegy óra elmúlt már s a képviselőház folyosóján és termeiben négyszer ötször túrléptellenül berögnék a csengők, hogy szavazásra összehívóvülvéljék: határozatképes számban a T. Házat. A honatyák érdeklődése az ország dolgai iránt megdöbbentő mód kevés. Mit is lehet ez a szegény ország arról, ha az Atlaszok a lekváródás miatt letették a magyar-globuszt vállaikról s egyik ülést a másik után öt ember jelenlétében nyújtja meg az elnök. A kizárólag nagyobb az érdeklődés, mint a padsorok között; nagyobb a hallgatóság s nagyobb a figyelem a szónyegyen lorgó lérgy iránt, mint az egymással parólkázató, diszkurálóató jövő menő honatyák-közti; pedig nem a karzat vezeli az ország szomorúan nyirkorgó szekert, hanem — ha igaz — a **idológó padsorok**.

A jobb mazó szélső padsoraiban ülnek a kiszagadó képviselők, az igazi „kiszagadók”. Kévszámban, de ősszebujva, mintha valami küzdelumbé menének. S csakugyan küzdelembé mentek Gaál Gaszton lógája alatti, a tisztviselők érdekei ellep, a keresztény kurzus ellen, Arciprulla hallgattam ennek az embernek szavait a karzaton, ahol csak hallgatás az ember kötelessége s arciprulla néztem azt a kaméleon szerepet, melyet a mógéje lapuló kiszagadók játszottak akkor, mikor Gaál Gaszton a honmentés nemzetszínű ruhájába bujva támada a tisztviselőket s támada gunyoros hanghordozással és gesztusokkal a keresztény irányzatot s oltárt emelt a zsidó kereskedői élelmeségnek, amely nélkül vége Magyarországnak. S talán nem is annyira Gaál Gaszton szerepe döböntett meg, mint inkább a mógéte-lapuló oszismák, „kerékpélt” magyarok szerepe, akikről és magyar orót, keresztény gerincességét vártunk valamikor.

Hiszem Gaál Gasztonról többé-kevésbé meg lehet állapítani, hogy individualis-tultengésben, szereplési viszonyosságban élő valaki. Ezer holdas „kiszagadó”, aki könyörtelenül széles gesztussal intézi el a magyar élet páriát, a tisztviselőket, mondván és ötször ismételvén, hogy „a megosonkított, kis Magyarországra semmi körülmények között sem kötelező tisztviselővel szemben — az a szerződés, melyet a nagy Magyarország kööttlött egykor velük”, tehát-jogosan szélnék eresztethi őket. Mondom — ezer holdas uri jómódjából könyörtelenül megrugja a tisztviselőket; de felborkan, amikor egy-közbeszólás nagyobb áldozatkészséget kér a nagy-irtoktól s a fehér-bolsevizmust-emelegti. Ez Gaál Gaszton. Előjáróban bevallja,

hogy nem ért a dologhoz, nem foglalkozott azzal szakszerűen, de azért báromugyed órán át vagdalokzik egyeszeselten minden ellen, ami eszébe jut. A kormány ellen, a tisztviselők ellen, a hadsereg ellen, megpendítve egy bornirt ideát, hogy a hadseregben azoknak a helyét, akik nem szivesen szolgálnak, a felesleges s szerinte kirugandó tisztviselőkkel tölték be. Ez Gaál Gaszton. S vajjon Gaál Gaszton fejében nem fordult-e meg az a gondolat, hogy Erdélynek s a felvidéknek tisztviselői a moxszállítás, tényleges idegen uralom, üldözötés, börtön, koldussors dacára sem mondták azt, hogy minket a tényleges idegen-imperium, **kóvászere** alatt nem köt az a szerződés, melyet a szabad Magyarországgal kötöttünk — tehát eb ura fukó — nem mondták ezt, hanem martir-sorso-váltakat? Nem fordult meg eszébe — ez s-nem éreztet ezzel kapcsolatban azt az arcipröltő-arcilanságot, melyet doktrinájával cseknek — az embereknek sokat szenvedett arcába csapokodott? S-nem fordult meg fülözemita agyában az, hogy telelő-tulajdonképpen a maxi ideológia hazug történelmi materializmus s azzal a Károlyi korszak s a bolsevizmus minden hazafurulásának, minden jogtalanságának salvus conductust adott s egy esztle-

ges területi, vagy gazdasági változás minden eszközességét, hazafurulásáppriori igazolja? Hiszen ilyen bornirt-logikával igaz volt minden azóköött-katonának, aki Károly király öltözésé: után a katonai esküt nem tartotta kötelezőnek, megtagadta az engedelmeséget, lefokozta: **házt-jelt**. Ismétlem-azonban, nem a Gaál Gaszton szerepe szegyenletes, aki kéjleg a martir-szerepben, melyet a keresztény párt-támadásai miatt önmagának-tulajdonít-s-felazóllalási: ezen a szomvegen-át mérlegelendő: hanem a mógéte ülő kiszagadók szerepe, akik: zúrváros-összevisszaágban: hegyezték és élezték: Gaál Gaszton osztályellenítetét szító beszédét s nyíltas: alázottsággal: emeltek: kalapot: a zsidó-kereskedői szellem: Geszler: kalapja előtt, melyet Gaál Gaszton: tüzött: póznára. Pár-holyanformán fest a dolog, hogy nem Sándor Páltól és Bródy Ernőtől: kell a parlamentenfelülnék a keresztény irányzat-hegomomját, mervezek nyílt-siakkal s öntudatosan: küzdenek, hanem az-ösi magyar-örö-ivótlás gazdától, akik dologmentes időkben képviselők: a volnának s mint ilyenek: helyesbélnek: annak: a megállapításnak, hogy a keresztény kurzus csak jelszó s ez a jelszó nem ér fel azal a kármal, amely kárt ez a jelszó okozott a zsidó-kereskedői-tvékenység megakasztásával.

Polgári kormány készül Csehországban

Az új alakulásnál a cseh agráriusok és klerikálisok, valamint a német demokraták jönnek számításba. — A Német polgári pártok idegenkednek a csehekkel való koalíciótól.

Budapest, szept. 11. A „8 Órai Újság” jelenti Bécsből: A prágai „Pravo Lidu” azt jelenti, hogy a cseh polgári pártok között tárgyalások folynak, amelyek arra irányulnak, hogy polgári kabinet vegye át a kormányt. Abban az esetben, ha a szociáldemokraták nagygyűlése a kormányban való részvétel ellen foglalná állást — az új alakulásnál az agráriusok, a cseh klerikálisok és a német demokraták jönnének számba.

A német polgári pártok is kezdeményezték tárgyalásokat, de ugylátszik, a németeknek nem igen van kedvük a cseh polgári pártokkal koalícióba lépni.

Mesko Zoltán a földművelés-zsövetség elöljárói.

Budapest, szept. 11. A megalakulás előtt álló Országos Földműves Szövetség céljai felől egy újságíró kérdést intézett Mesko Zoltán államtitkárhoz, aki arról a következőket mondott:

— Elsősorban téves a lapoknak az a közlése, mintha a szövetség vasárnap-alkalmat meg Erro vonatkozólag időpontot még nem mondhatok, de lény, hogy a megalakulás a közeli napokban megtörténik.

— A szövetség célja az, hogy a falu

népét, — földművest éppugy, mint az iparost és a falusi intelligenciát — egy laborba tömörítse. Ez pedig azért vált szükségessé, mert a falu népének még ma minden demokratikus politikai szervezete, amely érdekeit hibatósan képviselne. Az alakulás után azonnal megkezdjük szervezési munkánkat. A községi szervezetek kivül lesznek járási és megyei központok, amelyek a célnak kitűzött programot megfogják valósítani. Ez a program pedig az lesz, hogy a földműves nép ellen ne lehessen dolgozni, hogy a destruktív agitációját a falvakban megakadályozza és a felforgató szervezkedést csrájában elfojtsa.

Autonóm Galiciát akarnak Anglia védnökségével.

Budapest, szept. 11. A „8 Órai Újság” jelenti Bécsből: Mottó-domból érkezett hírek szerint az ukránok felkeltését Galiciában All-lólag Anglia támogatja. Azt borsólt, hogy Galiciát, mint autonóm államot elvárják talpra állítani, amely autonóm föggvényben állna Angliával. Anglia ilyenformán rendelkeznekké Kéletemelá és petre-tem forrásával.

A lengyelek elfoglalták Rohatynť.

Lengyel hivatalos frontjelentés szeptember 10-éről.

Varsó, szeptember 11. (Hivatalos front-jelentés.) Szukali környékén csapataink ismét elfoglalták Krasznopol és Senny. Előtől délre mindkét részben élénk leiderlő tevékenység és iőrök harcok. Kamionka-Sirumilova és Busk között az ellenségnek sikerült macakos harcok után a Bugon át-lépnie. Az ellenség Buskot nyugairól a hí-dóról keletről, egyidejűleg lámadta meg. Hí-dó a 19. számú gyalogrezd ostromai fősí-

védkezőeséne, amelyek a tartalékok meg-érkezésig minden ellenséges lámadási visszaverlek, a megerősítések megérkezése után az ellenséget gyors visszavonulásra kényszerítették. Kemény harcok után meg-szálltak csapataink Rohatynťt és ezáltal elérkeztek a Gnla-Lipánál néhány nap előtt elhagyott védővonalhoz A Dnyeszter mentén nyugalom.

Kedden felolnak a miniszterek Fangler Interpellációjára.

Budapest, szept. 11. Az „Uj Nemzedék” írja: Érdeklődőink illetékes helyen, hogyha kormány részéről mikor fognak elhangzani Fangler Interpellációjára, illetőleg azokra a vádakra, amelyekkel a Cécabe szökőli Hatal Viktor az „Ember” című kommunista lapban közzét — a hivatalos nyilatkozatok. A nemzetgyűlés legközelebbi ülését ludvalejőg kedden tartják, addig az ügy jelleményel eselleg odáig érhetnek, hogy a kormány ré-azéről Srdér és Tomcsányi miniszterek köz-léséket tehetnek a nyilvánosság előtt. Ma még koral volna nyilatkozatokkal előbe válni a dolog jelleményeinek — mondották ille-letékes helyek. — mert a honvédelmi min-izter, aki a lapokból értesült Fangler Interpel-lációjáról — csak most szerzi be az ügy megvizsgálására szolgáló adalok. Tom-csányi pedig, akthoz az interpellációt intézte Fangler — jelenleg nincsen a fővárosban, hanem Vádas-Naményben, kerülte azéke-heyén tart beszámolóit választóinak és csak hétfőn este érkezik a fővárosba. Kedden, esetleg szerdán már mindkét miniszter abban a helyzetben lesz, hogy a nemzet-gyűlésen válaszolhat Fangler interpellációjára

Agrár politika.

Budapest, szeptember 11. Még a jövő héten megjelenik a nagybirtokok bizonyos százzaléknak ideiglenes bírvételéről és a házhelyek igénybóvételéről szóló fölmvelés-ügy miniszteri rendelet, amelyet Berký Gyula képviselő interpellációjára nyugatdi Szabó István fölmvelésügyi miniszter annak idején megígért. A rendelettervezet a minisztertanácsban kereszült men, végleges megszövegeseit most végzik, utána pedig az igazságügy-miniszteriumban kodifikálják. Mindkét munká-va a jövő hét elején elkészülnek, úgy, hogy a hivatalos lapban még a hét vége előtt ki-adásra kerül.

Az ideli termés.

Budapest, szeptember 11. Az állandó esős időjárás halasztotta a cseplési munkálatokat, amelyek a nagyobb gazdaságokban még folyamatban is vannak. A rozs időjárás nem annyira mennyiségileg, mint minőségileg volt káros hatással a gabonára, amennyiben a szemek egy része kicsorgott. A tengeri fejlődésére jó hatással volt az eső, de az érés szempontjából most már felette kívánatos a meleg időjárás.

A burgonyatermes kiállításai minőség dolgában csökkentek, a tul sok csapadék folyólan beálló rohadás következtében.

A cukor- és takarmányrépa jól fejlődik, de szintén már nagyon kívánja a száraz és meleg időjárást.

A lakarmánynövényeknek, kertészeteink és rétek kedvezett az időjárás.

Az egyes terményekre a számszerű

becslés a következő: buza 8,158,389 mm, rozs 4,282,467 mm, árpa 4,461,130 mm. zab 3,408,151 mm, tengeri 12,784 338 mm, burgo-ya 20,939,778 mm és cukorrépa 8,682,530 mm.

Megyei és városi tisztújítások

Budapest, szept. 11. A belügyminiszter legközelebb benyújtja a nemze gyűlésnek a városi törvényhatóság, valamint a községi képviselők utjjalakítását elrendelő törvény-javaslatot. A miniszter úgy tervezti, hogy a törvényjavaslat alapján az egész országban már decemberben meg lesz a tisztújítás.

Most folytak a tárgyalások arra nézve, hogy oldják meg a viriliszmus kérdését, amely-lyet minden valószínűség szerint nem töröl-nek el, de a mult formájában sem hagyhat-nak meg.

Hindenburg nem hisz egy háború lehetőségében

Budapest, szept. 11. „Bud. Tud.” jelenti Be. linból: Egy amerikai újságíró beszélgetést folytatott Hindenburg tábornaggal, aki céltalannak mondotta, hogy Németországgal kapcsolatban új háború lehetőségéről beszéljenek. Még arra sincs elegendő katonasá-gunk — mondotta — hogy az országban a rendet fenntarthassuk Németországnak mégis hadseregre van szüksége, mert Oroszország rövidesen a kapui előtt állhat. Nem vagyok foljgosítva az orosz kormány szándékáról beszélni, de azt hiszem Franciaországnak éppúgy érdeke, mint Németországnak, hogy minden lehetőséggel gondoljon. Ha Oroszország-nak sikerül kormányfőmágit, Németországra rákényszeríteni, akkor Franciaországra is ki fog a bolszevizmus terjedni.

Az oroszok új offenzívát indítottak?

Budapest, szept. 11. A „Bud. Tud.” jelenti Hágából: A „Morning Post” a lengyel frontról új orosz offenzíva megindulását je-lenti. Breszlitovszkát két hét alatt 15 versz-nyire szorították vissza a lengyelek.

Osztozskodás a koncon.

Páris, szept. 11. (Szikrálét) Trombica szerb miniszterelnök elutazott Belgrádba El-utazása előtt Pastolini-val egyességet írt alá az osztrák-magyar hajóhadnak, Jugoszlávia és Olaszország közötti foltosításra vonatkozólag. Az egyezség még a jóváhírtó bizottságra is jóvá kell hagynia.

Felsőszilézia önkormányzatot kap.

Budapest, szept. 11. A „Budapesti Tudó-sító” jelenti Varsóból: A lengyel parlament legutolsó ülésén törvényjavaslatot fogadtak el, amely kimondja Felsőszilézia önkormányzati jogát A törvényjavaslat szerint — a népszavazás eredményéhez képest — Lengyel-országának jutott részek külön tartományt alkotnak.

HIREK.

— Egy lávratváltás. A lotynai nép-gyűlésről, ahol dr. Hegedűs György nemzet-gyűléi képviselő Sokoropálkai Szabó István kárgarda miniszter jelenlétében beszámolóját tartotta, sürgönyileg értesítették a kormány-zó intértórhatalon hűségükéről, adandó hozzáféréskül és a legmesszebbmenő bizal-mukról. Ó fölméltósága kabinet irodája az aláírtakat válaszolva Latenye polgárságának Tóth János esperes plébánoshoz címezve:

„A kormányzó ur! Ó fölméltósága a letenyei választókörrel közönségének a f. évi aug. 29-én tartott népgyűlése alkalmával fölmácolt ígért házias ér-zelmekből dihatolt hódolattal Öszinte örö-mel és meleg köszönettel tudomásot venni méltóztatott. Bartha, a kabinétosa főnöke

— Brónyai György újr tárgyalni fog-ják. Pár hónappal ezelőtt tárgyalta a törvény-szék Riedl-né lakásának kifosztása ügyét. A kommún ideje alatt Riedl-né u. I. Ludbrecht, ben tartózkodott a nagykanizai lakását la-zára hagyta. Annakidején Brónyai, Bárány, Pulai stb. azzal vádolták, hogy a lakást fel-törték a több értékes holmit és élelmiszert vittek el onnan. A vád bo is igazolódott s Brónyalt pl. egy és fél évi börtönrre ítélték. Brónyai azonban nem érezvén magát bűnös-nek, a tárgyalás újabb felvetélt kérte. Iga-zolta, hogy a nevezett házhoz jóhiszemű feltározás végett ment, azonban Bárány, Polai és a többiek ezt arra használták fel, az ő határozott ellenzése mellett is, hogy egy-értékeket elhordjanak. Brónyai igazolni tudja azt is, hogy kiüzent Ludbrechtbe Riedl-nének, hogy a lakását ki akarják fosztani az az ajánlotta, hogy ezt elkerülendő, adja át a lakást neki Riedl-né ideiglenes használatra. Eme belgatóságok után a bíróság úgy döntött, hogy a dolog tárgyalását újra felveszi.

— A háborus milliomosok megadó-ztatása. Belgrádban a pénzügyi válaizmány gyűlésén nemrég tárgyalják la a háborus milliomosok megadóztatását A kivettelt adóbi Szorbára ezek 30 millió dinár, Bosznia és Hercegovinára 79 millió, Dalmáciára 2.5 millió, Horvátországra 57.5 millió, Szlovéniára 70 millió, Banat, Bácska és Baranyára 75 millió dinár. Ezerint Jugoszlávia a háborus milliomosok megadóztatásából 305 millió dinárra számít.

Sándor régens Párisba utazott. Arra híre, hogy magyar os román részről némi közzelés észlelhető, valamint, hogy Fiume független államát kiáltja ki magát, Sándor szerb régens hirtelen Párisba utazott. Még el-utazása előtt ukazt adott ki a választási tör-vényre vonatkozólag Ezerint a választások-nak nov. 28-ig meg kell történni. — Ugy számítják, hogy dec. 12-én összeül a skup-tina Belgrádban. Egy másik úszület felhatal-mazta a minisztertanácsot, hogy távolítá-son a végrehajtó hatalom gyakorlatában helyettesítse.

— Az árdrgálási törvény ismertetése. A belügyminiszter leíraban utasította az al-pispánt és a polgármestert, hogy az árdrgálási törvény minél szélesebb körben behal-on ismeresék. Főmivja a r. l. városok polgár-mestereik, hogy a városi képviselőtestületeket sürgősen hívják egybe, s részletesen, minden pontban kimerítően ismertessék a törvény pont-jait. Széles körben felhívni kívánja a leirat a lakosság figyelmét a szigorú büntetésekre, amelyek a törvény pontjainak áthágása kap-salán írmérlőnek. — A polgármestert hivatal valósínlug plakátokon is figyelmeztetni fogja a város közönségét.

— Személyi hír. Dr. Prack István po-
gármerster helyettes hivatalos ügyben Zala-
egerszegre utazott.

— A teljes hazáért. Ezerötsz honunk
terület épéségéért vivandó harunkat hatan-
gözzák ba, illetve készült az azok a nemos
törökvések melyeket, a magyar „Irendra-
ti” iri zászlójára a keresztény kurzus idejében
megszaporodott hazafias ligák közreműkö-
désével. „Bánk bán” megalázott magyar Petúrja
nem irendra volt ugyan, hanem egyszerűen
„békélien”. Végtelenül bánó is az a nagy
büzgalom, mellyel szükvégtelenül is lalin-
olász szavak után kapkodunk, miként a
szocialdemokrácia jövőbeli szüleitel profe-
sárdiktatura és kommunizmus idegen lég-
körében. Yérbeli magyar újságírókól gyálazat
is, ha tollára kerülhetül idegen szavakat
veszen. A bírálatot a kérdésben máskorra
hagyva, ez alkalommal meleg üdvözléteit
őhajtom köszönteni a Védeligák Szövetségé-
nek szeker hazafias pályázatait, mely szentén
a hon egész voltát, épéségét őhájja szolgálni
(s nem az u. n. „integráltság”). Nemzeti imara
és bírókónságunkat hirdető jelmondatra ki-
írott és lejtű Liga-pályázaton a bírákól a
következő „Hízegek” tartottak konnyú-
sége és kifejezteljes volta miatt közhaszná-
latra legalkalmasabbnak:

„Hízegek egy lalében, hízegek egy hánban;
Hízegek egy hízegek órák igazságban;
Hízegek Magyarország földjén székében.”
Ira: Papp-Váry Elemoros.

A boérkezett pár szék jelmondat közül egy-
szerűsége miatt a következőt tartotta a bizo-
ltóság tartásának legjobbnak:

Csokba Magyarország nem ország,
Régis Magyarország — Magyarország.
Ira: B. Szabó M.

Amint Rákosi Jenő, a bírákól-bizottság elnöke
mondotta, a sok pályamű közül olyik a nyere-
laskéneli irodalmi szempontból talán értéke-
sebb, magvasabb és rövidebb is; de vagy
nehézekebb, vagy szintelenebb. Lépauva és
sárnap. A következők számaiban az imak és
jelmondatok közül fogjuk néhányat közölni,
hogy olvasóink a levelbörítökön, vagy má-
rásukon állandó használatra egy jelmondat-
ot kiválaszthassanak. A Liga-pályázat célja
épp az, hogy száló igévő válván egy-egy
hasonló jelmondat és ima, kifejecegek egy
magyar szivek falán s így a magyar nemzeti
békélienéséget a diadalig sürgetően sziesze
Olvasóink által beküldendő alkérdőbb leg-
jón mondatokat és ez eszmekörből készséggel fog-
juk közölni vasárnap számainkban. Az eddig
boérkezettek közül az alábbiakat közöljük:

„Magyar Kárpát: béke;
Orsától Kárpát: béke!”

„Ney folyó és hírmás bére,
Régmés nélkül mílsem íze!”

„Magyar Kárpát, vagy órák harc” (Rö.)

— A „zenek” otthona. Bendré Ágoston
népőléli miniszter a tehetségek védelmére
Vácott internátust fog létesíteni, ahol 18, s
legkiválóbb tehetséggel bíró ifjú nyere elhelye-
zést. A miniszter körútaiban különbözően az
árvaházakban talált „kérhagyott zeneket” akik-
et a jövőben az állam legmesszebbmenő
látogatása mellett fogják felnevelni. A váci
„zeni otthona” a miniszter saját maga fogja
összeválogatni a 18 tehetséges ifjút. — A
szombathelyi árvaházott Nagy Kálmán hadi-
árvát már kiválasztotta a miniszter a váci
internátus számára.

— Elhalasztás a vasdnapra tervezett nagy-
gyűlés egy héttel későbbre, szept. 19-ére, azaz a kö-
vetkező vasdnapra. Udlóg júni a vezetéségek tudó-
mádra, hogy a Kanizsai környező falvak legelső-
lébe 3-10 napokent csupán egyszer vagy pontia a
gyűlésekül legelőb helyen tudomásra nem lehet-
nek meg a lakóösgök. E. M. E. vezetéségek.

A mai mulatság. Elérkezett már a tánc-
kedvelő fiatalok által várua-várt nagy nap:
a Szüreti mulatság napja. A rendezőség ré-
széről az összes előkészületek befejeztettek
már és ha lsten úgy engedi, az eredmény is
meg fog lalolni a táradozásnak. A terem iz-
léses díszítés, a kőrmagyarban résztvevők
jellegzetes jelmeze, no meg a sok-nők szép
leány előg biztosított nyújt arra, hogy a
nézőközönség is jól fog szórakozni. A meg-
hívókra vonatkozólag szükésesnek tartja tu-
dátia a rendező-bizottság, hogy mind: egye-
sület és testület, intézet stb. részére egy-
egy meghívó küldetölt, így ezeken összes
tagjai meghívottak a mai mulatságra, ezért az
ilyen testületek stb. tagjai közül csak azok
kaptak hívót meghívót, akik a Legényegylet-
nek is tagjai.

— Felkérjük az összes „MOVE” ligo-
kat, hogy saját érdekeikben minél előbb lra-
sák át a „MOVE” címére hatóságí bezeresé-
könyvecskéjüket, hogy az összes engedmé-
nyekben a „MOVE” bezereséi osztálya részé-
ről részeseülhessenek, miután azon ltagok, akik-
nek hatóságí bezereséi könyvecskéjük álra-
tolt, egyes élelmi és közszükégekül cikkek
bevásárlásánál míg külön kedvezményben
részesülhnek. MOVE nagykanizsai Köszületi
elműködsége.

— Az Országos Meneküllyégi Hivatal
zatamegylet megbízottja, az Országos Menek-
üllyégi Hivatal Omelsz János keresk. isk.
igazgatól bizta meg a menekültek ügyeinek
Zala-ármegyében való intézésével.

— Dr. Malschenbacher Edvin az iro-
dalmi és műveltségi kör igazgatól tanácsának
f hó 9-én hozott határozatából kifolyólag kéri,
hogy a indazok a hölygek és urak, akik az
Aranyvirág opereit előadásán kö-röműködték
és újból közreműködtök készek, hoínap, hétfőn
delután hat órakor a Rozgonyi-utcai iskolai
területen megjelenő és fellépésre vállal-
kozó ismerősök közül 8-8 új férfit és 10-12
új nő szereplőt magukkal hozni sziveskedjenek.

— A lóiskolai haligaték zenekara ma,
12-én, vasárnap d. u. fél 2 órakor a gimnázium
zeneteremében próbát lrt. Pontos megjelenés
kératik

— A közalkalmazottak bezereséi
csoportjának közlelménye. Felhívjuk azon
közalkalmazottakat, kik textil árukra igényű-
ket bejelentették és arra igényt tartanak, hogy
azok átvételé végett a következő sorrendben
jelentkezzenek. Aiknek vezeték neve A, B,
C, Cs és D betűkkel kezdődök, 1920. évi
szepember 18-án délelőlt; — az E, F, G, H,
I és J betűkkel kezdődök nevek szeptember
18-án délután; — a K és L betűkkel kezdődök
nevek szeptember 17-én délelőt; — az M, N,
O, P és R betűkkel kezdődök nevek szept.
17-án délután; — az S, Sz, T és U betűkkel
kezdődök nevek szeptember 18-án délelőt; —
a lóbbi nevek és esetleg elmaradtak szept.
18-án délután. — Kérjük a pontos megjele-
nést és átvételt, mert szeptember 18-ika után
a megmaradt árukra új szétosztási terv fog
készítetűni és az előbb jelentkeztettek többé
személy után 30 korona értékű áru vásárol-
ható. A nyugálományu katonáztűk, állisztek,
ilyenek övgyvegyi és árval szeptember és
október hóra jár burgonya illetményűk át
október hóra szeptember 13-án hétfőn d. lútán
vételé végett szeptember 13-án hétfőn d. lútán
jelentkezzenek. — A szőlészás mindig a kir-
lőványeszkék pilótában történik. Nagykanizsa,
1920. szeptember 11-én Az elnökség

— Térzene lesz ma délután 5 órátol
hétig a sétátéren.

— Elfoglott kommentárok. A nagyka-
nizsai rendőrség katonal nyomozókkal karöltve
a napokba igen jó fogást csinált. Nagyka-
nizsán egy Bécsből jövö kommunistát fogott
el, aki 40 000 darab kommunista rőpíratokat
fogott magával. A jómáddól a szombathelyi
hadbírósgon űl. A rendőrségnek időközben
sikertűt elfogni három lárást is.

— Felléltetések. Az elműt hó 20-én
megtartott emlékműnoppily állítási és foibal-
versenyen felléltettek: Klein Vilmos 50 K-át,
Harmat Simon 40 K-át, Gyenes Lajos 50 K-át,
Bruncsics József 40 K-át és N. N. 3 K-át.
Összesen: 183 K. Az ősszeget köszönettel
nyugtázza a rendezőség.

(x) Műheszek I. Kasos mérnök oloméhek
kel együtt legmagasabb árón megvesztenek. —
Lefojtás előlt sajtó érdekeiben értekeztek Szabó
Antal csemegekerekedők méhészelet.

(x) A máai karneza szept. 10-én kezdődök. Be-
lratkorni és érdeklődni 18-án és 14-én egész déliai
lehet. Dvovok László, Kaszácya K. S.

(x) A Vörös kőrucsma „Honore de
Bélsac” világhírű regénye körül hétfőn és
kedden beműthetű az Urániában. Ebben az
irodalmi műllyben Amletöl Novelli, a nagy-
nevű Krisztus kreálöl játása a Bazaropet. A
rendezés és kiállítás szépsége ritkúja párját.

(x) Közöneyntnylvtánás. Vagola tanár
urnák és tanuló ifjúságunk az uto: monok
hálás köszönettel kőrán elhunyt szepertűt iam
sírjánál lerőtűt kegyeletöl. A jó lsten áldja
meg minden lépésűköt, hogy mélydségek fáj-
dalomban osztozni szivezek voltak. Ozv.
Dr. Plosser Istváné

(x) Azonnal beköltözhető ház szép
kerttel elődök. Cim a kiadóban.

(x) Exklüzív táncopert, azoknak a
volt tanítványainak és a táncokvedők ifjúsá-
gának, akik már táncolni tudnak, külön tan-
folyamot nyiltok a legkiválóbb Ragotén és
Foztrot táncokból. Jelentkezők a Polgári Egy-
letben Adorjáné Maysersberg Frida táncban-
rólól lehet.

(x) Izgalmas kalandok kalendásközépja,
művésztűt megjászott szerepekkel, csolászép
képek a mozivásznon, és a tilka annak a
nagy vonzóerőkűt ameyat a Vllka mozgóban
a „Miss American” fog gyakorolni a hétfőn,
kedden és szerdán tartandó bemutatásokon. —
Ma vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor tartatnak
előadások.

(x) Közös lánycykorolat lesz ma este
8-12 óráig a Casinóban. Belpéldijű 10 kor.

SPORT.

NTE. NAPC bajnoki mérkőzés. Ma d.
u. fél 5 óral kezdett érdekes mérkőzés azu-
helye lesz a katonáert sportpályán a NTE.
és a NAPC között. A lavazi fordulóban a
fehérvári alosztály győztesek erősen kell
dolgoznia, hogy a fiatal de nagyon fellődő-
képes NAPC csapatától 2 pontot éragad-
jon. Ha a NAPC. védelme teljes formálában
lászik. Ugy csak minimumál goldferenciála-
val győzhet az NTE. — A NAPC. felállításá
a következő: Modrovics II., Veres I., Schliche
Somogyi, Kaufmann, Skerták, Pultó, Hack-
ler II., Boda, Bölcásföldi és Tóth I. — Bíró:
Fux Győr.

A francia vasutaszág a III. internacionáléban.

Budapest, szept. 11. A „Bud. Tud.”
jelentű Zűrichből: A francia vasutasok
kongresszusa 294 szavazattal 84 ellenében,
a lóbbisgi javaslat értelmében a III. inter-
nacionáléhoz való csatlakozás ellen szav-
azotok.

ÉRTESÍTÉS.

A „Dunántúli Ruháruházz” uridivatosztályá gátosi és zsaloni
gyapjuszövetből készitűt a legelégansabb kivitelben
uri öltönyöket 3000-4800 koronáig.

Külön vegytisztító és javítóözem. — Gyorsvasalást, egy óra alatt esz-
közlünk. Szabott árak I. Pontos kiszolgálás. Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20.

Teljes lizálettelő
Dunántúli Ruháruházz.

APRD HIRDETESEK

Magyarországi és külföldi hirdetések felvételei.
Cím: Fő-ut. 22. emelet, Jépesórával szemben.

Égy, nyomozókép, matracra feladé. — Cím a kiadóhivatalban

Híveztől a nézők a feladatok kiadására, megadott díjban (utalás) a feladatok árát. Cím a kiadóhivatalban. 1477

Híveztől a nézők a feladatok kiadására, megadott díjban (utalás) a feladatok árát. Cím a kiadóhivatalban. 1477

Híveztől a nézők a feladatok kiadására, megadott díjban (utalás) a feladatok árát. Cím a kiadóhivatalban. 1477

Híveztől a nézők a feladatok kiadására, megadott díjban (utalás) a feladatok árát. Cím a kiadóhivatalban. 1477

Magbaváló szilvát!

minden mennyiségben napi óra-résztel a Szeszfinnódtó-központi földjeje Nagykanizsa Erzsébet-tér 12.

URÁNA mozgóképek-palota

Péntek, szombaton és vasárnap

Ravengar

Kaleodörgegy IV. részben. — I. rész: A polyp karjai között

Hétvégén és kedden

A VÖRÖS ÉS FEHÉR

— I. rész: A halak napja

Hétvégén és kedden

Hétvégén és kedden

Hétvégén és kedden

Vadászokfigyelmébe

Váldorsdörgegy és würensbergi üres és töltött hűvelyek, sörétek és egyéb vadászati cikkek lefoglalására — szűbb árban kaphatók —

Matán Ödön veg. főzész és készletkezelő.

Tőst, babot

válogatott, kézzel szedett almát borsót, leacsót, diót, mákot és egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben közpénzfizetés mellett legmagasabb napi óra-résztel

Dunánál, Erzsébet-tér és Aratór galérián R. T. Nagykanizsa

Georgy-ut. 11. 1401

Telefon: 66. Távirat: cím: „Transzoniubia“

Megvételre keresünk

12-18 hónapos úri almu divesztelt, piszkos mangalicát sertést.

Ajánlatok: Udalmai jószágfelügyelőség, Felsővárdi cigarették. 1445

Magyar Képe, Kosár- és Sopronyár R. T.

Bácspesti-Klapcsai, Irányi Diéta-ut. 3-5.

Amely minden városban és nagyobb községben

Gyűjtsd meg

meghízható kereskedőt.

ahol a legmagasabb árakat fizetnek a gyűjtésért.

Részletek ajánlatok reklámokkal lenni címre.

VILÁG

magyarországunké Szerecsen színdarab. Telefon 74. sz.

Vasárnap

A Burlingtoni Jaguár I. rész

(A pokol millió) színdarab 6 felvonásban.

Hétvégén, kedden és szombán

Miss American

I. rész: A kincses vagon

Kaleodörgegy 4 részben és 21. felvonásban Főszereplők: Carlach és Miss Vernon Cattle.

Hétvégén és kedden

Hétvégén és kedden

Nagykanizsa r. l. város közp. szesziföldjeje

Szilvát a legmagasabb árban átvessz.

Kivánságra hérben vagy részben is kiközl. Kérjük a szerzőköt, hogy utáljaitok anjli érdeklődésben hozzanak a szilvák, mert ilyenek a város. Ichát a házban a város közelmégre javára fordítanak.

1465

Hétvégén és kedden

Hétvégén és kedden

MAGÁNNYOMOZÓ

VÁLLALAT

VIOLA és TÁRSA

Elvállal mindenféle bizalmas természetű nyomozást, bűnyűgyekben is. Megfigyel, informál egy helyben mint a vidéken.

Telefon 157. sz.

Nagykanizsa Sugár-ut 28.

A DÉLI-VASUT MENETRENDJE.

Nagykanizsa-Budapest	Nagykanizsa-Sopron	Béla-tónál-expressz)
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) reggel 7.45	Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. 6.15	Béla-tónál indul kedden és szombaton d. e. 8.50
Érkezik Budapestre d. e. 4.30	Érkezik Szombathelyre d. e. 9.00	Érkezik Nagykanizsára d. e. 12.30
Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) 19.48	Sopronra d. e. 11.00	Indul Nagykanizsáról d. e. 12.30
Érkezik Budapestre d. e. 10.10	Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap is) d. e. 11.40	Érkezik Wiesel-Neustadtba d. e. 6.35
Nagykanizsáról indul minden évfordulókor reggel gyorsvonat 6.00	Érkezik Szombathelyre d. e. 10.30	Érkezik Bécsbe d. e. 8.35
Érkezik Budapestre d. e. 10.10	(az utolsó vonat tovább haladhat csak Szombathelyig kadekade)	Bécsből indul szerdán és vasárnap d. e. 9.10
Nagykanizsáról indul (vasárnapokon) gyorsvonat d. e. 14.45	Sopronból indul az ónta (vasárnap kivételével) d. e. 11.00	Wiesel-Neustadtba d. e. 10.12
Érkezik Budapestre este 10.00	Érkezik Nagykanizsára d. e. 11.30	Kaposvárra érkezik d. e. 9.00
Béla-tónál indul naponta (vasárnap is) déli 12.20	Béla-tónál indul naponta (vasárnap is) reggel 6.00	Indul Kanizsáról d. e. 9.30
Érkezik Nagykanizsára d. e. 6.00	Érkezik Nagykanizsára d. e. 6.00	Érkezik Budapestre d. e. 6.00
Béla-tónál indul minden évfordulókor d. e. gyorsvonat 8.30	Érkezik Sopronra d. e. 11.54	
Érkezik Nagykanizsára este 14.00		
Béla-tónál indul (vasárnapokon) gyorsvonat reggel 6.35		
Érkezik Nagykanizsára d. e. 11.54		

Nagykanizsa-Bécsbe

Nagykanizsáról indul naponta (vasárnap kivételével) d. e. 12.30

Érkezik Bécsbe d. e. 12.30

Bécsből indul naponta (vasárnap is) d. e. 12.30

Érkezik Nagykanizsára d. e. 11.57

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: F6-ut 13.

Inzerbarabon-telefon 188.

Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS ÖGYÖRY
szociet. közlőkör.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BODROCKÓZ YOLTÁN

Előfizetési árak:

Égész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 80 K. Egy hóra 22 K. Igazok szám 1 K

Gratz követ a magyar-francia-román tárgyalásokról.

Cáfoltja az ugynevezett gödöllői szerződés.

Bécs, szept. 13. A „Wiener Mittagspost” ma Gratz Gusztáv dr. magyar követtel folytatott beszélgetést közöl, amelyben Gratz többek között ezeket mondotta:

— Franciaország és Magyarország képviselői rendszer, állandó összeköttetésben állnak egymással és természetes, hogy a legkülönbözőbb kérdéseket érintik. A francia és magyar tőkésök között ugyancsak különböző tárgyalások folynak. Ezeket az egészen különböző és egymástól teljesen független fázisúakokat — amelyek célja Magyarország és Franciaország között szilárdabb kapcsolatok létesítése — egészen mesterséges összelüggésbe hozzák, noha a tárgyalások annál kevésbé lehetnek feltűnőek, mert Magyarország egyide-

jűleg igyekezett angol és olasz gazdasági körökben is érdeklődést kelteni az ország iránt.

— Az ugynevezett gödöllői szerződés azoknak a fantáziájában él, akik az erről szóló híreket kitalálták. Ugyanez áll arról az állításról is, hogy Magyarország adott esetben köteleznie volna magát arra, hogy Bécsbe vonuljon. A követ azután még a következőket mondotta:

— Igaz az, hogy Románia a közel jövőben diplomáciai képviselöt fog Pesten felállítani és Magyarország ugyanazt teszi majd Bukarestben. *Amli ezenkívül kész egyezményekről, sőt éppen a magyar-román perszonális unió tervéről mondanak — az a koldogokna ma annyira kedvelt felújása.*

HIREK.

Az élelmezési feladatokról.

A sárgyanszál állam-ellenőrtanárszabványos vezetője ma a következő hűdeményt bocsátotta ki:

A városba érkező összes, akár bel-, akár külföldi idegenek fogsorátban ellendelési céljából a következőket rendeltem:

A mai napról fogva a városba érkező akár bel-, akár külföldi idegenek a város területén csak abban az esetben tartózkodhatnak, ha ere a rendőrkapitánytól által kiállított tartózkodási engedélyt nyerték.

Lenődfogva köteles minden szállásadó, vagy megbízottja, a ma bármely rövid időre, bármely címen (bérletlen), vagy rokonság, szolgálat, vagy munkaviszony al) akár legyen, akár ellenérték ellenében megzülő bel-, vagy külföldi idegen megérkezése alkalmával felkutatni a rendőrkapitánytól az, hogy az illető van-e a rendőrkapitány által kiállított tartózkodási engedélyre a ba nincs, köteles őt annak megérkezése végett a rendőrkapitányhoz utasítani.

A szabályszelvény kiállított tartózkodási engedélyt ellátott idegenek megérkezése után 8 óra belül a rendőrkapitányhoz bejelentés bevitelével bejelentésnek, az általánosan érkezők pedig legkésőbb másnap reggel 9 óráig.

Az utóbbiak és egyéb megzülő helyek tulajdonosai szintén csak a rendőrkapitány által kiállított tartózkodási engedély alapján fogadhatnak be idegeneket, tartoznak a név megadására lévő idegenek névjegyzékét naponta kétszer és pedig reggel 9 órakor és délután 6 órakor a rendőrkapitányhoz bejelenteni.

A bejelentés kötelező, a fenti határidők pontos betartásával az érkezők és a látogatók egyáltalán kinteskedés nélkül megérkezhetnek, vagy bevallásra aggályos, vagy a szállásadónak, vagy megbízottjának olyan körülmények jöhetnek fel, amelyek az állam fedéltség, a honvédelem, vagy a közrend veszélyes eseményeket kelteni alkalmazzak, köteles arról a szállásadó, vagy megbízottja a rendőrkapitányhoz haladéknél bejelentést tenni.

Feljegyzésem az érdekeltek, hogy az ezen hűdeményben foglalt megismerés közbizonyi képez 8 hónapig terjedő elvárásai és 2000 koronájú terjedő pénzügyi büntetésű.

A kibocsátás elővetéti felkutatással az élelmezési fontos államérdeke, a szociális érdekeket védenek, egyúttal a rendőri büntető törvénykönyvvel azonnal megjárja és a hozzáadott hírdető feltehetőleg való tekintet nélkül végrehajtja.

Nagykanizsa, 1920. szeptember 13.

Dr. Bauristia Erich s. k.
m. kir. állam-ellenőrtanár, a kapitányzás vezetője.

— A kormányzó Nagykanizsára jött. Horthy Miklós kormányzó 6 főmeltóságú szombaton „Turán” különvonatával, teljes kísérelével városunkba érkezik. Kísérelében lesznek Széler István tábornok honvédelmi miniszter, a kormányzó vezérkari főnöke és szárnysegédei. Ugye katonái, mint polgári részről a legmagasabb vendég fogadtatására messzenem előkészületek indultak meg. A különvonat délelőtt 9 óra 30 perckor érkezik Nagykanizsára. A pályaudvaron a vármegye fogadja a mintegy 30 tagú kíséreltet érkező kormányzót. A bevonulás a Szemere-utcán és a Csenger-utón át történik a Pótra. Utóközben több diadalpálya lesz felállítva. A polgári hatóságok a városba előtt fogják várni a kormányzót. A város nevében dr. Drack István polgármester helyettes üdvözli a kormányzót. A város képviselői nevében dr. Tamás János fog rövid beszédet intézni a kormányzóhoz, aki előtt a terv szerinti elvonul a katonaság, a szolgáiról vezetésével a környék bandériuma s a kath. főgimnázium cserkész csapata. Innen a kormányzó kísérelével felvonul a közgyűlési terembe, ahol fogadja a küldötségekkel. A kormányzó számára a Polgári-Egylet helyiségében fognak ebédozt teríteni. A kormányzó délután 3 óráig városunkban marad, mikor is folytatja útját Zalaegerszgre, majd onnan Szombathelyre utazik, ahol részt vesz a Vasvármegyei Népgondozó Szövetség nagyszabású demonstratív és jótékony ünnepélyen. Innen Sopronba utazik.

Románia ratifikálta a magyar békészerződést?

Budapest, szept. 13. Zürichi jelentés szerint a román parlament befolyeozó nyári ülészakát és utolsó ténykedése az volt, hogy ratifikálja a magyar és a bolgár békeszerződéseket.

A magyar békeszerződés felotti vita alkalmával Czuzza nacionalista képviselő, az Ismert antiszemita agitátor heves beszédben állt ki az a kisebbségi klauzulaik ellen, hogy a zsidóknak is egyenlő jogokat biztosítsanak.

Jugoszlávia megállapítja határait.

Bécs, szept. 13. Belgrádból jelentik, hogy a román kormány az a javaslatot tette a jugoszláv kormánynak, alakítsanak együttes bizottságot az aza a rendeltetéssel, hogy az állapítsa meg a határokat Jugoszlávia és Románia között. A jugoszláv-osztrák határ megállapítása november 1-ig fog megtörténni. Ami a jugoszláv-olasz határt illeti, a kérdés azoktól a tárgyalásoktól függ, amelyek rövidesen megkezdődnek Triunbics szent és gróf Sforza olasz külügyminiszter között.

A földreform.

Budapest, szept. 13. A M. T. I. jelenti: Az egyes vármegyei gazdasági egyesületek sűrűn foglalkoznak a földbirtokreform kérdésével és állásponjukat, kívánásukat és aggodalmaitk felterjesztésekben hozzák a földművelésügyi miniszter tudomásra. Legutóbb is több vármegyei gazdasági egyesület intéz elterjesztést a miniszterhez, amelyben azt kívánják, hogy földet csak politikailag megbízható egyének kaphassanak. Ezek számaát elsősorban az elhanyagolt nagybirtokokat lehessen igénybe vonni. A felosztandó nagybirtokok területének legalább egy harmadabát középirtokok kell alakítani. A végrehajtást politikailag függetlenné kell tenni.

Bok és olasz argentinai eukor jön

Budapest, szeptember 13. Prágából jelentik: Argentinaz az európai államoknak összesen negyvenmillió métermázsa cukrot kínál megvételre. Az argentinai eukor ára 40—50 százalékkal alacsonyabb, mint a eukor piaci ára Európában. Londoni szakkörökben azt iszik, hogy ez az ajánlat erősen befolyásolni fogja a eukor európai árát.

A borplacról.

Budapest, szept. 13. A M. T. I. jelenti: Az utolsó héten a borplacon nagy élénkség tapasztalható. A szőrei kilátások kedvezőbb fordultra miatt az ábrók iránti kereslet jelentősen mértékben megindult, úgy, hogy az óbor árakban emelkedés állott be a minden oldalról megnyilvánuló kereslet következtében. Az ubjorok iránt is nagy az érdeklődés, amelyekkel szemben a termékek meg tartózkodó álláspontot foglalnak el.

Tusar nem lép vissza.

Budapest, szeptember 13. Prágából jelentik: A cseh-nemzeti „Montagsblatt” cáfoltja a „Narodnie Listy” azt a hírt, amely szerint Tusar miniszterelnök a tarthatatlan koalíciós viszonyok következtében visszalépésre határozta el magát.

Az olasz kommunisták veresége.

Bécs, szept. 13. Luganói táviratok szerint a szakszervezetek milánói konferenciáján a szélsőséges elemek vereséget szenvedtek, amennyiben a szocialista pártvezetőség indítványát 591 ezer szavazattal 409 ezer szavazattal ellenében elvetették.

Vörösjőrülat.

Budapest, szeptember 13. Pozsonyból jelentik: A felvidéki szocialista szakszervezetek központja a mult héten kongresszusra ült össze Pozsonyban. Az ülés megnyitása után a kongresszus azonnal egyhangúlag megszavazta az a indványt, hogy a vármegyéchi armára vörös lobogót tűzzenek. A kongresszuson 140 szakszervezet képviselőiben 180 delegátus jelent meg, akik a felvidéki életmezést krízissel és szociális reformtervezetekkel foglalkoztak.

Wrangel elfogott egy bolszevista brigádot.

Konstantinápoly, szept. 13. Wangel tábornok csapatai a jekaterinoszlavi tartományban elfogtak egy bolszevista brigádot vezérkarával együtt.

Az orosz békamegbizottak elutaztak Rigába.

Budapest, szept. 13. Berlintől az a hír érkezik, hogy a Londonban időző orosz kereskedelmi megbizottak Csicserinőtől táviratle: kaptak, amely közli, hogy az orosz—ukrán békedelegáció tegnap elutazott Rigába.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fű-ut. 12.
Interurbán-telefon 183.
Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŐS ÖYVÖRY
országgy. képviselő

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Egész évre 264 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 66 K. Egy hóra 2 K. Egyévi szám 1 K

Friedrich és Erek a keresztény ellenzéki programjáról.

Intenzív ellenőrzési munkát akarnak kifejtetni, de személyi támadásoktól távol állanak.

Budapest, szept. 14. A „Virtadát” írja: Egyes lapok hasábos tudósításokat hoznak arról a támadásról, amely a kormány ellen Friedrichék részéről készült. Felkérte tehát Friedrich Istvánt, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Ami hazánkban az utóbbi időkben történt — az egyenesen kétségbejuttató. Az elszántabb és legkérelmeztelenebb ellenzéki munkára készülünk és semmissétre sem tűrjük, hogy a helyzet továbbra is a mostani irányban fejlődjék. A nemzetgyűlés üléseire akkor megyek el, amikor majd annak szükségét látom. Semmissétre sem fogom magam nyomorult machlik és gonoszul megrendezel hajszák által visszatartatni.

— Izlésem tiltja, hogy a Tisza-per hadosztálybírósági tárgyalásról most nyilatkozzam, de az erre vonatkozó óriási anyagot semmi esetre sem fogom felhasználatlanul levéltárban elhelyezni.

— Igen nehéz idők jönnek és ezekben pártommal együtt, mint ellenzék, teljesíteni

fogom kötelességemet. Provokáltak minket és mi álljuk minden téren a harcot. Arról, hogy személyi harcokra készülünk — természetesen szó sem lehet. Ilyen szándék teljesen távol áll tőlünk.

— Azonban sajnos, vannak a miniszter urak között olyanok, akik az utóbbi időben különösen a jándulatunkba kerültek. Ezekkel különösen fogunk foglalkozni és működésüket fokozottabban szorgalommal fogjuk bonckés alá venni.

Erek Károly a következő nyilatkozatot tette:

— A keresztény ellenzék most már elérkezettnek látja az időt, hogy kötelességét fokozottabban teljesítse. A Tiszapár kapcsán eddig elhangzott és a jövőben esetleg mégis betervezendő interpellációknak csak azt célozzák, hogy az igazságszolgáltatás körül szabálytalanságok ne történjenek és hogy leránt-suk a leplet egy történelmünkben páratlanul álló gonosz politikai machinációról.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 14. A nemzetgyűlés mai ülését egyenyle 11 órakor nyitja meg Rakovszky István elnök. Bejelenti, hogy Benkő Gábor tiszalóci képviselő mandátumát megpeticionálták. A petíciót kiadják a bíráló bizottságnak. Bejelenti továbbá, hogy Szefer István honvédelmi miniszter holnap válaszol Fangler Bélaék Holtai Viktor szökeése ügyében előterjesztett interpellációjára.

— Az illeték és tőzsedeadó felemeléséről szóló törvényjavaslat tárgyalása során Korányi Frigyes pénzügyminiszter válaszol a vita során elhangzottakra. Rámutat arra, hogy a költségvetésben mutatkozó 19 milliárd kiadásból körülbelül 10 milliárd pénzünk elértéktelenedésének és a valutadifferenciának a folyományára.

Ráter a tisztviselőkérdésre. A tisztviselőket nem lehet úgy elbocsátani, mint a cseledek — ugymond. A csanoka Magyarországnak teljesíteni kell azokat a szerződésbeli kötelezettségeket, amelyeket a régi Magyarország a tisztviselőkkel szemben vállalt. Mindenkinnek takarékoskodni kell az országban és nem elég, ha a pénzügyminiszter egymaga takarékosossági rendszereket állít fel. Csai Gasztonnal szemben védelmébe veszi a tisztviselőket, akik szerinte a forradalmak alatt nagy érdemeket szereztek.

Az, hogy a fegyverek hallgatnak — ugymond — még nem jelent béket, mert gazdasági harc van, még pedig éppen a szomszédos államokkal. Beszél az országban tapasztalható deflációsizmusról, amely pénzügyi téren főnáll és amely éppen olyan, mint az a deflációsizmus, amely a forradalmak alatt a katonaságot tette tönkére. Felolvas egy sürgönyi, amelyet egy képviselő intézett egy vidéki kormánybiztoshoz és amely a pénzügyi deflációsizmusnak egyik legoktatásabb tanúja. A sürgöny így szól: „A parlamentben különböző hírek vannak elterjedő pánzfolyegzésről és nagy adók kivételéről. Nem tudom, mi igaz e hírekből, de jó lesz vigyázni, hogy kár ne érjen. Aláírás.” A pénzügyminiszter szavára óriási zaj tör ki, a képviselők hangosan követelik az illető képviselő nevét. Maga az elnök is kéri erre a pénzügyminisztert, mivel a

gyanúsítás most a Ház minden tagját egyformán érte. Amikor Korányi nem hajlandó megbírdogálni a sürgöny feladójának nevét — az elnök indítványára a Ház felszólítja a kérdéses képviselőt, hogy 48 órán belül tegyen az ügyben jelentést a nemzetgyűlésnek.

Korányi ezután pénzünknek államjegyekre való átcsereléséről beszél s azt legúrgözebb feladatának tekintti, de be kell várnia a brüsszeli valutakonferencia idevőgő határozatait.

Dinich Vidor képviselő mentelmi jogának megsértését jelenti be, majd Weiss Konrad felszólítása után Erdőfi elnökö szól a zászók jogán a javastohoz. Csai Gaszton szóial még fel a kijelenti, hogy nem odja a tisztviselők támadni, de az állam mai érdeke nem engedi meg, hogy 250 ezer tisztviselőt fűesszünk. Az ülés 2 órakor ért véget.

Kineveztek a budapesti román követet.

Budapest, szept. 14. Bécseből jelentik, hogy a román kormány Strycea úrvérost budapesti követévé nevezte ki. Az új követ szeptember első napjaiban érkezik meg Budapestre. A magyar kormány is megtette már a szükséges lépéseket, hogy ugyanekkor Bukarestben is felállítsák a magyar követséget.

Lengyel harterői jelentés.

Varsó, szeptember 14. (Hivatalos jelentés szeptember 12-éről.) Az ukrán hadsereg szárazsain nyugaton. Bobuhovo és Konszuszky közl a Gnita-Lipánál az ellenség három új gyalogzredet vetett a harcba. Usd környékén helyi harcok, amelyek eredményeképpen megszálltuk Stronibalyt és Rakolytu községeket. Több foglyot ejtettünk. Sokak környékén csapataink elérték a Kryttólov völgyét. Szokaltól ezaptak pedig siettek a Studzianka folyó. Elkeseredett harcok után Biskupica községet elfoglaltuk. Kovevitt nyugatra bevettük Maczyjow községet. Amelyet az ellenség erősen védett. Brest-litovszkától északra 6000 bolsevista gyalogzred többorzor megújított támadását visszazertük és az ellenséget pánkeszterit menékülésre kényyszerítettük.

Német gazdasági megbírtok Budapest.

Budapest, szept. 14. A „Bud. Tud.” jelenti: A német-osztrák-magyar gazdasági szövetség berlini irodája magyarországi irodájának igazgatója, Brandl Pál, Voss Hermann a szövetség elnökségének tagja kíséretben Pestre érkezett, hogy fontos gazdasági tanácskozásokot folytasson. A delegátusok ma már tárgyalnak az illetékes reszortminiszterekkel.

Stremfeld főlebbezést elutasította a legelsőbb törvényeszk.

Budapest, szept. 14. A legelsőbb katonai törvényeszk ma döntött Stremfeld Aurél főlebbezésé ügyében s a hadosztálybíróság ítéletét helybenhagyta.

Sapleha és Osirosin la ráaszt vezetnek a rigali tárgyalásokon

Koppenhága, szept. 14. Rigai jelentés szozint ott ug tudják, hogy Sapleha lengyel külügyminiszter és Colcearin orosz külügy népbiztos is reszt vesznek a béketárgyalásokon. Angol körökben úgy látászik, nagy érdeklőssel viseltetnek a tárgyalások iránt. Az érdeklődés egyik jele, hogy az ottani angol követség 28 szöke rendet angol laprudistók részére.

Szerbia tiltakozik Fiume függetlenítése miatt.

Budapest, szept. 14. A „Bud. Tud.” jelenti Zúncsból: Rómából jelentik, hogy a belgrádi kormány a nagykövetség tanácsához erőlyes tiltakozást intézett Fiume függetlenítése tárgyalata ellen, amelyet semmissének jelent ki, Szerbia határozatosan tiltakozik az örendelkezési joggal való visszárdés ellen.

HIREK.

— Reakcióli vársi követség. A kormányzó legendáies doigjében ma délután rendkívüli vársi követség lértok.

— Szabóhegyes a tégyéshelyzetben. Dr. Szabó Lejla kir. főügyészhelyetben, a nygykatonai kirdlyi ügyosztog vezetője tegnap szabadságra uzoitott. Távollelében de Csai József királyi ügyész helyetteselt.

— Falyaték piabizáitára. A szombathelyi meggyéplapok pályázatot hirdet a szomszédok, kisanyomák és budafalvi piabizáitára. A pályázatokot az szeptember 20-ig kell benyújtani.

— Uj Ánszkar. Az Irodalmi Kör vegyeskara Róza János kerogy vezetése mellett ma délután hat órakor a Respongyóntal elemi iskola tornateremébe tartja első próbáját. A vezetőség főkéül egy a Kör régi dalárkádájának tagjai, meg a szomszédokból álló csapatok, a próbát megjelenési ariszvekedőnek. A Kör igazgatója azabkor, hogy a régi hírvessz szerkátat la újja fogja szervezni, melyet hírvessz vezet. Eglyelőre azonban csupán a vegyeskar fogja megkezdési működéséket.

— Biedgelytelgani fogháza. Hétték egy piabizás gyűlést. 1919 március 20-ia Tapolca Lőrinc szomszédok földműves lovasgárdi parolozival agronómia Váda János, a község érdekes piabizás. A gyűlésség ügyében csak a kommunizmus bukása után indult meg a vészárlat, amely közei egy évig tartott. Itt év augusztus 16-án tárgyalta a szomszédok az ügyet. A nagyhatalmi törvényeszk, de mert több fontos tansz nem jelent meg, a tárgyalást el kellett nyoljni. A tegnap megtartott tárgyalások során a bünyöget be la fejtették s a konokul tárgyalás egy selyos tanuvalomások alapján, fölélytelgani tartó (egyház hítték. Az híttésben dr. Csai József kir. ügyes meggyegedett, de Biedgelytelgani azonban fölbeszerte.

— Az Irodalmi kör hangversenye. Az Irodalmi kör szombati hangversenyre rendkívüli gaszad műsort állított össze. Az estély több pontja a következők lesznek: 1. Káközy nyitány Kéty Békittől. Emléka a Mathoa Károly vezetés alatt álló föntelék halgatók számára. 2. a) Bruch: Adagio, b) Hoby: Ságsz csorobogát. Hegedű-

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut. 13.

Interurbán-szalon 183.

• Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEEDŐS OYÓROY

nemzetgy. képviselő.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BODROOKÓZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:

Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy óra 22 K. Egyes szám 1 K

A cseh nemzetgyűlés a feloszlítás előtt.

Kizárja a kommunista vezéreket a cseh szociáldemokratapárt.

Prága, szept. 15. Nemcsak a cseh szociáldemokraták és agráriusok, hanem a nacionalisták is elhatározták miniszterei lemondását.

A szociáldemokraták olyan határozatot hoztak, hogy valamennyi vezetőket, akik a III. internacionale mellett foglaltak állást, — mint kommunistákat kizárják a pártból.

Néhány cseh ajság azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a legjobb volna a mostani nemzetgyűlést feloszlítani és új választást kikiáltani, hogy a népnek alkalma legyen dönteni arról, hogyan kormányozzanak.

A „Práger Tagblatt” értenélése szerint Tusar mostani miniszter-eleink minden valószínűség szerint Csehszág berlini követe lesz.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 15. A nemzetgyűlés mai ülésén Korányi pénzügyminiszter napl rend előtt bejelenté, hogy az a képviselő, akinek táviratát tegnap beszéde kapcsán felolvasta — ma a miniszterelnök a házelnök előtt és előtte kimagyarázta előjárását. A képviselő jóhiszeműség elvitathatatlan.

Következnek az illeték és tőrszedés fel-emeléséről szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása A javaslatot a 38. §-ig csakelyből módosításokkal elfogadják, majd Sreter honvédelmi miniszter válaszul Fangler Bólnak Heljai Viktor szökeése ügyében előterjesztett interpellációjára.

Sreter: Szeptember 9-án — Az Embertől megtudta, hogy Heljai Bécsben van. A megindított vizsgálat során a szálak végeredményben dr. Ullain Ferenc és dr. Lengyel Zoltán ügyvédokhez vezettek. Megállapítást nyert, hogy János Andor, akit a hadbíróaság augusztus 13-án a Tiszá-partban tanúként kihallgatott, — augusztus 13-án izgatás miatt letartóztatták és az ügyészség fogházban helyezték el. Ugyanezt a János Andori augusztus 28-án szabadlábra helyezték és 29-én már Bécsben volt. Heljai — aki minden áron szívesen Bécsbe akart menni — ahhoz a módszerhez folyamodott, hogy felajánlkozott Ullainnak és Lengyel Zoltánnak, hogy 6 utána-megy Jánosnak Bécsbe, János vállomását írába veszi és elhozza Pestre. Az egész dolgot összefoglalva annyit mondatok — folytatja a honvédelmi miniszter — hogy az egész — bocsánat a kifejezést — egy zsidó gembert trükkje, amelynek a katonai hatóság is jöhessenlen beugrott. — A történet után ő, mint honvédelmi miniszter levelet írt Polányi Dezsőnek, amelyben felszólította, hogy mindazon szabálytalanságokat, amelyek az ő véleménye szerint a hadosztálybírósági tárgyaláson történtek — adja be néla irásokban. Mihelyt ezt megkapja, megindítja a vizsgálatot a hadbíróasági tárgyalás első napjától kezdődőleg. Kijelenti aztán, hogy amíg a vizsgálatot az egész vonalon le nem folytatta — hasonló tárgy interpellációkra érdemben nem fog válaszolni. Ha a tett intézkedések, amelyek most bejelentett — nem elégítik ki a nemzetgyűlést, akkor felveti a bizalmi kérdést. (A Ház nagy többséggel felelelőkdék helyéről és percekig tapsolva ünnepli a minisztert.) Sreter kért választ tudomásul vételét. Fangler azonban arra kér engedélyt a Házról, hogy csak az igazságügyminiszter válasza után reflektálhasson a honvédelmi miniszter beszédére. A Ház az engedélyt megadja.

Tomcsányi: János Andor magatartása olyan volt, hogy az ügyészség az államra veszedelmesnek tartotta. A János elleni eljárás során az ügyészség előterjesztést tett a főkapitányságnak János Andor internálására vonatkozólag. Az eljárást megszüntető végzésre az előadó ügyész ráirta, hogy a vizsgálóbíró az aktákat juttassa vissza az ő kezébe. Itt történt aztután az a mulasztás, hogy a vizsgálóbírótól az akta pam az előadó kir. ügyészhez, hanem annak randje és módja szerint a soros ügyészhez került, aki látva az ügyészi megszüntető végzést — azonnal elrendelte János Andor szabadságra helyezését. Amikor masnap az előadó ügyész ezt megtudta, azonnal telefonált a főkapitányságra, hogy intézkedjenek János újbóli letartóztatása iránt. Ekkor azonban már János árkon-bokron volt. Elsímerem, hogy itt mulasztás történt, a vizsgálatot azonban ebben az irányban is megindítottam és ha valami szándékosság derülne ki — a legszigorúbb megtorlás nem fog elmaradni.

Bejelenté, hogy Paksai ellen még augusztusban eljárás indult meg hamis tanúzásra való felbujtás miatt és ha oly adatok merülnek fel, amelyek letartóztatást indokolták teszik — őt is letartóztatják.

Erekly: Es mi történik Ullainnal?

Tomcsányi: Intézkedtem, hogy az iratokat a hadbíróasági megkapjam és ha szükséges merül fel — Ullain ellen is megindítottam az eljárást. Kérem válaszul tudomásul vételét.

Fangler Béla: Mindenekelőtt rektifikálja az igazságügyminiszterrel a mulkot tett kijelentését. Mind a két miniszter válaszában csak Jánossal foglalkozott. Ugy kerültek a Heljai nevet, mint a macska a forró kását. Heljai egymásután zsarolta meg az embereket Szászereket vett fel az államtól, szászereket önkényleg az adóhivataltól és egy csomó más embertől is kapott pénzt. A honvédelmi miniszter nem mondta meg, igaz-e az, hogy Heljai hatósági salvis conductust kapott. Meg kell kérdeznem, hogy igaz-e a salvis conductus? (A honvédelmi miniszter igent int.) Heljai hamis vizummal ment ki Bécsbe, hogy történt ez? Egy különítmény működik itt, vizumokat ad, embereket kivisz és behoz a határon. Hogy lehet az, hogy egy felőlétlen társaság itt selfordítja a jogrendet, amiről egyesek annyit beszélnék. Ha a honvédelmi miniszter nem tudja megvédelmezni a jogrendet, akkor nincsen joga ebben a szobában ülni. A János Andor-ügyet tisztázni kell Ezután a Paksai ügygel foglalkozik. A miniszter válaszából megállapította, igaz az, hogy Heljai hatósági személyek közbenjöttével szabadult ki és katonai segéddel ment ki Bécsbe, közjogilag teljesen ismeretlen különítmény védelme alatt állt és Szupkák örnagy-hadbíró támogatja.

Erekly: Le kell tartóztatni Szupkát! (Nagy zúg, tiltakozás.)

Fangler: Az ítéletet kimondták, de véggyázzanak, mert ha megtörténik az akasztás, a halottakat többé nem lehet feltámasztani.

Ebben az ügyben erőlyes intézkedéseket kell tenni és a hoavédelmi minisztert — ha nem fog intézkedni — nem illeti meg a szék, amelyben ül.

Az elnök ezután szavazásra teszi a kérdést. A Ház mindkét miniszter választásáért óriási többséggel tudomásul vette.

Az ülés fél 3 órakor véget ért.

Eltölték a Tiszá-gyilkosokat.

Budapest, szept. 15. Ma délelőtt 10 órakor hirdette ki a hadosztálybíróság elnöke, Zoldán László ezredes a hadbíróvárszék ítéletét Tisza István gráf gyilkosa felett.

A bíróság Dobó Istvánt és Sztyankovszky Tibort kétél általi halálra választ rendfokozatuk elvesztésére és a hadasragból való kioszpátásra ítélte. HDtnér Sándort az ítélet tiszánt évi súlyos börtönbüntetéssel sújtotta, amelyből vizsgálati fogaalával hat hónapot kitöltöttnék velet.

Lengyel harórtól jelentés.

Vársó, szept. 15. Frontjelentés 14-óról: A balcsavai csapatok, amelyeknek sikerült Rohatyn környékére behatolni — Svárcer vonalán tartottuk fel. A front többi részén nincsen különösebb esemény. Szokal vidékén és csapatunk átleték a Bug folyót, az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak megszállták Tartakow helységet. Budieni lovassága ellen köztel hadosztályaink megszállták Wladimir-Volynskyt, 2000 foglyot ejtettek, 6 gyújt, 2 páncélvonatot, 3 repülőgépet, 2 mozdányt, 400 vasúti kocsi és nagymennyiségű hadiszakmányt ejtettek. Breszlívozk környékén jelentékeny harci tevékenység. A harcvonalt többi részén Svauváig helyi jelentőségű harcok, amelyek ráknövege kedvezően folynak. Tegnap reggel 9 órakor a litvánok — dacára a részükről bejelentett fogvyszűnetnek — megtámadták egyik osztagunkat és délnyugati irányban folytatták előnyomulásukat.

HIREK.

— Katonai előléptetés. A kormányzó Csorba Istvánt, a volt 20. honvédegyaloegred népszerű századosát örnaggy nevezte ki.

— A kormányzó fogadtatása. A város képviselőtestülete tegnap délután 3 órakor dr. Drack István h. polgármester önöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a tanács bejelentette a kormányzó fogadtatásának részleteit. Eszerint előmóltóság szombat reggel fél 10 órakor érkezik meg. Az állomásra megye főispánja, a városháza kapujában dr. Drack polgármester üdvözlik. A bevonalási utat két diadalkapu fogja ékesíteni. A közgyűlési teremben a város közönségének hódolatát dr. Tamas János fejezi ki. Öfomóltóság ezután küldöttségként fogad, majd a helyörség fölött tart szemlélet, végül részt vesz a város által rendezett szedásban a háromnegy-zsok hajtát ki az állomásra, hogy Zalaegerszegre utazzék. A fogadtatás költségre né rendkívüli közgyűlés 100.000 koronát szavazott meg.

— Nagykövetség kívánalma a közéletteljárás miniatertem látja el Dr. Vay József közlő-menedzi miniszter tegnap a következő táviratot írléste Nagykanizsa város polgármesteréhez. Minthogy a város október elsőjéi követség ellátásba szándékosan ment, felbuvó-lyan az ellátalunk üveztét halálkeltaloni vegye a leg-
sőbbön verisio alá. Nélkül kisebb az ellátalunk
annál nagyobb fejkötés lesz megállapítva. Az ellátalunknak a legfeljebb megtehetőbb revizio alapján megállapítandó költségét szeptember 20-ig a közlő-menedzi miniszterlárod 4. főosztály, Holzwarth osztályfőnökség címére jelölje.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
Interurban-telefon 188.
Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŐS GYÖRGY

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Égész évre 260 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hóra 22 K. Egyo szám 1 K

A tőfföldön forrongás kitörése várható.

Csehország monarchisztikus kormányformái akar.

Budapest, szeptember 16. „8 órai újsg” jelent Bécshől: A cseh kormányválság várhatóan gyors lefolyása és az új hivatalnok-kormány kivételére egész Európa közvéleménye előtt nagy feltűnést és meglepetést keltett. A cseh kormányzatban történt e hírtelen változásokra nézve egy Bécshben időző cseh politikus a következő felvilágosítást adta:

A cseh köztársaságban teljesen új hatalmi megosztás van kialakulóban, amely a fiatal államot alapjában kézzel megrögzönteni. Mindössze a Magyarországól elszakadt tőfföldökön megakadnak majd nagyobb erővel az előzetlenségig a cseh rezsim ellen. A tőfföldön akiknek a cseh-szláv államban elfoglalt helyzetére régi függetlenségi eszméik egyenes megcsufolása — most már csak egyet óhajtának: El Frágától! E cél érdekében a régi Magyarország felbontása elfoglalt állapot visszatérését is sokkal szívesebben fogadják, mint a szűk tarthatatlan helyzet további fenntartását. A jelen utóké a tőfföld forrongása előbb-több súlyos kirobbanásra vezetethet.

A Kassaryk és Benesch inauguráltá szerencsétlen politika végeredményben a bolseviszmába kézzel dönteni a cseh államot. A köztársasági államforma, amely a demokrácia meghamisítását és az anyagi pusztulást lehetővé tette — erősen elvezette a körök előtt és ma erősebb hangok hallatszanak a monarchisztikus kormányforma megteremtése mellett.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 16. Ma folytatja a nemzetgyűlés az egyetemi beiratkozással szülő törvényjavaslattal a mult héten félbeszakított tárgyalását.

Az első szónok a kisgazdapárti Schandl Károly volt, aki a javaslatot Bernolák Nándor indítványával fogadja el.

Ezután Prohászka Ottokár, az egyösült kormányzópárt elnöke emelkedett általános figyelem középté szöziása és alapos tárgyi ismerettel szöziolt a javaslathoz. A numerus clausus alkalmazásánál szerinte bizonyos szelekcióknak kell érvényesülnie, még pedig elsősorban a tehetség szelekciójának. Az egyetemi felvételnél meg kell halgatni a jelentkezők középiskolai tanárait is, de erősen ügyelni kell arra, hogy tiltóprotekció ne érvényesülhessen. A numerus clausus — ugymond — a magyar fajt géniusz veszélyeztetése ellen készült és semmiféle elnyomó vagy jogfosztó szándéka nincs.

Elsősor a zsidóság érdekeit a magyar kereskedelmi megteremtése terén, a hiba azonban ott van, hogy a zsidóság nem integrális része lett a magyarságnak, hanem szellemi félténylővel lezsongtotta az eltespedt magyarságot. Beszél a liberalizmusról, amelynek most már csak visszahatásai mutatkoznak. A javaslat a magyar kultúrát védi, ezért elfogadja Bernolák módosított indítványával.

Az egész Ház percekig ünnepli Prohászka-t. Az ülés 2 órakor ért véget.

Országosrág is részt akar vanni a Duna-konferencián

Budapest, szept. 16. A Magyar Kurir” jelenti Zürichből: Angol lapjelentések szerint Cseiszert megbizásából Komarov közölte az angol kormányval, hogy Országosrág ragaszkodik a Duna-konferencián való részvételhez. A jegyzék, amelyben Cseiszert ezt követeli, — kijelenti, hogy a Duna-kérdés megoldása Szov-orozsországra és Ukrajna számára létkérdés.

Répszámítás.

Budapest, szept. 16. A kereskedelmiügyi miniszter rövidesen beterjeszti az új népszámítás elrendeléséről szöli törvényjavaslattal. A népszámítást előreláthatólag október végén fogják megtartani.

Vágó-Wilhelm továbbra is fogva marad.

Budapest, szept. 16. Vágó-Wilhelm Jenő, aki tudvalegőle a Tisza-perben volt erősen érdekelve s aki 3 hónapos büntetését már kitöltötte — most szabadlábra kellett volna helyezni. A budapesti ügyészség azonban ma sürögés megkérteszt intézett a hadszílybírószághoz, amelyben közölte, hogy Vágó ellen a polgári bíróságnál bünvádi eljárás van folyamatban, ezért Vágó szabadlábra helyezése helyett azt kérte, hogy kisérőssék át az ügyészség fogházába, ahol őt vizsgálói fogságba fogják helyezni.

Kun Béla működik.

Budapest, szept. 17. A Magyar Kurir” jelenti: Kun Béla Országosrági tartózkodását ísle tehetőség igyekszik a kommunista eszmék győzelmé érdekében kihasználni. Mint Berlinet át jelenik — nemrégiben a szovjet-kormány keleti népeinek Kabuban tartott gyűlésén vett részt Kun Béla. A keleti népek kongresszusán Szimonjef Kun Béla és a nyugati kommunista internacionale néhány képviselője mondott beszédet. A kongresszus díszelnökeivé választották Lenin, Trockijt és Kun Beát.

Gyűznek a lengyelek.

Bécs, szept. 16. Rotterdamból azt jelenti Varsóból, hogy a lengyelek ellentétlensá kedvezően fejlődik. A bolsevista csapatok tökéletes vereséget szenvedtek és már tegnap több, mint 3000 foglyot ejtettek. A tognapi szákmány 20 ágyu, 5 repülőgép és 15 géppuska. A lengyel csapatok elértek Kovel vonalára.

Hogy oszlik meg a jugoszláv parlament?

Bécs, szept. 16. Belgrádból jelenti: Parlamenti körökben elterjedt hírek szerint az alkotmányozó gyűlésnek 420 tagja lesz. Ebből Szerbiára 167, Montenegróra 8, Horvát-Szavlovországra 95, a Bácskára és Baranyára 25, a Bánásra 20, Dalmáciára 21, Szlovénországra 40, Bosznia-Hercegovinára 33 mandátum esik.

HIREK.

A kormányzó helyi elölizetéseinek programja.

A kormányzó ur előmozdítása szombati katonai elölizetéseinek programját, a rendezőbizottság a következőképp állapította meg:

- Délután 3 óra. A Turin vonat beérkezése. Fogadtatás: a) katonaszíri részéről, b) a vármegyé részéről, a főispán által a megyebizottságit tagok által.
- Felvonás: katonai, civil, híriök, Kaulovary-utca, Szemere-utca, Csengery-ut, P5 utca át a városáhrára. A kocsik sorrendje: 1. Tisztvisz párencsnak, a rendőrfőkapitány. 2. Katonai állományparancsnok és a salai gyűlésvezető parancsnok, 3. Származású és az ügyelvénybizottság elölizetése, 4. A kormányzó ur előmozdítása a főispánnál. 5. A bevezetői miniszter országgyűlési képviselőjével 4. parancsnokijával, 6. 2. származású. 7. Kabinet iroda titkára a katonai iroda kiküldöttjével 8. Salvo által bormagy kitérőparancsnok kíséretével, 9. A salajnyitvány kiküldöttje a főispárral, 10, 11, 12. Megyebizottságit tagok, 13. Salai gyűlésvezető és a salajnyitvány parancsnok segédjével, 14. Dandár vezérkari tiszti, az erőd segédjével.
- Délután 5 óra 45 perc. Ötmozdítása üdvözölés a városbá előtt, a lanyok szöziolt által vízgömbök fényjátékát, azt követi a polgármester üdvözölő beszéde. A városbá előtt fogadtatásb az egyesület és testületet a következő sorrendben gyűléznek: a) A főkapu Kacsiny utca oldalán a polgármester városi képviselőtestület, városaltnak, Hosszajk csatlakoznak a Kacsiny-utca oldalán a kulcsok egyesület és testület. Kulcsoktagok tagjai kik kéőbb a városbá külsőállán termében fognak előhasználni. A többi városi képviselő, a kik a kulcsoktag részét nem veszik a Polgári Egytelben gyűléznek és onnan testületileg vonulnak fel a városbá elé és a polgármester üdvözölés alkalmával a salajnyitványtestület kulcsoktagok csatlakoznak. b) A főkapu Csengery-ut oldalán a lanyok kulcsoktag, hozzájuk csatlakoznak a Csengery-ut oldal a testületileg mejeletet egyesület és testületet a következő sorrendben: Keresztény Jótékony Nőgyűlés, Sz. Miklós tisztelet, a halgyűlés titkára. Tár-ványok. Járásbírók, Ügyészség, Főispánbírók hivatal. Posta. Mogyó posta. Államsvet. Dólvárosi Állami pénztár. Pénzügyminiszter Dohánybevalói. Járasi erődóval. Polym-mémország. Hittokaszok Iparipartermel. Moe. Ébredő Magyarok. Területiérő Liga. Káth. Legénygyűlés. Keresztény szoc. egyesület. Kikötőbizottság Polgári Önkormány. Polgári Egytel. Irodalmi és Műveltségi Kör. c) A Fő-ut északi oldalán a Central épületől kezdve a piarista főgimnázium egészen onnan, ebből ezalokoznak a Sugár-út felé a polgári lanyoktagok egész a Sugár-ut. d) A Csengery-ut katonai részén a polgári Hittokaszok és felsorokozva az összes többi elmi iskolák.

A városbá kapujánál üdvözölés befejezése után az iskolák a faldó templom előtt térre vonulnak és ott várják: b) a kormányzó ur előtt a főispánok, a kulcsoktagok, kiknek mindegyik egyes tagja belpölyggyel lesz ellátva és az ugyancsak személyre szabott belpölyggyel ellátott köztársasági városbáhi közgyűlési termébe vonulnak; a testületet és egyesületet tehetetlen arra, hogy a Fő-ut a következő katonai díszmennyel való felállításb közlököz, elvonulnak a Dólvárosi Állami pénztár felé, hogy a Fő-utnál a Kacsiny-utca felé Csengery-Sugár-ut vonaláig egyes személyek csak odvre szöli belpölyggyel kei beosztásbba, feltekinnek az egyesület és testületet, hogy a hírtelen területre tehetetlen vonulnak fel a polgári Hittokaszok és felsorokozva délután 8 óra 30 perckor be kell fejezre lenni.

Délután 10 óra. A kulcsoktagok egyttés fogadtatása a következő sorrendben: a) Hittokaszok: szöziolt Lantoz Anyag. b) Városi képviselőtestület és tanács: szöziolt a Kacsiny-utca felé. c) Rotterdamból érkező Kaulovary Béla. d) Tantelestitűk: szöziolt Eberhard Béla. e) Gárdaközösség. f) Iparipartermel: szöziolt Barad József. g) Mogy: szöziolt Bodó Pál ny. szöziolt. h) Ébredő Magyarok: szöziolt Pécsey László. i) Területiérő Liga: szöziolt a Kacsiny-utca felé. j) Keresztény Nőgyűlés: szöziolt Eperjegy Győző. k) Kézai Gyula. l) Jótékony Nőgyűlés: szöziolt dr. Szekeres József. l) Dólvárosi, helyielleni és Műveltségi Kör, Vöröskereszt Egytel, József kir. hercegi szanatórium, Szoc. Miniszter Tisztelet Félkésztetés és ösztönszervezetek, testületet és határozat, hogy az ülés feltekinék kétszöziolt tartozó kulcsoktagok tagjai névára szöli belpölyggyel feltekinék f. hó 17-én dántán 2 órakor egy megbitortat a városbá l. emelet 20. sz. szöziaba kiküldönek.

A kulcsoktagok fogadtatásnak befejezése után előmozdítása katonai díszmennyel tart a városbá előtt felállított csapatok feltekinék. Ez ebből feltekinék a közgyűlési teremből távozók, hogy a városbázt a Kacsiny-utca feltekinék át hagyják el. A katonaszíri díszmennyel vonulása után a kormányzó ur előmozdítása üdvözölés, hogy az ülés feltekinék kétszöziolt tartozó kulcsoktagok tagjai névára szöli belpölyggyel feltekinék f. hó 17-én dántán 2 órakor egy megbitortat a városbá l. emelet 20. sz. szöziaba kiküldönek.

A kulcsoktagok fogadtatásnak befejezése után előmozdítása katonai díszmennyel tart a városbá előtt felállított csapatok feltekinék. Ez ebből feltekinék a közgyűlési teremből távozók, hogy a városbázt a Kacsiny-utca feltekinék át hagyják el. A katonaszíri díszmennyel vonulása után a kormányzó ur előmozdítása üdvözölés, hogy az ülés feltekinék kétszöziolt tartozó kulcsoktagok tagjai névára szöli belpölyggyel feltekinék f. hó 17-én dántán 2 órakor egy megbitortat a városbá l. emelet 20. sz. szöziaba kiküldönek.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 12.
Interurban-telefon 183.
Majd jelenik mindig kora reggel.

PÓSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Égész évre 200 K. Félévre 100 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hóra 22 K. Egyenlő szám 1 K

Zalavármegye főispánjelöltje — Dr. Mikovényi Jenő.

Budapest, szept. 17. Ma este a kormányzópártnak híre terjedt, hogy Zalavármegye főispánjává dr. Mikovényi Jenő nemzetgyűlési képviselőt fogják kinevezni.

Mikovényi Jenő dr., — aki mellette a két kormányzópárt egybeolvadt volna, a keresztény nemzeti egyesülés pártjának volt a tagja, — szolgátrajni képviselő, régi, jónevű politikus és híres jogász.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 17. A nemzetgyűlés mai ülésén harmadszor olvasásba hozták elődjét az illeték és lőszáradó emeléséről szóló törvényjavaslatot, majd rátértek a numerus clausus tárgyalására. Az első szónok Dinich Vidor Frédrich-párti nem fogadja el a javaslatot, mert nem találta azt léggő radikálisnak. Szabó Balázs a javaslat mellett beszélt.

Ugron Gábor demokrata Prohártzky László polemizál, aki szerinte hadat üzent a liberalizmusnak. Nagya is megállapítja, hogy a liberalizmus tudta magát. Ma annak a liberalizmusnak van helye, amelyet demokráciának neveznek és amely a gyengéket védelmi: szolgálja. A numerus clausussal a zsidókérdést nem lehet megoldani. Védelmébe veszi a nőket, akiket szerinte nem szabad számszerűen az egyetemről, mert tanárnőkre és orvosnőkre szükség van az országnak. A javaslatot nem fogadja el.

Bernolák Nándor félreértelt szavait magyarázza ki, majd Gömbös Gyula szól a javaslatról. Szerinte a javaslat a keresztény faj védelme, amelynek megvalósítása szükséges a keresztény ifjúság, de a zsidóság érdekében is, hogy e körök közelületünkől végképp kiküszöböltessek.

Fogalmozik a zsidóság szerepével a háború alatt. A javaslatot mint a kereszténység első intézményes biztosítékát elfogadja.

Rubinek Gyula kereskedelemügyi miniszter benyújtja az 1920 évi népszámlálásról szóló törvényjavaslatot a két kormányzópárt, hogy a javaslatra mondja ki a sürgősséget, mert október végén megakarja tartatni a népszámlálást.

Szilcs Dezső felozalálása után az elnök szavazásra teszi azt az indítványt, hogy az az ülésüket a javaslat tartamára egy órával hosszabbítsák meg. A nemzetgyűlés az indítványt elfogadja és ezzel az ülés egy negyed 3 órakor véget ért.

Megalakult a Földműves-Szövetség.

Dr. Hegedűs György jegyzője lett a szövetségnek.

Bpest, szept. 17. A „Pol. Tud.” jelenti: Ma este 6 órakor tartotta az Országos Földműveszövetség alakuló gyűléstél Mészó Zoltán, elnöklete alatt a kormányzópárt helyiségében. A gyűlésen megjelentek: Rubinek Gyula, sokorópátkai Szabó István miniszterek, Palocsi Dénes államtitkár és számos képviselő, köztük dr. Hegedűs György.

Mészó Zoltán megnyitott beszédében rámutat arra, hogy a falu népe — a földművesek éppúgy, mint az iparosok és az intelligencia — eddig nem volt megszervezve. Ezt akarja most eleni a földműveszövetség. A szervezés munkálatait mihamarabb meg kell kezdeni és ha a falu meg lesz szervezve, a falu társadalmi egysége lesz, akkor az ország nem fél többé semmitől.

Majd Rubinek Gyula kereskedelmi miniszter rámutatott arra, hogy a falu érvényesüljön fog, akkor az egész nemzet boldogul.

Az egész országnak vállaltatve kell küzdenie és minden félreértést ki kell küszöbölni, kapcsolatot kell keresni a külföld hasonló szervezeteivel. A szövetség megszervezi a földműveseket, kispárosokat, kereskedőket és tisztviselőket és akkor ez a szövetség lesz az ugynevezett középosztály szövetsége.

Csonlos Imre, Botlik József és Szilgyi Lajos felszólalásai után Mészó a gyűlés határozatából kimondotta, hogy az országos földműves szövetség megalakult. A szövetség elnökei lettek: Rubinek Gyula és nagyatádi Szabó István, alelnökei: sokorópátkai Szabó István, Mayer János, Botlik József és Weber János. Ügyvezető elnöki igazgató lett Mészó Zoltán. Megválasztották a szövetség jegyzőit, akik között dr. Hegedűs György is helyett foglalt, továbbá az intézőbizottságot és a választmányt is, az előbbi 43, az utóbbi 54 taggal.

Változás a kormányzó szemleutájában.

Budapest, szeptember 17. A M. T. I. jelenti: A kormányzó új előmóltósága szemleutájában, melyet Nagykanizsán akart megkezdni és amelyet Zalaegerszegre és Szombathelyre folytatott volna — változás állott be. A nagykanizsai és zalaegerszegi szemleut elmarad, a szombathelyi programot azonban ez a változás nem érinti.

Dechanal elnök lemondott.

Páris, szept. 17. A Wolff-ügynökség jelenti: Mint a „Journal” jelenti, Dechanal elnök megkötötte Millerand miniszterelnöknek lemondó levelét. A szenatus tagjai távirattal hívták meg az azonnal összehívó parlament üléseire.

tehát hadizsákmányról nem lehet szó. A jugoszlávok és románok által birtokba vett magyar magánhajók értéke megközelíti az egy milliót.

Interpelláció a földműves katonák szabadságolásáról.

Budapest, szept. 17. A „Pol. Tud.” jelenti: Tömörny Jenő nemzetgyűlési képviselő a nemzetgyűlés holnapi ülésén interpellációt terjeszt a honvédelmi miniszterhez, amelyben kéri, hogy a földműves katonákat az ősz szántási és vetési munkálatait elvégzésére hat hétre szabadságolják.

A rémhírtörzsjelzők ellen.

Budapest, szept. 17. A M. T. I. jelenti: lameltelen jelentés érkezett arról, hogy egyes rémhírtörzsjelzők, főleg a vidéken, egyszer egy állítólagos mozgósítás hírével, mászzer egy pénzbecserlés közeli lehetőségével izgatnak és ezekkel a rémhírekkel a piaci árak emelkedését idézik föl.

A kormány elhatározta, hogy e teljesen alaptalan hírek szándékos terjesztésén szemben — akiknek célja csak zavarkeltés, — a legérélyesebben fog eljárni és működésetek lehetetlenné teszi.

Megint a zsidók.

Budapest, szept. 17. A zsidó menekülteket segélyező bizottság működéséről az állam érdekeivel ellentétben álló bűncselekményeknek jöttek a nyomára. A bizottság helyiségeit meg lozarták és lepecsételték, az iratokat pedig elfoglalták. Több embert őrizetbe vettek, több ellen pedig megindult az eljárás. A nyomozás érdekében egyelőre további adatokat nem bocsátanak illetékes körök a nyilvánosság elé.

HIREK.

A jogtalan gyűjtések ellen.

Zalavármegye alispánja a következő felhívást intézte a főszoalgrábrakhoz és polgármesterekhez:

Tudomásomra jutott, hogy egyesek állítólagos hazafias célra gyűjtéseik sikere érdekében a kormányzó új előmóltósága részéről való megbízottsukra hivatkoznak. Minthogy a kormányzó új előmóltósága gyűjtésével senkit és semmiféle célra meg nem bízott, egyáltalán senkit sem hatalmazott fel arra, hogy bármely célú gyűjtési akciót névével vagy érdeklődésével hozzák kapcsolatba és így módon gyakoroljanak befolyást, onnéfogva az előmóltóságra való hivatkozás csupán a közönosság megtevésétől célzó visszazás. Felhívom, hogy a kormányzó új előmóltósága névével üzött ilyen visszazások megakadályozása, illetőleg törvényeszerű megtorlása érdekében haladéktalanul intézkedjék és ezzel kapcsolatban a közönosság minél kiterjedtebb módon való tájékoztatásáról is gondoskodjék. Minthogy a jótékony célú adománygyűjtések körül általában gyakorik a visszazások, és mivel azokat a következőket rendeltem el: 1. Mivel az érvényben álló szabályok szerint az ország területére jogosító gyűjtési engedélyt csak a belügyminiszter, az egyes törvényhatóságok területére szóló pedig csak az illető törvényhatóság első tisztviselője

Mi történik hajóinkkal?

Budapest, szept. 17. A legutóbbi napokban az amerikai döntőbírásg helyettese Bécsbe hívta a magyar hajótársaságok képviselőit, hogy a feloglalt hajók ügyét valahára rendezzék. Magyarországnak rendkívül nagy érdekei fűződnek ahhoz, hogy a Duna fogalmának szabályozása után elegendő hajóval rendelkezzen.

A jugoszlávok álláspontja — amely körülbelül meggyezik a románokéval — abban csúszdokit ki, hogy Jugoszláviát hadizsákmány és kártérítés címén és a kékeszszádmás értelmében illetik meg a feloglalt hajók.

A most feloltyatott bécsi tárgyalások során a magyar kiküldöttek igyekeztek ezt az álláspontot gyengíteni azzal, hogy hiszen nem a háboruban, hanem a háború végével szerették a jugoszlávok a hajókat, amelyeknél

adhat, a legszigorúbban ellenőrzendő, hogy a gyűjtésnél foglalkozó egyén tényleg birtokában van-e a szabályszerű engedélynek. Más hatóság által illetéktelenül kiállított engedély figyelembe nem vehető. Oly esetben, amikor az illető a szabályszerű gyűjtési engedélyt felmutatni nem képes, a gyűjtési eredmény hatóság őrízete vendő és a törvényszerű megtorló eljárás azonnal megindítandó. Hataldóktalanul intézkedjék, hogy a gyűjtési engedélyek körüli visszaélések megelőzése érdekében, főként a községekből az országos gyűjtések megkezdése a belügyminiszteri engedély felmutatása előtt ne történjen meg és hogy a lakosság a legkiterjedtebb módon figyelmeztetve legyen arra, hogy ha valaki országos gyűjtéssel a belügyminiszteri engedély nélkül foglalkozik, az visszaélést követ el és az ilyen egyén a hatóságnak azonnal jelentendő 2. Arról is tájékoztatandó a lakosság, hogy azokat akik különféle hazafias célokra illetőleg ily célú propaganda költéségre bizonyos itokészereket létszávaival gyűjtjenek a legnagyobb aggályait fogadja és az ilyenekkel szemben, ha hatóság engedélyt felmutatni nem képesek, a legeszkélyebb adományról is tartózkodjék és az illető a hatóságnak azonnal jelentés fel. Gondoskodjék arról is, hogy a helyi hatóságok a tudomásukra jutott visszaélések esetében a gyűjtött összegeket azonnal vegyék hatóság őrízete, illetőleg azt a megtorló eljárás megindítása céljából és eljárási illetékes rendőrhatalóságokhoz azonnal továbbítsák.

— **Elmarad a kormányzó utazása.** Az egész város lélekszámú déseit — hogy méltóképpen fogadhassa Magyarországot alkotmányosan megválasztott kormányzóját, a nagy-szerű nemzeti hadserg legendarisúri megtemetőjét és egykori fővezérét, a keresztény Magyarországot legjellegesebb harcosát: az izzó hazafiaságot **Horthy Miklóst** — tegnap délután 4 óra után varianálun megszakította az a szűkszavú tervár, hogy a kormányzó kanizsai útja közébjött akadályok miatt elmarad. Ötömméltósága egyenesen Szombathelyre megy, a Vasvármegyei Népközségi vasárnapi ünnepeire és az alkalommal nem ejti utat Nagykánizsát. Azt a nagy szeretetet és lelkesedést, amelyet a legnagyobb magyar számára tartogattak a város keresztény magyarsága — elraktározza továbbra is szívében s nem mond le a reményről, hogy bálványozásig szerelést vezérelt rövidesen mégis falai között üdvözölheti.

— **Az Irodalmi Kör a Polgári Egylet nagyműtermében ma este hét órakor tálccal egybekötött hangversenyt rendez,** a következő műsorral: 1. Rákóczi nyitány Kéler Beláttól. Előadja a Mathes Károly vezetése alatt álló főiskolai zenekar. 2. Megnyitó beszéd. Tartja Pfeifer Elek, a Kör elnöke. 3. a) Bruch: Adagio. b) Hubay: Sárge csehbörgár Hegedűn előadja Lányi László, szongorán kisíri Sauer-mann Antal. 4. Petőfi: Az őrlüt. Szavallja Schreiber Lajos. 5. Arany László: A délibábok hőse. Ismerteti Majtényi Károly. 6. Filenber: Postakocsi az erdőben. Előadja a zenekar. 7. Végvári: Segítség! Szavallja Wágner Etelka. 8. Suppé: A mi Vencelcún. Előadja a zenekar. A hangversenyen a Kör vezetőség minden érdeklődőt szívesen lát. A hangversenyt tanc követi. A hangversenyre készülő úriutányok ezuton kéri fel a rendezőség, hogy akik teheti, sziveskedjék magyar-ruhában megjelenni. A zenekár tagjai este háromnegyed 7 órakor gyűlekeznek a Polgári Egylet nagyműtermében. Jegyek Mair József és Szerb Ernő könyvkereskedésében kaphatók. A Kör tagjai és a közalkalmazottak érdekvéleményben részesülnek. Diákjegy 4 korona.

— **Bántotta a lelkiismeret.** Néhány nappal ezelőtt tárgyalta le a nagykanizsai törvényszék **Tapler Lőrinc** sármelléki lakos bünyűjét, akit az a vérd írtelt, hogy 1919. márciusában meggyilkolta községének közsergetében álló plébánosát: **Vida János** plébánost. Tapler már a vizsgálóbíró előtt visszavonta a csendőrnöknek tett beismerő vallomását és ezidőtől kezdve úgy az előzetes vizsgálat során, mint a főtanfárasnál a legálhitelesabban tagadott és nem tört meg akkor sem, amikor a törvényszék — a bizonyítékok sulya alatt — életfogytiglani fegy-

háza ítélte. Az ítélet ellen fellebbezett s még azután is ártatlanságát hangoztatta. Tegnap azután ügyvétszék lelkiismeretűrdajának kezdék gyűjtödni celtájában a konok gonoszlejt, kúhallgatásra jelentkezett dr. **Mutschbacher** Eávin törvényszéki bíró, főtanfárasnál elnököl és töredelmes vallomást tett előtte. Bevallotta, és töredelmesen tagadott tényleg ő kövölte el a csak azt tagadott mindvégig, mert felt, hogy haállal büntelt. Most azonban a börtönben feltámadt bünyös lelkiismerete, amelyet olyképen véit megnyugtalt, ha töredelmes, bünyösön vallomást tesz. Dr. Mutschbacher megnyugtató szavai után a magbaszállított bünyös, láthatóan megkönnyebbülve tért vissza celtájába.

— **Pályázat magyar színműre.** A Telve szegedi főtitkársága Palágyi Lajos szegedi színgazdáló adományából magyar színművekre pályázatot hirdet a következő feltételek mellett: 1. Pályázhatnak egész estét betöltő versben, vagy prózában megírt, még sem nyomatásban meg nem jelent, sem színpadon elő nem adott színművek, drámák és vígjátékok (póhózatok teázárva). 2. Cskias olyan művek jöhetnek tekintete, a melyeket hívatják a magyar nemzeti érdekté, a melyeket erkölcsös és világlafogólat írtápolni és ársztienis. 3. A pályaművek idegen kétség, lehetőség szerint gépirással leírva, beközz, jellegű levéllel ellátva. A Telve szegedi főtitkárságához címelve (Szeged, Telvei főtitkárság, DMKE-palota) ajánlva küldendők be. A jelölés levélnek a pályázó nevét és lakohelyét kell tartalmaznia. 4. A pályázat határidejét kell tartalmaznia. 5. Pályázat: Elősd díj 5000 korona, második díj 3000 korona. 6. A pályanyertes mű szerzője köteles a művet kiadás céljából a "Telvei-könyvtár" számára a megállapított szerzői díj ellenében átengedni. A mű a szegedi előadással kapcsolatban jelenik meg.

— **Nagykanizsai közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Értesítjék a közalkalmazottakat, hogy szeptember hó 20 és 21-én délelőtt fél 10 óráig, 12 óráig és délután fél 3 óráig fél 6 óráig petroleumot csatérunk ki. Egy és két személyből álló család egy liter, három és több tagból álló család kettő liter petroleumot kap. Az esztelleg megmaradandó készlet szerdán délelőtt fog bármely jelentkezőnek kiadani. Nagykánizsa, 1920. szept. 17-én. Az elnökség.

— **Új színház Szegeden.** A napokban nyitották meg Szegeden a második városi színház, mely 8 millió korona költséggel a budapesti Néopera mintájára készült. Szegeden már a második, mikort nyitlik meg Kanizsán az előd?

— **Olcsóbb lesz a kávé.** Triezsli jelentések szerint ott a kávé ára által 28 százalékkal eszik. Az áresés előrelátatható a mi horribilia kávéárainkra is érezetini fogja jótékony hatását a lán megolcsul a fekete Nagykanizsa egyik legnagyobb kávéházában, is, ahol már hetek óta négy koronát kérnek a nem anyai bab-, mint inkább zamatos has: kávéból készült foketeért.

(*) **Amatőrök!** Pényűpórást éltek, lemesek! másolapgyűjtés; előbbir aranyfórt, színesfórt és egyéb vegyszereket a legolcsóbban beszereshet! Szász Árpád főnyelvtanár ajánlata.

Hírmondó árak (három hónap): 18 K, vasára 18 K, Kánizsán 2 K, sz. vendégdíj. 153

Eladó házak vannak a város jobb részében. Járkában levő házak, vagy kerttel rendel, amik azonnal előlaphatók, azonkívül van egy jóréslelűm után összes berendezéssel eladó. — Bővebbet: **Rakos György** Nagy-utca 45. szám. 1502

(x) **Közös táncgyakorlatok a Casinóban** minden szerdán és vasárnap este 8—12-ig. Belépői díj 10 korona.

TÖZSÉDE

Budapest, szept. 17. A tizede ma szilárd meggyőződés után erőteljes vásártáji kedv jellemezte. Az arfolyamok nagy leülellettel emelkedtek. A valutapiac igen szilárd. **Váladapoc:** Napoleon 864, Font 970, Dóllár 290, Frank (francia) 1890, Járda 491, Lira 1210, Bócal 96, Rubel 313, Lei 588, Szokol 408, Korona-díval 970, Frank (svájci) 4450, Dinár 945, Észiat 24, — Léva 490 **Bérelék:** Ipar —, Hazai 715, Agrár —, Magyar hitel 1705, Magyar Bank —, Forgalmi —, Lösszámítóló 810, Cstádai hitel 518, Magyar-Olasz 468, Nontordia 310, Gicelló —, Beccini 4570, Allatónok szed 1725, Szerviz 3050, Salgótarjáni 6425, Unkányi 5020, Rima 9410, Seblik 3835, Naszi 12750, Danica 5425, Klotil 2820, Adria —, Adány —, Ingatlan —, Jelszólag 480, Kereskedelmi hitel —, Kereskedelmi Bank Budapesti 1740, Gutt-wann 4500, Olaj —, M. Cukor 18500.

URANIA mozgóképpalota
Hozomány- n. 4. Telefon 793.
Pénteken, szombaton és vasárnap
Ravengar
II. rész: Ravengar fogsága
Telve izgalmas jelenetekkel és trükkökkel
Az első rész tartalma vetítve lesz.
Előadások kőnapokan 5, 7 és 9 órakor.
Vasár- és kőnapokan 3, 5, 7 és 9 órakor.

Ház azonnal beköltözhető eladó
Bővebbet Kossuth-tér 3. szám.
Villamos bevesztést világítás és motorikus célokra, házi és gazdasági telefon, továbbá cseleg szerelést legújtanysabban vállalnak
László és Ország cég
Nagykanizsa, Erzsébet-tér 10.
Vállalják továbbá évi átalanra nagyobb épületek villamos felszerelését és üzemben levő motorok karbantartását
Ésék, villamos vasalók, főcsőbányák, csatlakozó kábelek, raktörök. Költésgeért díjaztatás kizárás
— **Telefon 130 szám.**

VILAG nagymozgókészínház
Sztaras szilárd. Telefon 74.
Pénteken, szombaton és vasárnap
A Burlingtoni Jaguár II. rész
„A manillai Cyklop”
filmregény 6 felvonásban.
Péseropóli Pearl White.
Hátán és a további napokon
Miss American II-ik része.
Előadások kezdete kőtkőnapokon 7 órákor.
Vasár- és kőnapokan 7/4, 5, 7 és 9 órakor.

Dunántúli Ruhaáruház
vegytisztító- és javító üzeme
Elvállal és szakaszterlen tisztít, javít mindennemű férfi öltözöket, felöltőket, lell kabátokat, női öltözöket, pongyolákat, juntyos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-n 15.** Telefon: 319.
Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét minden felszereltnek kész férfi, fü és gyermekruha raktárunkra.
Kész férföltönyök 800 koronától feljebb.
Elegáns, divatos férfi öltözöket gyapjuszövetből készítenk juntyos árban. Szives próbágot kér:
Dunántúli Ruhaáruház
Erzsébet-tér 20.

Tojást, babot — válogatott, kézzel szedett almát
borsót, lencsét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket
minden mennyiségben készpénzfizetéssel mellet legmagasabb napi áron vásárol
Dunántúli Élelmiszer és Árteregalmi R. T. Nagykanizsa.
Csengery-utca 6. 1401
Telefon: 59. Távirati cím: „Transdanubia.”

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut. 13.
 Interurban-telefon 183.
 Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
 Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
 penzeügy. képviselő.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:
 Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
 évre 85 K. Egy hónap 22 K. Egyez. szám 1 K.

Pénzügyi boldogulásunk feltételei.

Korányi báró pénzügyminiszter be-
 terjesztette a nemzetgyűlés elé Magyar-
 ország állami költségvetését az 1921.
 évre. Ezzel megtörtént az első korszakos
 lépés pénzügyi konszolidációnk terén.
 Állami költségvetésünk évek óta nem volt.
 A szerencsétlen háború s a forradalmi
 felfordulás khaosza döntötték az ország
 háztartását. Ez a zűrzavar most végre
 kezd megszűnni - a pénzügyminiszter
 budgetje tiszta képet tár a nemzet elé,
 finánciális helyzetünkről. Rámutat a
 bajok lényegére, méreteire, de megjelöli
 nagy körvonalakban a kibontakozás le-
 hetőségeit is

A költségvetés ma, a háboru előtti
 állapotokhoz képest szertelenül meg-
 növekedett, keretelt felülmúlja a husz
 milliárdot, ami azt jelenti, hogy a köz-
 ségkéséget megfeszítette, noha állami
 természetűnk a harmadára zsugorodott
 össze. Biztató körülmény azonban, hogy
 az állandó szükséglet 8 és fél milliárdnyi
 összegét fedezni tudjuk, közel két
 milliárdnyi rendes bevételeinkből, sőt a
 rendes kezelésnél közel 400 milliárdnyi
 fölösleg mutatkozik. A helyzet — két-
 ségkívül még előnyösebben fog kialakulni,
 ha végrehajthatjuk reformjainkat, képit-
 jük intézményeinket s gyümölcsözni
 kezdenek befektetésünk, amikből Korányi
 budgetje 1 milliárdnál nagyobb új be-
 ruházási tételre tartalmaz. Hogy a 20
 milliárdos költségvetés ezuttal kilenc
 milliárdnyi hiánnyal zárul, ezt az átme-
 neti kiadások 10 milliárdnál is teleme-
 sebb terhe okozza. Ez a terhe az el-
 vesztett háboru hagyatéka s a két forra-
 dalom rombolásainak következménye. A
 gyakorlati politika feladata lesz, hogy
 államunkat a megtérhetetősé meliőbb
 mentesítse, vagy elvesítését megkönnyítse.
 Sokat fog lendíteni helyzetünkön, ha a
 valutaprobléma megvívásával pénzünk
 értékét lényegesen javíthatjuk. De ez a
 nemzetközi valuta megállapodásoktól
 függ, amire nézve folyamatban vannak
 a tárgyalások.

A tervezett nagystílusú hitelművelet,
 az új adózási program végrehajtása s
 az állami kiadásokat dirigáló takarékos-
 sági szellem kétségtelenül előnyünkre vál-
 toztatja az ország pénzügyi helyzetét
 s lendületre hozhatja politikai fejlődé-
 sét is.

De ebben a közszellemnek is koope-
 rálni kell. Egészségesen ottikus és fegyvel-
 mezett közszellemre van szükség, hogy
 erkölcsi feljúlással az anyagjokban is
 boldogulhassunk. Pénzügyi defetizmus
 ostromolja a közhatalokat és nehezíti
 a kormányzatot. Korányi pénzügyminisz-

ter e beteg irányzat ellen föl is emelte
 óvó intó szavát. Figyelmeztette a nemzet-
 et, hogy bármily nehéz a helyzet,
 objektíve nézve meg, mindig biztató re-
 ményekre jogosít s nincs ok a nyugta-
 lanságra, vagy pláne kétségbeesésre.

Aggasztóvá állapotaink az eset-
 ben volnának, ha ez a defetizmus nem

csillapul s a benne tomboló erők nem
 ellensúlyozhatók. Csakis oly ország és
 nemzet menthető meg a romlástól, mely-
 ből nem hiányzik hozzá a készség s a
 mentés munkájában maga is részt vesz.

Erkölcsével aki boldogolni nem akar,
 vagy képtelen, annak sorsa a megérdé-
 melt elpusztulás.

A kormányzó lázbeteg.

Szombathelyi utazása lemarad. — Teleki miniszterelnök fogja az ottani ünnepségeken képviselni.

Budapest, szept. 18. Horthy Miklós kormányzó lázas meghűlése miatt a nagykanizsai és zalaegerszegi szemleutak — mint ismeretes — elmaradtak. Miután Ofjóméltósága láza ma még emelkedett, — szombathelyi ünnepségen sem vehet személyesen részt. A kormányzót Teleki Pál gróf miniszterelnök fogja a szombathelyi ünnepségeken képviselni. A miniszterelnökön kívül még számos miniszter is leutazik Szombathelyre, ugy eddig a következők jelentették be rész-
 vételüket: Rubink Gyula, Sréter István, Vass József dr., Tomcsányi Vilmos Pál dr., Bleyer Jakab dr. és sokorópátkai Szabó István.

A numerus clausus vitája.

Glessweln Sándor és Milotay István beszéléi

Budapest, szeptember 18. A nemzet-
 gyűlés mai ülésén Rakovszky cinök és
 Ligron Gábor bejelentései után rátérnek a
 numerus claususról szóló törvényjavaslat
 tárgyalására.

Az első szónok, Glessweln Sándor a
 javaslatot abból a szempontból bírálja, hogy
 vajjon célszerű és idősezerü e a javaslatot
 most a Ház elé hozni. Mélyebbre kell —
 ugymond — nyulni e kérdés megoldásánál.
 A keresztény magyar iráradalom alább nép-
 rétegei számára kellene utat nyitni a közép-
 és felsőfoku oktatás felé. A keresztény tár-
 sadalom, de főként a középosztály, a keres-
 kedelmi és ipari pályákat alsőbbrendű foglalkozásoknak tekinti. A zsidók szerepe az
 egyes országokban az analfabétizmusmal for-
 ditott viszonyban áll. Magyarországon nagyobb
 az analfabéták száma, nagyobb tehát a zsidók
 szerepe is.

E javaslatban az egyetem autonómiájának a sérlemét látja és ezért nem fogadja el.

Milotay István hosszabban beszél a
 liberalizmusról, kifejti, hogy a liberalizmus tel-
 jesen zsidójellegűvé vált. A magyarság azt
 hitte, hogy uralmon maradhat, ha a politikai
 uralmat a kezében tartja és ezért elhanya-
 golta a szabad verseny előnyeit, a társadalmi
 és gazdasági ágakat, amelyeket a zsidók fog-
 laltak el.

— A liberalizmusnak nagy hibája volt,
 hogy a románság előnyomlását Erdélyben
 nem akadályozta meg, mert az államhatalon
 mindon próbálkozása ellenre, fokozatosan
 szorult ki onnan a magyarság.

Fogettegi, hogy a zsidóság ellensúlyozásának lehetőségéről csak akkor van szó, ha megfelelő módon pótolni tudjuk a sajtóban, a kereskedelemben és agrárterén a zsidó-

ság erejét. Számadatokat sorol fel a kereszt-
 ny és zsidó újságírók viszonyáról a sajtó-
 ban. Az újságírók 72 százaléka zsidó.

Beszédét azzal végzi: arra kell törekedni, hogy a közelmúlt eseményel ne ismélldhessenek meg, ami pedig csak ugy lehetséges, ha a magyarság veszi kezébe a maga sorsa intézését.

Ezután Dródy Győző mentelmiójának megsértését jelenti be, amit az első indítványára kiadnak a mentelmi bizottságnak.

Ruppert Rezső eláll a szólan jogától, mire a kárvényi bizottság előadója terjeszt be a bizottságnak már letárgyalt kárvények harmadik sorozatát. A kárvények bemutatásához Pálffy Dániel és Budaváry László szólnak hozzá.

Rátérnek az interpellációkra. Baró Szabó József a gazdaközönség vetőmag ellátása érdekében interpellálja a földművelésügyi minisztert.

Csukás Endre a tanúság ellátásának rendezését kéri.

Szabó József és Tomory Jenő ellátnak interpellációjuktól.

Kalmán István kürendbeli interpellációt terjeszt elő az ellátatlanoknak a helyi készletekből való ellátása és az ősi vetőmagnak a kellő időben való szétosztása tárgyában.

Az ülés háromnegyed három órakor ért véget.

Zákány lemondott az Eredős Magyarok alonkságáról.

Budapest, szeptember 18. Az Eredős Magyarok Egyesülete nagyválasztmányának legutóbbi ülésén Zákány Gyula alelnök lemondott tisztéről. Lemondásáról különböző verziók vannak forgalomban, amelyek lényege az, hogy az egyesület nem hilyeselte Zákány bizonyos dumánúti okcélját. Ilyenformán nézeteltérés támadt a pártvezetőség és Zákány között, minek következtében Zákány elhagyta helyét.

Felveszik-e Magyarországot a Népszövetségbe?

A délamerikai államok magatartása.

Rudapest, szeptember 18. Londonban arra számíttanak, hogy a népszövetség első ülésén Genfben, heves küzdelem lesz abban a kérdésben, hogy Németországot, Magyarországot és Ausztriát felvegyék-e a népszövetségbe.

A helyzetet az teszi bonyolulttá, hogy nagyon bizonytalan a délamerikai államok magatartása, melyek a maguk üzennegy szövetségével nagyon súlyosan esnek a latba.

Franciaország és Belgium a végletekig elleneni fogják a felvételt és azon igyekeznek, hogy ilyen irányban befolyásolják a délamerikai államokat. Arra azonban nem igen lehet számítani, hogy ezek zárt sorokban fognak a felvételt ellen, vagy mellett dönteni és így az eredmény nagyon kétféle.

A Tisza-per anyaga a fő-törvényszék előtt.

Budapest, szeptember 18. A Tisza-per anyagát az elsőfokú bíróságnál ma lezárták és az íratokat feltérjesztették a legfelsőbb honvédtörvényszékhez, ahol határozni fognak az elsőfokú ítélet ellen emelt kifogások tárgyában.

Az elsőfokú ítélet elleni főbbevezéseket egyébként ma nyújtották be a vádlottak védői.

Lengyel hivatalos jelentés.

Varsó, szeptember 18. Harcéri jelentés szeptember 17-éről. A Szeret jobbparján élő nyomuló ukrán osztagok megszállták Georkowt, a Stripa mellett Bucsecs, Przewlowl és Wisniowcsik helységeket. Az ukrán lovasság előlűdött az ellenségét Podhalczoból. A menekülő ellenség üldözése közben csapatok megszállták a Zlota-Lipa melletti Brzeszanyt és Marajow városát. Eitől északra, a Dnyeszertől a pinszki mocsárig terjedő egész vonalon üldözők a hátráló ellenséget. A felszabadult egész területen a népesség — ezalkalommal még a zsidók is — nagy lelkesedéssel üdvözik a felszabadító csapatokat. A bolsevikok az egész országot elpusztították és minden terményt elvittek.

A oszlok nem engedélyeznek keresztény iskolákat.

Pozsony, szeptember 18. Stefanek, az iskolaügyek kormányelődője a Kassán tervezett katolikus gimnázium megnyitását megtiltotta. Az intézet csak akkor kezdeheti meg működését, ha erre a közoktatásügyi miniszterium az engedélyt megadja.

A korona Zürichben

Budapest, szeptember 18. A magyar korona állása Zürichben ma: 2 centime.

Trookij új offenzívát tervez.

Budapest, szeptember 18. Az „Uj Lap” jelenti Bécsből: Helsingforsból jelentik: Trookij téli háborúra készül Lengyelország ellen. A hadjáratot őrsi méretűnek tervezti. Új város hadsereget szervez erre a célra a Borczina és a felső Dnjeper partján.

A Berliner Tageblattnak jelentik Kopenhágából: Trookij állítólag Litvániában van. Tegnap érkezett Lidába, Trookijnak a fronta való érkezése összefüggésben van az új offenzívával megindításával.

Ukrán delegáció Angliában.

Bécs, szeptember 18. A párisi „Toms” jelentése szerint Ukrán Keltalgátia kormányának követel legközelebb Angliába érkeznek, hogy Keltalgátia függetlenségének elismerését kérjék. A misszó reméli, hogy Lloyd George és Conson lord is fogadja.

Egy főúri esküvő kellemetlen utójátéka.

Budapest, szept. 18. Szeptember 15-én fényes főúri esküvő volt a békásmegyeyi Goro közösgében. Grof Almásy Imre vezette oltár-höz gróf Szechenyi Antoniót. Az esküvő után a fiatal főúri pár Budapestre, a Reviczky teri Wenckheim palotában berendezett új lakásukba, amelyet legnagyobb meglepetésre kifosztva talált. A lakást — mint utólag megállapított nyeri — az esküvő előtti éjszakán törtörök, elvitték brölle a menyasszony egész kelongyát, selyem estélyi ruhákat, csipkéket, regléseket és mas értékes holmikat. A grófi pár összes kára egy millió korona körül van. A rendőrség a vakmerő betörés ügyében a legerősebb nyomozást indította, amely azonban ezidig eredményre nem vezetett.

Elindultak delegátusaink a brüsszeli valutakonferenciára.

Budapest, szeptember 18. A brüsszeli konferenciára kiküldött magyar delegátusok, Schober és Szchliovszky ma délelőtti a becsi expresszot elutaztak Budapestről. Hétfőn utazik el a magyar delegáció ipari szakértője, Fenyő Miksa, a gyáriparosok országos szövetségének vezetője is.

A konferencia egyik tagja a konferencia céljáról a következőket mondotta:

— Az antanttalmaink erdeireig az volt a tervük, hogy Genfben kongre szust hívnak egybe, amelyen meg fogják állapítani Németország fiz kötelezettséget és csak aztután térnek át azon eszközök megvitálatára, hogy mi módon teljesítse Németország kötelezettségét. Ennek megállapítása lett volna hivatal a brüsszeli konferencia. Minthogy azonban Franciaország ellenzése elmaradt a genfi konferencia, — ezáltal a brüsszeli pénzügyi konferencia tisztán theoretikus értekezlet lesz, amelyen az egyes nemzeteknek financiai helyzetét és azon rendszabályokat fogják megbeszélni, amelyek segítségével megjavíthatják valutájukat.

A konferencián az egyes nemzetek delegátusai nyilatkozni fognak arról, hogy mi a szándékuk a jövőben a valutajávitást illetően. Ebbe a fejcsobe tartozik az egyes áll-mok nyersanyagszükségletének megállapítása, megszerzésének lehetőség is. Ez volt szükséges, hogy a brüsszeli konferencia inagyer delegációja ipari szakértőt is vigyen magával.

— Sok a koldus. A katasztrófális háboru után előrelátó volt, hogy a kéregetők száma nagyon meg fog szaporodni. Bekövetkezett. Az utcák, a sarkok a nyilvános épületek tele vannak koldusokkal, akik között nem egy van, aki a háboru áldozata. A vonalokon egyik menekült alig megy el jón utána a másik, aki segélyért nyújtja a kezét. A budapesti vonaton menekült erdélyi színesek szavainak, a megélhetésküzdő biztosítás. A nyomorgók kényszer helyzetét megértjük, de még sem tarjuk rendjen valónok, hogy mindenütt kéregetőkkel találkozunk. Borzasztó képe ez egy nyomorgó országnak, amelyen valamikép segíteni kellene s egyedül mód rá, hogy munkába fogja az ország hányádó, vetődő kéregetőt.

A nyugdíjasok.

Az összezsugorított Magyarország igazgatásá éber figyelemmel kísérvé, látni lehet a sok huza-vonát, mellyel a mindenki vezetőik küzdeknében, anélkül azonban, hogy az ország taipraállatlását észfevehejő módon előbbre vittek volna, sőt mindig reménytelenebb helyzet következnek: a nagy háboru megszűnté óta, halványozott mértékben növekszik a proletárok száma s ha gyökéres orvoslás nem történik, a katasztrófának be kell következnie.

A bajon csak egy módon lehetne segíteni és pedig a progressiv slapon kiveendő vagyonadózama gyors végrehajlásával (vagyis az hadinyereségadó kivételével és gyors beszedésével)

Addig, amíg nem áll az államnak megfelelő mennyiségű anyagi erő rendelkezésére, a már tarthatatlan bajokat meg nem gyógyíthatja.

A középosztály gerince, a hivalkó kar, már a kébében is nyomorgóli, ma meg már valódsággal éhezik és elrongyolódott ruházattal hivatalos képtelen lesz beöltöni akkor, amikor a háboru üzerei milliókkal rendelkeznek és az öllükbe hullott százakkal az sem tudják, mit csinálnak.

Teljesen érthetetlen, hogy miért hagyja a kormány, ezen, — egyedül célravezető, de ki sem kerülhető — művelet keresztülvitelé a késő jövőre?

A vagyonadózama gyors kivételése és beszedése nemcsak hogy visszatesztést nem kellene, de még a megadótandók is szivesen látnák, legalább tudnák, hogy mi az övök.

Helytelen az a politikát folytatni, hogy a tisztviselőkkel akarják a valutát megjavítani, az árakat csökkenteni azáltal, hogy ók, csak egyedül ók ne szerezhesék be szűkségteleiket.

A drágaságot csak azok bírják el, akiknek van már értékesítlenök, de hogyan éljenek a tisztviselők, különösen a nyugdíjasok, amikor még az sem kapják meg, amit a szolgálataiban lévőök. Pedig a nyugdíjasok még jobban rá vannak szorítva a támogatásra, mert nekik mellékjövedelmük sincs, sem egyéb kedvezményben nem részesülnek.

A nyugdíjasok évi nyugdíja átlag 4000 K, ezzel szemben egy 5 luga család évi szűkségletét a következőkben lehetne előirányozni.

1. lakás	500 K
2. tűzfia (3 öl)	4800 K
3. kenyérnek való, (6 q)	3000 K
4. ruha (csupán lábbelil)	5000 K
5. zsír (30 kilg.)	6000 K
6. krumpil, só, cukor, ecet, olaj stb.	6000 K
Összesen:	25300 K

Igaz ugyan, hogy az új nemzetgyűlés fennállása óta, lépten-nyomon olvassuk, hogy a mindenkior bélyeggyalmsz, szóval, segítséget igéri, az egyik kézpénzi, a másik naturalizát, de az ígért alig több a mézes-madzagnál, amit a szájuk előli húzgatnak.

A pénzügyminiszter legalábbban négy milliórdot igéri a tisztviselőknék, de ha csak felét adná is meg, akkor is jutna minden hivatalnoknál családtagra 2666 K; ez mindenesre némi segítség lenne, de vajlon mikor látnák a kiutalását?

Most illó állnak a tél előtti, élelem, ruházat és fűtő anyag nélkül. Micsoda véghetelen nyomori zudil majd rájuk a tél!

HIREK.

— A nyári időszakítás megszűnik hétfőn reggel három órakor, amikor is az órákat egy órával, azaz két órára igazítják vissza.

— Az Ébredő Magyarok naggyűlése. Ma délelőtti 11 órakor a felsőtemető előtti téren az Ébredő Magyarok Egyesülete naggyűlést tart, amelyen minden, hazája sorsát szívén viselő s a keresztény Magyarország mielőbbi kiépítését követelő, öntudatos magyarnak jelen kell lenni. Felhívatnak a város és vidék összes keresztény egyesületei és testületei, hogy a gyűlésen zászlóik alatt vegyenek részt. A gyűlés vezetője és szónokája Déczely László kiskomáromi földbírtokos. (Rossz idő esetén a naggyűlés a városháza nagytérben tartatik meg). — A naggyűlésre gyűlekező délelőtti 10 órakor a Keresztény Otthonban, az összes keresztény egyesület részére.

— Hangverseny. Az Irodalmi és Művészeti Kör tegnap este tartotta kitűnően sikerült hangversenyét. Az estélyt legnagyobb részét a főiskolai hallgatók előadású zene-számai töltötték ki. A főedző Mathea Károly, aki nagy hozzájárulással vezette a hatalmas kar! Sok tapasztalt kapta Majláty Károly, a kör titkára megszólaló felolvasást tartott Arany László, a nagy világ előtt kevésbé ismert költő „Délihátak hőse” című verséről. — Helyesen tartottuk a személyneveket, mert a folytonos öndicséretekkel meg elhiszük, ma hibátlank vagyunk. Arany László Délihátak hőse kétségbe esve sorolja fel súlyos hibáinkat, amiket Majláty Károly időszerűségekkel összevagy hatatosan olvasott fel. Vágnér Erika Végvári: Segítetek című versét kitűnő hanghordozással, igazi széky temperamentummal szavalta. Kelkes szavalatért sok tapasztalt kapott. Örömmel láttuk, hogy amióta már reg felhívta a város leányainak figyelmét, az Irodalmi kör hangversenyén megvalósult. A lányok nagy része magyar ruhában jelent Ha tudnák, mily csinosak voltak, felemlenék báli ruhának pruzsíkijaitak.

— Az Iglóri Orsolyaapáczák Halalosa. Mint a Nemezevelés” című tanügyi szaklap írja, az Iglóri előzött Orsolyaapáczák Halalosa helyezett el, ahol már az ősz folyamán megnyílnak polgári leányiskolájuk. A polgári leányiskolával kapcsolatban női kereskedelmi tanfolyamot is létesítenek. Annakidején szó volt róla, hogy az Iglóri apáczák Nagykanizsán fogják elhelyezni s dr. Szekeres Józsefné ügybuzgósága folytán ugylásztott, hogy az idehelyezés befejezett tény. Azonban Nagykanizsán semminnek sincs jövője. Mit bírja azt Nagykanizsa, ha a földet húzzák is ki alóla. „Nincs helyiség” ez a takarózó mindenben. Nincs helyiség, mert keresni kell s egy kis utánjárásal járna.

— Az utolsó vacsora termét az olasz királynak ajánlódokta a szultán. Rómából jelentik: A szultán az olasz királynak ajánlódokta az a termét, amelyben Jeruzsálemben az utolsó vacsora folyott. A szóban levő termét, amelyben a kegyes hagyomány az utolsó vacsora színhelyét látja — a Ferenc-rendiek állították helyre a XIV. században. 1547 óta azonban a helyiség a törökök kezében volt, akik eddig megtiltók a keresztényeknek a helyiség látogatását.

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hozdában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország felámadásában” Amen.

— A döntőbíróóság határozata. A villanygyár és a városi tanács között már régóta vita folyt a változott viszonyok mellett az elektromos áram felmérése miatt. A tárgyalások eredményre nem vezettek, úgy, hogy döntőbíró-ágra kellett bízni az ügy elintézését.

A bíróság tagjai voltak: Farkas h. Államtitkár, dr. Szilas Oszkár miniszteri műszaki tanácsos, Ploz Pál, Stork Lipót és Holló József tanácsstagok. A döntőbíróóság az alábbiakban határozott: **A fizetendő egységdíjak:** 1. A magánvilágítási számlákon mért áramfogyasztásért a) 1919. évi április hó 1-től 1919. évi július hó 31-ig hektowattóránként 50 f. b) 1919. évi augusztus hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig hektowattóránként 80 f. c) 1920. évi január hó 1-től 1920. évi június hó 30-ig hektowattóránként 1 K 20 f. d) 1920. évi július hó 1-től kezdődőleg hektowattóránként 2 K. 2. A magánvilágítási általánny fogyasztásért 20 gyertyafényerejű izzámpánként és havon a) 1919. évi április hóban = K. b) 1919. évi május hó 1-től 1919. évi július hó 31-ig 14 K 20 f. c) 1919. évi augusztus hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig 24 K. d) 1920. évi január hó 1-től 1920. június hó 30-ig 36 K. e) 1920. évi július hó 1-től kezdődőleg 40 K. 3. A motorikus számlákon mért áramfogyasztásért hektowattóránként a) 1919. évi április hó 1-től 1919. évi július hó 31-ig 25 f. b) 1919. évi augusztus hó 1-től 1919. évi december hó 31-ig 80 f. c) 1920. évi január hó 1-től 1920. évi június hó 30-ig 90 f. d) 1920. évi július hó 1-től kezdődőleg 1 K 40 f. 4. A havi órákár díj 1919. évi április hó 1-től kezdődőleg számláonként 5 K. A közvilágításért jelenlegi terjedelmében 1919. évi április hó 1-től 1919. december hó 31-ig évi 70,000 K, 1920. évi január hó 1-től kezdődőleg pedig évi 105,000 K általánnyá fizetendő. Ezen ármegállapítás nem érinti a részvénytársaságnak a városal szemben fennálló a bruttó részesedésre vonatkozó kötelezettségét a középületeknek és magánosoknak a város által közcédra használt helyiségei, továbbá iskolák, templomok és kórházak részére (lásd a részvényitársaság és a város közönsége között fennálló szerződés 29 §-át) szolgáltatott áram egységára a fentebb megállapított egységáraknak fele. A részvényitársaság és a város közönsége között fennálló szerződés 30 §-ában magánfogyasztóknak bizonyos használati órák elérése után biztosított százalékos engedmények változatlanul megmaradnak. Az elektromos áram árak megváltoztatásának kérdésében döntő bizottság a bizottsági tagoknak az eljárás alkalmával felmerült kérdéseit 11,805 (Tizenegyezerhatszázöt) a bizottsági tagok tiszteletdíját pedig 60,000 (Hatvanezer) összesen 71,805 (Hetvenegyezerhatszázöt) koronában állapította meg, mely összeg megfizetésére Franz Lajos és Fiai gőzmalom és villamos üzem R. T. Nagykanizsán, nagykanizsai bejegyzett céget jelen határozat vételétől számított 8 napon belül a befejezett 20,000 korona előleg levonásával kötelezi. A fizetés a bizottság 20846. sz. postakaraképénkénti csekkzámlája javára eszközölendő. Jelen határozatnak az áramárakra és határidőkre vonatkozó része már most jogerős, míg az eljárási díjakra vonatkozó rész ellen a költségben elmarasztalt föl 15 napon belül halasztó hatályú előterjesztést tehet a budapesti kir. ítélőtáblához.

— Utódlás. Felhívatnak a szülők, hogy a tavaszi oltásról betegség vagy egyéb okból elmaradt csecsemőket Nagykanizsán szeptember 18-án vasárnap délután a városházán, az adóhivatalban, Kiskánizsán ugyanezen időben a templomtörzsi iskolában okvetlenül bemutatassák

— Polgári kötelezések. Amint a leggyeserűbb háztartásban is szükség van költségre, hogy az a háztartás rendben folyjon és fennmaradjon, akként az állam háztartása sem tartható fenn költség nélkül. A közönséges háztartáshoz a költségeket munka árán szerezzük meg s a munkát vagy a föld jutalmazza meg termények alakjában, vagy az állam fizeti meg de ő érdekében kifejezett működésükért De hogy az állam a fizetés kötelezettségének teljesítésében fenn ne akadjon, bevételre van utalva és e bevétel az adók. Ezeket tehát” beszojgáltatni honpolgári kötelezések, viszonzásul azért a vélelemért, melyet életünk és vagyonunk biztonságáért nyújt. Adó nélkül nincs jövedelem, jövedelem nélkül nincs fizetés, fizetés nélkül nincs közbizony. Ez a három szorosan és elváhatatlanul összefügg egymással. Rosszul, önmaga és az állami közönség érdeke ellen cselezkiz azért az, aki nem siet adójának a rendes időben és mennyiségben való beszojgáltatásával. Rosszul cselekkiz, mert kötelezést mulaszt; ömaga ellen vetkőzik, mert veszélyeztet a saját életét és vagyonát; a közönség ellen tesz, mert magával együtt polgáritársát is az örvénybe rántja. Tudjuk, hogy lappangó ellenségek bújogatnak köztetek az adófizetés megtagadására, de ne hallgassatok rájuk, mert ezek zavart és felfordulást akarnak előidézni, hogy a közreműködésben halászassanak. Hadd beszéljenek hát gonosz nyelven az adófizetés ellen engedjétek gonosz szavaikat fületek mellett elshunni. Magatok pedig teljesítétek a jó honpolgár egyik kötelezettségét, fizeszátok meg pontozan az adót s akkor nyugodtan hajthatjátok le mindnapn fejeteiket, a saját adótok lesz legbiztosabb védelmezőtök.

— Hernyók a fában. Patacai Dénes államtitkár a zsidókérdésre vonatkozólag ezeket mondta lapunk munkatársai előtt: A zsidóság olyan, mint a hernyó a beteg fában. Lerágja a legszebb leveleket, át és át furja a fa törzsét. De ha a törzset gyögyítjük, a hernyó járatokat tüzes dróttokkal kiégetjük, kipisztul a fereg s a beteg ágak megint egészséges lombot hajtanak. Minden igyekeztünk oda irányul, hogy a magyarság törzset öntsük, erejét intézményesen, törvényesen biztosítsuk. Ha ezt a nagy munkát sikeresen elvégeztük, a magyarságot megerősítettük, a zsidó kérdés sem lesz többé olyan veszedelem. A póta lelkű államtitkár szavaihoz még azt kívánjuk hozzá fűzni, hogy lássunk már azokat a tüzes dróttokat.

— Közös étegykorlat. A Kor. Szoc. vigalmi bizottsága ma este nyolc órai kezdettel táncestélyt rendez a Keresztény Otthonban. Belépti díj 4 korona. A rendezéség.

— Hazánk fővárosi keresztény hitilap legújabb száma 18 oldalon rendkívül érdekes és gazdag tartalommal megjelent. Kapható a nagy bódékban.

(x) Lidia Borelli a csendességű művésznő szereplésével bemutatásuk kerüli az Urániban „Carnava” című-kiváló darab. A rendezés és kiállításának a mesés darabnak ritkítja pártját.

(x) Még csak ma, vasárnap látható a „Világ” mozgó hatalmas film-stágera a „Burlingtoni Jagár.” — Hétfőn, kedden és szerdán a „Miss American” II. része fog bemutatásra kerülni.

(x) Mészerek! Kasos méheket előmehkek együtt legmagasabb áron megvesztem. — Lelőjás előtt saját érdekében értekeztek Szabó Antal csemegkereskedő méhészel.

(x) A MOVE-nél korpa kapható.

(x) Adorjéné Mayersberg Frída tánciskolájában a Polgári Egyet nagytermében vasárnap este 8 órai kezdéssel közös táncgyakorlat lesz Torma Tóni zenéjével. Az eszt tanfolyam részvevői igazoló legyűk belépő legyűk szolgálnak. Az excludív tanfolyam kedden este kezdődik. Érdeklődni lehet a tánciskolában

A. M. Sír. Zalacszergeji Int. Tábor hívtatálát.

0325/1920. szám.

Ajánlati felhívás

A Zalaegerszegi m. kir. Internálé Tábor helyi területén, a tábor tisztviselői és az Internáléknak apr. h. szükségleteinek kiszorására szolgáló kávézó állították fel.

A kávézó vezetésére pályázhat minden magyar honos, s anyagi esaklatát eltaró hadirokáló, vagy több gyermekkel hadiüvegű.

Megjegyzés, hogy a kávézóban szeszes ital nem tartható a ki nem szolgáltató.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy iratell ajánlatukat 1920. évi szeptember hó 23. d. az. 3 óráig a tábor igazgatóságához nyújtsák be.

Bővebb felvilágosítás a hivatalos orák alatt a tábor igazgatóságánál nyerhető.

1504

Táborigazgatóság.

APRO HIRDETÉSEK

A nagykanizsai Bérpári Szövetkezetnél jobb munkás, céptész- és csalmasági-tek biztos, állandó munkára mellobb felvetések. — Jelentkezni lehet a Szövetkezetnél. 1450

Házasság, megbízható, ki irni olvasni tud, felvétetik Guló Arnold vaskereskedőnél Nagykanizsa, u. 4. sz. 1505

Keresetűny klasszanyag szűgösán alkalmaztat nyar gazdasági iródnak pusztán, ki nem ritál a háztartásban a házaszonnyak is segítel. Cim a kiadóhivatalban. 1492

Önállófény teljes ellátással, 14. ártódnál felvétetik. Cim: Fő-ut. 22., emelet, képzésvel szombat. 1508

Ómbalom, fekete öltöny és varrógép eladó. — Fővös-tér 14. szám alatt. 1508

Bathány-nála 18. száma 4 szobas kényelmelen berendezett ur ház nagy kerttel szabadkiszől eladó. Fővös-tér 14. szám postafióknél Keszthelyen. 1506

Útának naponta 500—1000 koronát kereshetnek Zárta-utca 2., fényképész. 1494

Fényképezés és egyes amatőrök utazónak felvétetek. Zárta-utca 2., fényképész. 1495

Amatőrök Hagyományai Modern sötét kamra igénybevehető és szakmába vágó kidolgozás elvállal. Zárta-utca 2. szám. Modern villany-fényképész. 1496

URÁNIA mozgóképek-palota

Rozsogány-utca 4. Telefonszám 288.

Pénteken, szombaton és vasárnap

II. rész: Ravengár fogsága

Telvezsgalmas jelenetekkel és irillkőkkel Az első rész tartalma válléve lesz.

Méltón, csak egy sárgi Lilla Barrelli szereplésével

CARNEVAL

Előadások hétköznapokon 5, 7 és 9 órákor. Vasár- és szombatnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Házazonna! bekölözhető eladó

Bővebbet Kossuth-tér 3. szám. 1310

Villamos bevezetést világlás és motorikus celokra, házi és gazdasági telefon, továbbá csengő szerelést legújanyosabban vállalnak

László és Ország cég

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 10. Vállalják továbbá évi átalányra nagyobb épületok villamos felszerelésének és üzemből levő motorok karbantartását.

Égők, villamos vasalók, fűtőedények, csatlakozók ártódnak rakliron. Költségvetést díjmentesen készítek — Telefon 130 szám. —

Értesítés. Értesítem a n. é. közzétételét, hogy a n. é. jobb mint oihlon "hoz elmeztel vendégülöt álvetem. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes füzetelel:

VÁRADI LAJOSNÉ.

VILAG nagymozgószínház

Szavás szálloda. Tel. 74. sz.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A Burlingtoni Jaguár II. része

„A manillai Cyklop”.

Hungaróy 8. falv. — Főszereplő PÁL EL WHITE

Hétfőn és a további napokon

Miss American II-ik része.

Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órákor. Vasár- és szombatnapokon 1/4, 8, 7 és 9 órákor.

Ingtatlanok adás-vételei

Budapestben nagykörűl mellet 4 emeletes ul admenyes palota 48.000 K évtl bérjövdelemmel eladó. — Nagykanizsán kisebb nagyobb házak, cselddi házak, emeletes házak nagy tekekkel. — Jóforgalmu füzzerüzlet, korcsma 2 szobás bekölözhető lakással átadók.

SZIGRISZT LÁSZLÓ ingatlan-irodái Nagykanizsa, Erzsébet-tér 29. Telefon 235.

Kazinczy kölcsönkönyvtár

Budapest, VII., Dohány-utca 1.

(Károly-körut sarok)

Vidékre is szállít kölcsönkönyveket.

Kérjen tájékoztatót!

Ingtatlanok eladását és vételét

vagy üzleli üsznekötfeledekből kltólóytag legelőnyösebben s leggyorsabban eszközöl

SZÁNTÓ VILMOS ingatlan-irodái Nagykanizsa, Erzsébet-tér 29. Telefon 332

Hirdetéseket felvesz a ZALA kiadóhivatala

— Tojást, babot —

— válogatott, kézzel szedett

aimát

borsót, lencsét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket

minden mennyiségben készpénzfizetés mellett legmagasabb napi áron vásárol Dunántúli Élelmiszer és Ártor-galmaz R.-T. Nagykanizsa Csengery-u. 8. 1401

Telefon: 80. Távirati cím: „Transdanubia.”

Hivatalok, irodák figyelmébe

Legjobb minőségű miniszter papír. Fehér finom irodai papír. Fogalmi szűrés papír. Levélpapírok. Irógéppapír. Szén (carbón) papír. Íratóspapír. Irógépszallag. Írótolalak, lénia és lénatartók. Íróaljakok, borított papírok. Irodai olló és pénzokosarak. Asztali előjegyzőtömbök stb. irodai szerek nagy választékban kaphatók!

Fischel Fülöp Fial áruházában — Nagykanizsán.

3 hold rét egy tagban és

néhány kisebb nagyobb ház sürgösen eladó. Bővebbet Aczél Ignác megköszönés és ingatlan-irodái hirdeti. Fő-ut. 8

MAGÁNNYOMOZÓ VÁLLALAT

VIOLA és TÁRSA

Elvállal mindennemű bizalmas természetű nyomozást, bűnügyekben is. Megfigyel, informál úgy kelyben mint a vidéken.

Telefon 157. sz.

Nagykanizsa Sugár-ut 28.

ZALAI ÉS GYARMATI

könyvnyomda — könyvkötészet — vonalzó-intézet

Kiadóhiv. telefon: 183.

Művek, folyóiratok, meghívók, előjegyzési- és esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti nyomtatványok, falragaszok, röplapok stb. e szakba vágó munkák a legbiztosabb kivitelben készülnek. — Szépirodalmi művek és iskolai könyvek kötése, aranyozás, üzletikönyvek csinos és gyors kivitelben, gyári áron állítatnak elő.

A „ZALAI KOZLÖNY” kiadóhivatala.

Hivatali telefon: 117.

NAGYKANIZSA, FŐ-UT 13.

ZALA-KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
faluorban-telep 182.
Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
Szerkesztő, Kispalota

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROOKÓZ YOLTÁN

Előfizetési árak:
Égész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hónap 22 K. Egyenlő számla 1 K

Félautonómiát ígérnek Felsőmagyarországnak.

Budapest, szeptember 20. A cseh-szlovák belpolitikában a közel jövőben nagy változások lesznek. Dérer a miniszteri társa elváltlása után kijelentette, hogy nem akar csak olaszra miniszter lenni, akit Prágából dróton rángatnak. Az ő véleménye szerint Felsőmagyarországot nem lehet Prágából dirigálni.

A legutóbbi minisztertanácsoson aláírták, hogy Dérer tervvel szerint újraszervezik a Szlovénországi minisztériumot, amely tényleg teljes hatalma lesz és minden szlovák ügyet a pozsonyi minisztériumban fognak végrehajtani. A minisztériumnak ugyanannyi előadója lesz, mint ahány minisztérium van Prágában. Az ügyek elintézési módja az lesz, hogy először a szakelőadókhöz kerül minden ügy, sőt, ahonnan a szlovén tanácsoshoz terjesztik fel a fontosabb dörabokat és csak ezután dönt a miniszter függetlenül a szakelőadó és a szempártos véleményéről.

Ez az új minisztérium ilyen hatáskörrel, fél utórámt jelent Szlovénországnak, mert a Szlovénországi érdeklő ügyeket a pozsonyi minisztérium dönt végrehajtásán.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szeptember 20. A mai ülésen az egyetemes barátkozásokról szóló törvényjavaslat folytatásának tárgyalása során először Ruppert Rögös szólt fel, aki a javaslatot — mert az megakadályozza, hogy bárki beiratkozhassék az egyesítésre — nem fogadja el. Beszéd során ismét a személyeskedés terére ragadtatta magát a megfáradt Gombos Gyulát.

Ötönbds személyes kérdésben szólal fel és kijelenti, hogy személyeskedésekkel nem enged a magyar faj szempontjából szerlelt fontos javaslat tárgyalását megakadályozni: ezért a ragalmakat válasz nélkül hagyja.

Sándor Pál a szidókat veszi védelmébe s igazolni próbálja, hogy a zsidóság a kellő arányban volt képviselve a hadtereken. Célja az, hogy a zsidók emánáltak az októberi fordulatot. Idézi Szwemere Bertalan azt is, aki azt írta a magyar szabadságharcról, hogy senki abban oly energikán nem vett részt, mint a zsidó. Indiványt terjeszt a nemzetgyűlés elé, utasítja a honvédelmi minisztert, hogy hat hónapig béküljék a nemzetgyűlés elé a világháború következtetés, amelyek részletezik, hogy hányan voltak a frontokon, hányan estek el, hány lett rokkant és hogyan osztott meg a katonatisztok száma vallás szempontjából.

Az ülés két órákor ért véget.

Károlyi a cseh kommunisták paktál.

Budapest, szept. 20. A „Magyarsország” jelentő Bécsoából: „A „Pravo Lidu” és „Cesko Szlovo” felhívják a hatóságok figyelmét arra, hogy magyar és orosz úgynökök tartózkodnak a köztársaság területén.

Mint ismeretes a cseh köztársaságban szerepel már több mint egy év óta Károlyi Mihály is, aki Prágából Teplitzre, Teplitzről Spinderoühbe majd innen Ismét Prágába utazgat, nagy pénzekkel rendelkezik és nagy tanácskozásként folytat monarchista és kommunista ügyekben. Legutóbb Prágába költözött, de álnéven jelentette meg magát és egy közismert kommunisztánál lakik. Eppen idejében érkezett Prágába, amikor a kommunisták sztrájkukat nagy tanácsaire, sőt talán pénzügyi segítségére is egy kommunista lapban válaszolt Tiwin szerkesztőnek, ellene, Károlyi gróffal való vonatkozásai tárgyában írt cikkére. Smerál azt írja, hogy Károlyi Bencsek külügyminiszter engedélyével jött a cseh köztársaság területére. Bencsek többször meghívta a Károlyit és megbeszéléseket folytatott vele, amelyek politikai természetűek voltak. Smerál szerint a héten egy népbiztos érkezett

Prágába és megbeszéléseket folytatott vele továbbá valószínűleg Trivinnel is.

A korona zürichi árfojama.

Budapest, szept. 20. A magyar korona állása ma Zürichben 2 10.

Fpprong az orosz szovjet.

Bécs, szept. 20. Baselen keresztül a hír érkezett Moszkvából, hogy a szovjet a bolszevistsátoles mozgalmak következtében valamennyi nagyobb orosz városban kihirdette a sztariatumot. Husz katonai kerületben fordalmi bizottságokat szerveztek, amelyek tartásáról uton hoznak itéleteket Moszkvában az antubolszevistiká sok fegyvert és löszert felgyűjtöttek

Jugoszláv — cseh-szlovák szerződés.

Budapest, szept. 20. Belgrádból jelentik a Magyar kurirnak: A délszláv távirati úgynökök híradása szerint a jugoszláv minisztertanács jóváhagyta a cseh-szlovák kormányval kötött szövetségi szerződést, amelyet most már a parlament elé terjesztenek ratifikálás végett.

A kormányzópárt értekezése

Budapest, szeptember 20. (Pol. Tud. jelenté) A kormányzópárt ma este 7 órákor Meskó Zoltán elnökletével értekezletet tartott, amelyen Telesi miniszterelnökön kívül Rubinák, nagyatádi Szabó, Tomcsányi, Ferdinánd, Korányi Bendr és sokorópárti Szabó miniszterek vettek részt. Az értekezleten Telesi nagyfontosságú külügyi nyilatkozatot tett, amit az értekezlet egyúgy mint a nagyatádi Szabó által bevezetett javaslatot egyhangúlag elfogadtak.

Követségge alakul a budapesti német főkonzulátus.

Budapest, szept. 20. A „Bud. Tud.” jelenté: A német kormány a budapesti főkonzulátust követségge változtatta át. Fürstenberg Stammheim grófot a főkonzulátus eddigi vezetőjét, a követség ügyvivőjét nevezték ki, amellel Magyarországra vonatkozólag továbbra is őreá ruházta a konzuli jogot.

Ki lesz a francia köztársaság elnöke?

Bécs, szept. 20. Genfben az a hír érkezett, hogy Deschanel állapota rosszabbodott, úgy hogy allandó öngyát állt kell tartani és az orvosok ellátottak minden politikai tevékenységétől. Az elnököt e héten bírtokora szállítják.

A „Journal” értesülése szerint Briand,

Ribot és Burgols véglegesen lemondtak az elnökséjükről. Most már bizonyosnak látszik, hogy köztársaság elnöke Reul Bérel lesz, akinek a kamrában is, a szenátusban is több a híve, mint Jonnardnak.

A Millerand kormányt meggyárnt kívánatos mindkét politikai jelöltre, mert mindkettőről köztudomás, hogy nemételeles.

A „Petit Parisien” arról számol be, hogy több személyiség tegnap folytatott beszélgetést arról a követségtestet vonja le, hogy Millerand végé ellenállása is megszűnt, a mellette rendezett tüntetések lezajlása után.

TÓZSDE.

Budapest, szept. 20. A mai tőzsdén szarad törvényesült és a szaradégek az egész ifszóidéi alatt szaradkoztak.

A váltópárt: anarok volt.
Narokok 876, Post 1030, Léva 460, Dobás 207, Frank (francia) 1663, Német 479, Lira 1790, Bécs 98, Rubel 214, Lira 232, Székél 396, Frank (svéd) 8100, Dinar 980, Frank csiás 960, East —.

HIREK.

Szüret.

A szőlőhegyek megelénkülték, megkezdődött a szüret. A régi idők remiszenciái elevenednek emlékeztünkre, amikor a szüret is ünnepp volt. Ma szafukunk már minden régi hagyományunkból. Gyermekkorunkban ilyenkor már reg tanultuk az öreg Léva verset: „Gondolatim moztan mulatozva járnak.” Azóta a szüret ép oly szomorú nap lett, mint a többi hétköznapi. A gazda nem tud hordót venni, szállítási igazolványok után futkos, szidja a papirosárgát, a házasszony gondját foglalja le a fordított kása s más szüreti étek készítése. A szüretiől leányok dala nem von fel a hegyoldalakot, a hegyőt nem ad üdvözléseket a szőlősgazdáknak. Ellenben ott sottenkedik a borságykereskedő, a falu zsidója a ven az árakat. Eltűnt a régi idők szüreti ünnepe, elrabolta ezt is a háború.

— Az Ebrdó Magyarok ellodattak a parlamenti határozatokot. Az Ebrdó Magyarok Egyesületének nagykanizsai csoportjávásnap délelőtt a felső templom előtt nagygyűlést tartott. A széles idő mellet is tekintélyes tömeg vonult fel, amelynek szónoka Péczely László főbíróbirtok, az Ebrdó Magyarok Egyesületének elnöke volt. Hosszas beszédben fejtegette a keresztény erkölcsök dicsáira jutását, amely egyedül hivatalos a fordadalmak feltöbbször kivetelni a magyarságot. Ezt a programot tüzte ki magának célul az EME, s ezeket az erkölcsiért küzd és fog küzdeni, mert félve érkezt: hazánk jövője ettől függ. Felváltást az Ebrdó Magyarok parlament-jének határozatait, amelyeket a helybeli keresztény egyesületek kiküldötték utján megakadályozták, amelyek a nagygyűlés nagy lelkesedéssel fogadtak el. A nagygyűlés táviratilag üdvözölte a kormányt, a kormányt és az Ebrdó Magyarok budapesti egyesületének elnökségét. A nagygyűlés a Szózat hangjai mellett osztott szót.

— A felsőtemplom „rector ecclesiae.” — A piarista rendőrönkösség Szűcs Imre piarista hittanár a felsőtemplom „rector ecclesiae”-ének nevezte ki. A felsőtemplom így teljesen a piaristák hatáskörébe került. Az érdeklődők forduljanak minden egyházi kérdésben, a felsőtemplom hatáskörében Szűcs Imre hittanárhoz.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: F6-ú 12.
— Interurbán-telefon 188.
Megjelenik mindig korán reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
országgy. képviselő.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Egész évre 250 K. Félévre 180 K. Negyed-
évre 85 K. Egy óra 22 K. Egyes szám 1 K

Általánosságban elfogadták a numerus klauszust.

Budapest, szept. 21. A nemzetgyűlés mai ülésén az egyetemi beiratkezelésről szóló javaslat tárgyalása során Kovács Emil felszólalása után Erekly Károly személyes kérdésben szólal fel. Tegnap tövöltte alatt Sándor Pál azt mondta beszédében: nem felel meg a valóságnak az, hogy egy Berényi nevű keszthelyi kereskedő 175 ezer koronát vitt a románoknak, hogy azok a Dunántútra jöjjenek a szállják meg azt. A levelet, amely a pénzhez volt csatolva — Vázsonyhoz kellett volna vinni. Sándor tegnapi beszéde oly provokáló volt, hogy az már a terrorhoz hasonlít. Nem tudja, hogy Sándor honnan kapta: ezeket az adatokat, de valószínű, hogy tudatosan félrevezették. Azt is tudja, hogy a zsidóság nem fogja hozni ezt a felszólalását, amellyel igazolni akarja magát. Ugy lépnék most már fel a zsidók — mondja — hogy ez már terrornak is beillik. Ily esetek után megtörténhetik az, hogy nemcsak megpofozzák a zsidókat, hanem a magyarországi életet feloldozásnál szembe fog állítani velük és elfogja őket tipálni.

Erekly beszéde óriási lármát keltett, az elnök kéri a képviselőket, hogy tartózkodjanak a kiabálástól, mert különben kénytelen lesz az ülést felfüggeszteni.

Erekly beszéde végén kijelenti, hogy amíg Sándor meg nem cseréli mostani állításait — addig rá vonatkozó kijelentését hazugságnak minősíti.

Sándor Pál válaszában kijelenti, hogy információit oly előkelő helyről kapta, hogy nincsen oka kétkedni bennük. Ha nem tudom beigazolni — úgymond — amit állítottam, úgy bocsánatot fogok kérni. Érint a Berényi ügyet, amelyet persze elejétől végig hazugságnak minősít.

Rakovszky elnök felszólalása után újból Erekly szólal fel s bejelenti, hogy a Berényi ügyben oly adatokat fog feltálni, amelyek kétségelentlenül igazolni fogják azt az eltilendő eljárást, amelyet a zsidók a románok irtózkodása alatt tanusítottak.

Ezután Ulesly Ferenc személyes kérdésben kijelenti, hogy Ereklyvel együtt volt a fronton nyolc hónapig és most felszólítja Sándort, nyilatkozzék, hiszi-e azt, amit ő mond, hiszi-e, hogy Erekly tüzben volt és sraperlőper közepette védte hazáját? Ha Sándor nem hisz szavainak — úgy rágalmozónak nyilvánítja!

Sándor Pál viszontválasszban kijelenti, hogy ez ügyben tévesen informáltak és ezért tegnapi felszólalásának erre vonatkozó részéről úgy Ereklytől, mint a Háztól bocsánatot kér.

Ősz szlovák püspökök kapnak egyházmegyét a Felvidéken

Drága, szeptember 21. Medveczky kormányreferens nyilatkozott a felvidéki püspökök beutóiról és kijelentette, hogy a volt magyar püspököket természetesen megfosztották egyházmegyéikből. Fischer Colbitz kassai püspök példul a cseh államnak nyújt ellensége volt. Az új püspökök kizárólag szlovák papság köréből fognak kikerülni.

A referens a vallásoktatás nyelvére azt mondta, hogy ez a népesség anyanyelvéhez lesz igazodni. Ahol a gyermekek 25 százaléka magyar, ott magyar lesz az oktatás.

Szünet után Haller miniszter válasszal a numerus klauszus vitája során elhangzott felszólalásokra. Nem az ideális liberális feltevések ellen irányul a törvényjavaslat — mondja — nem a Trefortok, Kossuthok liberalizmusa ellen, mert ez ellen a liberalizmus ellen nincs kifogásunk, ez a liberalizmus egyenlő és igazi kereszténység. Az a liberalizmus, mely néhány-évtized óta itt honolt Magyarországon, egy szétrú köppöny volt, amely által mindent be lehetett Magyarországra hozni és mindent ki lehetett onnan vinni.

Azt megérem — folytatja a kultuszminiszter — hogy Peló Sándor, Sándor Pál, Bródy Ernő vándik a liberalizmust, de nem értem Ugront, akinek tudnia kell, hogy a liberális era alatt húzták ki a székelyek lába alól a földet.

Második kifogás a javaslat ellen, hogy a szabadságok ellen irányul. Kijelenti, hogy a javaslat nem érinti a tanszabadságot. A zsidókérdésről szólvá kifejti, hogy ők nem bűnbakot keresnek, nem azt nem kell keresni: lépten-nyomon beleütköznek az ember. Nem ismeri el, hogy az ipart és a kereskedelmet Magyarországon a zsidók csinálták volna — Széchenyi és Baross jelölték meg azt az utat, amelyen a magyar ipar és kereskedelem megindulhatott.

Reflektál Sándor Pál tegnapi felszólalására, aki arra hivatkozott, hogy több, mai vezető állásban lévő férfi tett esküt a Nemzeti Tanácsra és támogatja a forradalmat. Sőt voltak olyanok is közöttük, akiknek politikai súlyuk volt és a tömegeket mozgathatták. Megállapítja, hogy részt vettek nagyon sokan a forradalom első mozgalmaiban, mert Károlyi Mihály azt állította, hogy a szebben van a legjobb béke az ország számára. Azt senki sem tételezhette fel, hogy az egyik legribb magyar család vándéka lesz az ország legnagyobb árulója. Kéri a Házat, hogy a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául fogadja el. (Hallert beszéde végén percekig ünneplik.)

Ulesly Ferenc előadó a szárszó jogán rávilágít azokra a szakaszokra, amelyek az egyes felszólalókban kétséget támaszthatnak. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban nagy többséggel elfogadja.

Következik a részletes tárgyalás, amelynek során eljutnak a negyedik szakaszig, ezeket — eltekintve kisebb stiláris módosításoktól — több hozzászólás után változatlanul elfogadják.

Legközelebbi ülés: holnap.

Afférok, személyeskedések.

Budapest, szept. 21. Sándor Pál és Huber János képviselők között a mai ülésen szóváltás támadt. Utána a folyosón a képviselők élénken tárgyalták az affér. Hirt jött, hogy Sándor provokálni fogja Ereklyt a személyét sértő kifejezéseiről, a képviselők nagy része azonban Sándort lebeszéli ügyeztet zsidókérdésről.

A képviselők körében egybékét nagy visszataszítást keltett a Friedrich csoportnak, de általában az egész baloldali tevékenysége, amely Sándor Pál tegnapi beszéde alatt s a mai ülésen ismét feltehetően nézte a tanácskozást. A kisgazdapárt általában nagyon eltilti azt, hogy a nemzetgyűlés drága idejét személyeskedésekkel foglalják le és hangsúlyoz-

za, hogy módját fogja tudni ejteni, hogy minden ilyen személyes ügyet a parlament tanácskozásából kiküszöböljön. A kisgazdapárti képviselők egy csoportja abban állapodott meg, hogy amennyiben a jövőben ilyen személyeskedések fordulnak elő — testületileg kifog vonulni a terebből.

A Tiszaper újabb szennszoelője.

Laehne Hugó megazódott Budapestről.

Budapest, szeptember 21. Imeretes, hogy Laehne Hugó volt államtitkár, aki ellen a Tisza-per hadosztálybírósgáj tárgyalása során súlyos vádak hangzottak el — néhány nap óta Budapestten tartózkodott. Laehne Budapestre érkezése után azonnal felkereste Nagy Károly detektivfőnököt és megkérdezte, hogy a Tisza bílnper kapcsán nem lesz-e szükség az ő kiballgatására. A detektivfőnök egyelőre csak semleges választ adott a volt államtitkárnak, aki azután napilapokban is nyilatkozott, hogy szereplését a Tisza ügyben tisztázni óhajtja.

Annál nagyobb volt tegnap este, a budapesti rendőrfőkapitányság központi ügyeletés tisztviselőinek meglepetése, amikor megjelent ott az Odorfer család megbízója és jelentette, hogy Laehne Hugó nyomtalanul eltűnt a fővárosból. A rendőrség nagy igázmalt kellett Laehne szokásának híre, azonnal mozgárlottak a leglygysebb detektívek, akik minden irányban blindultak felkutatására. A nyomozás ma délig semmi pozitív eredményre nem vezetett.

Longyel harotéri jelentés.

Budapest, szept. 21. (Hivatalos jelentés szeptember 20-áról.) Osztiagink az ellenséget visszaszorítva, a Szilucs folyóhoz közelednek. A visszavonulást ellenséget üldözve lovasságunk megszálta Rovndi. Budieni seregének egy része Kivannán megadta magát. Prypjtól északra csapataink megszállták Roshányt, Bruzmat és Lwónkát. Eközben körülből 1000 foglyot ejtettünk és sok gépfegyvert, 16-szert és hadianyagot zsákmányoltunk. A Roshány—Novi—Dwor szakaszon az ellenség tevékenysége fokozódott. Több helyen támadtak, de minden támadást visszavertünk. A litvánok a Barisz folyó vonalán új csapatokat gyűjtene. A Nyemen fronton megerősítik a hirt, hogy új szovjetdivíziók érkeztek, amelyek a szberáni hadosztályokból vonulnak tel.

A korona állása Zürichben.

Budapest, szeptember 21. A magyar korona állása ma Zürichben: 2:10.

— Menekültek figyelmebe. A menekültekről való gondoskodás tárgyában a mult hó nap 31-én ankt volt a honvédelmi miniszteriumban, amelyen a menekültügyi hivatal képviselői jelentették, hogy a megszállott területekről menekült honfitársaink közül többen hajlandók volnának a magyar királyi államrendőrség örszemélyzetében állást vállalni. Minthogy a rendőrség-örszemélyzete nem mindenütt teljes létsámu, így főként a miskolci, kaposvári és budapesti rendőrkerületekben — ezután is felhívjuk a rendőri szolgáltra hajlandó menekültek figyelmét, hogy az emittelt rendőrkerületek, illetve a fővárosi államrendőrség főkapitányának megvizsgálás, alkalmasság esetén esetleg felvétel végett jelentkezzenek. A jelentkezők Nagykanizsán bővebb felvilágosítást nyerhetnek a nagykanizsai államrendőrfőkapitányság osztályparancsnokságánál, Ezszeb-tér 18. szám alatt.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut. 13.
Interurban-telefon 183.
Megjelenik mindig Korá reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
nemzetgy. képviselő.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy óra 22 K. Egyes szám 1 K

Nincs politikai jellege a horvátországi parasztlázadásnak.

Balla Aladár nyilatkozata.

Budapest, szept. 22. A horvátországi parasztlázadásról terjesztett hírekre és az ebből támadt messzemenő kombinációkra vonatkozólag a "Virradat" munkatársa megkérdezte Balla Aladár nemzetgyűlési képviselőt, aki a tárgybán a következőket mondotta: — A horvátországi parasztlázadásról terjesztett hírek túlzottak és egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. A hírek abból keletkeztek hogy Belovár vármegyében és Felsőszlavóniában összeirák a lovakat, esetleg katonai igénybevétel céljaira. Ezt félre-

értelték és ellenséges magatartást tenusítottak az összeíró bizottsággal szemben.

— A horvát parasztság ellenszűgésének semmi politikai háttere nincs. Egyébként Jugoszlávia ikösségének többsége ma is a jugoszláv unió híve s a katolikus Dalmácia a legerősebb támasza az uniónak. Igen jelentéktelen mértékben esik csak a labva a Radics parasztszervezést által vezetett Zagorze, ahol a parasztság az önálló horvát köztársaságot propagálja.

A korona állása Zürichben.

Budapest, szeptember 22. A magyar korona állása ma Zürichben: 2 szantim.

Kalotgalicia függetlenségéért

Sztetin szeptember 22. Kalotgalicia nemzeti tanácsának és kormányának meghatalmazott küldöttsége a rigai békekongresszusra elküldöttésvét avat emelt az ellen, hogy az Ukrajna, Oroszország és Lengyelország közti határ megállapításánál Kalotgalicia sorsáról döntsenek anélkül, hogy meghallgatnák erre vonatkozólag ennek a vidéknek lakosságát, amely tulajdonlag ukrán és a leghatározottabban követeli a kalotgalicai állam függetlenségét. Csak ez a megoldás felel meg a nemzetek önrendelkezési jogának.

Nemzetgyűlés.

— Budapest, szeptember 22. A nemzetgyűlés ma harmadszor olvashatban is elfogadta a numerus kizárásról szóló törvényjavaslatot, majd rátörték a gazdasági és ipari hírelszövegeketéről szóló 1898. évi 22. t. c. módosításairól szóló törvényjavaslat tárgyalására. *Iklddi Szabó* előadó elötagadásra ajánlja a javaslatot. *Pásztor József* a szövegeketek hasznosságát a mezőgazdaságban fejtegeti. A javaslatot elfogadják. *Schendl Károly* az O. K. H. áldásos tevékenységéről beszél. A szövegeketek évcnté 20 ezer földmunkást nevelnek kereskedővé. Ez nagyon helyes. *Sándor Pál* is azt mondotta legutóbbi beszédében, hogy a kereszténység foglálja el a megfelelő helyet a kereskedelemben és iparban. *Méltija Korányi* pénzügyminiszter érdemeit, amit az O. K. H. élen fejtett ki. A törvényjavaslat kapcsán felhívja a kormány figyelmét arra, hogy ne csak a közpologerről és kispalorsról gondoskodják a szövegeketek révén, hanem a földművesekről is vonja be a szövegeketek élet javába. A javaslatot örömmel elfogadják.

Telki minisztereinek válaszul *Frühwirth* Mátyásnak a tüzelőanyaggal való ellátás tárgyában előterjesztett interpellációjára. *Frühwirth* viszonzválaszában szöve teszi azokat a visszafeléseket, amelyeket az erdőtulajdonosok és a készletekkel rendelkezők üznek. A választ tudomásul veszi, a Há is.

Ezután rátérnek az interpellációkra, amelynek során először *Erekly* Károly intéz kérdést a belügy- és igazságügyminiszterhez a kaposvári kommunisták jogtalan szabadonbocsátása tárgyában. *Tomcsányi* igazságügyminiszter azzal válaszul és kijelenti, hogy amennyiben konkrét adatokat fognak eleje terjeszteni — meg fogja vizsgálni az ügyet. A választ tudomásul veszik. *Magyar Kázmér*, *Forgács Miklós*, *Madarász Zsigmond* és *Uszetyi Ferenc* interpellációt után az ülés veget ért.

Ki tarjasztotta a belgrádi láto-gatásról szóló hazugságot?

Budapest, szept. 22. A nemzetgyűlés folyosóján ma átlétek tárgyalják *Rakovszky* elnök múltkorai nyilatkozatával kapcsolatosan azt, hogy azok a hibás és teljesen teves beállítású cikkek honnan kerülhettek be az egyes külföldi lapokba.

Kiderült, hogy e cikkek szerzője nem was, mint *Veres Mihály*, kinek forradalmi szerepéle még élénk emlékezetűek el politikai körökben. Veres volt a torradalom után a telefonügylek intézője és később *Garami* algyi bizalmas. *Veres* a kommunizmus alatt is szerepelt

és később külföldre menekült. A kommunizmus után visszatért Budapestre és egyizben le is tartoztaták, de azután szabadlábra helyezték. *Veres* egyike a legzűségesebb szocialista újságíróknak és így érthető, hogy belgrádi tudósító levél, kézen tarja annak a sajtónak a szálait, amely állandóan Magyarország diszkreditálására törekszik.

Fouschet megfobizott kitüntetésé.

Budapest, szept. 22. *Fouschet* követéségi tanácsosa a budapesti francia misszió segítségével biztak meg és a Becsületrend tisztjévé neveztek ki.

Módosítják a francia alkotmányt

Bécs, szeptember 22. (A. M. T. I. magánjelentése) A „Neues Wiener Abendblatt” jelent: Genfben: Párisi politikai körökben sokan beszélik a francia alkotmánynak küszöbön álló megváltoztatásáról, amelynek szükségességét egy héttel ezelőtt tartott beszédében *Millerand* is elismerte. A köztársaság elnökét szeretnék felmenteni tisztán formai kötelezettségei alól, hogy jobban belekapcsolódhassék az aktív politikai életbe.

A radikális szociáledemokrata csoport határozatot fogadott el, amelyben ellenzi az elnök hatáskörének esetleges kibővítését. Ez a határozat kétségtelenül *Millerand* ellen irák nyul.

Millerand elnöki programja.

Bécs, szept. 22. Az „Echo de Paris” beszámoló arról, hogy *Millerand* meg mielőtt elvált volna az elnököltétést — kifejtette pártihíve előt, hogy mint elnök is csak az az egy feladatot fogja ismerni, hogy a versaillesi béke teljesítését kikényszerítge és nem fog nyúgdni addig, amíg Franciaországban a dúlás helyén az utolsó kő is vissza nem kerül a maga helyére.

Dáris, szeptember 22. *Leon Bourgeois* Doumerguehoz levelet intézett, amelyben kijelenti, hogy a köztársaság elnökévé való jelölését nem fogadják el, hogy a népszövetség tanácsában megmaradhasson.

Az olasz munkások felvezik a munkát.

Roma, szept. 22. Az általános munkásszövetség azt az utasítást adta ki, hogy a munkások kezdjék meg ismét a normális munkát. A munkásszövetség vezetője kijelentette, hogy a munkásszövetség ennek a felhívásnak feltétlenül eleget fog tenni.

HIREK.

— *Panasz a gőzfürdő ellen.* (*Beküldött közlemény.*) Kérem b. lapjában az alábbi közlést: A kiznaisi gőzfürdő még mindig a város tengeri kigyója. Azt hittük, hogy az új bérők kezében jelentékeny változós fog beállni, sajnos, csalódottam. Eleinte tapasztalható volt némi igyekezet a bérők részéről a közönség érdekeit illetőleg, de az utóbbi felháborodás, amit a gőzfürdőben tapasztalni lehet. A bazin vize hideg, gőz nincs, meleg zuhanyról meg szó sem lehet. Régebben masször is volt a fürdőben, most azonban ismeretlen. A bazin vize undorítóan büzös és piszkos. Azok pedig, akik betegséget gyógyítani mennek a „gőzbe,” még jobban meghűnnek, sőt egyéb nyavalyákat szenvednek megükbe. A pánztárnál pedig megkérdezzük: a gőzbe teteszik?” és a gőznek nyoma sincs. A gőznélküli hidegfürdő azonban mégis 20 koronába kerül. A gőzfürdőből elvárjuk, hogyha a nehéz viszonyok között nem lehet jobbn, mint volt a múltban, mégis igyekezzék a régi rosszat megtartani s ne legyen még rosszabb, amikor tekintélyes díjazást szed a fürdőért. *Egy olvasó.*

Mindezek közlése után, a magunk részéről felhívjuk a városi tanács figyelmét, hogy vizsgáltassa felül a gőzfürdőt. Annak idején, amikor a bérbeadás történt, a tanács meakulapzáva vállotta be, hogy a múltban nem sokat gondolt a felülvizsgálásával és ezért hanyagolódott el annyira. Ezért elhatároztuk, hogy időnkint felülvizsgálja, ami nem történik meg. Ezért van a sok panasz, amit így hírlapjag nehéz lesz clozlatni.

— *Szmracsányi nem üdvözölte Sándor Pált.* *Szmracsányi György* nemzetgyűlési képviselőről a nemzetgyűlési tudósító azt a hírt adta le, hogy *Sándor Pál* beszéde után *Sándor* kézzorvással üdvözötte. Bár a hasonló kézzorvások régi hagyományos formások a Hazban, *Szmracsányi* azonban kijelenti, hogy a fenti tudósítás teves, mert *Sándornak* csak azt mondta, ha becsületes szándékkal volna a zsidóság nagy része, akkor nem félteném a fajtámat tölük.

— *Egyetemi beiratkozások.* Az 1919—21 tanévre történet egyetemi beiratkozás céljából az 1919—20 tavéval póló tanfolyam hallgatói a kveszturárban f. évi október 2-ig bejáról politikaközhetnek. Új beiratkozashoz az illető politikai hatóság megbizhatósági bizonynyitánya is felmutatandó. Tandíjmentességért a kérvény október 1-ig benyújtandó az egyetemi kveszturához.

— Meghalt Röttig Gusztáv. Mint az „Oedenburger Zeitung” hozza szomorúan: „Egy élet a munkában szüni meg.” Nemcsak a Dunántulon, de egész Magyarországon, sőt a szomszédos Ausztriában is általános közszereplők és közéletieknek örvendeti Röttig Gusztáv. E németajkú, de magyarságot elsősorban áldozatként veszmárku magyar egyik oszlopok tagja volt a magyarság érdekeit szem előtt tartó minden hazafias mozgalmakban. Mint a soproni ügyvédtársulat, elismert sajtóadományával sok hasznos szöveget adott le hazájának. Azonban az isteni hatalom hírközlésének titka, vagy tán akarat, az apa halálát követő harmadik napon már fiát, 38 éves Röttig Ottót is megváltá a halál. Röttig Gusztávot e hó 19-én, fiát pedig 22-én kísérté utóira Sopron város nagy számú gyászoló közönsége.

— A tekkimléti esetes rendőr. A napokban történt az eset, aminek áldozata városunk egyik előkelő hivatalnok volt. Este 11 órakor hazafelé tart az egyik utasakaron posztoló rendőrőt tüzet kért. Epen ekkor érkezik oda egy katonaruhás egyén, aki az utcák felől kérdészködött a rendőröt. A hivatalnoknak gyanusnak tűnt föl a katonás gyantja meg nagyobb lett amikor megtudja, hogy Keszthelyről jön az utat gyalog-tele meg. A katonán, akiben bujkáló borsevistát sejtett faggatni kezdte, hogy kicsoda a mi járban volt. Megtudja, hogy munkás, de többet nem volt hajlandó mondani. Ekkor sifikkához folyamodott s ilyen kijelentéseket tett előtte: Ne leplezzem eljelen semmit, hisz én is munkás-érzelmű ember vagyok. „En is kommunista vagyok.” Gondolta egy jó fogásért megreszközthet ezeket a kijelentéseket. Nem úgy a rendőr. Igazolattal akarja, de a peches hivatalnoknak semmi igazolvány nem került a kezébe. Erre a rendőr bekísérte a rendőrségre, ami alatt a katonaruhás egyén szabadon ment a dolga után. Bent a rendőrségen ismerték az ügyözög hivatalnokot s azonnal szabadon bocsájtották, akik azonban ez a kis meghurcolás nem fog eltántorítani az elől, hogy a jövőben is ne keressen kommunistákat mindenféle eszközökkel.

— A peches csizmadia. Kőrmend városa 19-én lódogódszében várta a Szombathelyre menő kormány férfit. A járókelők megütközve látják, hogy Bedy Imre csizmadia házárol vörös zászló lóg le. A rendőrség kérdőre vonta a csizmadit, aki azzal védekezett, hogy előző este a felesége nem látta a sóiét padlósón, hogy melyik zászlót dugta ki. Bedy ellen eljárást indítanak, mert egy korábbi rendeletet nem teljesítette, hogy a vörös zászlókat be kell szolgálatni.

— Értesítés. A Nyugdíjas Tisztek Országos Szövetségének Nagykánizasi Fiókja ma 23-án délután 6 órakor a Városháza kis tanács-termében értekezletet tart. Felkértenek a Szövetség tagjai, valamint a helyi önjárt tnyelges, nyugdíjalomány volt tnyelges tisztek, tartalékos, népfelköl, szolgálatonküvül és rokkant tisztek, orvosok, katonai tisztviselők, hadiözvegyek és árvaék és mindazon hölgyek, akik a Szövetség tagjai öhanjtanak lenni, valamint azok is, akik érdeklődnek és a Szövetséget pártfogolni kívánják, felekezeti különbség nélkül a gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Nykosz. élnöksége.

— Passauba ne küldjünk sürgönyt a hadifoglyoknak. A passauai m. kir. hadifoglyfogadó állomás értesíti a közönséget, hogy a hadifoglyonot oit csak a lajstromozás megtörténteig, vagyis körülbelül egy, legfeljebb két óra hosszát áll. Ennek következtében a hozzátartozók tehát ne sürgönyözzenek.

— Linder Prágában tárgyal. A pécsi kommunista rendőrkapitány jelöltje, Magyarország sírásója, Linder Béla Prágában kilencel összekötöttek után, ahol állítólag már tárgyalásokba is bocsájtkozott. Há persze, régi igazság: varju a varjunak nem vája ki a szemét.

— Valutánk hanyatlása. Korányi báró pénzügyminiszter a magyar valuta állandó hanyatlásáról azt mondta, hogy ez első sorban politikai okokra vezethető vissza, de nagyon nagy része van benne az ellenük irányuló machinációknak is. A valuta hanyatlásának jelensége általános.

— Akinek az utca a lakása. A ma nagy lakásnyomorúság idején is páratlanul áll ez az eset. Az ember erőiben föltesz a vér e: türelmetlen állapotok láttán és újni szeretne nagyot azok fejére, akik kényelmes otthonukban, 4—5 szobás jól berendezett lakásokban élnek nagy nélkül, megelégedetlen és könyörtelen szívevel el tudják nézni a jobb sorsra érdemea vagyonlások nyomráit és nem látják meg a hátlátanok égbekiáltó szenvedését. Páratlan és főlháborító az az eset, hogy egy szegény, öreg, toporódott koldusszasszony hetek óta hajlék nélkül naponta az Isten szabáda ege alatt tölti az éjszakáit és napszó hely, amely befogadná, ahol fáradt fejét alomra hajthatná. Ez a szerencsétlen öregasszony, ki valaha jobb napokat láthatott, most minden este a felsőtemplom egyik vadgesztenyéje fája alatt ülni fel hajlékát és ott didereg a hűvés éjszákában rongyokba burkoltan. A város körül közepén, mindenki szemeláttára és ezideig még nem történt intézkedés e szegényteljes állapott megszűntetésére. A rendőrök éjszánkánt arra cirkálnak, látják de nem tesznek jelentést, hogy a hatóság is tudomást szerezzen a dolgról. Tehát ezuton mi hívjuk fel az illetékes hatóság figyelmét e szegényteljes állapotra és elvárjuk, hogy e szerencsétlen ne valami módon hajlékhoz juttassa.

— Szászzer koronás alapítvány Kecskeemétről tudtjuk, hogy Hankovszky Zsigmond, a Kecskeeméti Lapok főszerkesztője a ref. egyháznál szászzer koronás alapítványt tett valkőzerkölésös kiadványok céljaira.

— Ev órát a hazának. A miskolci munkások egyhangulag elhatározták, hogy egy óra munkaidőt a hazának szentelnek. Napi nyolc óra helyett kilenc órát dolgoznak. Hazafiságuknak nagyobb tanujelét nem is adhattak volna, mert ma a legnagyobb, amit a hazának adhatunk életünkön küvül — a munkánk s ma épen azt kívánja tőlünk a Csonka-Magyarország.

— A távirati díjak fellemelése Jugszlávlában. Mint ahogy a jugszláv újságok írják, a távirati díjakat fellemelték. Egy szó 80 fillér.

— Közös tánc. Minden csütörtökön és vasárnap közös táncgyakorlat a Kerestény Otthonban. Szives pártfogást kér. A Ker. Szoc. egyesületi vigalmi bizottsága

— Ehínség előtt áll Bereg megye. Az egész Bereg megye inkább temetőzhöz, min emberek által lakott vidékhez hasonlít. A lakost csak ehínség előtt áll. A 70 koronás kenyérlisztezhez és a 100 koronás főzölisztez csak a legkedvegebb oszály tud hozzájutni. A cseh hatóságok kíméletlenül rekvirálnak. Vannak közsegek, ahonnan sokkal többet akartak behajtani, mint amennyi az illető közsegek összes termése volt. Ilyesmi mlati Munkács környékén nyílt lazadások voltak. Schönburg gróf birókat felolgalták a csehek, a szeszgyárt leserelték, a földet felosztották. A felosztott földek nagy része bevetetlen maradt.

— A cukor monopólizálása. Komárom és Győr megye feliratot intéztek a kormányhoz a cukor monopólizálása végett. Azt kérik, hogy foglalja le az állam a cukoripartermést és maga vegye kezébe a cukorgyártást és cukorúrsítást, s a cukor árárt szorítsa le 70—80 koronára.

(x) Övosi hr. Dr. Sándor rendelését bír- és neml betegeknél, valamint mlárlódszónoknak Csenger-ut 15. sz. által ismét megkezdte. Rendelési órák délelőli 11—12-ig, délelőli 2—4-ig.

1515
Szászországi nagy amerikai eszt tart ma csütörtökön a Világ-mozgó, amikor is a „Hableány” clou 5 felvonásos remek kaliforniai dráma keretében amerikai művészekkel. — Pénteken a Burlingtoni Jajva. Hír- és hírsz.

Makulaturpapír kapható izpuk kiadó hivatalában.

14177-1920.

Hirdetmény.

A m. kir. népfelkölés és „Munkóügyi” miniszterem Hadigondozó Hivatalának 50108/1920. sz. rendeleté alapján az 1920/21. tanévre pályázatot hirdet a hadiárvaék és hadiárvákak gyarmekelésére a közep- és felsőbb iskolai tanulmányok folytatása céljából adományozással osztondíjakra.

Akik tehát a fenti osztondíjakat igénybevenni öhanják, jelentkezzenek a Városháza H. omelet 32. ajtó. Magyarországi, 1920. évi szeptember hó 18-án.

Polgármester.

Szombathelyen a katonai költésztiszorabó és cipész úrszemléi szorabó- és cipészszegedei felvetének. Ficsók darabstán. Jelentkezés Szombathelyen, Kovassági lakotnya, 1. sz. épület. 1517

ÜRANIA mozgóképek-palota

Bogányi-utca 4. Telefonoszáma: 225.

Szerdán és csütörtökön Nordisk attrakció

Joe Deeb detektívmester kínai kalandja

A szent gyürü

Megfőzött nagybácsí

— Vigjáték 8 felv. —

— Kibédésnek közténapokon 7 óra 9 órák.

Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 óra 9 órák.

Villamos bevezést világítás és motorikus célokra, házi és gazdasági telefon, továbbá csengő szerelés legújantósabban vállalnak

László és Ország cég

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 10

Vállalják továbbá évi átalányra nagyobb építések villamos felszerelésének és üzembe levő motorok karbantartását.

Égők, villamos vasalók, fűtőanyagok, csillárak állandósan rakikáron. Készítgetveket díjaztatásos kámlátok

— Telefon 130 szám —

VILÁG nagymozgósínház

Szentesi utca. Telefon 74. sz.

Csütörtökön, csak egy nap

Hableány

regényes kaliforniai történel 4 felvonás.

Amerikai Pathé-felvetél.

Előadásnak kezdete közténapokon 7 óra 9 órák.

Vasár- és ünnepnapokon 3 óra, 5, 7 óra 9 órák.

Dunántúli Ruhaáruhá

vegytisztító- és javító üzeme

Elvállal és szakszerűen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyeket, felöltőket, kabátokat, női kosztülmeket, pongyolákat, jutányos árban. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20.** — Üzem: **Teleky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét szűn felszerelt kész férfi, flu és gyermekruha rakidruakra.

Kész írlöltönyök 800 koronától feljebb.

Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapjuszövetből készíltünk jutányos árban. Szives pártfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruhá
Erzsébet-tér 20.

— Tojást, babot —

gesztenyét,

borsót, lenesét, diót, mákot és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben

készpénztetés mellett legmagasabb napl áron vasárol

Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6.

Telefon 58. sz. — Távirati cím: TRANS-DUNA. 2317

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: F6-ut 13.
— Interurbán-telefón 162.
Megjelenik mindig kora reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési Árak:
Évhez érve 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Alkotó munka a nemzetgyűlésen.

Letárgyaltak három javaslatot.

Budapest, szeptember 23. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Néhány mentelmi ügy letárgyalása után folytatja a Ház a mezőgazdasági és ipari szövetkezetekről törvényjavaslat tárgyalását.

Bisnók Károly pénzügyminiszter szólt a javaslatához. A szövetkezetek óriási szolgáltatásokat tettek — ugymond — a gazdasági életnek, csak a földelőrel fogja majd igazán megmutatni, hogy a szövetkezeteknek mily nagy a jelentősége. A hitelszövetkezetek megérdemlik a nemzet hálaát, mert talán egyetlen szerv volt az országban, amely az 1919. év januárjában tartott nagygyűlésén meg merte mondani a hatalom akkori birtokosainak, hogy semmiféle szocializálásba nem megy bele. Amikor kénytelen voltam a politikai pályára lépni — mondja — és a szövetkezei életet otthonni — a szövetkezetek zászlót magammal hoztam és ámbár hivatalos állásomnál fogva objektívnek kell viselkednem, minden közgazdasági alakulással szemben, mégis ott, hol az más érdeket nem sért — mindig a szövetkezetek zászlót igyekeztem diadalra vinni. (Lolós éjenzés, taps.)

Ikldi Szabó előadó nem él a zárás jogával s ezzel a nemzetgyűlés általánosságban elfogadja a javaslatot a ráter és részletesen tárgyalására. Az 1—8. §-okat vita nélkül elfogadják. A 9. §-nál Bozsik Pál módosítást ajánl a szövetkezetek tisztja jóvedelmének felhasználására tekintetben. Korinyi hajnandu a módosításra oly értelemben, hogy az O. K. H. előterjesztése alapján az osztalék felemelését a pénzügyminiszter megengedheti. A Ház a §-t a pénzügyminiszter módosításával

fogadja el. A 10—35. §-t vita nélkül fogadják el, a 36. §-nál az előadó javasolja, hogy újabb pontként vegyék fel a javaslatba, hogy földmunkás szövetkezetek is alakíthatók. Schandl és Korinyi felszólalásai után a szakaszt az előadó módosításával fogadják el. A többi szakaszt változtatlanul elfogadják s ezzel a javaslatot részleteiben is le van tárgyalva.

Rátérnek az egyetemi közgazdasági fakultás felállításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Schandl előadó szerint a javaslat célja az, hogy a magyar értelmiség helyes pályákra tereltesse. Kéri a nemzetgyűlést, hogy fogadja oly szorosra a javaslatot, amilyenre a falusi népre gondolnak.

Haller kultuszminiszter a miniszteri szék-ből felhívja az ifjúság figyelmét arra, hogy olyan iskolákat látogasson, amelyek látogatása után jobban meg tud küzdeni az élet nehézségeivel. A közgazdasági élet regenerálódásának első útja az, hogy tudást adjunk. Ebből a fakultásból a közgazdasági egyetemnek kell kialakulnia. A magyar intelligencián áll, hogy ez az egyetem létre jöjjön. Az inproductív pályákra a kenyerendő produktív pályákra kell menni a magyar ifjúságnak. Arra kéri a magyar nemzetgyűlést, hogy hosszabb vita mellőzésével minél előbb törvényerefe emelje a javaslatot.

A javaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a Ház.

Az államkincstár megkörosítására irányuló bünteték és vétségéről szóló pénzügyminiszteri törvényjavaslat kerül most sorra, amelyet Eörfly Imre előadó ajánlott elfogadásra. A javaslat tárgyalását holnap folytatják.

tárgyalásokat mind megszüntették, mert a kivételt Jugoszláviából általában szabadbá tettek.

Ügyelünk, hogy a Jugoszláviai kitűnő termés és a gazdálkák az a félelem, hogy a saját szürkjükben fúlnak meg — arra kértette Jugoszláviát, hogy a kivételt állami igazgatását megszüntesse és szabad kereskedelmi lép-tesen eltebe.

Megoperálták a kormányzó öt fiant.

Budapest, szeptember 23. A Pajor szanatóriumban ma délután Horvay Miklós kormányzó két fián sikerült törék-műtétet hajtottak végre.

A francia elnökválasztás.

Páris, szept. 23. A köztársasági elnök-választás kérdésében beállott különleges helyzet folytán — a választás most szokatlan szertartással fog lefolyni Versaillesben. Ellen-terében a tradíciókkal, amelyek az elnökjelöltet mint a nemzetgyűlés választottját csak egy hónappal a választás után ruházzák fel az elnöki méltósággal — ezután az új elnököt Versaillesben a nemzetgyűlés elnökének szobájában azonnal felruházzák az elnöki méltósággal. A nemzetgyűlés elnöke és a pécsefő üdvözlő beszéde után az elnök Párisba hajtát egységesen az Elyesébe, ahol átveszi a kormány lemondását és megbizta a lemondott kormányt az ügyek további vitelével. Ezután visszatér Versaillesbe. Új miniszterelnök gyanánt Briandot emlegetik.

A kisanánt egyedli Magyarországi előirányul.

Bécs, szept. 23. A „Wiener Mittagszeitung” jelent Berlinből: A „Tamps” a római román követet folytatott beszélgetést közli. A román követ kijelentette, hogy a kisanántnak egy serege, egy diplomácia és egységes erőforrasi lesznek. Arra az aggódalomra, hogy a kisanánt nagy jelenlegi tagja közül három, még pedig Görögország, Jugoszlávia és Csehország többé-kevésbé elszállt volna és csak Románia nyílt olaszbarát. A követ azt vallotta, hogy Taft Joesuc legközelebbi római utazása alatt éppen erőt a pónról fogja Glottit teljesen megnyugtanni és neki kifoltni, hogy Románának a kisanánt körében — elfoglalt állás — Olaszország minden aggályát megszűnteti és az a kisanánt Olaszországi irányában a legjobb érdekelte fog viselkedni. Jugoszláviának Olaszországgal való konfliktusa elkerülhetetlen, mert a kisanánt tagjainak külön nem szabad háborút folytatni.

TÖZSÉDE.
Budapest, szept. 23. Letételek megnyitás után szegedi a forszabon. A vámpost aláírta.
Napoleon 242, Fő ut 1090, Lára 400, Dolj 300, Frank (francia) 2025, Márka 514, Lira 1310, Bécs 983, Rubel 221, Lel 586, Szokol 400, Frank (svéci) 6060, Dinar —, Frank dinar —, Ester —.

HIREK.

A kijáráások.

Az a helyzet, hogy a jövőben minden képviselő mellé egy al- vagy főképviselet köi választani, hogy a főképviselet a kijáráásokat zavartalanul lebonyolíthassa. Nyilván ez az ügykör a főképviselet hivatása lenne, mert ez fontosabbnak tűnik fel, mint az ország ügyvitelének. Nem. Tévedés, nem a képviselők kívánják ezt az új honatyi pozíciót, hanem azok a szura mérhetők akák, amelyek a tisztelt választók sóznak a kerület képviselőinek nyakába. Mivel pedig az a legjobb képviselő, aki leg többet tud kijárni, nyilván ezért, egyik sem akar a másik mögött maradni. Így azután a képviselő munkájának nagy része felüloldik a miniszteriumok a hivatalok járásával. A községnél no zaklassa a képviselőket személyes ügyek irántalásával.

— A tralik megkapták a szeptemberi dohányt. A központi dohányraktár a tegnapi nap folyamán kiszolgáltatta a főtraliknak a szeptemberi havi dohánymennyiséget. A főtralik átvette a teljes illetéket. A kistralik meg tegnap délután megkapták a részüket s így vastólind, hogy a közeli napokban a fedajadók jegyek ellenében kiszolgáltathatók lesznek. A kiosztásra kerülő dohány vegyesen tartalmaz finom és kevésbé finom dohány, cigarettát és szivar fölőket.

— Korán szüretelnek. Egyes szőlősgazdák nagy vehemenciával vetették rá magukat a szőlőre s megkezdék a szüretelést sőt egyesek már be is fejezték. A kapzslásgot netovábbja az, ami úgy a gazda szempontjából, mint nemzetgazdasági szempontból olitendő. A szőlő az augusztusi esős, hideg idő folytán nem érhet meg kellőleg, isen állása az a jó idő, ami a jellebbi következtelve tartósan látszik. A szőlők most érednek cukorba s épp most szüretelik le. Persze, hogy rossz boruk lesz. A leszüretelt szőlő mustja nohezen indul forrásba, mert nincs meg a

Hindenburg — a német köztársaság elnökjelöltje

Bécs, szept. 23. Mértékadó helyről kapjuk az az információt, hogy Eberl a német országot elnök a köztársasági elnökséget semmi körülmény között sem fogja elfogadni.

Német politikai körökben most oly irányban folytatnak megbeszéléseket, hogy Hindenburgot bírják rá a jelöltség elfogadására. Nincsen kizarva, hogy Hindenburgot egyhangulog fogják a német birodalom élére állítani.

Hindenburgt a szocialisták állítandó oly reverzálit kérték, hogy az elnöki tisztséget nem fogja felhasználni a császárság erőszakos visszatartására.

A korona Zürichben.

Budapest, szeptember 23. A magyar korona állás a Zürichben 20 szantim.

Haller miniszter Debrecenben

Budapest, szept. 23. Haller István kultuszminiszter szombaton Debrecenbe utazik Milotay István és Pröhle Vilmos képviselők beszámoló beszédre.

Jugoszlávia szabadbá teszi a kivételt.

Bécs, szept. 23. A „Neues Wiener Tagblatt” jelent: Belgrádból érkezett hírek szerint a kereskedelmi szerződésék érdekében folyó

kellő cukortartalmu s így a gazda kénytelen mesterséges esszenciákkal fordulni, amik sosem pótolják a természet rendjét, így aztán íhatjuk a rossz bort, de mindezek mellett is drága pénzért. Csak a korai szüretelés miatt várhatunk nagyon rossz újbert, mert ott, ahol nyugodtan hagyják jól beérni a szőlőt a szeptemberi melege napok mellett jó borra van kilátás, ha kevesebb is lesz, mint ahogy még júliusban vért lehetett.

Remélem márká- és időrőlani engedélyt. A felülvizsgálati eljárástomban az ország minden részéről naponta érkeznek kérvények, amelyben kereskedők márká- és időszámlára kérik engedélyt. Tekintettel arra, hogy a város uralkodó kíméletlen rendeletét és a román megalkalult államiellenőrzést nagyon megparasztotta, a kormány márká- és időszámla engedélyt egyáltalán nem ad. Az Asztrológiai kértt szerződés értelmében 3000 db. márkát adnak át Asztrológia, ezt a kompozíciós kímélet azonban maga az állam kíméleti.

— **Berecz Salóvátok.** A szlovák nemzeti eszmé védelmére a Példaképző „Berecz Salóvátok” névvel egyetértésűen a „Földművelésügyi és gazdasági ügyek” részlegére engedélyt kért a magyar kormánytól. A csehek nem jó szemmel nézik az „Berecz Salóvátok”.

— **Megalakult a nagykanizsai Nyukozs.** Szépszámmú közönség előtt nyitotta meg Iovag **Sipniewsky György** tábornok tegnap este a Nyukozs alakuló gyűlését. Hazafias szeretettel üdvözli a jelenlévőket s a magyar hírszolgálatot kezdi beszédét. Hosszasan fejtegette a hadirokkantak súlyos helyzetét, akikről nem szabad megfeledkeznünk. Buzdított, nevelés és támogatást munkát kíván. A rózkánt kérdést másképp nem látja jól megoldhatónak, egyedül a foglalkozásokkal. Frappánsan meg is mutatja azokat a módokat, ahogy az kivethető volna. Ezt a nagy erkölcs: támogatást szolgálna a Nyukozs is azonkívül, hogy saját nyugdíjasairól gondoskodna. Ezután visszatért a Károlyir-erátra, majd a kommuné idejére, amikor azokat bántalmazták legjobban, akik a leg többé aldozta hozták a hazának a harcteraken Ezután megalakultnak mondja ki: a „Nagykanizsai Nyukozs”. Majd a tisztikar megválasztása következett. Elnök: Iovag **Sipniewsky György** tábornok, másodelnök: kövesdi **Boer Gusztáv** ezredes. Titkár: **Treiber Kálmán** ezredes, másodtitkár: **Hild** tárnagy. Egészségügyi főnök: **Daranyi Árpád** őrnagyorvos, másodfőnök **Schwartz Károly**. Gyűvész: **dr. Domján János**, helyettese: **dr. Bartha István**. Pénztáros: **Jókai** alezredes. Gazdasági főnök: **Krdiky István**. A női szakosztály elnöke: méltóságos Iovag **Sipniewsky György** tábornok, másodelnök: méltóságos kövesdi **Boer Gusztáv**. Titkár: posnai **Pósfay Pongrácné**. A női szakosztály választmányát saját kebelében belül fogja megválasztani. A tisztikar megválasztása után az elnök beárja a gyűlést. A Nyukozs irodája Fő-ut Lőke-iradékban van ideiglenesen

— **„Az ellenség Erdélyben — Erdély népe.”** Lujp dr. volt román belügyminiszter beutazta Magyarországnak a románok kezében lévő erdélyi és településeiről cikksorozatban számol be. E cikksorozat első fejezetét a következők tartják: Az egész Erdély határánál az ellenség törvények. Az ellenség Erdélyben Erdély népe: a magyar, a román és a szlav egyaránt. Kolozsvár szeptekusa — bír a város lakóinak nagy része magyar — egy kékötös sem tud magyarul. Hasonlóképpen az a nagy- és közép-nyelvtudó lakosok rengeteg volt. O az utat tud magyarul. Volt a magyaroknak Kolozsváron egy állami és egy kisebb magánnyelviskola. Az állami színházat az összes felzárkósított gyűjtö elvette a román állam. A magyaroknak Erdélyben 40 iskolájuk volt és a szini előadások magva színészek állottak. Székelyország és Ilyen színművet adott elő, most a vasztorú bábú játszó. Van egyetemenk is — a magyaroktól vettük el.

— **Hadifoglytragedia.** Esztergomból jelentik: Pinter Károly pilissmaróti lakós 1915 óta hadifoglyban volt. Felesége éveken keresztül nem kapott róla hírt, éppen ezért megindította a holtá nyilvánítási eljárást s ennek befejezése után férjhez ment Bankó Istvánhoz. A holtak hirdeteit férj egy napon beállított Pilissmaróra. Amikor hírt szerzett arról, hogy felesége férjhez ment, megjelent felesége lakásán a revolveréből először feleségére, majd önmagára lőtt. Mindketten meghaltak.

— **Nincs vesztészt.** Mivel Nagykanizsán és környékén a vesztészt megszűnt, az alsópén az állatorvos javaslata alapján a jun. 9-én elrendelt ezbrlátolt megszűntette. Az alsópén rendeleteire nem nagy szükség volt, mert az ezbrlátolt hatályba lépése percétől kezdve nem volt, aki betartsa. Soha annyi kutya nem csatangolt az utcán, mint az ezbrlátolt idején.

— **Végre készült a kilencoldali törvényjavaslat.** A belügyminisztériumban törvényjavaslat készült az 1914 óta beavatkozott kilencoldali törvényjavaslat. A javaslatot foglalkoztatják a kilencoldali törvényjavaslatról, ahelyett már mondanak sem kell, hogy 99 számban találják örömmel látjuk, hogy törvényes eszközökkel kezdik már fent operálni felelőseket. A törvényjavaslatot a szlovák és örömmel fogadják, mert az az alapja, amelyben ma a szerződés, nagyrésztben galicai katonaságnak is tudható be.

— **Sándor régens otthon.** Miként annak idején, hogy szerb trónörökös politikai okokból Parisba utazott. A napokban visszakereszt, azonban Jugoszláv területre érve, kerülőutakon ment Belgrádba, majd Szarajevóba, mivel a horvát felkelőket tartottak. Útközben rövidebb időre kiszállt Zágrábban, ahol tájékozódott a horvát paraszt felkelés felől.

— **A roma patrímonimválti törvény szabályozza,** amely szerint minden év márciusában egy bizottság állítja meg a beföldi szükségletet és s ennek fedezésére utat exportra megmaradt patrímonimválti törvény. A bizottság foglalkozik megalkalmazással. A bizottság feladata a kíméletlen megalkalmazás, amelyben a kíméletlen megalkalmazás van a járul, mely román tulajdonba kerül.

— **Ritka vadászhatárok.** Kecskeméti földeken: A féléghyászai Gárd-pusztán a napokban egy színes vadász kezű vadász egy falkájával és egy tenes kutyákkal kíméletlen megalkalmazással. A vadászok között három méter szélesség, Evitvácok munkát el, amíg az Alföldön falkakészül fordul meg és a csomak köcsög is ritkaság számra megy.

— **Seres Imre irodalmi és művészeti** szombaton, az ok 23-án este 8 órákor lesz a Polgári Egylet nagygyűlésében. A műsor számai: Seres Imre klasszikus paródiája, a Kukányi Vénusz, Göde Helénke kisasszony oneklodása, Rác János zongorakísérettel, továbbá Schreiber Lajos szavaltata, Sauermann Ferenc hegedűszólója, Sauermann Antal zongoraszólója; olyan program, amely a közönségnek nagy gyönyörűséget fog szerezni. Jegyek 20 és 10 koronás árban. Mair József és Szeró Ernő könyvkereskedésben válthatók előre. Az esztélyt lant fejezi be.

(x) H. T. E. ma délután 6 órákor a katonasági sportpályán választmányi gyűlést tart.

(x) **Huro a levegőben** a címe a Rascegar III. részének mely az Uránia című a „Jaguar” producerok által készített fordult elő ebben a kiváló részben. **Hellón és Haro a levegőben** Mozziszekcés lett bemutatva címe Szólok a nőm. Holnapi számban bővebben ismeretjük majd ezt a kiváló mozziszekcés.

(x) **Barlanglót** Jagar III. része az S. O. S. 8 felvonásban kerül bemutatásra a **Világ-mosog** kinyitására van helyezett 20%-al felmelo ot, melynek ideota az, hogy a Praxiznyar a villamos menet 200%-al és a filmzárlás díja is 300%-al emelvo lesz.

(x) **Orvosi hír.** **Dr. Sándor** rendeléseit bór és nemi betegeknek, valamint malária-lásoknak Csengeri-ut 15. sz. alatt ismét megkezdte. Rendelési órák délelőli 11—12-ig, délután 2—4-ig. 3912

Vadszort új kálószóra berendezés alad. — Csengery-ut 87. szám. 1522

— **Eladó 8 telekfeles** meztársad Meztier-rendezőre ügyes kaptarban és bal csáld számlára úvan gyimol, esetleg kaptarikon is eladó **Ritka** asztalonai, Bálaton-magyarod.

Szombathelyen a katonai kórház utassabó és cipész üzemeit szomb- és cipészegészked felvetelnek. Fizetés darabban. Jelentkezés Szombathelyen, lovassági kaptanya, 1. sz. épület. 1517

(x) **Örökös fogadna** keresztény új család kíméletlen megalkalmazással 16—18 éves kíméletlen. Jelentkezés: Múve-iradék, Bálthany-nyár. 1517

Eladó 1 kredenc, 1 ebédlozszalt, 1 diván, 1 mokett angol kanapé, 1 csillár, 2 ablakfüggöny, 1 ölköcs. Fő-ut 22. sz. földszint.

Dunántúli Ruhaáruház

vegytisztító- és javító üzeme

Elváltál és szakkereslen tisztít, javít mindennemű férfi öltönyöket, felöltöket, téli kabátokat, női kosztümöket, pongyolákat, jutányos árban Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teiky-ut 15.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dussai felszerelt kész férfi, nő és gyermekruha rakárunkra.

Kész férfijutányok 800 koronától feljebb. Elegáns, divatos férfi öltönyöket gyapuzsövetből készítenk jutányos árban. Szives pártfogással két: **Dunántúli Ruhaáruház Erzsébet-tér 20.**

1453

URÁNIA mozgóképn-palota
Kozsanyi-utca 4. Telefonszám 830.
Péntek, szombat és vasárnap
Ravengár III. része:
Huro a levegőben:
Izgalmos produkciók!
Hallón és: kedden **Mozziszekcés I**
Szólok a nőm ének és táncos előadások 4 fejezet.
Zenejét szerzte: **Hétnyál Haldsborg.**
Elsőadások hétköznapokon 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünneppalok 4, 5, 7 és 9 órákor.

Eladó házak: 80.000 koronától a 100.000 koronáig. Több mint 100 különböző magános ház, kisebb házak, kertek, házak, emeletes házak. — 25 holdas és 5 holdas birtok eladók. Játorgalmu vendéglő nagy kerttel eladó. Kisebb vendéglő bérelve berendezéssel eladó. Jókában levő 3 holdas szőlő hordokál eladó. — Bővebbet: SZIGRISZT LÁSZLÓ ingatlanforgalmi irodák, Károlyi Miklós-utca 23. sz. I. emelet. — Telefon 225.

Szüreti mulatság!
F. hó 26-án, vasárnap (rossz idő esetén a következő vasárnap) a **lasznaki nagyvendéglőben** táncos egybekötött szüreti mulatságot rendeznek. Belépődíj 5 kor. Jó életről és Itálorkól gondoskodva. A n. é. közönség támogatásával kérve teljes fizetetlen **PÉCSI ANTALNÉ** vendéglős, Lasznak.

VILAG SZABASZ SZÁHON. Telefon 74 5.
Pénteken, szombaton és vasárnap
Miss Pearl White felléptével
A Burlingtoni Jagar III. része
S. O. S. 6 felv.
Köznyk: Fily 15 kor. I. hely 10 kor. II. hely 10 kor. III. hely 10 kor.
Elsőadások kezdete hétköznapokon 7 9 órákor.
Vasár- és ünneppalok 4, 5, 7 és 9 órákor.

Villamos bevezetést világítási és motorikus célokra, házi és gazdasági telefor, továbbá csengő szerelést legjutányosabban vállalnak **László és Ország cég** Nagykanizsa, Erzsébet-tér 10.
Vállaljuk továbbá évi átállásra nagyobb épületek villamos felszerelésének és üzemben levő motorok karbantartását.
Égők, villamos vasalók, fűszórók, csillárkötő állványok rakliron. Költségvetést díjmentesen készítenk.
— Telefon 130 szám.

— Tolást, babot —

gesztenyét,

borsót, lencsét, diót, maktot és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben

készpénzfelvétel mellett legmagasabb napi áron vásárol a **Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvételársaság** Nagykanizsa, Csengery-ut 6. Telefon 58. sz. — Távirati cím: TRANSZDANIA 3327

ZALA MEGYEI LEVELEZŐ

ZALA KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13.
Inzerben-telefon 183.
Megjelenik mindig korá reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŰS GYÖRGY

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROGÓZ Y ZOLTÁN

Előfizetési árak:
Égész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hóra 22 K. Gyors szám 1 K

Renner éles támadása a magyarság ellen.

A magyar kormány válasza.

Oraz, szept. 24. *Renner* külügyi állam-
titkár a szociáldemokrata választóknak az
iparcsarnokban tartott gyűlésen beszédet tar-
tott a párt politikájáról a beszélt Magyar-
országnak és a többi utóállamoknak Ausztriá-
hoz való viszonyáról.

— *Ugyasólván* nincsen senki — mon-
dotta — akinek kedve lenne Ausztriában a
magyarokkal még egyszer állandó közés-
ségbe lépni. Még kell mondanom, hogy
Magyarország nem hagy bennünket békén,
ahogy nem hagyott békén a tanácsdiktatura
idején sem.

— Tiltakozik az ellen, hogy a reálolás
és monarchiata Magyarország közéletének
ély politikai körébe akasztja vonni, amely az
osztrák népet magát idegen népek szol-
gálatába akarja állítani és amelyről csak
annyit tudunk bizonyossággal, hogy ez a poli-
tikai irány nagy konfliktusba kerülhet bennün-
nek a szomszéd államokkal s nyomorunkat
csak növelheti.

— Bizonyos körök helyre akarják állítani
Magyarországot erődesen integrálták. Ez nem
lehetőes, csak háborus konfliktus árán. Leg-
hamarabb a osek és a magyarok össze-
fűzésére kerülhet a sor.

— A békeszerződés középeurópai
Balkánra alakították, amely minden pillanat-

ban kigyulladhat. Német-Ausztriának csak egy
érdeke van: megemneklüni az ég házól.

— A politikaiok valószínűleg azt akar-
ják, hogy olyan legyen a helyzet, mint azelőtt,
amikor Tizza István nemcsak Budapesten,
hanem Beocsin is kormányzott és az osztrák
népet belehajította a katasztrófabá, mert fedezni
kellett a magyar nemzetség politikáját. Mi
semmi körülmények között nem akarunk
háborút, nekünk a magyar ügyekkel csak érde-
künk nincs, minthogy megkapjuk azt, ami
bennünket megillet: Nyugatmagyarországot,
amely a miánk, nemcsak a békeszerződés
szérint, hanem lakosságának nemzet jellege és
a velünk való gazdasági összefüggése tekintet-
ben is.

*A M. T. S. e beszéde megjegyzé-
ségei melyen szamfényezés és Renner
örtelmei emlelte. Ezen 1914-ben tört ki a
legjobb és az azóta nyilvánosságra
hozott osztrák vöröskönyv tanulása szerint
is a háborút elhalasztó koronatanácsos
egyedül Tizza szótad ellenléte a főforul.
Ami a mostani politikai élet ellen
emell vádat illik — a legilletékesebb helyen
ismétellen megállapították, hogy senki já-
zan ember földnek ezében sincs az integrá-
lás szamfély feyverrel magvalósítani. A
magyar politika a békeszerződés becsüleles
megvalósításának alapján áll.*

legidősebb korosiályi szabadsággal és
helyébe a három legfőbb hírvék be-
Logközelebbi utárlonap.

Tüntetőül folik a bécsi magyar követséget.

Bécs, szeptember 24. Tegnap déli óta
a bécsi magyar követség Bank-gassei palotáját
erős rendőrök készenlét Grzi. Ez az intézkedés
szoros összefüggésben van azokkal a támadá-
sokkal, amelyeket az „Arbeiter Zeitung” a
utótk napokban intézett a magyar követség
ellen — úgy, hogy esetleges tüntetőskélti tar-
nak. A követéeg védelmére töltésélt karhata-
lom a palota udvarán van elhelyezve.

Az oroszok offenzívát tervez- nek a lengyelek ellen

Oenfi, szeptember 24. Annak előnére,
hogy Rigában megkezdődtek a béké tárgyalá-
sok — Lengyelország i, Oroszország is egre
szállit löszert és csapatokat a frontra. A leg-
újabb lengyel sikerek következtében az egész
volhiniai város a lengyelek birtokában van.
Az oroszok a Nyemen-vonalon offenzívát
készítenek elő a lengyelek ellen.

Lemond a orosz kirá y.

Berlin, szeptember 14. Sándor jogszá-
végen — mielőtt Párisból hazatért Belgrádba
— Pasicic és Trumbic külügyminiszterrel
Petár szer király jelenlegi tartózkodási he-
lyére ment. Petár királyi fontosok tanácsko-
zásokat folytatott a Jugoszláviában levő ál-
landó széthúzás. A királyon annyira elhalt-
masodott betétség, hogy keplalon minden
nagyobb szellemi munkára és Sándor régens
ép ezért folytatotta leve tanácskozásokat az
államföldvételre vonatkozólag. A tárgyalások
során abban állapodtak meg, hogy *Peidr leg-
közelebb lemond a trónról és a lemondás
után Sándort királlyá koronázzák.*

A korona Zürichben.

Budapest, szeptember 24. A magyar
korona állása ma Zürichben 2 szantim.

HIREK.

— Személyi hír. *Biff* Ferenc vezér-
őrnagyot a kormányzó főföldmoltásá székes-
fehérvár xxxxxxparancsnokává nevezte ki. —
Magas becsülettel őrméll veszik tudomásul
volt katonai s az egész Nagykanizsa város
közönsége.

— Falazemljem — a város kúlláltta? A városi
kézszállit uszemk vezetésebe bevándorlalt fordult váro-
kos, amelyben 12 millió hitel vélekedéséről kért. A
beadványban feltárta a vezetéeg, hogy az uszemek 9
millió befektetés van, melyből 2 millió házasolt és 7
millió adósságot tud kimutatni. A szerző 7 millió adósá-
got amelynék fedezete árucikkben az uszemek tő-
jésében van, a kezeltés a bankotól vato fele köze-
lézen, amely 6 év november havában lejár. Az újabb
12 millióhoz is új uszemek nem vato. Kíváncsón, ha
A beadványban a vezetéeg feltárta a hiányokat, amelyben
szemmel az uszetleges likvidációval is. A legutóbbi uszem
birtokosa uszem joglátkozók a *Lévis* és a *Bosztos* a
hitel jussalja a városi tanácsnak. A vezetéeg uszem
alatt ki, hogy a likvidáció nem vato. Kíváncsón, ha
mál városokban hasonló uszemek nincsenek működésben,
mert ebben az esetben valamelyik kezeltésére kellene
önm a város kúlláltás, ami ellon sok árvot hoznak fel.
Viszont a kezeltés uszemek a melóban mindig jutányo-
sában láttak el a város uszemekről közzétárgyaló cikk-
kel: lass, uszr, fa a világiusai anyagokkal. Azonkívül
uszmakon fontos szerepet töltöt be az érák leosztásában.
Gyűszemében a város közelemelését eme fontosan
kérdésben a városi tanács hivatalos döntés.

tethi, aki nem akarja a konszolidációt ebben
az országban. Nyilatkozatot kér a nyilvánosság
számára, hogy kinek akarnak földet adni és
kitől akarnak földet elvenni. Kíváncsónak
tartaná, hogy azok, akiknek 100 holdjuk van —
a községi előljárásnál bejelentették, hogy
mennyit akarnak abból átlérbéte adni.

Kálmán Imre és *Csonlos* Imre felszólá-
sai után — akik szinten előadják a javas-
latot — *Orbók* Attila kifogásolja, hogy azok
nem kaphának földet, akik a forradalomban
részt vettek. Ezen az alapon a földmívelés-
ügyi miniszternek sem szabad földet kaptia.
(A kiszagapártiak e megjegyzéseir éntienek
tiltakoznak) *Orbók* kifogásolja még, hogy
aktiv katonák földjét nem szabad elvenni —
ez nagy sérelem a tartalékosokra nézve.

Czindry Pál felszólalása után az élők
bezártja a vitát. Nyagatádi *Szabó* rövid vá-
laszban állását köli ahhoz, hogy a földreform
minél előbb telő át jusszon. Ezt a javaslatot,
mint idegenlét, csak egy évre kontemplicia.
Kéri a javaslat sűrűs elfogadását, nehogy
annak harmadszori olvasása a jövő hétre
maradjon.

Rakowszky élők a maga résterdli
szinten hangsu yozza a javaslat sűrűs elfo-
gadásának szűkösségét — mire a Ház
a javaslatot telkiállással egyhangulag el-
fogadja.

A réstészet tárgyalás során *Szálgyi*
Lajos, *Forgács* Miklós, *Hajpal* István és
Öyödörey György szólnak fel és kisebb
rövidítésokat ajánlanak, amelyek némelyiket
a földmívelésügyi miniszter is elfogadja. A
nemzetgyűlés a javaslatot kisebb módosítá-
sokkal részleteiben is elfogadja.
— *Simonyi-Semadán* Sándor sűrűs inter-
pellációra — amelyben a volt miniszterének
a kölesönökre adott katonalovannak a gaz-
dától való hitelre visszavételét telő szóvá —
Szerep honvédelmi miniszter megnyugtató
választ adott, majd bejelentette, hogy a három

Nemzetgyűlés.

Budapest, szeptember 24. A nemzet-
gyűlés ma harmadszori olvasásban is elfo-
gadja az ipari és gazdasági szövetkezetek
módosításáról valamint az egyetemi közgaz-
gátsi fakultásról szóló törvényjavaslatokat
Rávétek uszán a házihelyek kijelöléséről és
kiszázonberlekek alakításáról szóló javaslat
tárgyalásra. Nyagatádi *Szabó* földmívelés-
ügyi miniszter bejelenti, hogy a szakszerű
felvilágosítás megadására *Martyeovszky*
Miklós miniszteri tanácsos jelent meg a Házban.

Rubinek István előadó tartalmas be-
szédben ismertetette a javaslatot s a társadalmi
béke megóvása érdekében sűrűti a javaslat
elfogadását. A javaslat célja, hogy a föld-
mívelésügyi miniszter azokat az igazságokat,
amelyek a földosztással jelentkeznek —
sűrűsen megoldhassa, továbbá, hogy a
rokkantak még a földreformot megelőzően is
földhöz jussanak.

Nyagatádi *Szabó* földmívelésügyi minisz-
ter: Ez a Ház javaslat mérőföldeket jelző
határkó, amely korrekálkoltó reformot jelent.
A jövő Magyarország fennállása és boldogulá-
sa függ tőli, hogy a betértesített földreform
telő át jusszon. A túrelmetlen nép megnyugtá-
tatásra a kellett a javaslatot betértesíteni.
Sokán emlégtek a földreformnál a magán-
teljékök kérdését. Már ez a javaslat is —
amely pedig csak házhelyeket jelöl ki —
belenyul a magán tulajdonba, de a közérdek-
nek és államérdekeknek mindent alá kell vetni.
Vasvételéről nem lehet szó, mert ez a
javaslat teljes kártalanulást nyújt. Az ember-
szerzetet a keresztény vallásérköles parancs-
osa magy a keresztény vallásérköles állandó
lakhelyet biztosítanak. (Lelkes taps.)

Gyömbörey György elfogadja a javaslatot.
Szálgyi Lajos szerint a földreform elődázása
hállyi jelentegő úgy a kormányzópárt, mint az
ország nézve. A földreform csak az késél-

ZALAIKÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-új 13.
Inscruban-telefón 183.
Majestnik mindig korá reggel.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HEGEDŐS GYÖRGY
néma,gy. hírvélt.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BODROKÓZ Y ZOLTÁN

Előfizetési Árak:
Egész évre 200 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 85 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám 1 K

Ismét a liberalizmus.

Az egyetemi törvényjavaslat vitája egyrészt a liberalizmusban keresi lejtőre jutásunk minden átkát — másrészt a liberalizmusból vezeti le utolsó évtizedeinknek minden haladását. Hogyan áll voltaképpen a dolog? A liberalizmus gondolata gyönyörű; neve abból a szóból ered, mely minden népek örök álma. A gazdasági liberalizmus annak idején az egyéni fölmozduló gépipar ellen rendezett gazdasági viszonyokat, — az erőnek teret engedő szabad versenyi sürgetett és teremtett; politikai téren a népjogot, emberi szabadságok sügődjé volt. Társadalmi téren a konvenciók, tudományos téren a tudományos dogmák, a merev formák ellen harcolt a szabad kutatás és történelmi kritika jelszavával illetve fegyvereivel. Ezekkel a módszerekkel kikezdte az egyházat, a teológiai dogmatizmust is, sok átkot és kardotcát huzva tulajdon lejár; végeredményében azonban tu is voltak üdvös eredményei.

Általánosságban óriási mértékben előre lendítette a világ kerekét.

Miben váltódtak azonban nálunk, a magyar ég alatt apró pénzre a liberalizmus nagy gondolata?

A magyar faj jellemző vonása a tartózkodás. A liberalizmus gondolatai nálunk elsősorban és különösen a nagyobb társadalmi rugékonyságu zsidóknak — szélsőségekre, erjesztésre, átfakulásokra, világotformokra fogékonyabb elemektől futottak: a páholyok mélyét, a természettudományi társulat, Galilei kör hosszuhaju ifjait és rövidhaju hölgyeit. Ezeknek a forrásoknak jegyében született azán nálunk — a liberalizmus majd minden alkotása, társadalmi mozgalmak. A zsidó recepció, az egyházpolitikai harcok hátterében ott fénylik az ótágu csillag. Fennnevezett hosszuhaju ifjak a liberalizmus nevében üzentek hadat az egyetemen kiűzögetett keresztnek — a piszkos emlékké kereszt-harcok idején. A „vallásszabadság”, „lanszabadság”, „felfogások szabadsága” és más liberalis bombasztok ledobták és suta teték az egyetem fesületét.

Báró Barkóczy körül — ki a miniszteriumban asztalára helyezte a fesületet, — a liberalizmus nevében harsant meg a jerikói kórus s Zichy miniszter az anti-liberalizmus vádjától megjévedt helyezettát Barkóczyt — a kereszt miatt.

A liberalizmus körbeiből eredtek világgá a keresztény középkor ragyogó hatvilágát „buta középkor”, „sötét középkor”-nak nevező bombasztok. A Galilei-

kör liberális ifjai irogatták Budapest házfalaira a keresztény magyar ifjúságról: „Szentlimés gazemberek. — sötét papszamarak” — ugyanakkor nyugodtan szüremlették a politikai liberalizmus paizsa alatt északról hozzánk a felvilágosodott galiciákat.

A természettudományi társulat liberális tudósai ütöttek, gunyolták a tudományos kutatás tőgájában az egyházat, a vallást, különösen a fejlődés kérdésével, Darwin Haecckel teoriáival kapcsolatban. Argumentumaik merő feltevések, színes hipotézisek, sulytalan, üres frázisok voltak. Renau, Darwin fejseccapásai nálunk nyelvtöltőgetésé váltak, mindez a liberalizmus magyarországi fénykorában történt. Az eredmény az volt, hogy a szellemi, öntudatbeli inferioritásba szorított kereszténység szégyenletbe kezdte keresztény voltát. Így jutottunk a liberalizmus Káin munkája utján az erkölcsi elerőtlenedés a defatizmus utjára; kiölték öntudatunkat, keresztény magyar erőnknek tudatát azok, akik Petőfiben is az inter-

nacionálizmus, az erkölcsi nihilizmus apostolái látták. Kiöhlhették, mert a magyar élet felült a liberalizmus garmada jelszavának, felült az „elmaradottság”, „sötét középkor” és hasonló vaddaktól való félelemben.

Ezeket tanácsos eszünkben tartani, mert ma ujra kacérkodni kezdenek a liberalizmussal. Az árdragítók hátra lecsapó korbácatot a liberalizmus jelszava alatt akarták kicsavarni kezünköböl. Gaál Gaszton a gazdasági liberalizmus jelszava alatt támadja es fitymálja a keresztény kurzust. Pethő, Sándor Pál, Giesswein — no és Ugron, a székeley rabonának szívegyetlenes epigonja a liberalizmus jelszavai alatt támadják az egyetemi törvényjavaslatot. Jól vigyázzunk! Nem Gaál Gaszton, Sándor Pál, Ugron et comp. küzdenek itt. „A kéz ugyan a Jákobé...” de a mozgóat szellem a páholyoknak, galileistáknak a liberalizmus tőgájába burkolóztatt szellem; ez pedig egyszer már felperzseltte fejünk felett a házat!

Kerezy Ota.

A bajor földművelésügyi miniszter Budapesten.

Bajorország gazdasági közeledése Magyarországhoz.

Budapest, szeptember 25. Tegnap Budapestre érkezett Wutzlhofer bajor földművelésügyi és közéletmezési miniszter, hogy a magyar kormányal gazdasági tárgyalások kezdjen.

A bajor miniszter — aki egyszermint a bajor kisgazdaságvetéség élnöke — ma déli-élt a képviselőházba ment, ahol hosszat tárgyalásokat folytatott nagyralát Szabó István földművelésügyi miniszterrel.

Nagyralát Szabó István et tárgyalásokról a következőket mondotta az egyik osti lno munkatársának:

— Leginkább gazdasági ügyekben folytatottuk megbeszéléseket, különösen arról, hogy a bajorok mit tudnak szállítani Magyarországhoz rekompenzációképen. Ök tengetik szívesnérek Magyarországból kilvinni.

— Örvedetesen állapítom meg — mondotta a miniszter — hogy Bajorország

gazdasági összekötésit keres valónk. Az erre vonatkozó részletes megbeszélés céljából a Hangyat jelöltem meg.

— Érintettük ezután a mozógazdasági egyezsületek nemzetközi kapcsolatit, melyek tekintetében szintén talaj egyértelműség mutatkozott közlünk.

A bajor miniszter a földművelésügyi miniszterrel folytatott tanácskozás után még többekkel tárgyalat a parlament delegációs szobájában, majd egy újságró cílt a következő nyilatkozatot tette:

— Pestre való jövetelem célja gazdasági tárgyalások megindítására irányul. E gazdasági tárgyalások Magyarországhoz a Bajorország között laremendelő kapcsolat létesítését előzikaz. Konkrét megállapodás addig még nem történt, mert a tárgyalások még nem értek véget.

Megalakult a „Felébredt Magyarok Politikai Pártja”.

Budapest, szeptember 25. Tegnap este hosszú előkészületek után megalakult Budapesten a „Felébredt Magyarok Politikai Pártja”; amelyhez a Friedrich-csoport nemzetgyűlési képviselői tagjai, az Ébredt Magyarok Egyesületének nemzetgyűlési képviselői tagjai, valamint az ezt a politikai irányt követő fővárosi törvényhatósági bizottságitagok tartoznak.

Az alakuló célja felől egyelőre semmiféle hivatalos tevélyságot nem nyújtanak, de a cél az, hogy az intranzigens keresztény politika követőit egy közösségbe tömörítsenek.

További célja az alakulásnak az is, hogy a Kiszagdapártból szerezzen-magának híveket. Az alakuló értekezleten részt vett Hír György kizagdapárti képviselő is.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szeptember 25. A mai ülésen Győmböry György bejárásai a pénzügyi bizottság jelentését az indennitársról szóló törvényjavaslatról, Hermann Miksa, a közgazdasági bizottság előadóját pedig az 1920. évi népszámlálásra vonatkozó törvényjavaslati bizottsági jelentését.

Harmadszori olvasásban elfogadja a Ház a házihely kijelöléséről és a kishaszonbérletek alapításáról szóló törvényjavaslatot, utána pedig az államkincstár megkörsíntására irányuló büntetkekről és vétségokről szóló törvényjavaslatot vita nélkül, részleteiben is megszavazták. Majd felolvassák a miniszterelnök átiratát, amelyben közli, hogy a kormányzó felmentette a külügyminisztérium ideiglenes vezetője alól és külügyminiszteré Csatkay Imre gróftól nevezte ki.

A nemzetgyűlés ezután átőr a vagyonátvitelhez illő törvényjavaslat tárgyára, amelyet Eötvös Imre előadó alapos tanulmányra valló előadás után elfogadásra ajánl. Ezzel az általános vita véget ér. A részletes vita során a 7. illetve a 11. §-okat Szilágyi Lajos, illetve Ugron Gábor módosításaival fogadja el a Ház. A többi szakaszi vita nélkül fogadják el.

Mátyás Viktor, a kérvényi bizottság előadóját néhány kérvényt referál be, majd 10 perc szünet után rátérnek az interpellációkra.

Karaffiáth Jenő felhívja a kormány fi gyelmét a köztisztviselőknek fűtőanyaggal való ellátására.

Tasnádi Kovács József a temetkezési vállalatok elkommunizálást vagyonának visszadására tárgyban interpellál.

Hornyánszky Zoltán, Budavéry László és Janka Károly interpellációt után — amelyek kiadnak az illetékes minisztereknek — az ülés három órákat véget ér.

A Gömbös — Beniczky affairé.

Budapest, szept. 23. Gömbös Gyula — mint ismeretes — provokálta Beniczkyt annak a beszédnek a kapcsán, amelyet Szilágyi Lajos mondott a Move-ról a nemzetgyűlésen. A lovasias elégtétel megadását elől, a két fél megbízottai párhajbíróság döntését kérték. A döntés most megtörtént és úgy hangzik, hogy a feleknek lovasias uton kell elégtelét venni, illetőleg adni. Beniczky segédei: Bottlik József és Sigray Antal gróf. Gömbös Gyula segédei: Molnár Béla altábornagy és Dömötör Mihály. A segédek vasárnap fognak tárgyalni.

Zadravecz püspök pástorlevele.

Budapest, szeptember 25. Zadravecz István, a nemzeti hadsereg tábori püspöke ma adta ki első pástorlevelét. A püspök külön körlevélben fordul a hadsereghöz, amelyet az Isten és a haza szeretetére buzdít. A listeket és altiszteket arra ösztönzi, hogy jóindulattal nevelői legyenek a legénységnek.

Megnyitották a brüsszeli pénzügyi konferenciát.

Brüsszel, szeptember 25. A brüsszeli pénzügyi konferencia delegátusai, diplomatái és újságírói tegnap este a külügyminisztérium fogadó ünnepélyén jelentek meg és néhány órát kellemesen töltöttek el. Minden részvételt és ellenőré meg lehetett állapítani, hogy a más államokkor a korábbi ellenségesség államok képviselői között fennálló merevség ezáltal megtört és a régi személyi kapcsolatok részben felelevenedtek.

Zsidóiskola — keresztény gyermekek.

A helybeli zsidó elemi iskolába értesüléseink szerint nyolcvannál több keresztény tanuló iratkozott be a folyó tanévre, ami igen szomorú fényt vet a mi hangosán hirdetett keresztény kurzusunkra... vajjon mit jelent a keresztény gyermekeknek a zsidó iskolába való tanulása? Azt jelenti talán, hogy a zsidó iskolában jobban tanítanak, mint a keresztény iskolában? A zsidó iskola tanítói tán valami különleges patentírozott töléssérel csöpögietik be a tudományt a növendékek fejébe? Dehogy! Egyszerű babona az egész, de olyan babona, melyet sok reális körülmény támogat. Mikor a kanizsai zsidó iskolára gondolunk, azt kell hinnünk, hogy a zsidóság csakugyan választott népe az Istennek, merl ez az iskola határozottan kiváltságos helyzetben van a többi iskolával szemben. Ott vannak például a tanítói, akiknél az állami iskola tanítói sem voltak semmivel sem nagyobb „kommunisták”, az állami iskola keresztény tanítói közül mégis többen börtönbe kerültek, majd pedig, mikor ártatlanságukat a magyar bíróság megállapította, internálták őket. Ezzel szemben a zsidó tanítók közül egynek sem görbült meg a haja szája sem.

De nemcsak az Istennek választott iskolája a kanizsai zsidó iskola, hanem a város vezetőségé is. Tudomásunk van róla, hogy a mult tanévben valamennyi állami elemi iskolában be kellett egy időre szünetnie a tanítást, mert a város nem sa zállította be számukra idejében a kiutalt fiamennyiséget. Egyetlen iskola volt csupán, melyben nem kellett szünetet adni a tüzifa hiány miatt — a zsidó iskola. Ennek, ugyanis — hogyan, hogyan nem, idejekorán be volt hordva a fája pedig ez is onnét kapja, ahonnan a többi. A városi tanács úgy próbált segíteni a bajon hogy a zsidó iskola fájából egy részt át akart hordatni az állami iskolába. A terv azonban dugába dült, mert a zsidó iskola fája ekkor már fel volt fűrészelve.

Az ilyen jelenségek természetesen a zsidó iskola javára bíllentik a mérleget a szülők szemében, sőt nemcsak a szülők szemében, hanem a valóságban is. Amelyik iskola zavarlatlanul folytathatja munkáját, több eredményt érhet el, mint a másik, melynek hosszú szüneteket kell tartania a fáhiány miatt. Ráadásul az állami elemi iskolák mind helyiséghiányban szenvednek. Tanító van elég, de a teleremhiány miatt össze kell zsúfolni a tanulókat, vagy pedig félnapos tanításra kell kényszeríteni őket. Ezzel szemben a zsidó iskolának van elegendő tanterme is. Az állami elemi tantemeiből többelet voltak: néhányat a polgári iskola foglalt le, másokból iródi vagy magánlakást csináltak. A zsidó iskola ebben is mindig nebantsvirág volt ovidege. — Ilyen körülmények között aztán nem icht csodálni, ha az érdekel szülők jobban bíznak a zsidó iskolában, mint az államban.

Ha ennek az abnormális állapotnak véget akarunk vetni, több gondot kell fordítani az állami iskolára: gondoskodni kell arról, hogy az idén a már kiteremt tüzifa kellő időben beszállítassék s az iskolától elvett tantermek minél hamarabb visszadassanak. Érdeklődéssel várjuk, vajjon a zsidó iskola ez évben is hamarabb megkapja-e a maga tüzifajárándóságot, mint az állami iskolák. Erre az ügyre az iskolagondnokság figyelmét különösképpen felhívjuk.

HIREK.

Olvasóinkhoz.

Lapunk kiadóhivatala minden időben arra törekedett, hogy régi, elismert jónevű sajtó-organumait, a „Zalai Közlöny” oly magas nivóra emelje, amelyben a lap minden olvasója megtalálja saját szellemi táplálékát.

Ezen törekvésünkben — sejnös — leginkább a nagy papihányt gátolt bennünket s elfojtotta, nem engedte határozott igazunkat s a világeseményeket felelő tudósításainkat teljes egészében, teljes terjedelmében t. olvasóink rendelkezésére bocsátani.

Végre leküzdöttük ezeket a súlyos napokat s áldozatot nem kimélve, elhatároztuk, hogy — eltekintve minden anyagi előnytől — október első napjától kezdve mindennap négy, vasárnaponként pedig hat oldal terjedelemben adjuk legfrissebb és legautentikusabb forrásból érkező távirati tudósításainkat és telefonjelentéseinket. Ennek ellenében nem kívánunk többet, csak annyit, hogy lapunk L. olvasója és barátja fejtsen ki propagandát saját hatáskörében is Dunántul egyik becsületes keresztény napilapja érdekében, mely mindenkor a haza, nemzet és az igaz kereszténység szent ügyéért harcolt a multban, s harcol a jövőben is.

Előfizetési ár:

Helyben 1 óra	K 25—
1/4 évre	75—
1/2	150—

A Zalai Közlöny kiadóhivatala

— Gróf Apponyi városunkba érkezik. Megbízható magán értesülésünk szerint gróf Apponyi Albert f. hó 29-én délután 4 órákor városunkba érkezik. Nagykanizsát csak átutazásban érinti, mert azonnal tovább megy Iktárosberenybe, báró Inkey József-ékhez. Nem volna szabad elszalasztani az alkalmat, hogy hazánk nagy államférfiát meleg ovációban ne részesítsenék. Az üdvözlést a Területvédő Liga volna leginkább hivatott eszközölni.

— Beszámolót tart ma Drózdý. Drózdý Győző Kerekes képviselő társaságában (hasonló a hasonlónak örül) a még két ismeretlen nevű képviselővel leutazott, hogy beszámolót tartson Pacán. Csak azt szeretnénk tudni, hogy miről akar beszámolni. Beszédéről — amiket jónak látott el nem mondani? Vagy talán megint lent járt az Alföldön . . . ? Ej, ej Drózdý ur, szükségtelen magának beszámolót tartani, ismerjük mi magának még a vörös vesjét is. Vagy talán fájdalmai vannak s keserűséget a pacsai újbóra akarja önteni. No hát csak szomjon be Drózdý ur, de vigyázzon a nyelvére nagyon ne beszéljen a szivből, a nyelvét meg megszakad, kiömlik a vörös vére. Milyen jól is magának Drózdý ur, még beszámolót is tarthat.

— Miért üres a piac? A szolgabírói hivatali arról értesülünk, hogy a vidéket egész rajokban lepik el a batyuzók, akik horribilis áronok összavásárolják a falusiaktól az árukat s részint Budapestre részint más városokba szállítják. Nemrég egy jól ismert zsidót csíptek rajta a csendőrök, aki nyolc megbízottjával batyuzott, Kőfőnösen veszedelmesek az ingyen jegről utazó vasutasok, akik egész famíliájukat mozgósítják a falvakba. Ezért üres a kanizsai piac. A főlalgabiróság figyel-

metzi a lakosság, hogy a meg nem engedett batyuzás beszűntetésére szigorúan ellenőrzési tevékenységeket, feladatokat, feladatokat, feladatokat a főbb utvonalakon és akit batyuzáson csipnek a holmiját elkobozzák s szigorúan megbüntetik — **Előkészületek a magyar határkiszárazásra.** A csonka Magyarország határait meg nem véglegesek. Az nantani hét tagu bizottságot fog küldeni, amely helyszíni szemle után dönt, a történelmi Magyarország helyén keletkező új államok végérvényes politikai határaitól. A magyar kormány előre gondoskodott a szükséges adatok összegyűjtéséről, hogy az igazlatlan megvont határokat legalább részben megjavíttassa és bizottságokat küldött ki e célra. Jelenleg három ilyen bizottság működik: egy eszákon, egy keleten és egy délen. A keleti határvonalon működő bizottság elnöke Dr. Eötvényi Olivér kormánybiztos, aki Szegedről érmihályfalvaig sorra járja a községeket és közlekedési, néprajzi, magánjogi, vízrajzi és politikai szempontból beható vizsgálat alá veszi a furcsán megállapított országhatárokat.

— **A kiskiszárazás mozg.** Ismeretes, hogy a belügyminisztérium Nagykiszáza város részére három mozgó színház felállítását engedélyezte. Szó volt arról is nemrég, hogy az összes mozgó színházakat állami kezelésbe veszik, azonban ez elhalasztotott. Arról is említés tehető, hogy a város saját kezelésében fogja berendezni a harmadik mozit a város belterületén. Ezzel ellentétben most úgy értesülünk, hogy **Holzer Mór és Fia** Kiskiszáraz akar kedvező feltételek mellett mozit berendezni. E célra a nagykoromca mellett istállókat alakítja át s megfelelő épületeket épít. A cég 300.000 K. befektetést szánt. A mozgó 15 évig volna a tulajdona s 15 év után teljes egészében átadná a városnak. Azonkívül az első négy évben 8 s a következő években 12.000 K-át fizetne a városnak. Ezek a feltételek elfogadhatók volnának, azonban egy feltétellel: ha a kiskiszárazai mozit nem volna az engedélyezett harmadik mozgó, hanem teljesen Kiskiszáraz érdeki intézmény. Nagykiszáza város ezzel semmi körülmények között sem mondhat le belterületén harmadik mozijáról, amit a városnak kell kezelésébe venni.

(x) **Dr. Hídvégi** rendelkezései f. hó 20-ától kezdődőleg ismét megkezdte. A rendelkezés naponta d. e. 10—12-ig, d. u. 4—6-ig kizárólag Kazinczy-u. 16. sz. alatt tartatnak.

— **Kimutatás.** A nagykiszárazai Katholikus Legényegylet folyó évi szeptember hó 12-én tartott szűreti mulatsága alkalmából a következő adományokat kaptuk: Dr. Fábán Zsigmondné urnó, **Gáspár István**, **Pintor Ferenc**, d. Pálházi Viktor, **Küttel Frigyes**, **Schmeitzer István (Nagyrécsa)** és **Szántó Géza** urak szíllőt és különféle gyümölcsöt; **Blau Lajos**, **Haspal Ferenc**, **Hovhát Károly**, **Lányi László**, **Milényi Gyula**, **Nagykiszáza város gazdasági hivatala**, **Remete Géza**, **csapi Sommer Ignác**, **Szántó Lajos**, özv. poloni **Somogyi Gyuláné** urnó, **Ujváry Géza** urak pedig különféle nemesfajú gyümölcsöt. A nemeslelkű adakozók fogadjék ezuton is egyetünk legőszintébb

háláját és köszönetét azon kérelemmel, hogy egyetünket továbbra is jóindulatukban megtartani gyögyeskedjenek. **A kath. Legényegylet elnöksége.**

(x) **Orvosai hír.** **Dr. Kahán Imre** fogorvos (Zrínyi Miklós uica 40. sz.) szobadésgéről hazakeréke fogorvosai és fogtechnikai rendelését liból megkezdte.

(x) **Állást keres** értségszített, hadviselt fiatalember. Cim a lapunk szerkesztőségében.

— **A Nagykiszáraz „Hangya” Fogyasztási Szövetkezet** ezuton értesíti igen t. tagjait, hogy a szövetkezet üzlete leltározás és üzletadási miatt hőtőfn, 27-én délelőt zárva lesz

(x) **Értesítés.** Megnyílt a Sport étterem, kávéház. Elsőrangú ki-zalgalás, kitűnő ételek és italok. Borok kimerésre és palackokban. Esténként kitűnő zenekar hangversenyre. Szives látogatást kér **Kiss Sándor** kávé.

— **Felhívás!** Felhívjuk a város azon termelői és nem termelő lakosságát, kiknek gabonatermésük, illetve vásárolt gabonakészleteik az egész évi szükségletüket nem fedezik, vagyis csak részben vannak ellátva, hogy f. hó 27-én, 28-án és 29-án mindenkor délelőt 9—12 óráig, a városi élelmezési hivatalban élelmezési könyvecskéikkel jelenjenek meg. városi közellátási üzemek.

— **Gyűrű elveszett.** Egy női arany gyűrű közepén kékkövel s két oldalt briliánskövel pénteken elveszett. Becsületes megtalálója kértik lapunk kiadóhivatalának leadni.

— **Dohánykiosztás.** Értesítjük a közönséget, hogy a szeptember havi dohányjuttatás a trafikokban rendelkezésre áll. Elosztási arány: 30 csomag pipadohány vagy 17 csomag cigarettá dohány, vagy 70 db. szivar, vagy 450 db. cigarettá. **Köszönettel üzemek.**

— **Hat oldalon** jelennek meg holnap délelőt a **Dunántúli Sporthírek**

(x) **„Hazánk”** című lövőverseny keretében hétfőnap rendkívül érdekes tartalommal 16 oldalon megjelent. Kapható az újságúros bódékban. Művészeti újdonságok: **Zala György** munkái és **Erzsébet királyné** emlékmű hetedik pályázatairól; **Orgányok** Blahánánál s. Sulyos cikk: **Móricz Pálfió** „A magyar élét jellemelői.” Érdekes apróság: **Tikos** jeklet a zsidók utjairól stb., stb. Egész heti olvasni való.

(x) **Gyűrű** elveszett. Egy női aranygyűrű közepén kékkövel s kétoldalt briliánskövel, pénteken elveszett. Becsületes megtalálója kértik lapunk kiadóhivatalának leadni.

(x) **A „Világ”-mozgó** vezetősége ismét tanujelét adta, — mint mindig — humanizmusának. akkor amidőn elhatározta, hogy az összes állami és közigazgatási tisztviselőknök nevezetesen a kir. törzsv., járásbírósság, a m. kir. posta, vasút és tanári karnak, tekintettel a mai drágasági viszonyokra s dacára a vasút és villanyáram horribilis árfelemlésének, a mozgószínház belépőjegyei árából 50 százalék kedvezményt nyújt minden műsor 7 órai előadására. Erzen kedvezményt már október 1-én életbe lépteti. Bővebbet a mozgószínház irodájában.

„Híszek egy istenben, híszek egy hazában, Híszek egy isteni örök igazságban, Híszek Magyarország feltámadásában Amen.”

A magyar Kárpát-ört

„Csonka Magyarország — non ország; Egész Magyarország — Magyarország!”

Míg csonka honunk vissza nem kapja régi határait, lelkünk háborgása el nem csön-dülhet; sőt hovatovább fokozódnia kell a lelkek villamos viharának, hogy a cseh és balkáni rablók orsok falkája vlszszázkülföldi a magyar őr, a magyar szellem túrcsövéi elől.

A honi szívek olthatatlan tüzes szövétnekének Kárpátjaink felé kell egyre lobognia. S hogy minél többi lvi szövétnek lánnya gyuljon ki az elhanyagolt magyar ugaron végig a keleti és északi bértetőfölg, a gyűjtő parázs erre ott szikrázik azokban az imkában és jelmondatokban, melyeket a T. V. Liga most gyűjtött egybe s ad ki minden olvasni tudó magyar testvér részére.

A gyűjtemény egyik fohászja: „Mindenható! igazságodkárd kardunkat veszed, úgy tartani meg a Kárpátok magyar honát, miként Te szerzed, alkotád.”

Jelmondatok: „Kárpátunk hív, értsite vivj! Egy akarat s magyar marad!”

„Árpád honát, kardod vasát s falod!” — imádd!”

„Csak egy nyár nyugtot Európá, ha megértés a Kárpát orma.”

Házhelyek és kishaszonbérletek.

A nemzetgyűlés elétek a következő törvényjavaslatot fogadta el:

A nemzetgyűlés tekintettel az idő előrehaladására, a földbírtok helyes megoszlását szabályozó rendelkezésekről a törvényhozás elé már beterjesztett törvényjavaslat kivonatoss gyors elintézésre és törvényörvör emelkedése előtt is lehetővé kívánja tenni a halasztást nem tűrő sürgős esetekben ház helyek kijelölését és kishaszonbérletek alakítását; evégből a következőképen rendelkezik:

1. §. A földművelésügyi miniszter **felhalmoztatik**, hogy a földbírtok helyes megoszlását szabályozó rendelkezésekről a nemzetgyűlés elé már beterjesztett törvényjavaslat alapelveinek figyelembe vételével **halasztás nem tűrő sürgős esetekben** az evégből a kitanító **földbírtokrendezés bizottság** javaslat alapján ház helyek kijelölése s az erre szükséges területek igénybevétele, inóvvább kishaszonbérletek alakítása iránt intézkedhessek.

Kizárólag a közérdeke irányadó arra nézve, hogy a jelen törvény alapján ki kapjon ház helyet vagy kishaszonbérletet, **Egyéni jogcimen tehát senkinek sincs követelése jog s ház helyre, sem kishaszonbérletre.**

2. §. A szükséges részletes szabályokat a miniszterium a földbírtok helyes megoszlását szabályozó rendelkezésekről már beterjesztett törvényjavaslat alapelveinek figyelembevételevel **rendellett** állapítja meg.

3. §. Aki a jelen törvény és az ennek alapján kibocsátandó miniszteriumi rendelet ellentébe, vagyis nem az azokban megállapított eljárás szerint, hanem **önkéntesen vesz föld bírtokba, az sem a jelen törvény alapján, sem pedig a földbírtok helyes megoszlását szabályozó rendelkezésekről alkotandó törvény alapján nem részesülhet sem ház helyben, sem kishaszonbérletben, sem földbírtokban.**

4. §. Ez a törvény kibértesése napján lép életbe s — amennyiben törvény mást nem rendel — életbelépésének napjától számított fél évig marad hatályban. Végrehajtásáról a földművelésügyi miniszter és az igazságügyminiszter gondoskodik.

ÉRTESÍTÉS. A „Dunántúli Rubaárház” uridivatosztály **gácsli és zoolnai gyapjuszövetből** készít a legelegánsabb kivitelben **3000—4800 koronáig.**

Külön vegyítisztító és javítóüzem. — Gyorsvasalást egy óra alatt esz-közlünk. Szabott árak I Pontos kiszolgálás. Gyűjtőtelep: Erzsébet-tér 20.

Teljes tisztelettel

Dunántúli Rubaárház.

Csonka Magyarország nem ország,
Egész Magyarország menyország.

— Aki látta és hallotta Kun Bélát Péterváron. Bódy János a napokban tért vissza orosz fogságból. Elmondja, hogy ép akkor ért-Szentpétervárra, amikor Kun Béla, Pennerék jóvoltából. Itt látta és hallotta Kun Bélát beszélni. A hazatér foglyokat összegyűjtötték és Kun Béla ezeket mondogatta az osztrák-magyar kövelésgyerkölőiről: "Csak monjeteik hazra, kézi gránátokkal és gépjegyverekkel várnak otthon. Majd meglátjátok, mit csináltak-abból az országból. Csak monjeteik. Meglátjátok, hogy amit itt 6 évig szenvedtetek, feleslegesek megcsalnak s elhagyatnak benneteket! Menjeteik a "csösi lélek-hizlaldába", ahol revolveres papok fognak gyóntatni benneteket!". Ilyen és hasonló véres szavakkal lázított bennünket. Az Isten megbocsájta nekünk, hogy meglájezöttük, ha nem, utunkat nem folytathattuk volna.

(s) Szegestrátiak, bogdótsók, zenemű-udjdonagok, hegedűk, hurok és egyéb hangszer-kelek állandón rakfiron Fischel Fülöp Fiai üzletben

APRO HIRDETÉSEK

Mártaos vasár napló, Eotvos-ér 11. sz. 1530

Ptárisálta szarvagyényű lödöcb női keszek 1534
kicsónak. Cim a kisdóváltalban.

Varrópák varróköt, szabók, cipészek és oszma-
di rószere **Brada Bándor** varrógyárműve Nagykanizsán.
Léte Néve-ér 2. sz. a. varróköt. Jeltűk gyaran és
postosa eszközöknek Használt jókaban levő varró-
gépeket jutányos áron veszek. 1835.

Rudó kán Magyar-ér 110. számú új, még ad-
mentes ház, ülőhöz jeltűk eladó a szezon előjártához.
Bővebb egyenlő a tulajdonosai. 1537

Régi tégla és szarvatos munka aladó. Cim Róza-
ulca 2. szám. 1538

A nagykanizsai Márjari művelkedésnél jobb
munka, cipész- és cszandásjegyeket bízott, állandó mun-
ka melőhöz (elővetésk). — Jelenkőnni lete a Szavéta-
szónd. 1458

**Aranyat, ezüstöt,
platinát, brilliánsköveket
mindenkéni magasabb áron vásárol**
Kopár A. óras és ókszerész Deák-tér 12

URÁNIA mozgókép-palota
szegestráti-utca 4. Telefonszám 249.

Hétfőn és kedden

MOZISZKECS!
Szöklk a nőm

Pécska és Újcsón hóvász 4 fev. 2. vespélj és 2. útműben.
Ist: Adorján L. Zandja szerző. Helogy Heideberg A.

szegestráti-utca 4. SZEMÉLYEK.
apavári Gutwieg Mór udvari tanácsos Szalay Lajos
Jarka, néje — — — — — Cs. Barcs Mezői
Szevi Árpádgyörgy — — — — — Rósa Réka
Vos dr. László, úttárs — — — — — Barna Andor
Fischer, gépész — — — — — Tibor István
A „Star” Ringyár művelkedés szerződés megkövetel.

Hétfélszék hétfélszékben 7 és 9 órákor.
Vasár- és Húnapnapokon 8, 5, 7 és 8 órákor.

Hivatalok, irodák figyelmébe

Legjobb minőségű miniszter. papír. Fehér
finom irodai papír. Fogalmi szürkés papír.
Levelőpapír. Irógéppapír. Szén (arban)
papír. Irtópapír. Irógépszallag. Irótlak.
tenta és féntartók. Irószalagok, borítók-
papírok. Irodai olló és pénzcsokarok. Asz-
tali előjegyzőtűmbök stb. irodai szerek
nagy-vásárzékban kaphatók:

Fischel Fülöp Fiai
áruházában — Nagykanizsán.

**A Közellátási Üzemeknél egész-
pés, válogatott, homoki burgonya**
kapható minden mennyiségben. —
Ára. kilogrammontól K 1 50

Borsajtók (szőlőprés)

minden nagyságban kaphatók
Krausz Sándor és Tsa
műszaki és vasúzletelőben Nagykanizsa, Fő-ut 13

Villamos bevezetést világítás és motorikus
célokra, házi és gazdasági telefón, továbbá
csengő szerelést legutányosabban vállalnak

László és Ország cég

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 10.
Vállalják továbbá évi átáljárva nagyobb
épfletek villamos felszerelésének és űzem-
ben levő motorok karbantartását.

Éjek, villamos vasutak, fűszedények, csatlókak ál-
lítták rakfiron. Kültagyóvotól díjmentesen készítek
— Telefon 130 szám.

Van? szerencsém a biztosító köz-
ségeit értesíteni, hogy a

Magyar Élet és Járadék Biztosító Intézet
képviselőlet Zalamegye egész területére
átvettem. — Főügynökségi irodám Nagy-
kanizsán, Zrínyi Miklós-u. 33. sz. 1. em.
működik, hol a t. közönségnek bármikor
készséggel rendelkezésre állók.

Tisztelettel
Szigrist Zászló

ingatlanforgalmi irodája:

— **Tojást, babot —
gesztenyét,
borsót, lencsét, diót, mákot és**

egyéb élelmiszereket
minden mennyiségben
közpénzfizetés mellett
legmagasabb napi áron vásárol a
**Dunántúli Élelmiszer és Áru-
forgalmi Részvénytársaság**
Nagykanizsa, Caengry-nt 6.
Telefón 59. sz. — Távirati cím: TRANSZANUBIA
3317

VILAG a nagymozgású színház
Szarvas szálloda. Telefón 74. sz

Pénteken, szombaton és vasárnap
A Burlingtoni Jaguár. III. rész
Hétfőn, kedden és szerdán
Miss American III.
Az égő város (6 felvonásban.)
Az előző részek lezása a filmen látható.
Jegyek telefon utján előjegyezhetők.

Helyszín: Pétek 15. kar. 1. hely 12. kar. 2. hely 6. kar.
Előadások kezdete hétköznapokon 7 9 órákor
Vasár- és Húnapnapokon 1/4, 5, 7 és 8 órákon.

Höcker félstabil

30—45 HP. 8-as 10-es csaplógarantúra;
8-as 10-es locomobil, 25 lóerős stabilgép,
Corvelli kazánnal, mindgyártlag kiltázas javítva
2 1/2 méteres cszergappad, 20", gyorafuró
gép, horizontális marogép ill. és egyéb
szerszámok e l a d ó k.
SZUNYOG BÉLA és TÁRSA mérnökök
BUDAPEST VI. Béka-utca 9. 1610

Liaú házak: 80.000 koroná-
tól 1888 bektől-
tőlhező magános ház, kisebb házak keres
házak, emeletes házak. — 50, 25, és 5
holdas birtok eladók. Jókarbanlevő 3 holdas
szőlő hordókkal eladó. Jóforgalmu fűszerüzlet
eladó lakással. — Bővebbet:

SZIGRIST LÁSZLÓ ingatlanforgalmi irodája
Zrínyi Miklós-utca 33. sz. 1. emelet. — Telefón 236.

1539 **Mindenkém**
zóság-, tüzelek- és nyúmköztelődés
bármely állomást a rendszer napi áron veszek
minden mennyiségben. — Tűzjelző csúsz konkrét
ajánlattevőkkel folytatunk. Amíg a t. ügy-
nök urakat, hogy levegőtűzelekkel munkánkban fel
no tartásasanak.
Magyar Kertgazdasági Terménykeze-
kedelmi Részvénytársaság, Budapest.
Ajánlatok: Benedek László, Nagykanizsa (Koz-
part Szálloda) vez fel és folytat tárgyalásokat.

**Ingatlanok eladásai
és vételái**
nagy üzleti összeköttetésből kifolyólag
legelőnyösebben s leggyorsabban ezközzel
SZANTÓ VILMOS ingatlanfor-
galmi irodája
Nagykanizsa, Eötvös-tér 28. Telefón 322
1605

ZALAI ÉS GYARMATI
könyvnyomda — könyvkötészet — vonalzó-intézet

Kiadóhiv. Művek, folyóiratok, meghívók, előjegyzési- és
telefon: esketési kártyák, névjegyek, számlák, üzleti
183. nyomtatványok, falragasok, rólapok stb. e
szakba vágó munkák a legizelésebb kivitelben
készülnek. — Szépirodalmi művek és iskolai
könyvek kötése, aranyozás, üzletkönyvek címőre
és gyors kivitelben, gyári áron állíttatnak elő.

A „ZALAI KÖZLÖNY” kiadóhivatala.

NAGYKANIZSA, FŐ-UT 13.

ZALAIKÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pó-ut 13. sz.

Interurbán-telefon 183.

Megjelenik mindíg korá reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
eszményi, köznevelési

FELELŐSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:

Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 65 K. Egy hóra 22 K. Egyes szám ára 1 K.

A horvátok önállóak akarnak lenni.

Belgrádban széleskörű autonómiával hitegetik őket.

Budapest, szept. 27. Megbízható forrásból újságolják azt a feltűnést keltő hírt, hogy Horvátországban erős mozgalom indult meg az Szálló Horvátország kikiáltása érdekében.

Ennek a mozgalomnak még nagyobb jelentőséget ad az a körülmény, hogy az olaszok szimpátiával fogadják a horvátoknak ezt a tervét és hajlandók az olasz horvát királyság megerősítéséhez segítséget nyújtani. A horvátok a mostani jugoszláv-olasz konfliktust alkalmasnak tartják arra, hogy régi álmukat valóra váltsák.

Belgrádban természetesen tudomást szereztek erről a horvát mozgalomról és a mozgalom komolysága mellett bizonyít az, hogy Belgrádban már megvan a hajlandóság arra, hogy a legzseleesebbkorú autonómiát adják meg a horvátoknak. Ezek azonban ezt már nem hajlandók elfogadni. A horvátoknak ma már az az álláspontjuk, hogy csak olyan jugoszláviát fogadjanak el, amelynek fővárosa Zágráb. És egészen 5k lennének hajlandók arra, hogy a régi Szerbiának egy igen széleskörű autonómiát biztosítsanak.

Nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 27. A nemzetgyűlés ma harmadik ülésében elfogadta az államkincstár megkötésére irányuló büntetkező és vétségkezőről szóló, valamint a vagyonátvételről és illetékekről szóló törvényjavaslatokat.

Attértek ezután az indennitási tárgyalásra. *Iklódi-Szabó* János előadó kéri a nemzetgyűlés tagjait, hogy a vitát szűkre szabják, mert október hó 1-én az ország ex-lexbe kerülne.

Az első felszólaló *Erekly* Károly, aki a maga és pártja nevében bizalmatlansági szavaz a pénzügyminiszternek, akinek antiszocialis és antiagrárius politikájával nem ért egyet. A javaslatot nem fogadják el.

Temesvári Imre elfogadja a javaslatot. *Bródy Ernő* a köztisztviselők érdekében szólal fel és felhívja pénzügyminiszter figyelmét *Hegedűs Loránt* egyik cikkére, amelyben az a legnagyobb gazdasági szerveket arra szólítja fel, hogy adjanak a menekülteknek állást. Ez oly komoly javaslat, amellyel a kormányknak is foglalkozni kell.

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadja. Az állami számvitelről szóló 1897. évi XXVII. törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot *Iklódi-Szabó* J. előadó ajánlja elfogadásra.

Erekly szólal fel először; a javaslat ellen beszél a tiltakozók az ellen, hogy a pénzügyminiszternek ugyanolyan diktatóriai állást biztosítsanak minisztertárgyalás felett. Sörgözen szűkelegnek tartja a legfőbb állami számvétségző elnöki állásnak betöltését, mert akkor lenne legelőbb valaki; aki a pénzügyminisztert is ellenőrizné. Kéri a pénzügyminisztert, hogy vonja vissza ezt a javaslatot.

Kordányi ezután megindokolja, hogy miért van szükség a javaslatra, amivel az általános vita véget is ért.

A részletes tárgyalás során *Erekly* a 11 §-nál határozati javaslatot nyújt be, hogy a nemzetgyűlés utasítsa a minisztert, tegyen elterjesztést a Háznak arról, hogy az állami pénzek milyen bankokban és milyen feltételekkel vannak elhelyezve.

Kordányi a 11. §-hoz módosító indítványt nyújt be, amely szerint állami pénzeket a pénzintézetekben csakis a pénzügyminiszter helyezhet el. — A nemzetgyűlés a miniszter módosítását és *Erekly* határozati javaslatát elfogadja és ezzel a javaslat részleteiben is meg van szavazva.

Következnek az 1920. évi népszámlálásról szóló törvényjavaslat tárgyalása, de közben több képviselő zárt ülést kéri, amit az elnök el is rendel.

Fél 2 órakor nyitja meg *Rakovszky* elnök újból a nyílt ülést, amikor a Ház a népszámlálásról szóló törvényjavaslatot *Hermán* Miksa előadásában általánosságban és részleteiben elfogadja.

A legközelebbi ülés holnap.

Az erdélyi magyar püspökségek sorsára.

Budapest, szeptember 27. A bukaresti kormány elhatározta, hogy a gyulafehérvári róm. kath. püspökséget, a kolozsvári református és unitárius püspökségeket jelenlegi székhelyeikről elhelyezi.

Tárgyalások kezdődtek ezirányban az erdélyi püspökségekkel, de — minthogy meggyezésre jutni nem tudtak, mert a püspökségek ragaszkodnak eddigi székhelyeikhez — egyszerű rendelkezéssel gróf *Mailáth* Gusztáv gyulafehérvári róm. kath. püspököt a püspökséggel együtt Csíkszeredára, dr. *Nagy Károly* kolozsvári református püspököt a püspökséggel együtt *Marosvásárhelyre* és *Ferencz József* kolozsvári unitárius püspököt a püspökséggel együtt Székelykeresztúrra helyezte át.

A három püspök most együttes akcióit indít, hogy a román kormányt elhatározása megváltoztatására bírja.

Rómán-olasz éllekek.

Róma, szeptember 27. A Stefani ügynőség jelenti: A román követéget *Take* Jánoscs tiszteletré bankettet adott, amelyen gróf *Sforza* olasz külügyminiszter is megjelent. *Take* Jánoscs felkötésőtjében biztosította a megjelenteket, hogy Románia minden körülmények között Olaszország oldalán marad.

Sforza válaszában kijelentette, boldognak érzi magát, hogy a testvérnép híres képviselőjét üdvözölheti. *Sforza* a két nép örök testvéri egységének életével fejezte be felközlésétjét.

Két heti szabadságra megy a nemzetgyűlés.

Budapest, szept. 27. Holnap két heti szünetre megy a nemzetgyűlés. A szünet alatt a bizottságok letárgyalják a földbirtok-reformot és a költségvetési javaslatot, úgy, hogy a kerületet után ezek a Ház plénuma elé kerülhetnek.

Rubinek a gazdasági szerződésekéről.

Budapest, szept. 27. *Rubinek* Gyula kereskedelemügyi miniszter a magyar külkereskedelmi szerződések tárgyában „Az Est” tudósítójának a következő nyilatkozatot tett:

— Ami a külkereskedelmi szabályozásait illeti, ebben az ügyben a hét folyamára értekezletet hívtam össze és a tanácskozáson fogjuk a kiveteli könnyítéseket megállapítani.

— A gazdasági szerződések előkészítése folyamatban van. Jelenleg a Romániával kötendő gazdasági szerződést készítjük elő. Ezután a csehekkel vesszük fel a tárgyalások fonalát, majd Ausztriával is sor kerül, de csak jóval később.

— A magyar borkivitel Ausztriába nagyon megnövekedt amennyiben — értesülünk szerint — az osztrák kormány a magyar borkivétel kontingentálta miután az osztrárok a bort is luxuscikknek tekintik.

— Olaszországgal már megkötöttük a gazdasági szerződést.

A korona Zürichben.

Budapest, szept. 27. A magyar korona állása ma Zürichben: 2 szantim.

TÓZSDE.

Budapest, szept. 27. Szilárd nyitás után kisará ellanyhult a forgalom. A vauwaplac szitárdan indult, de később csökkent az értékesítés.

Napoleon 963, Post 1076, Léva 475, Dollár 312-75, Frank (francié) 2000, Mírka 603, Lira 1300, Bécsi 97, Rubel 327, Lei 329, Szokol 408, Frank (svájci) 4076, Koronás dinár 880, Frank dinár 970.

HIREK.

A keresztény szervezkedés kérdése.

A Kath. Népszövetség helye és feladatai.

Idéünk a keresztényiség szemléiben való megújulást, „keresztény Magyarországot”. A politikában már megvan a gazdasági felépítés megújításának példái, a magyar nép szívében és szemléiben ebben a nagy Szarabán — azonban csak itt-ott vannak szövedő getetecskék.

— Az elíteltelenedett irodalom, a destruktív sajtó, a ledetértődött színház, a háború, a forradalmak, küdelme és kuszák, az életpolitikai, hogy ózsa ne légya a bannu felbuzdulás, a keresztényiség szemléiben távol állt jelenleg.

Halomra születtek az új együlművek, mind az egyszerre reklámozottá vált keresztényiség cöglete alatt a tőrül-szabad módra szervezervek a népet. A tömeget, mely agyút fűrészt és bismalmat az őrt négy becsapások után a nem egykötönyű áll költöket a szervezkedésre.

S ahelyett, hogy minden keresztény ügy, szervezet mint részletünk, egy magasabb koncepcióba állítsa egy átfogó, egységes organizáció kiegészítő részévé váljon, a keresztényiség mozdult fel az intézmények a hagyományos magyar ruházás után — szinte szemben állva a megújulással a vesztőikben gördülő rivalis, a kulcsok közötti versengés kiemelten és keresztényitlen módon körülfűrészt a tömegek bizalmát.

Ebben a vizsgálaton helyesben áll előtűnik a Kath. Népszövetség az 3 alapfokú és a fűzsdattalonn munkás 15 évre jutóllja. Alapításának ideje a liberális mozgalom szövedésébe esik, amikor azonban a tisztáltozó elött már meg-megújultak a távoli égenség villámhüvelisei. A Kath. Népszövetség a váltott gondolat készüldött arra, hogy népként készüldött ne találják a körtöben levő hivők. Szerte az országban szervezta tartós népgyűléseket, millió származó szöve felvilágosított, tanító, nevelő irattai. Már márd évtizeddel ezelőtt megmutatta az állami és társadalmi biztonság csatlakozott utjelzője: a

keletkezésére való visszatérést, az állami, társadalmi, szociális beavatkozásokban. Azonban a fennsoroltak, furcsa időben, mikor a hivatalos hatalom, mint háttérben megtagadta a közéleti szerepét, a közéleti szerepét megtagadta, a közéleti szerepét megtagadta.

És azt a demokráciát, nagy szolgálatokat meg kell kezdnie mindazonok, akik addig nem ismerék a Kath. Népszövetség a nem szabad elöljárói azoknak, akik valóban is a háború tapasztaltak.

Ne felejtse el a mi protestáns testvéreink. Kell, hogy a hitetlenek vallásábról emeljenek fel egy megújított állapoton felémelvek érdekében közömbösökön hajlamlag találkoznak össze protestáns testvéreinkkel. Jelekben minden vallási gondolatot károsító destruktív irányzatokkal szemben. El kell hessenünk azokat a munkásokat, melyek közös érdekeinknek egyaránt ellen fejtették bennünket. Evégből üdvözöljük a Kalvin-szövetség munkáját és megérdemelt, ha ugyanolyan hivatalos teljesítést protestáns testvéreink között, minnának a Kath. Népszövetség.

Borján Ferenc
a Kath. Népszövetség titkára.

— Gróf Apponyi Albert fogadtatása. Megírta, hogy gróf Apponyi Albert f. 26-29-án d. u. 4 órákor városunkon keresztül látogatásba érkező, báró Inkey József birtokára. A Területvédő Liga impozáns fogadtatásban fogja részesíteni nagy államférfiunkat a ez alkalomból az állomáson dr. Hajdu Gyula ügyvéd fogja üdvözölni a Liga és a Muraköz Társaságok nevében. Az Árvonalási úton: Kánczi-utca, F5-ut a Telek-utal az iskolák a a közönség fog helyet foglalni, akiknek megjelenését minél nagyobb számban kéri a fogadó bizottság. *Pelsozítjuk az utvonali háztalajdonosait, hogy a házakak fogadószékét ki az ablakokat díszítsék fel.* A fogadó bizottság felkéri az egyesületeket, testületeket, hivatalokat, hogy a perronon az üdvözlésnél vegyenek részt.

— Gyöngyös város átírata. Gyöngyös városától átírat érkezett, amelyben kérik Nyagyanizsa, hogy a városi képviselő testület erejéhez mérten gondoskodjék egy vagy több keresztény főiskolai hallgató tanítatásáról. Remélhetőleg nem zárkózik el a város a nemes támogatás elöl, mert van a városnak elég tehetséges a nagy szükség el néző főiskolai hallgatója, akikre gondolkodni kell a nehéz megélhetési viszonyok mellett. Mint értesülünk, a város Gyöngyös átíratát magáévá is fogja tenni.

— A nagykanizsai ker. szociális egyesület. A nagykanizsai keresztény szociális egyesület napról napra erősödik. Minden nap új és új tagok jönnek, akik az egyesület tagjai kívánnak lenni. A jövő vasárnap valószínű, hogy nagygyűlést fognak tartani a Deák-terén, ahéyire lejönnék dr. Székely v. államtitkár, Kossan Károly lapserkesztő és még mások is. A nagygyűlésben is fog mutatkozni az egyesület énekkara a himnusz és szózatall a valószínűleg meg egy hazafis énekek, amelyeket nagy hangra tanultak be *Herbold* Imre vezetésével. Ez alkalommal említjük fel, hogy a szociális egyesület vezetőse minden alkalmat megragad, hogy tagjait támogatssa a összetartasa. A fiatalag szórakoztatására pl. táncestélyeket tart, ahol közvetlenül s kellemesen szórakoznak a kora esti órákban.

— A menekültek ékezője. Mindezt tesznek valamit a menekültek érdekében, csak Nagykanizsa város fetreng állandón a télenség és szivtelenség mezében. Miskolc város menekültügyi kirendeltsége ékező rendezett be, amelyben a menekültek és a tisztviselők *havi 500 koronáért kapnak pompás élelmet.* Ismétlőjük 500 koronáért, amelynek fejében a tisztviselők csak kedvezményes áru élelmiszereket adják be. *A szükséges felszerelést a város adja.* Nagykanizsa város nagyra becsült vezetősége ezt nem tudná megcsinálni? Nincs város, ahol oly büdös nemtörődomséggel kezelnek szerencsétlen honfitársainkat, mint ép Nagykanizsán. A támogatás kimerült egy-két jólelkű hölgy igyekezetében, ami alig több, mint csepp a tengerben. A város állítson fel ékezőt, ahol a menekülteket kívül a tisztviselők is kocsoltathassanak!

— Dr. Matschenbacher Edvin mint az Aranyvirág rendezője értesíti az összes szereplőket, hogy a legközelebbi próba nem ma (kedden), hanem csütörtökön este 8 órákor lesz. Kéri, hogy az összes szereplők a szokott időben és helyen megjelenjenek.

— 200 tonna szék. Az Országos Szabványosság egy tegnapi érkeztet értesítése szerint, Nyagyanizsa város jövő havi szükségletének biztosítására 200 tonna szemet utalványozott ki a brennbergi bányából. — A szék árát az országos áruvisgató bizottság tonnáanként 800 koronában állapította meg.

— Ötvenkötlet. Bars János az elmúlt pénteken d. e. mellébotte magát a rövid pár perce alatt kiszervezett. Öngyilkosságának az oka hátrahagyott levelei szerint az, hogy szerelmét, akitől egy gyermeke is született, szülei nem engedték, hogy feleségül vegye. Mivel pedig a leány követelték a házasságot, inkább a halálba rohant. Temetése vasárnap délután történt.

— Új törvényhatósági választóköz. A kormány még októberben törvényjavaslattal terjeszt a nemzetgyűlés elé, amely új alapokra helyezi a törvényhatósági választóközöket. A törvénytervezet lényege a következő: A választóköz három réteget ismer. Kilencven, de legfeljebb 120 tagból áll összeletett új törvényhatósági bizottság 33 százaléka tisztán virilista, 33 százaléka bizonyos adóösszeg alapján virilista és 33 százaléka választott tag lesz. — Jelentős a törvénytervezetnek az a pontja, amelyik kimondja, hogy a virilizmus alapja kizárólag a föld- és házadó lehet.

— Ismét párnázottak lesznek a vasuti kocsik. A csaknem teljesen tönkre tett vasuti kocsiparknak szükséges kijavítása kevés kivétellel befejeztettek. A használatú kocsik száma elengedő, úgy, hogy a redukált személyforgalmat nem fenyegeti kocsihány. A Máv. igazgatósága elhatározta az újabb típusú I., II. és részben a III. osztályú kocsik kényelmes berendezését is. Az átalakításokat a miskolci Máv. műhelyek fogják végrehajtani. A műhelyfőnökség már meg is kapta a szükséges nagymennyiségű kárpitos és festék anyagokat. Mint értesülünk, az I. és II. osztályú kocsik falint gyönyörűek kárpittal fogják bevonni. A falületeket pedig párnalületekkel fogják pótolni. A fereszketek újra fényezik. *Az első kocsik két hónapon belül ehagyják a máhelyt.* Kilátás van rá tehát, hogy a tél folyamán már az utazás a mérsékelt luxusúgyneket is ki fognak elégeni.

— A kormányzó kaposvári látogatása is elmaradt. A kormányzó táviratlag értesítette Kaposvár városát, hogy fontos politikai elfoglaltságai miatt nem utazhatott le Kaposvárra.

— Nem nyíthat mindenki vendéglőt. A kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán azok nyíthatnak a jövőben vendéglőt, akik képesítésüket be tudják igazolni. A rendelet a keresztény vendéglős iparosság védelmét célozza, hogy a jövőben, minden megtaglósodott zsidó ne kaphasson engedélyt, csak azok, akik a mesterséget tanultak.

— Tízzeresre emelték a földadót. A pénzügyminiszter rendelete értelmében f. év elejétől kezdve az egyesített állami földadót a földteremtésintéző júrelőket, a jelenleg érvényben levő kataszteri tiszta jövedelem tízszeres összegé után kell a 20 százalékos adókulcs szerint kivetni. Ez azt jelenti, hogy 1920. januárjától visszamenőleg az eddigi földadó tízszeresre emelkedett.

(x) **Közös táncgyakorlatok a Casinó-ban** minden szerdán és vasárnap este 8—12-ig. Belépti díj 10 korona.

Eladó férfi felöltő, petroleum-lámpa, baba-kalorizere. Csengery-ut 12, földszint I. Varrógépek varrókötő, szabók, olajszék és csiszológép *issze Brándl Sándor* varrógépekkára Nyagyanizsa, Deák Ferenc-ter 2. sz. alatti kapuján. Javítások gyorsan és pontosan szokásunk. Használt, jókában levő varrógépeket jutányos áron vesszük. 1635

Cipészegedek
— megegyezés szerinti munkabérrel — felvétetnek **Miltényi Sándor és Fia** cégnél.

URANIA mozgókép palota
Rozgonyi-utca 4. — Telefon: 159.
Hétfőn és kedden
Moziszkocs!
Szökik a nőm
énekes és táncos bohózat 4 felvonás
2 színpadi és 2 filmrészben.
Irtá: Adorján L.
Előadások kezdete hétköznapokon 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Villamos bevezetést
világítás és motonius előkora, házi és gazdasági telefon, továbbá csengőszereket legújtanóssáiban vállalkozunk.
László és Ország
cég, Nyagyanizsa, Erzsébet-ter 10.
Vállalkozás többféle átalakítás nagyobb épületek villamos felszerelésének és szemben levő motorok karbantartásának, villamos vasak, fűtőberendezések, szellőzők, állandóan rakítáron. — Kéltárgyvetés díjmentesen készítek.
Telefon: 130. Telefon: 130.

Szaryas-VILÁG nagymozgósziatás.
Hétfőn, kedden és szordán
Miss American
III-ik rész:
Az égő város. 6 felvonásban
Az előző részek leírása a filmen látható.
Hétfőnk: Pályhó 15 kor., I. hely 12 kor., II. hely 10 kor., III. hely 8 kor.
Előadások kezdete hétköznap 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapokon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Tojást, babot, gesztenyét, borsót, lencsét, diót, mákot
és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben, készpénzfizetés mellett, legmagasabb napi áron vásárol a **Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság** Nyagyanizsa, Csengery-ut 6. Telefon 59. Távirati cím: Transdanubia.

Dunántúli Ruháruházzal vegytisztított és javított füzeme
Elvállal és szakkeresőn tisztít, javít mindennemű füzeltűanyagot, felöltőket, téli kabátokat, női kosztümöket, pontyolákat, jutányos áron. Gyűjtőlepel: **Erzsébet-ter 20. sz.** — Üzem: **Teleky-nt 15. sz.** Telefon: 319.
Felhívjuk a.n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kézz férfi-, fru- és gyermekruha raktárunkra.
Kész füzeltűanyagok 800 koronától feljebb.
Elegáns, divatos férfi füzeltűanyagot gyapjuszövetből készített jutányos áron. Szives pártfogást kér:
Dunántúli Ruháruházzal Erzsébet-ter 20.

ZALAI KÖZLÖNY

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 13. sz.

Interurban-telefon 183.

Megjelenik mindig kora reggel

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HEGEDŰS GYÖRGY
Szerkesztő, képviselő

FELEŐSZERKESZTŐ:

BODROGKÖZY ZOLTÁN

Előfizetési árak:

Egész évre 250 K. Félévre 130 K. Negyed-
évre 65 K. Egy hónapra 22 K. Egyes szám ára 1 K.

A magyar királykérdés a külföldi sajtóban.

A külföldi zsidósajtó ugylászik, mindennapon megszerelné bontani Magyarország egységes politikai frontját és a celbol egyre-másra ontja magából a legkülönfélébb és hazugnál-hazugabb híreket. Most a magyar király-kérdés megbolygatásával, IV. Károly exkriáljának magyar vezetők politikussokkal folytatott általános tanácskozásáról terjesztik tendenciózus hazugságaival akar Magyarországon zavart kelteni.

Feltesleges leszögeznünk, hogy a hazugságok nem találnak talajra a magyar nemzet lelkében, amely nagyon jól tudja, hogy Magyarországon a királykérdés csak akkor lesz aktuális, ha arra a nemzet alkotmányos tényezői az időt alkalmasnak fogják találni.

A hazug hírforrás egyébként szörő-szóra következéket mondja:

Bécs, szept. 29. A „Berliner Tagblatt” jelenti Bécaból: A magyar nemzeti pártok az alkotmánynak a király választásáról szóló határozata alapján tárgyalni kezdtek Károly exkriáljáról Pranginsban. E tárgyalásokat a volt Huszár kabinet belügyminiszteré, Beniczky Ödön vezette.

Beniczky azt javasolta a volt királynak, hogy térjen vissza Magyarorszába, amilyen gyorsan csak lehet. Vagy utazék a volt király repülőgépen, vagy pedig alnév alatt Ausztrián keresztül Pestre. A volt király környezete javaslatára mind a két javaslatot elutasította, kijelentette azonban, hogy ő ugyanazzal az antantnyomattal akar Magyarországra visszatérni, amely őt Svájcba vitte.

Azt is javasolták a volt királynak, hogy mondjon le minden más császári és királyi jogáról és kötelezze magát arra, hogy más koronát csupán a magyar parlament jóváhagyásával fogad el.

Végül azt határozták, hogy Párisban oda hatnak, hogy a francia kormány, amely most már nyíltan támogatja a restauráció gondolatát — szüntesse meg hallgatását és

döntöt lépése határozata el magát.

A volt király kijelentette, hogy nyomban visszatér Budapestre, mielőtt biztosítják a három volt ellenséges ország jóváhagyásáról. Elsősorban Franciaország, Románia és Lengyelország jönnek tekintetbe.

Pranginsban nagyon kedvezőnek tartják a kilátásokat, azonban Deuchanel visszalépését veszteségnek tekintik. Azzal támogatják magukat, hogy Millerand is tiszteletben fogja a volt király ügyét.

Budapest, szept. 29. A M. T. I. jelenti: A külföldi sajtóban berlini forrásból megjelent az a hír, hogy Beniczky Ödön nemzetgyűlési képviselő a magyar kormány megbízásából, Károly király Magyarorszába való visszatérhetése céljából Svájcban megbeszéléseket folytatott — teljesen valótlan.

A magyar kormány sem Beniczkynek, sem bárki másnak ily megbízást nem adott, annál kevésbé, mert az összes magyar pártok között más hosszabb idő óta fönálló megállapodás értelmében a királyság intézményének helyreállítása elvből elhatározottat ugyan, a király személyének kérdését azonban egyelőre teljesen kikapcsolták.

Magyar-román tárgyalások.

Bukarest, szept. 29. A Magyarország és Románia közti kereskedelmi forgalom újravelvételére vonatkozó tárgyalásokra kiküldött magyar bizottság október 10-én fog ideérkezni.

Szilágyi, a Magyar Szövetkezeti Központok Árutorgalmi K-T. képviselője ma ideérkezett.

A földreform a bizottságok előtt.

Budapest, szept. 29. A földművelésügyi, igazságügyi és közigazgatási bizottságok ma kezdték tárgyalni a földbirtokreformot Fáy Gyula elnökletével. A bizottságok a javaslatot általánosságban elfogadták. A részleges tárgyalást október 14-én fogják megkezdeni. (M.T. I.)

A korona Zürichben.

Budapest, szept. 29. A magyar korona állása ma Zürichben 205 szantim.

TÖZSÉ.

Budapest, szept. 29. Általános szilárd irányzat mellett nagy lendülettel indult ma a forgalom. A valutapáron is igen erős uezlet fejlődött ki.

Valutapiac: Napoleon 908, Pont 1105 Léva 465, Dollár 313, Frank (francia) 2110, Mírka 515 B, Lira 1320, Bécsi 97 B, Rubel 319, Lei 685, Szokol 418, Frank (svájci) —, Koronás Jinár 1005, Frank Jinár 993. Ezek ára —

Értékek: Magyar Hitel 1700, Ország Hitel 950, Hrszi 605, Jelszög —, Lösszámítoló 785, Kereskedelmi Bank 6875, Magyar-Ölész 477, Beocsini 4700, Drascho 6925, Általános szén 7800, Szászvári 3075, Salkötartani 2175, Urkányi 5325, Rima 2380, Schöck 780, Guttmann 4900, Nászi 13200, Danicz 5100, Kistóli 2700, Magyar Cukor 14450, Adria 12900, Atlantika 8675.

Olvasóink figyelmébe.

Az egyre fokozódó anyagdrágulásra való tekintettel lapunk előfizetési árát kénytelenek voltunk mérsékelten fölemelni. A „Zalai Közlöny” előfizetési díja október 1-étől házhoz hordva, vagy postai szállítással:

egy hónapra . . . . . 25 K
negyed évre . . . . . 75 K
fél évre . . . . . 140 K
egész évre . . . . . 280 K

A példányszámonkénti ár továbbra is egy korona marad.

Tisztelettel bejelentjük, hogy lapunk legközelebb hétköznaponként is négy oldal terjedelemben fog megjelenni. Olvasótóborunk további szíves támogatását kérjük.

Tisztelettel:
„Zalai Közlöny” politikai napilap kiadóhivatala.

HIREK.

Apponyi Albert gróf átutazása.

Hetek óta vártuk. Üdvözölni akartuk felkűnt legmelegebb hódolóival. Mig tegnap delután még végül vonult kibőlözögött és díszített városunkon, kitérő eljenzésünktől s üdvöz-lésünktől kísérvé.

Pont 4 óra 10 perckor érkezett be a vonat, amelyről méltóságteljesen lépett le szürke utazóruhájában hitvesével és két leányával. A nagy számban megjelent üdvözölök feketetűbás tömege, s a lelkes eljenzés lát-hatóság váratlanul érték.

A tömegből Dr. Hajdu Gyula ügyvéd, a Területvédő Liga elnöke lépett elő s közvetlen szavakkal üdvözölte gróf Apponyit. Röviden s kérészetlenül méltatta nagy tetteit s üdvözölte Muraköz térszomszédságában. Inyeken birtokára való átutazásában. A jelen-lévő eljenzésekkel kísérték a szónok beszédét, ami után Apponyi gróf ezeket vála-szolta:

Igen tisztelt hölgyeim és uraim!
Szeretett honfitársaim!

Nagy örömmel tölt el a váratlan üdvöz-lés, mert ez én személyemen keresztül egy eszmének szól, egy olyan eszmének, amelyben Magyarország területi integritása van. Amikor engem ily szívesen és örömmel üdvözölnék, ezekhez a nagy eszmékhez ragasz-kodnak. Ezt az eszmét képvisellem Párisban s nem érem el — s azt hiszem senki a földön el nem érte volna — azt az eredményt és jóakarotot, s a tiszta szándékot, ami engem vezetett. Ezt a falat megdöntötenem nem, de alapjában megingatnom sikerült. Most azonban vigyáznunk kell, hogy ez a fal ne temessen magára. Ne felejtjük el épen Zalaudármegy legnagyobb szülöttjének azt a mondatát, hogy a hazáért mindent lehet kockáztatni, de a hazát semmiért sem.

Hálát adok az Istennek, hogy magas koromban is adott annyi erőt, hogy hazámot szolgálhassam. Szívesen vállalom a legnagyobb feladatokat is, a nemzet rendelkezésére állok s nem várok jutalmat s hálát értük.

Közönnöm a lelkes ünneplést, nagy örömmel tölt el, hogy annyi ezer ember érzel-mével az én érzelmem összeforr. A mai napokban nincs szükség arra, hogy melyre-ható vélemény különbségek legyenek köztünk. Ez lehetősé teszi, hogy örömeink egy köz érze-kében tömörítsük s ezt egy kis jóakarattal el lehet érni. Ebben segítségünkre pedig ma

A bajor földművelésügyi miniszter a „Hangyá”-ban.

Budapest, szept. 29. Wutzelholfer bajor földművelésügyi miniszter ma kíséretével együtt meglátogatta a Hangyát, hogy annak organizációját és működését tanulmányozza. A magyarországi szövetkezeti mozgalom annál is inkább érdekli a bajor minisztert, mivel a szövetkezetek Bajorországban is hatalmas organizációt alkotnak. A bajor miniszter a Hangya vezetőségének, a szövetkezetek ki-váló megnevezésért elismerését nyilvánította.

Lengyel harctéri jelentés.

Varsó, szept. 29. (Hivatalos jelentés szept. 28-rol.) Északon csapataink helységénkint elérték a Scara folyó vonalát. Rovno vidékén folytatják a visszavonuló ellenség üldözését. Finszk irányban előnyomuló osztagaink megszállták Drohyczint. Rovnotól nyugatra egy lovaghadtestünk visszavetted az ellenségétől a Horin jobb partját és megszállta Korec. A Pruthtól nyugatra bevettük Proskurovot és Staro-Konstantinóvot.

Antibolszevita blok.

Koppenhága, szept. 29. A „Berlinerke Tidende” cseh diplomáciai forrásból jelenti: Páris és Prága között tárgyalások folynak antibolszevita blok létesítése céljából, amelyet a cseh-szlovák köztársaság, Lengyelország, Magyarország és Románia alkotnának. Evidensleg azon fázardoznak a francia politikussok, hogy egyengessék az utját Magyarországot és Ausztria közeledésének.

ne a kard és az ágyu, hanem a munka legyen.

Apponyi gróf még egyszer megköszönte a zsvies fogadtatást a jelenlévők szünni nem akaró eljénésé közben kocsira szállt a városon keresztül utazott Ihárosberénybe, báró Inkey József birtokára. Az uton mindennél kitörő lelkes óvásokban volt része.

— Októberi ájtatosságok. A Szűz Mária tiszteletére tartandó októberi ájtatosságok holnap kezdődnek délutánonként az alsótemplomban.

Városi rendkívüli közgyűlés. Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete ma, szept. 30-án délután három órai kezdettel a városához nagyteremben rendkívüli közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. **Közzétűzési célokra 12.000.000 K hitel rendelkezésére bocsátása.** 2. **A városi központi szeszifőzde intézőbizottságának előterjesztése a vállalat bankhiteleknek 600.000 koronára való felemelése iránt.** 3. **Elektromos áramárak kérdésében döntőbizottság határozata.** 4. Az I—II. ker. közművek céljaira kisajátítandó területek tulajdonosainak kártalanítása. 5. Pp. P. Milán fetelepnél lévő iparvasút megvásárlása. 6. **Szabályrendelet iparigazolványok, ipar, illetve hatósági engedélyek után fizetendő városi illetékekről.** 7. **III. kerületi mozgóképszínház létesítése.** 8. **A város részvétele a Franz Lajos és Fiai r. t. vállalatában.** 9. **Dr. Sabán Gyula polgármester felgyemi ügye.** 10. **Dr. Sabán Gyula polgármester és Fűrész János levéltárnok felgyemi ügye.** 11. **A városi közhatalok, iskolák stb. 1920. évi tüzijárány befuravozásához póthitel engedélyezése.** 12. **Fűrész Béla pécsi lakos ajánlata a nyári színkör eladása tárgyában.** 13. **A városi gőzfürdő részére szükséges gőzvezeték megvásárlása.** 14. **A vakokat gyámoltató országos egyesületi segélyezése.** 15. **Az árdárdi visszatekintésről szóló 1920. évi XV. t. c. ismertetése.** 16. **Szűz József bejelentése képviselőtestületi tagságáról való lemondása tárgyában.** 17. **A kényményesdierek kérése a kényményesdiak felemeléséről.** 18. **A helypénzszedők illetményeinek rendezése.** 19. **Néhai Devecsery Ferenc v. rendőr özvegyének kérése özevényi ellátásának megállapítása iránt.** 20. **Fried József, Lorche Adolf, Lichtenstein Mór és Hirschler Ferens illetőségének elismerése.** 21. **Malaker György kérése a város kötelekbe való felvitelének kilátásba helyezése iránt.** 22. **Hochhold Rozália, Tóth István és Kunst Sándor illetőségének megtagadása.**

— Gabonabeszolgáltatás. A közlemezési miniszter értesítette a vármegye alispánját, hogy a vármegye területére 2200 vagon gabona beszoállítását vetették ki. Az alispáni hivatal a polgármester s az érdekeltek meghallgatásával Nagykanizsa városra ebből 16 vagon beszoállítását állapította meg. Ebben a 16 vagonban azonban bele van számítva az a 8 vagon gabonamennyiség is, amit adagabona címen már kivettek és részben már be is szolgáltatták. A rendelet szerint a fejadag a következőképp állapították meg: **termeletkénél 15 éven alul 16 kg. gabona, 15 éven felül 20 kg. gabona. Nemtermelőkhöz haai fejadagja 11 kg. gabona, illátólag 7,2 kg. liszt.** A kivétel mennyiség záros határidőn belül beszoállítását, ellenkező esetben katonai karhatalom vélték igénybe, amely megindítandó az esetleg szükséges rokválást.

Jövedelmi, vagyon- és nyereségadó. A pénzügyminiszter rendelte a jövedelmi, vagyon- és nyereségadót tetsemen felemelte, a rendelet a fenti adókat 1917 január 1-től 1919 december 31-ig visszamenőleg az eddig fizetett összeg tisztesítésére s 1920 január 1-től pedig az eddig fizetett összeg átvesztésére emeli fel. Az új adó-kivételakkal még ebben az évben el kell készülni és a kormány ép ezért a pénzügyigazgatónak kivételes hatalmat adott arra, hogy pénzigazgatásán kívül álló embereket is alkalmazhat segítségként a munka elvégzésére. Az eddig és másodosztályu kereseti adót az eddig fizetett összeg nyolcoszorosára, a földadót, mint ahogy már megirtuk, tisztesítésére, a harmadosztályu kereseti adót ötszörösére, a földhasznbírálk adóját háromszorosára, az országos betegápolási pótdadót az eddigi öt

százalék helyett husz százalékban állapítja meg a rendelet. A harmadosztályu kereseti pótdadót az eddigi tíz százalék helyett pedig visszamenőleg 1917. január 1-től husz százalékban állapítja meg.

— A gazdák posztó szükségletének fedezése. (Budapesti tudósítónktól.) A gazdák posztó szükségletének fedezésére az Áruforgalmi R.-T. posztó osztályt szervezett, amely szoros kapcsolatban van az intézet gyapjú osztályával. Az osztály 30—35 százalékkal olcsóbban adja a posztót, mint ahogy a kereskedésekben árulják. A gazdaközönség tehát posztó szükségletének megrendelése céljából keresse fel az Áruforgalmi posztó osztályt Budapest, Dorottya-u. 2. sz. III. em. 90. szám alatt lévő posztó osztályt, ahol a megrendelt posztót átveheti és mindjárt magával viheti vagy pedig menjen el a vármegyei gazdasági egyesülethez, ahol a posztó minták közzémlere vannak kiteve. Az ott kiválasztott posztóminták számát írja meg a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R.-T. szövetosztályának s ezen az alapon rendelje meg posztószükségletét. — Mivánatos, hogy a gazdasági egyesületnél fekvő posztóminták alapján 2—3 féle posztót is jelöljön meg, hogy amennyiben egyik minta kifogyott volna, mindjárt a másikat lehessen küldeni. — Az ott jelzett árak csomagolás és postaköltségek nélkül értendők.

— Mennyi katonát szabad tartani az államoknak? A Medjimurske Novine legutóbbi számában statisztikát közöl arról, hogy a békekonferencia milyen számú hadsereg tartását engedélyezte az egyes államoknak. Eszerint: Ausztria 30.000, Magyarország 35.000, Németország 100.000, Bulgária 25.000, Törökország 50.000, Cseh-Szlovákia 205.000, Jugoszlávia 170.000, Lengyelország 540.000, Franciaország 700.000, Angolország 600.000, Itália 190.000, Amerika 297.000, Japán 300.000 főnyi hadsereget tarthat.

— Horribilis számok. Az amerikai Vörös Kereszt statisztikája szerint a világháborúban 8.819.000 ember élt meg és 5.300.000 ember lett adoztatva a gazdasági blokádnak, a fokozott halandóságnak és háboru járványoknak. Husz millióra kell becsülni a szülétek csökkenését, tehát a háboru okozta vesztések emberéletben 35.319.000 élekezm.

(x) **Fogtechnikai műterem.** Kiszíveti-utca 66. szám alatt Dr. Szabó Zsigmond kórházi főorvos ur vezetése mellett fogtechnikai műteremmel megnyitottam. Műfogakat, aranyhidakat, fogorokot művészes kivitelben készítek. *Horváth Győző, fogtechnikus.*

(x) **A végzetes nyakék** vagy Farkaskaland a hőmőzön a címe annak a szenzációs olasz társadalmi drámának, mely ma csütörtökön kerül bemutatásra a Világ mozgóterem. Felkértem a köztisztviselő urakat, kik az 50 százalékos kedvezményre jogos tartani öhajtanak, 1-én d. e. 10—11 óra között forduljanak a Világ mozgó üzelvetezéséhez.

(x) **Blagusz Elek** okl. tánctáncr. okt. hó 1-én d. u. 6 órakor a Kaszinóban kizárólag ur közönség részére zártkörű tánckurzust nyit, ahol csakis az új táncok kerülnek bemutatásra. Jelenkezhet naponta déli 12—1 és okt. 1-én d. u. 6 órakor a Kaszinó díszteremben.

Apró hirdetések.

Varrógépek varrók, szabók, cipészek és csizmadák részére Barótné Sándor varrógépkész Nagykanizsa, Deák Ferenctér 2. sz. alatt kaphatók. Járások gyorsan és pontosan eszközöltnék. Használt, jóárbán lévő varrógépeket jutányos áron veszek. 1535

Kukorica szedőre férfi és női munkások (16 év fölött) kereset tisztesítésére és teljes ellátással. Zsóki Adám Kiszíveti-ú. 3. sz. Jelentkezni csak szombathétként.

Eladó a tulajdonomat képező kinnú állapotban lévő szeszterem Barótné Sándor. Megközelíthető Mechner-Ede ur szoci lakásán. — Örv. Krézus Jánosné Állami tanítónő, Mernye (Szonogyegy.) 4002

Cipészegédek

— meggyezés szerinti munkabérről — felvitelnek **Miltényi Sándor és Fia cégélek.** 1544

URANIA Mozgóképpalota.

Szerdán és csütörtökön
Amerikai szenzáció!

AZ ARANYIFJU

cow-boy dráma 5 felvonásban.
Főszereplő: **Carena Willburg.**
Azonkívül egy amerikai burleszk-film.

Előadások kezdete hétköznapon 2 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapon 3, 5, 7 és 8 órákor.

Villamos bevezetést

világítást és motorikus célokra, házi és gazdasági telefon, továbbá csengővezetést legújantypeosabb vállalatok

László és Ország

cég, Nagykanizsa, Erzsébet-tér 10.
Világítást továbbá évi átlalban nagyobb épületek villamos felszerelésének és üzemelési motorok karbantartását.
Egk. villamos vaselők, fűdésűtőket, csillárak állan-
tás raktározás - Kőfűgővezeték díjmentesen készítek.
Telefon: 130. Telefon: 130.

Szarvas-**VILÁG** Nagymozgószálló. — izlnház. —
Csütörtökön, csak egy nap

Végzetes nyakék

(Farkaskaland a hőmőzön.)
Társadalmi dráma 4 felv., olasz művészekkel.
Pénteken **Burlington Jaguár**
IV. és utolsó része.

Előadások kezdete hétköznap 7 és 9 órákor.
Vasár- és ünnepnapon 1/2, 4, 5, 7 és 8 órákor.

Dunántúli Ruhaáruházzal vegytisztító és javító üzeme

Elvállal és szakemberen tisztít, javít mindennemű férfiföltényeket, felöltöket, téli kabátokat, női kosztümöket, pontyolákat, jutányos áron. Gyűjtőtelep: **Erzsébet-tér 20. sz.** — Üzem: **Teleky-ut 15. sz.** Telefon: 319.

Felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt kész férfi-, fiu- és gyermekruha raktárunkra.

Kész férfiföltények 800 koronától feljebb.

Elégans, divatos férfi föltényeket gyapjuszövetből készítenek jutányos áron. Szíves pártfogást kér:

Dunántúli Ruhaáruházzal Erzsébet-tér 20.

Tojást, babot, gesztenyét,

borsót, lencsét, diót, mákot

és egyéb élelmiszereket minden mennyiségben készpénzfizetés mellett, legmagasabb napi áron vásárol a

Dunántúli Élelmiszer és Áruforgalmi Részvénytársaság

Nagykanizsa, Csengery-ut 6. sz.
Telefon 59. Távirati cím: Transdanubia.